Iv. Gašpert
1957.

HOMILIJE

Za sve nedjelje
i blagdane
u godini

dio

Zagreb 1957.

S A D R Ž A J

Str.

===+++===

I. "TADA ĆE UGLEDATI SINA ČOVJEČJEGA, GDJE DOLAZI NA OBLAKU S VELIKOM MOĆI I SLAVOM". (Luk. 23,27)

I. Nedjelja Adventa
Posljednji sud.

Dragi vjernici!

Četiri nedjelje Adventa, u koji nas danas uvodi sveta Crkva, sjećaju nas na one četiri hiljade godina, kad je ljudski rod, u tami groznog poganstva, željno isčekivao dolazak Spasitelja svijeta. Na današnju nedjelju, prvu nedjelju u Adventu, stavlja nam Crkva u sv. Evanđelju pred oči jednu ozbiljnu istinu, istinu o drugom dolasku Kristovom na svijet, da sudi svemu svijetu. Time nam želi Crkva odmah na početku nove crkvene godine staviti pred oči naš posljednji cilj, da nas potakne, da čitav svoj život na zemlji sprovodimo u misli na odgovornost, koja nas čeka, i iskoristimo prvi dolazak Kristov na svijet tako, da prigodom drugog Njegovog dolaska možemo vedra čela stupiti pred Njegovu sudačku stolicu.

Da će Isus Krist doći opet na ovaj svijet suditi svima živima i mrtvima, to je članak vjere, kojeg je svaki kršćanin dužan vjerovati. Govorimo naime u Vjerovanju Apostolskom: "Vjerujem u Isusa Krista... koji će doći suditi žive i mrtve". Još više se to ističe u tako zvanom Atanazijevom Vjerovanju: "Kod čijeg dolaska imadu uskrsnuti svi ljudi sa svojim tjelesima, i položiti račun o svojim djelima". Možemo se pitati, čemu je potreban još jedan sud, kad je sudbina svakog pojedinog čovjeka zapečaćena zauvijek odmah iza smrti? Ako naime duša čovjekova ode s ovoga svijeta u teškom grijehu, ide zauvijek u pakao. Ako je umrla u milosti Božjoj ide u nebo, uz prethodno čistilište, u koliko je potrebno, da se okaju još neke manje krivice. Čemu dakle još taj općeniti sud, na kojeg nas potsjeća sv. Evanđelje na ovu prvu Adventsku nedjelju?

Taj općeniti sud, dragi vjernici, potreban je s više razloga. Taj sud traži mudrost Božja, taj sud traži pravda Božja, taj sud traži dostojanstvo Isusa Krista.

1. Poznato vam je, da se po velikim gradovima svijeta gotovo svake godine priređuju izložbe, često puta u golemim razmjerima, gdje se pojedine države natječu, da pokažu napredak svoje zemlje i svoga naroda. Tu možete onda vidjeti proizvode ratarstva, stočarstva, vinogradarstva, tiskarsku i knjižarsku umjetnost, proizvode automobila, traktora, lokomotiva, aviona, tekstila: jednom riječi sve, što predstavlja život jedne zemlje.

I mudrost Božja traži, da se priredi jedna takova izložba svih moralnih čina pojedinih ljudi i svega čovječanstva, jer čovjek je ne samo zasebna osoba nego i društveno biće. Hiljade se pak i hiljade puta čuje sa strane nerazumnih ljudi kritizirati djela Božja. Koliko puta čujete jadikovati po gdjekoje roditelje, zašto

je njihov sin morao u cvatu mladosti otići s ovoga svijeta? Koliko puta čujete prigovore, zašto Bog pušta, da umre majka brojne sitne djece, a ostaje na životu starica od sto godina, osamljena kao panj, koja je samo na teret drugima? Koliko puta možete čuti, zašto Bog pušta, da se nasilnici dočepaju kadkada vlasti, a dobri ljudi moraju trpjeti? Koliko puta možete čuti, zašto Bog pušta, da bude okraden jedan siromak i za ono malo što ima, a bogatome se ništa zla ne događa? Mogli bismo nabrajati takova pitanja bez kraja i konca, a koja zapravo diraju u čast i mudrost Božju, jer čovjek hoće biti pametniji od Boga.

Zato će Gospodin Bog na Sudnjem Danu prirediti golemu izložbu svih ljudskih čina, svih ljudskih misli, svih ljudskih želja, pa i najtajnijih; izložbu moralnih djela svega čovječanstva, od Adama do posljednjeg čovjeka na zemlji. Tada će svi ljudi vidjeti i morati priznati, kako je mudro vodio Bog čitavo čovječanstvo i svakog pojedinog čovjeka, da uzmogne polučiti svoj cilj, i biti sretan i na zemlji i u vječnosti; tada će svi ljudi vidjeti i morati priznati, da je Bog i same grijehe ljudske znao divno izrabiti za dobro čovjekovo; tada će svi ljudi vidjeti i morati priznati kako su oni ludo i krivo sudili, a kako je mudro radio Gospodin Bog. Općeniti je dakle sud potreban, da se oda priznanje mudrosti Božjoj, toliko puta nepravedno napadnutoj: onoj mudrosti, za koju kaže Psalmista: "Mudrosti Njegovoj nema granica". (Ps 146,5)

2. Općeniti sud traži i pravednost Božja. Prije nekoliko decenija ustrijelio se u Napulju mladi knez Strongoli, i to baš uoči svoga vjenčanja. Našli su ga mrtva kod pisaćeg stola, a na stolu knjigu zloglasnog Nietzschea. Lijepa slika Majke Božje, "Majke milosrđa", bila je okrenuta prema zidu, a visjela je nad stolom nesretnikovim. Jedan stari sluga, koji je ušao u sobu, okrenuo je opet sliku kako treba, i oči Bogorodice gledale su dolje na ustrijeljenoga i na knjigu Nietzschea, toga velikog preziratelja milosrđa.

A tko zna, koliko žrtava ima na duši Nietzsche i koliko će ih još imati do konca svijeta? Jer, njegove knjige i dalje ljudi čitaju, i ona i dalje donosi svoje smrtonosne plodove. Tko zna, koliko žrtava ima na duši i koliko će ih još imati do konca svijeta svojim djelima jedan Voltaire? Tko zna, koliko žrtava ima na duši i koliko će ih još imati do konca svijeta svojim djelima jedan Rousseau? Tko zna kolikim je dušama ugrabio i još će ugrabiti dar prave vjere jedan nesretni krivovjerac Luther? Tko će izbrojiti sve pisce prljavih romana po čitavom svijetu i sve žrtve tih romana? Tko će izbrojiti sve prljave slike, sve govore, radnje i spise tolikih ljudi, koji i nakon smrti i dalje ubitačno djeluju i strovaljuju u vječnu propast tolike duše? Sjeme dakle, koje su ti ljudi posijali svojim djelima: spisima, knjigama, govorima, slikama i t.d. to će sve potpuno dozrijeti tek prije Sudnjega

Dana, pa će onda i pravednost Božja tek tada potpuno izjednačiti sve račune; pravednost Božja, za koju govori Psalmist: "Pravednost je Tvoja kao gore najviše, sudovi su Tvoji kao bezdana najdublja". (Ps 35,7)

I ta pravednost Božja ne zaboravlja ni dobra, koje su posijali sluge Božji, i koje će potpuni rod donijeti tek na koncu svijeta. Spisi jednoga sv.Augustina i danas se čitaju i privode mnoge duše k Bogu. Spisi jednoga sv. Jeronima i danas se čitaju i potiču duše na kršćanski život. Govori jednog sv.Ivana Krizostoma i danas se čitaju i oduševljavaju duše za Boga. Napori jednog sv.Ivana de La Salle, napori jednog sv.Ivana Boska, napori jedne sv.Angele Merici, i tolikih drugih oko osnivanja kršćanskih škola i kršćanskog uzgoja mladeži i danas proizvode i proizvest će još mnogo dobra do konca svijeta. Primjeri jednog sv.Vinka Paulskog, sv.Ivana od Boga, i tolikih drugih oko spasavanja bijednih i pomaganja sirotinje i danas djeluju i djelovat će do konca svijeta. Ogromni napori jednoga sv.Franje Ksavera za obraćenje pogana, jednog sv.Petra Klavera, sv.Dominika i tolikih drugih i dalje djeluju i djelovat će do konca svijeta. "Pravda Božja, koja je kao gore najviše, i sudovi Božji, koji su kao bezdana najdublja", prema riječima Psalmiste, pokazat će tada svemu svijetu, da je slava Njegovih izabranih potpuno zaslužena, baš kao i kazna bezbožnika, i da u Bogu našemu "nema nepravde" (Iv 7,18) ni trunka.

3. Općeniti sud traži i dostojanstvo Isusa Krista. Njegovo su dostojanstvo strahovito pogrdili Njegovi savremenici Ana i Kajfa; Njegovo je dostojanstvo strahovito pogrdio Poncije Pilat, kad Ga je kao zločinca osudio na sramotnu smrt na križu; Njegovo je dostojanstvo pred svim svijetom strahovito pogrdio bezbožni Arije, naučavajući, da je Krist samo čovjek, a ne i Bog; Njegovo je dostojanstvo teško pogrdio Voltaire, Rousseau i njima slični; Njegovo je dostojanstvo teško pogrdila poznata masonska sekta, stavljajući Krista u isti red sa jednim Budom, Mudamedom, Zaratustrom; Njegovo su dostojanstvo teško pogrdili bezbošci sviju boja.

Pogrđeno dakle dostojanstvo Kristovo traži, da, kao što je bio Krist toliko puta javno uvrijeđen, javno bude i počašćen pred svim svijetom. I to će se zbiti na Sudnjem Danu, kad će se taj pogrđeni i popljuvani Krist pojaviti sa silom velikom i slavom, da sudi svemu svijetu, a napose svojim huliteljima.

"Otac naime ne sudi nikoga, nego je sav sud predao Sinu, da svi poštuju Sina, kao što poštuju Oca." (Iv 5, 22).

Poznata vam je ona zgoda iz Sv.Pismo, kad su braća prodala svoga brata Josipa za roba u Egipat. Kad su pak, gladom pritisnuti, morali ići u Egipat, da kupe žita, i Josip ih stavio na gorku kušnju, i kad im se konačno otkrio, da je on njihov brat Josip, kaže Sv.

Pismo, da mu od straha nisu mogli progovoriti ni riječi, tako su bili zaprepašteni. A ipak Josip nije htio njima nikakvog zla, nego ih je uvjeravao, da im je sve oprošteno i da će biti sretni uz njega.

Kakav će to dakle biti prizor na Sudnjem Danu, kad se Krist u neizmjernoj slavi pojavi pred svojim neprijateljima! Ne više kao blagi i milosrdni Samaritanac, nego kao strogi i neumoljivi sudac. Ne više na sramotnom drvu križa, nego uz pojavu blistavog križa na nebu, znamenom svoje pobjede. Ne više popljuvan od razularetnih slugu, vojnika i svjetine, nego okružen milijunima i milijardama anđela i svetaca Božjih. Ne više okrunjen trnovom krunom sramote, nego s kraljevskom krunom na glavi, kao "Kralj kraljeva i Gospodar gospodara". (Otkr 19,16)

Kuda će tada jedan Ana i Kajfa i njihovi suradnici u zlu? Kuda jedan Pilat? Kuda Juda izdajnik? Kuda jedan Arije? Kuda propagatori hula i poruga na Krista. "Tada će se dovikivati gorama: padnite na nas! i brežuljcima: pokrijte nas!" (Luk.23,30) Ali će ostati gluhi na te vapaje i gore i bregovi.

Kad je zloglasni razbojnik Maltivoglio bio konačno uhvaćen, nisu mu mogli kraj svih mnogih zlodjela dokazati jasno ni jednoga. Počeli su ga mučiti. Ali, da ne popusti u mukama, načinio si je Maltivoglio na nogi znak vješala. I kadgod je bila pogibelj, da popusti i prizna svoja krvava djela, onda bi pogledao na znak vješala na nogi i sam sebi potiho rekao: "Ovo te čeka, Maltivoglio, ako popustiš".

Kad nam Crkva danas iznosi pred oči veliku i ozbiljnu istinu o drugom dolasku Kristovom na svijet i o općem sudu, onda nam želi time reći: ako misao na Isusa, kao blagog i milosrdnog Samaritanca, nije dovoljna, da koga odvrati od grijeha, onda neka mu lebdi pred očima misao na Isusa, kao strogog i neumoljivog Suca, koji će na Sudnjem Danu opet doći, da javno, pred čitavim svijetom, plati dobrima i zlima, kako je tko zaslužio.

Sjeti se dakle, čovječje, svojih zadnjih stvari, pa ne ćeš nikada griješiti! A te zadnje stvari su smrt, iza smrti sud, najprije posebni, a onda općeniti na koncu svijeta, te iza suda nebo ili pakao zauvijek. Na to nas sjeća i današnje sveto Evanđelje.

II. "IDITE I JAVITE IVANU, ŠTO ČUJETE I VIDITE". (Mt 11,4)

II. Nedjelja Adventa
Djela Kristova dokazuju
da je On Bog.

Dragi vjernici!

Sv. Ivan Krstitelj uložio je sve svoje snage, snage duha i snage tijela, da Židovski narod pripravi na dolazak Sina Božjega, Isusa Krista. Kad je konačno radi obrane zakona Božjega bio bačen u tamnicu, i slutio, da će naskoro morati položiti radi toga i svoj život, učinio je posljednje što je mogao, da narod svoj i svoje učenike oduševi za Krista. Poslao je k Isusu dvojicu učenika, da Ga pitaju: "Jesi li Ti Onaj, koji ima doći, ili drugoga da čekamo?" Tim pitanjem htio je Ivan ponukati Spasitelja, da se otvoreno izjavi kao Mesija, od proroka pred stotinama godina navješten i od svega svijeta željno očekivan. A što je odgovorio Spasitelj? Umjesto svakog drugog odgovora, reče izaslanicima Ivanovim: "Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite: slijepi vide, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se navješćuje vesela vijest. Blago onome, koji se ne sablazni o Mene." (Mt 11,3-6)

Time je Isus Krist upro na jezik svojih silnih djela, koja rječitije od svakoga drugoga jezika govore i dokazuju, da je On obećani Mesija, da je On pravi Bog. Jer konačno, i Muhamed je ustvrdio da je poslan od Boga, ali ta tvrdnja ne vrijedi puno, jer njegova djela dokazuju protivno. I Simon u mariji, o kojemu čitamo u Djelima Apostolskim, "govorio je, da je on nešto veliko" (Dj.8,9) ali su djela njegova pokazala, da je obični varalica. I rimski carevi su tvrdili, da su bogovi, ali su događaji pokazali, da su obični raspadljivi ljudi, često puta pokvareniji od svih drugih, kao n. pr. Neron.

Isus Krist drukčije postupa, jer zna što više vrijedi, kad kaže: "Djela, koja mi dade Otac, da ih izvršim, ta djela, koja ja činim, svjedoče za Mene, da Me posla Otac" (Iv 5,36), to jest, da sam ja Bog.

Nije bez razloga, zašto se baš u Adventu čita ovo Evanđelje. Sv. Crkva kao da nas želi time upozoriti, neka se ne varamo o osobi Onoga, koga nam Božić predočuje u slici maloga djeteta. Nije to samo malo ljudsko dijete, koje Djevica Marija doji u betlehemskoj špilji, nego je to i Bog. Nije to samo slabašno ljudsko dijete, koje bježi pred krvavim Herodom u Egipat, nego je to i "Kralj kraljeva i Gospodar gospodara". Nije samo siromašno ljudsko djetešce, koje leži u slami, uz magarca i vola, nego je to i Stvoritelj njihov i naš, po kojemu je sve postalo što je postalo, i bez kojega "ništa nije postalo, što je postalo" (Iv 1,3). A da je tome tako, to dokazuju silna djela Kristova, s kojima se ništa ne može usporediti u povijesti roda ljudskoga, to jest čudesa, učinjena u vlastito ime. Ta čudesa možemo

podijeliti u pet vrsta, koja sva dokazuju, da je On Bog: prvo su čudesa u mrtvoj naravi, drugo su ozdravljenja bolesnika, treće uskrišenja mrtvih, četvrto izagnanje đavola, peto čudesa na vlastitom tijelu.

1. Kad gledamo moć Isusa Krista nad mrtvom prirodom, onda moramo vjerovati, da je On Bog. Da li se je ikada čulo, da je netko zapovjedio buri i oluji, pa da odmah nestane tišina? To može samo Bog, kao što je učinio Isus Krist na Genezaretskom moru. Da li se je ikada čulo, da netko zapovjedi valovima morskim, pa da se odmah smire? To može samo Bog, kao što je učinio Krist, kad su valovi prijetili, da potope lađicu sa apostolima. Da li se je ikada čulo, da na nečiju zapovijed voda pod nogama postaje tvrda kao cesta, kao što vidimo kod Isusa, koji hoda po vodi kao po običnom putu? Da li se je ikada čulo, da netko zapovjedi, da se par hljebova kruha umnoži tako, da se do sita nahrani pet ili sedam tisuća ljudi, kao što je učinio Isus Krist kod čudesnog umnoženja kruha? Da li se je ikada čulo, da je netko naredio, da voda postane najboljim vinom, kao što je Isus Krist učinio na svadbi u Kani Galilejskoj? Da li se je ikada čulo, da netko živim doduše, ali nerazumnim bićima, ribama, zapovjedi da ulaze u mrežu i napune ju do posljednjeg mjesta, kao što je učinio Isus Krist i to u vrijeme, kad je po svjedočanstvu iskusnih ribara isključeno, da bi se što moglo uloviti? Kad dakle Isus Krist poručuje: "Idite i kažite Ivanu, što čujete i vidite", onda pruža za svoje božanstvo dokaz, kakvog nitko drugi ne može pružiti, jer ako su sveci što slično učinili, učinili su ne svojom snagom nego snagom Kristovom.

2. Istu vlast i moć pokazuje Krist na živim bićima, na ljudima. Dolazi k Njemu slijepac od rođenja i odlazi od Njega zdrav u tren oka. Dolazi k Njemu žena što boluje dvanaest godina od tečenja krvi i odlazi zdrava samim dodirom odijela na Njegovom tijelu. Dolaže k Njemu jadni gubavci, i odlaze u ten oka ozdravljeni od svoje strašne bolesti. Dolazi k Njemu čovjek sa suhom rukom i na jednu riječ Kristovu ruka je zdrava. Dolaze k Njemu gluhi i nijemi, i na jednu Njegovu riječ otvaraju se gluhe uši i razrešuje nijemi jezik. Dolazi k Njemu žena, grbava već osamnaest godina, i u tren oka biva zdrava. Na jednu Njegovu riječ diže se zdrava od teške groznice punica Petrova, ustaje i nosi svoj krevet trideset i osam-godišnji bolesnik paralitik, nestaje svaka bolest i nemoć, kao sina onoga činovnika, sluge onoga kapetana i bezbrojnih drugih, koji su došli ili zamolili od Njega pomoć. Kad dakle Isus Krist poručuje: "Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite", onda pruža za svoje božanstvo dokaz, kakvoga nitko drugi nije pružio i ne može pružiti, jer ako su sveci što slično učinili, učinili su ne u svoje ime nego u ime Kristovo.

3. Medicina je učinila kroz stoljeća velike na-

pretke. Ali, da li se je ikada čulo, da je ikoji liječnik na svijetu zapovjedio jednoj mrtvoj djevojci - djevojko, ja ti govorim ustani - i što je još više, da je ta mrtva djevojka i ustala? A to je učinio Isus Krist kod Jairove kćerke. Da li se je ikada čulo, da je tko zapovjedio mrtvome mladiću - ja ti govorim ustani - i što je glavno, da je taj mrtvi mladić ustao i hodao? To može samo Isus Krist, Bog, kao što je i učinio kod mrtvoga mladića iz Naima. Da li se je ikada čulo, da je netko mrtvacu, koji se već raspadao u grobu, zapovjedio - izađi napolje - i što je još više, da taj mrtvac živ i izađe? To može samo Bog, kao što je i učinio Isus Krist kod Lazara, koji je već četiri dana bio u grobu.

Ima doduše u povijesti Crkve mnogo sličnih slučajeva, jer je i sv.Petar uskrisio mrtvu udovicu Tabitu, i sv.Pavao onoga mladića što se srušio s visine, i toliki drugi. Ali je golema razlika između njih i Krista. Svako čudo, koje su oni učinili, učinili su samo u ime Isusa Krista, dakle Njegovom moći, dočim Krist sve što čini, čini u svoje vlastito ime, svojom vlastitom božanskom moći. S pravom dakle poručuje: "Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite." - Jer ta djela, ta silna djela pokazuju i dokazuju bjelodano, da je On Bog.

4. U doba Kristovo bilo je u Palestini i po čitavom svijetu mnogo ljudi opsjednutih od đavla, kao što ih imade i danas još po Kini i drugim poganskim zemljama. Kakova je to snaga, snaga đavla, poznato je iz Sv. Pisma. Pa ipak, čim se pojavljuje Isus Krist, na jednu Njegovu riječ, sotona, bio jedan ili legije njih, mora da uzmiče i ostavi opsjednutog nesretnika. Dovoljno je da se sjetimo onoga prizora, kad je Isus istjerao čitavu legiju đavola iz opsjednutog nesretnika, kojega nitko nije mogao ukrotiti, jer je uvijek iskidao sve okove i verige, kojima bi ga povezali. I ti nekada ponosni duhovi, a i nakon pada duhovi strahovite snage, moraju ponizno moliti Krista, da im dopusti ući u svinje, koje su pasle na obali, a onda ih se oko dvije tisuće survalo u more i potopilo, ne mogavši ni one podnositi đavolske prisutnosti. A koliko je takovih nesretnika izbavio Krist! S pravom dakle poručuje: "Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite!" Jer to je očiti dokaz, da Onaj, koji u svoje ime izgoni đavle, dakle tako strahovitu snagu, da taj mora biti Bog, a ne čovjek, koji nešto slično može učiniti samo u Njegovo ime, u ime Kristovo.

5. Peta vrsta čudesa, koja Isus čini, i kojima dokazuje svoje božanstvo, to su čudesa na vlastitom tijelu. Sjetite se preobraženja Njegovog na Taboru. Sjetite se Njegovog uzašašća na nebo. Sjetite se osobito Njegovog uskrsnuća iz groba, kad je svojom snagom ustao iz groba, nakon strahovite muke i smrti na križu. Zato je dobro primjetio Napoleon nekome, koji je došao s prijedlogom, da osnuje novu vjeru: "Kad se dadeš razapeti na križ, kad umreš i budeš pokopan, i kad treći

dan uskrsneš iz groba, onda će ti svijet vjerovati". Djela dakle Kristova dokazuju, dragi vjernici, da je On pravi Bog, i da ono što je On naučavao nisu ljudske izmišljotine, nego nauka sveznajućeg i premudrog Boga, koji je došao na ovaj svijet, da ljude otkupi i spase, da ih iz tame poganstva i grijeha privede k svijetlu vječnoga života.

Ako k ovim čudesima Kristovim dodamo još i Njegova proročanstva, kojih je mnogo, i koja su se sva točno ispunila; ako k ovim čudesima Kristovim dodamo još i Njegov uzvišeni značaj, kojemu se dive i bezbošci kao n.pr. Rousseau;ako pogledamo ljepotu Njegove nauke, ljepotu i uzvišenost Evanđelja, koje pristaje svima staležima, svakoj dobi, svima narodima, svima vremenima, svima potrebama ljudskoga srca; ako promotrimo čudesno širenje Njegove nauke kraj silnih zapreka, a pomoću neukih ljudi, kao što su bili galilejski ribari, apostoli; ako promotrimo uz čudesa Kristova i veličajno djelovanje Njegove nauke, koja je oborila odvratno poganstvo, odstranila čovječje žrtve, mnogoženstvo, ropstvo, unaprijedila rad i znanosti, podigla nebrojene dobrotvorne ustanove po svijetu tokom vjekova i još podiže; ako velim sve to uočimo i promotrimo, onda ćemo tekar potpuno shvatiti svu dubinu odgovora,koji je Krist dao izaslanicima sv. Ivana Krstitelja:"Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite."

Djela, silna djela govore i dokazuju, da je Isus Krist Bog, jer nikada nijedan čovjek, ni svi ljudi zajedno nisu i ne mogu učiniti i izvesti što je učinio Krist.

Mudro je dakle učinila sv.Crkva, kad nas prije Božića potsjeća, neka se ne varamo o osobi Onoga, koji u slici maloga djeteta dolazi na svijet, nego nastojimo, da se dostojno pripravimo za Njegov dolazak, živom vjerom i žarkom ljubavlju, koja je jača od smrti.

U prošlom stoljeću bio je u Stražnjoj Indiji u Tongkingu uhvaćen radi vjere u Krista i tridesetpet godišnji kršćanin Khoa-Cuong. Mandarin ga je dao izbičevati do krvi, a onda baciti u tamnicu, gdje je odležao duge mjesece u teškim okovima. Konačno ga je osudio na kaznu, da mu užarenim željezom utisnu na licu znak koji je značio "lažna vjera Isusova". Kad je dotični bio opet odveden u tamnicu, zamolio je jednog svog druga, da mu prva dva znaka izreže iz živoga mesa, tako da je ostalo samo ime Isus. Doznavši za to mandarin, dao ga je nanovo dovesti preda se, i kad se je Khoa-Cuong svim silama branio, da mu ponovno utisnu onaj sramotni žig, dao ga je mandarin gotovo sasjeći bičevanjem, dok je mučenik samo ponavljao riječi: "Ja sam kršćanin, Kristova je nauka istina, ona nije laž". Napokon je mandarin zapovjedio posljednji puta: "Ako hoćeš živjeti, onda si daj pritisnuti ovaj sramotni žig na lice, "lažna vjera Isusova". "Radije umrijeti

nego to", odgovori mučenik. "Dobro, odgovori mandarin, ideš dakle u smrt!" I pošao je u smrt, jer je Isus Krist djelima dokazao da je Bog. A budući je Bog, onda smo dužni u Njega vjerovati i za istinu držati sve što je On naučavao. A ako u Njega vjerujemo, onda ćemo i živjeti, makar se ovo naše tijelo i raspalo u grobu, prema riječima Njegovim: "Ja sam uskrsnuće i život. Tko u Me vjeruje, živjet će ako i umre". I to je Isus dokazao svojim djelima.

III. "JA SAM GLAS ONOGA, KOJI VIČE U PUSTINJI: PORAVNITE PUT GOSPODNJI!"(Iv 1,23)

III.Nedjelja Adventa.

Dragi vjernici!

Tako je glasio odgovor, kojeg je sv.Ivan Krstitelj dao izaslanicima Židova iz Jeruzalema, kad su poslali k njemu svećenike i levite, da ga upitaju: "Tko si ti?" "Ja sam glas onoga što viče u pustinji: poravnite put Gospodnji!" U staro naime doba išli su pred knezovima i vladarima na njihovim putovanjima glasnici, koji su se imali pobrinuti za uređenje puteva. I kao što su pred zemaljskim vladarima išli glasnici i vikali, da se urede putevi zemaljski, tako i sv.Ivan Krstitelj ide pred Onim, kojeg je već pred stotine godina prije navijestio Izaija prorok, to jest Otkupiteljem svijeta, da Mu u mnogo višem, u duhovnom smislu, pripravi put u strahovitoj pustoši ljudskih srdaca i duša tadanjega vremena. Velika je naime pustoš vladala u srcima i dušama Židova, grozna je pustoš vladala u srcima i dušama tadanjih pogana.

Sveti je Ivan Krstitelj uložio sav svoj trud, kao što smo već prošle nedjelje spomenuli, da bi židovski narod pripravio za dolazak Gospodnji. Doživio je mnogo neuspjeha, ali i velikih uspjeha.

1. Kažu za prvoga biskupa u Pragu Detmara, koji je umro godine 982. da je kroz sedam godina svoje službe vršio istu nažalost previše prema volji vladara i puka, umjesto prema volji Božjoj. Prije svoje smrti uskliknuo je, uvidjevši svoju zabludu: "Jao meni, kako sam bio različan od onoga, što bi sada htio biti! O bijednoga mene, ja sam izgubljen!"

Sv.Ivan Krstitelj nije bio takav. On je poznavao samo jedno mjerilo: volju Božju da kao preteča Isusov navijesti potrebu pokore, da gane srca naroda svoga, te se isti pripravi na dolazak Spasitelja Isusa Krista. Stoga je glas Ivanov odjekivao poput groma kroz tadanju duhovnu pustoš, Ivan je pošao pred Heroda,

gadnoga bludnika, koji je bio oteo zakonitu ženu bratu svojemu, i ukorio Heroda: "Ne smiješ imati žene brata svojega. Znao je sv.Ivan,da izlaže radi toga pogibelji svoju glavu, koju mu je Herod doišta i odsjekao, ali je ipak izvršio svoju dužnost.

Sv.Ivan Krstitelj ukorio je javno i farizeje, kojima se sva vjera sastojala u zapisima, koje su nosili pričvršćene na čelu, u dugačkim resama na haljinama, u nazivu "rabi", u pozdravima na trgovima, u počasnim mjestima na gozbama, u prvim mjestima u sinagogama i sličnim stvarima, dok su zapustili ono, što je najvažnije u zakonu, ljubav prema Bogu i bližnjemu. Tim pokvarenim ljudima doviknuo je sv.Ivan Krstitelj: "Vi, leglo zmijino! Tko vas je uputio da biste mogli umaći gnjevu što dolazi? Donesite rod dostojan obraćenja" (Mt 3,7).

Sv. Ivan Krstitelj korio je javno i saduceje, to jest one ugledne ljude među Židovima, kojima je "bog bio trbuh" (Filp 3,19), kao što govori apostol naroda sveti Pavao. Ivan im je javno rekao: "Već je sjekira stavljena na korijen drveću. Svako drvo, koje ne rađa dobra roda, siječe se i u oganj baca". (Ib.lo).

Sv.Ivan Krstitelj vršio je svoju odgovornu službu i prema carinicima, to jest pobiračima poreza, koji ga pitaju što im je činiti. Ivan im odgovara: "Ne tražite više nego što vam je određeno" (Lk 3,13).

Ivan je vršio svoju odgovornu službu i prema vojnicima, koji dolaze s pitanjem: "Što da činimo. Odgovorio im je:"Nikome ne činite sile i budite zadovoljni svojom plaćom." (Ib.14).

Sv.Ivan Krstitelj vršio je svoju odgovornu službu prema svima, kojigod su dolazili k njemu po savjet, poravnajući put u pustinji duša zakonom ljubavi: "Tko ima dvije haljine, neka da jednu onomu, koji nema nijedne; i tko ima hrane, neka čini isto tako!" (Ib.11). Svima je dakle po riječima sv.Pavla postao sve, da sva srca pripravi za dolazak Otkupitelja svijeta, ne žaleći truda ni napora.

2. Kraj svega golemog truda i muke Ivanove za mnoge je njegov trud bio uzaludan. Herod je usprkos svih njegovih opomena ustrajao u bludnom grijehu sa Herodijadom, na sablazan svega naroda. I kako prema riječima Sv.Pisma "bezdana doziva bezdanu" (Ps 41,8), a tako i jedan grijeh drugi, konačno je Herod na sramotu i opačinu preljuba dodao i ubijstvo sv.Ivana Krstitelja, zato je propao, jer "svako drvo, koje ne rađa dobra roda, siječe se i u oganj baca".

Opomene sv.Ivana Krstitelja ostale su uzaludne i za mnoge farizeje.Umjesto da na glas vičućega u pustinji, na glas Ivanov, priznaju Isusa za Boga i Otkupitelja, oni su Ga konačno dali razapeti na križu. I zato su propali, jer "svako drvo,koje ne rađa dobra roda, siječe se i u oganj baca".

Ali je bilo mnogo ljudi, koji su rado poslušali glas sv.Ivana Krstitelja i prihvatili čas milosti Božje i spasili duše svoje.

Izbranili su taj čas i pripravili u svom srcu put Kristu Gospodinu dvojica učenika Ivanovih, sv.Ivan ev. i sv.Andrija apost. Prihvatio je čas milosti Božje i sv. Petar apostol. Prihvatio je čas milosti Božje i sv.Jakob apostol. Prihvatio je čas milosti Božje i carinik Zakej. Prihvatio je čas milosti Božje i pripravio put Isusu onaj poganski satnik u Evanđelju. Pripravio je Isusu put u svojoj duši i Matej carinik i Magdalena griješnica i žena preljubnica, žena Samaritanka, žena Kananejka, slijepac Bartimej, slijepac od rođenja, skrušeni razbojnik na križu, i toliki drugi, koji su pošli Isusovim tragom.

Kako je to bolno i žalosno, dragi vjernici! Isti je glas vikao u pustinji. Na isti je način vikao. U isto je doba vikao. Sa istom je nakanom svima vikao. A rezultat ipak tako različan. Jedni su otišli u propast vječnu, a drugi u život vječni.

3. Ono što je činio sv.Ivan Krstitelj, to čini danas sv.Crkva po čitavome svijetu, već dvije hiljade godina, i nastaviti će do konca svijeta. Dan i noć poziva ona ljude, da iskoriste vrijeme, koje im Bog daje za pokoru i popravak života. Crkva opominje učene i neuke, bogate i siromašne , zdrave i bolesne, vladare i podložnike, stare i mlade, jednom riječi sve, jer Bog "hoće da se svi ljudi spasu" (I.Tim 2,4). Blago onome, koji posluša njezin glas!

A koji ga prezre, zaplakat će u času smrti, kad se nađe praznih ruku na sudu Božjem, i kad vidi da prije njega ulaze u nebo divljaci iz afričkih prašuma, indijskih džungla, dalekih otoka Oceanije, brazilskih prašuma, Ognjene Zemlje, od krajeva sjevernog pola i svih mogućih područja misijskih krajeva.

Čitao sam o jednom našem katoličkom misionaru u Africi, kako je došao na kratki odmor na obalu Njassa jezera. Odmah su ga okružili urođenici Crnci. Stari njihov plemenski poglavica bio je presretan, kad mu je misionar rekao, da iza njega dolazi drugi, koji će ih sve poučiti u vjeri. Stari je Crnac kleknuo na zemlju, pljesnuo od radosti rukama i povikao u svom zvučnom materinskom jeziku: "Dođi samo, oče! Ti ćeš biti veliki kralj nad našim kućama i srcima. Jer, ti nas učiš put k Bogu, našemu Stvoritelju. Gledaj, moja je kosa bila prije crna kao i moja koža, moja leđa ravna kao stup. Sada izgledaju kao savinuti luk, a koža mi je naborana kao vreća. Naskoro će moja duša ostaviti ovo tijelo. Ali ja se radujem radi djece što dolaziš, i ti me moraš pokrstiti, prije nego mi duša ode iz tijela."

Koliko eto čežnje za Bogom u duši jednog siromašnog Crnca! Taj je bolje shvatio nego mnogo stanovnik Evrope, što znače riječi sv.Ivana Krstitelja: "Poravnite put Gospodnji!" Ne dao Bog, braćo draga, da se mi oglu-

šimo glasu svete Crkve, kao što se oglušio Herod na glas sv.Ivana Krstitelja; ili farizeji, saduceji i njima slični. Onda ćemo skupa s njima i propasti. Otvorimo Isusu, Bogu našemu, srce i dušu, kao što su učinili sv.apostoli, kao što je učinio skrušeni razbojnik na križu, kao što je učinila grješnica Magdalena, kao što je učinila žena Samaritanka, kao što je učinio onaj slijepac od rođenja, kao što su učinile tolike druge ponizne duše. Onda će se Isus Krist navratiti k nama, da nas učini sretnima i na ovom i na drugom svijetu.

IV. "SVAKA DOLINA NEKA SE ISPUNI, SVAKA GORA I BREŽULJAK NEKA SE SLEGNE; ŠTO JE KRIVO NEKA BUDE PRAVO, ŠTO JE NERAVNO, NEKA BUDE RAVAN PUT!" (Lk 3,5).

IV.Nedjelja Adventa

Dragi vjernici!

Vidjeli smo prošle nedjelje poziv sv.Ivana Krstitelja svojim savremenicima,da priprave u svojim srcima put Spasitelju svijeta, koji dolazi. Vidjeli smo, da njegov poziv ponavlja sv.Crkva kroz vijekove svojim vjernicima. U današnjem pak Evanđelju vidimo način, kako da se pripravi taj put: "Svaka dolina neka se ispuni, svaka gora i brežuljak neka se slegne; što je krivo neka bude pravo, što je neravno, neka bude ravan put."

Mnogi su naime Židovi u njegovo vrijeme mislili, da je dovoljno što su potomci Abrahamovi, pa da im Bog mora biti milosti,v budući im kao takovima ne treba nikakove pokore. Makar farizej bio pun oholosti, glavno je da je potomak Abrahamov, jer je sigurno Bogu drag. Makar carinik i prevario na porezu, glavno je da je potomak Abrahamov, jer mu se kao takovom ne može ništa zla dogoditi. Makar vojnik i činio nasilje, glavno je da je potomak Abrahamov, Bog mu ne će ništa zla učiniti. Makar bogataš i prezreo siromaka, glavno je da je potomak Abrahamov, Bog mu ne će ništa na žao učiniti. Ivan obara iz temelja tu ludu predrasudu, dovikujući svima: "Ne mislite, da smijete kazati: mi imamo Abrahama za oca. Jer vam kažem: Bog može od kamenja ovoga podignuti djecu Abrahamovu" (Mt 3,9).

Ovo isto vrijedi i za sve kršćane katolike. Luda je misao, ako tko misli, da je dovoljno biti upisan

u matici krštenih, pa da se spasi, makar nikada ne išao na sv.Misu. Luda je misao, ako tko misli, da je dovoljno biti upisan u matici krštenih, makar živio i u javnom preljubu, buduć mu je kao katoliku spas osiguran. Luda je misao, ako tko misli, da je dovoljno biti upisan u matici krštenih, makar baš varao i lagao, jer mu je osiguran spas kao katoliku. Luda je misao, ako tko misli, da je dovoljno što je upisan u matici krštenih, makar baš bio teški psovač, bundžija, čitao prljave knjige i novine, klevetao i ogovarao, jer kao katolik mora se spasiti. I takovi neka pamte Ivanovu riječ, da Bog može i iz kamenja stvoriti djecu Abrahamovu, i odbaciti takove katolike, stvoriti sebi iz poganskih Crnaca, Tunguza, Zulu-Kafera, Malajaca, i kako se već zovu, sto puta bolje katolike.

Zato Ivan poziva svoje savremenike na pokoru, da ih Bog ne odbaci. Zato i sv.Crkva poziva svoje vjernike na pokoru, da ih Bog ne odbaci od sebe i ne osudi na vječni oganj, kao neplodno drvo, koje se siječe i baca u oganj...

1. Svaka dakle dolina neka se ispuni, veli Ivan svojim slušateljima! Duša ljudska stvorena je na sliku i priliku Božju. I kao što je Bog biće neizmjerne savršenosti, tako bi i Njegova slika, ljudska duša morala biti puna krijeposti, dostojnih Boga. Ali nažalost, koliko praznina zijeva u ljudskim dušama! Kakove duboke doline! Irski radnik Matt Talbot, podrijetlom iz siromašne radničke obitelji, povlačio se je kao dijete po najzloglasnijim ulicama Dublina. Naskoro se strastveno podao piću tako, da je jednom dao par cipela za čašu rakije. Ali jedne subote, kad je bio u dobi od dvadeset i pet godina, taknula ga milost Božja. Shvatio je ponor, u koji se ruši, ako nastavi tako živjeti. I stvorio je tvrdu odluku ne uzeti ni kapi alkohola barem tri mjeseca. I održao je riječ, i to ne samo tri mjeseca, nego četrdeset i tri godine nije preko njegovih usana prešla ni kap alkohola. On je postao posve drugi čovjek, čovjek junačkih krijeposti, kojima je ispunio svoju dušu. Svako jutro našao ga je već ranom zorom čuvar crkve sv. Franje klečati na stubama pred crkvom, kad bi otvarao vrata. U crkvi je pak taj radnik bio uzor pobožnog vladanja. Poznat je pod imenom "Talbot, veliki pokornik" u radničkom odijelu, i možda nije daleko dan, da bude uzdignut i na čast oltara.

Svaka dolina neka se ispuni! To je shvatio taj priprosti radnik, I ispunio je dolinu svoje duše herojskom uzdržljivošću. Kod drugoga zijeva možda dolina srdžbe. Neka je ispuni krijepošću blagosti, kao što je učinio sv.Franjo Sales, koji je od čovjeka sklonog srdžbi, postao najblaži svetac. Kod trećega zijeva možda dolina lijenosti u duhovnom životu i nemara za nadahnuća Božja. Neka ju ispuni svetom revnošću, kao što je učinila sv.Terezija od M.Isusa, govoreći: "Ne ću tražiti počinka do konca svijeta. Istom kad anđeo bude rekao:

od sada ne postoji više vrijeme, tada ću počinuti i uživati blaženstvo, kad se napuni broj izabranih". Kod četvrtoga zijeva moda dolina zavisti. Neka je ispuni svetom nesebičnošću kao sv.Pavao apostol, koji poručuje onima, što su ga željeli ražalostiti, propovijedajući iz prkosa Krista: "Dok se na svaki način propovijeda Krist, bilo izlikom, bilo iskreno, ja se za to radujem, a i radovat ću se." (Filip 1,18).

Jednom riječi, svaka dolina, kao što govori sv. Ivan Krstitelj, svaka praznina u duhovnom životu neka se ispuni, da duša bude dostojna Boga, koji dolazi.

2. Ali i svaka gora i brežuljak neka se slegne! Kralj David počinio je bio grdno djelo, kad se je učvrstio na kraljevskom prijestolju. Dok su njegovi junaci prolijevali krv za njega na bojnom polju, on je posegnuo za ženom jednoga od tih junaka, sagriješio s njome preljubom, i da sakrije stvar, dao nalog da se ubije njezinog muža. Bila je to zaista visoka gora opačine, obzirom da ju je počinio jedan kralj, pa još na svome vjernome i požrtvovnom vojniku. Ali čim je došla k njemu riječ Gospodnja preko Natana proroka, David zaboravlja na svoje kraljevsko dostojanstvo, i udara se u prsa kao najzadnji griješnik uz riječi kajanja, koje potresaju dušu: "Sagriješih Gospodu" (II.Kr.12,13).

A koliko sličnih gora i brežuljaka na svijetu! Možemo pod gorom, o kojoj govori sv.Ivan Kristitelj, razumjeti u prvom redu oholost, jer je ona kraljica svih opačina, svih drugih manjih bregova i brežuljaka, koje iz nje izviru. Ona je kao mati, od koje se rađaju mnoga djeca. I ta se gora oholosti mora slegnuti, inače će ju nemilosrdno poravnati sam Gospodin Bog, kao što uči povijest i svakidanje iskustvo. David je kralj iskrenim kajanjem sam snizio goru svoje opačine, a kod drugih, koji toga nisu htjeli, učinio je Gospodin Bog svojom rukom osvetnicom. On je strahovito ponizio goru oholosti i prkosa Absalamovog, On je strahovito ponizio visoku goru oholosti jednoga Golijata, jednoga Senaheriba, jednog Holoferna, jednog Nabuhodonozora, jednog Amana, jednog Antioha, jednog Voltaire-a, jednog Napoleona, a da i ne govorimo o bezbrojnim primjerima naših dana, kojima smo sami bili svjedoci.

Bolje je dakle, da sami snizujemo goru i brežuljke svojih grijeha, jer "tko se (sam) uzvisuje ponizit će se, a tko se ponizuje, uzvisit će se." (Mt 23,12).

3. Što je krivo, neka bude pravo, govori nadalje sv.Ivan Krstitelj svojim savremenicima.

Poznata Katarina Emmerick pripovijeda o jednoj seljačkoj djevojci, koju joj je Bog pokazao u viđenju; vrijedila je pred ljudima kao čestita djevojka, a potajno je sramotno živjela s muškarcima. Tako je jedne noći čekala opet na jednoga u crtu. Katarina je molila vruće Boga za nju, stojeći u duhu uz nju. Nekako uzne-

mirena pošla je ona zalutala djevojka prema sjenici u vrtu, gdje je ugledala jedan u ogrtač zaogrnuti li, misleći, da je to njezin ljubavnik. No lik se njoj nije približavao, pa je pošla ona prema njemu i povukla ga za ogrtač. Kad je potegnula za ogrtač, ugledala je sliku Spasitelja sa svezanim rukama, oblivenog krvlju od glave do pete, kako stoji s trnovom krunom na glavi. "Evo, što si napravila od Mene, reče joj Isus!" Kod tih riječi se nesretnica srušila kao mrtva na zemlju. "Ja sam ju, veli Katarina, uzela u ruke, i rekla joj, da se mora što prije ispovjediti i pokajati jer živi u grijehu". "Ah, kad bih samo mogla biti kod kuće, poviče nesretnica, otac će me moj ubiti ako me nađe ovdje!" Katarina joj je pomogla da dođe kući, ali uz obećanje, da će se ispovjediti i popraviti. Bolesna je legla, ujutro pozvala svećenika, ispovjedila se i od srca pokajala, a zatim umrla, providena sakramentima, a da roditelji nisu nikada doznali što o njezinim grijesima.

Duh Sveti govori u knjizi Siraha: "Nemoj biti licemjerac pred ljudima" (Sir 1,29). Žalostan kršćanin, koji možda vrijedi prema vani kao čistoga života, a potajno se podaje kojekakvim prljavštinama. Koji možda vrijedi prema vani kao šutljiv, a potajno ogovara i kleveće svoje bližnje. Koji možda vrijedi prema vani kao pravedan, a krade potajno svoga bližnjega. Koji prema vani vrijedi kao pomirljiv i blag, a prema svojim ukućanima je pravi tigar, koji im ogorčava svaki čas života. "Što je dakle krivo, neka bude pravo", veli sv. Ivan Krstitelj svojim savremenicima. A to vrijedi još više za svakoga pojedinoga kršćanina.

4. Što je neravno, neka bude ravan put! govori sv. Ivan Krstitelj. Kada orao spazi s visine svoj plijen, onda ne gleda više ni lijevo ni desno, nego se obara poput ravne strijele na svoj plijen.

Cilj našega života je Gospodin Bog. I "sve naše mišljenje, kako veli Papa Leon XIII. u svojoj enciklici "Immortale Dei" ima biti nepokolebivo usmjereno tamo, stoga ima biti najpreča briga svakoga pojedinca, da polući taj cilj".

Ptice selice uvijek teže prema suncu. Čim osjete, da se u kraju, gdje borave, približuje zima, odmah kreću na put.

Bog ima dakle biti jedini predmet naših težnja i čežnja. "Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li drugo što činite, sve na slavu Božju činite. Ne budite na sablazan ni Židovima, ni neznabošcima, ni Crkvi Božjoj". (I. Kor 10,31-32).

Seljak za plugom neka ima Boga pred očima. Student uz knjigu neka ima Boga pred očima. Radnik u tvornici neka ima Boga pred očima. Vojnik pod oružjem neka ima Boga pred očima. Majka obitelji u dnevnim brigama neka ima Boga pred očima. Otac obitelji kraj svih skrbi da-

našnjice neka ima Boga pred očima. Djevojka u veselju mladosti neka ima Boga pred očima. Tako svaki pojedinac, u svakom staležu, u svakoj dobi, u svakoj okolnosti, pa će se onda na svakome ispuniti riječ sv. Ivana Krstitelja u današnjem Evanđelju: "I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje!" (Lk 3,6).

=_=_=_=

V. "SLAVA BOGU NA VISINI!"

I. Misa na blagdan Božića.

Dragi vjernici!

Jedna starožidovska legenda kaže, da je Gospod Bog, stvorio ovaj svijet, upitao anđele, što drže o Njegovom djelu? Nato je stupio pred Njega jedan anđeo i rekao: "Veliko je i divno djelo Tvoje, Gospode! Ali, jedno mu manjka: manjka mu glas, koji bi neprestano odzvanjao po čitavom svemiru, dan i noć, moćno i snažno, jasno i glasno, pjevajući zahvalnicu Stvoritelju i klanjajući Mu se za sve, što je ljubav Njegova stvorila".

Ali kad gledamo ono, što se zbilo u svetoj Božićnoj noći; kad gledamo porođenje Sina Božjega; kad gledamo porođenje Njegovo od jedne skromne Djevice; kad gledamo dolazak Njegov na zemlju u štalici za životinje; kad ga gledamo položenog u jaslicama, kamo se stavlja hrana domaćim životinjama; kad gledamo sve to, onda kao da iščezava pred tim djelom Božjim svako drugo djelo. Onda u poredbi s porođenjem utjelovljenog Boga ne znači reć bi ništa stvaranje anđela, ne znači ništa stvaranje oceana i mora, ne znači ništa stvaranje šuma i polja, vinograda i vrtova, cvijetnih livada i snježnih planina. Onda nije dovoljan jedan glas, koji će pjevati u svemiru, nego se mora udružiti sve što postoji, da pruži Božanskom Djetešcu u betlehemskoj špilji poklon u znak štovanja i ljubavi za beskrajnu ljubav, koju je Bog iskazao nama, kad je u slici čovjeka došao na ovaj svijet, da nas otkupi od naših grijeha i učini djecom Božjom.

I mi doista vidimo prigodom dolaska Sina Božjega na svijet da Mu iskazuje štovanje i klanja Mu se ono, što nije izopačeno grijehom.

Klanja Mu se mrtva priroda, koja nije mogla sagriješiti, jer nema razuma. Klanjaju Mu se na svoj način zvijezde nebeske, koje svijetle u svetoj Božićnoj noći, a pred svima ona čudesna zvijezda, koja vodi Mudrace s Istoka pred jaslice Gospodnje i zaustavlja se nad špiljom. I tako su zvijezde nebeske izvršile ono, što je o njima zapisano u knjizi Baruha proroka: "Veselo sjaju zvijezde na postajama svojim. On ih (Gospod) zovne, one

reknu: evo nas! Radosno sjaju pred Onim, koji ih je stvorio. To je Bog naš. Uz Njega ne vrijedi drugi" (Bar 3, 34-36).

Klanjaju mu se na svoj način nijeme životinje; one pitome ovčice, što su Mu ih prema pobožnoj predaji prinijeli skromni pastiri; klanjaju Mu se na svoj način nijeme životinje vol i magarac, koji su mu uz svetu Majku bili jedina toplina. I dok Ga nisu priznali ni prepoznali Njegovi zemljaci, obdareni razumom, jer nisu imali za Njega mjesta u gradu, nijeme eto životinje ispunjaju ono, što je zapisao davno prije Izaija prorok: "Vol poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega. Samo Izrael ne poznaje i narod moj ne razumije!" (Iz 1,3)

Ali, nije se otuđila sasvim ni razumna priroda. Jer, kako piše sv.Luka Evanđelist, ponajprije se javljaju na nebu čitave čete anđeoskih zborova, anđela, koji su ostali vjerni Bogu; i ti anđeli složno se klanjaju Božanskom Djetešcu u štalici, pjevajući: "Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima, koji su dobre volje!"

Iza njih, iza razumnog poklona neba, dolazi poklon razumnih ljudskih bića. Klanjaju Mu se među prvima pobožni pastiri iz okolice, koji su pasli stada svoja. Klanjaju mu se među prvima eto najsiromašniji, najponizniji, jer su Bogu i najdraži prema riječima Sv.Pisma: "Gospod odurava bezbožnika, a pobožniku je vjeran prijatelj." (Prič 3,32).

Dolaze Mu na poklon iz dalekih krajeva Istoka mudraci. I pravo je, da se mudraci dolaze klanjati Onomu, od koga oni imaju svu svoju mudrost i znanje, jer ovo Božansko Djetešce u štalici jest "Bog, gospodar znanja" (I.Kr.2,3) jest Onaj, u kom je prema riječima sv.Pavla "sakriveno sve blago mudrosti i znanja" (Kol. 2,3). Dolaze oni i kao predstavnici pogana, da se poklone Onome, koji je došao da spasi sve ljude, i ukine svaku razliku, da budu svi djeca Božja: "Gdje nema Grka ni Židova, obrezanja ni neobrezanja, barbara ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svima Krist" (Kol 3,11).

K ovim poklonima valja pribrojiti i one, koje je primio još sakriven u majčinoj utrobi. Poklonio Mu se svećenik Zakarija, otac sv.Ivana Krstitelja, ispjevavši u znak pozdrava divnu pjesmu - Blagoslovљen Gospod Bog Izraelov - (Lk 1,68) Onome, koji je "svećenik do vijeka po redu Melhizedekovu" (Žid 7,17) i od koga svaki svećenik i Staroga i Novoga Zavjeta imade svu svoju čast i vlast.

Poklonio Mu se je u utrobi majčinoj sv.Ivan Krstitelj, a u hramu starac Simeon, kao zastupnici proroka Onome, koji je nadahnjivao proroke i na kome se eto ispunjaju sada sva velika proročanstva. I od radosti je uskliknuo starac Simeon, kad je novorođenoga Isusa primio na ruke: "Sad otpuštaš u miru prema riječi svojoj slugu

svoga, Gospode, jer vidješe oči moje spasenje, koje si pripravio pred svima narodima, svijetlo, da prosvijetli neznabošce, slavu naroda Izraelova." (Lk 2,29-32)

Poklonila Mu se i zastupnica majki, sv.Elizabeta, pozdravivši još u utrobi majčinoj Onoga, od koga dobiva svoj blagoslov svako majčinstvo, i koji prema svakome čovjeku imade srce nježnije od majke, kao što govori na usta Izaije proroka: "Zaboravi li žena djetešce svoje? Ne smiluje li se plodu tijela svojega? A da bi ga i zaboravila: Ja ne zaboravljam tebe! (Iz 49,15).

Poklonila Mu se u hramu i udovica Ana, "slavila Boga i govorila za Njega svima, koji su čekali otkupljenje Jeruzalema". (Lk 2,38) I pravo je da se pokloni Njemu predstavnica onoga staleža, koji je redovito prezren i zabačen od ljudi, a Krist novorođeni naprama tome krutomu ljudskom zakonu postavlja zakon Evanđelja, da je "pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem: posjećivati sirote i udovice u njihovoj nevolji" (Jak 1,27).

I tako se eto Novorođenom Isusu s jedne strane klanjaju predstavnici sviju staleža: pastiri i anđeli, mudraci i svećenici, proroci i majke, udovice i sirote, kojima se pridružila nijema priroda sa zvijezdama i životinjama. I pravo je, da se sve pokloni Onome, koji je došao, da "spasi sve ljude" (I.Tim 2,4).

Ali su se nažalost poklonili samo predstavnici pojedinih staleža, dok su toliki i toliki pojedinci tih staleža ostali hladni, mrtvi.

Gdje su rimski carevi, da se poklone Kralju kraljeva i Gospodaru gospodara? Ništa ne čitamo o njima. Gdje su grčki filozofi, da se poklone Uzročniku svake mudrosti? Ništa ne čitamo o njima. Gdje su rimski retori i pravnici, da se poklone Onome, na kome se temelji svako pravo i svaki zakon? Ništa ne čitamo o njima. Sve je to bilo puno samih sebe, puno oholosti. No "Bog se protivi oholicama, a poniznima daje svoju milost", veli apostol. (I.Petr 5,5) Ali pogledajmo bliže okolinu novorođenoga Spasitelja. Gdje je prvi svjetski predstavnik tadanjih Židova, da se pokloni tako željno očekivanom Mesiji? Herod doduše pomno ispituje za mjesto Njegova rođenja, ali ne zato, da Mu se pokloni, kako to himbeno govori, nego zato, da Ga ukloni sa svijeta. Gdje su veliki svećenici izabranog naroda, da se poklone Onome, na kome se temelji sva njihova veličina i izbor nad drugim narodima? Oni šute i strepe. Oni šute, jer takovog Mesije oni nisu očekivali, koji uči poniznost i odricanje. Oni strepe, jer bi im krvološni Herod mogao svima posmicati glave, ako bi se usudili štogod učiniti u prilog novorđenoga Kralja. A gdje su i najbliži zemljaci Kristovi, stanovnici Betlehema? Ne čitamo o nijednome, da se došao pokloniti. Za njih je važnije da dobro zarade na strancima, koji su navrli u grad radi popisa pučanstva po nalogu carevom, nego li da se brinu za jednu siromašnu ženu blizu poroda, kao što je

bila Presveta Djevica. I zato Isus mora sa Majkom u štalu za živine.

Dragi vjernici! Dolazak Isusa Krista na svijet u svetoj Božićnoj noći, jest najveći događaj u ljudskoj povijesti. Dolazak Boga na svijet u slici djeteta, da spasi ljude, jest najveće dobročinstvo Božje.

Nema li taj Bog u slici maloga djeteta onda pravo, da i od nas zatraži i primi poklon, pun najiskrenije ljubavi? A ne događa li se i danas, da ga tek manji broj ljudi iskreno i srdačno dočeka i pruži mu ljubav za ljubav, dok veliki dio ljudi ostaje hladan i mrtav? Mudraci s Istoka ostavljaju svoj dom i domovinu, podvrgavaju se svim naporima tadašnjeg putovanja, izlažu se pogibelji života kod krvoločnog Heroda, samo da ispune svoju dužnost i poklone se svim srcem Spasitelju svijeta. A mnogi današnji kršćani misle, da se sva proslava Božića ili dolaska Sina Božjega na svijet sastoji u sjedenju kod punih stolova i toplih peći. Sveti oni pastiri ostavljaju i sama stada svoja bez obrane, samo da što prije dotrče do štalice, gdje se rodio Isus Krist, i da Mu se poklone, zahvale i isplaču se od milja i sreće, što je došao Otkupitelj njihovih duša. A mnogim je kršćanima teško potruditi se nekoliko koraka do bliže im crkve, da posjete Krista i poklone Mu se, makar čeka na njih dane i noći u Presvetom Sakramentu. Ona sveta udovica Ana služila je Bogu do svoje osamdeset i četvrte godine. "Nikad nije odlazila od hrama i služila je Bogu postom i molitvom dan i noć" (Lk 2,37), samo da dočeka taj blaženi čas, kad će ugledati Spasitelja svijeta. A mnogi današnji kršćani misle, da su učinili sve, ako jednom u godini, možda u Badnjoj noći dođu u crkvu, i to više iz razonode, nego li da iskažu dužnu čast Kristu Bogu, na tolikom dobročinstvu i tolikoj ljubavi.

Anđeo je u onoj legendi prigovorio Gospodu Bogu, što nije stvorio posebno jednog silnog glasa, koji bi bez prestanka odzvanjao u svemiru i hvalio i slavio silna djela Njegova. A rekao sam, da rođenje Krista Gospodina nadilazi toliko sva druga djela Božja, da nisu gotovo spomena vrijedna u poredbi s beskrajnim dobročinstvom svete Božićne noći.

Neka se dakle udruže sva kršćanska srca, neka se stope u jedan svi glasovi ljudski, neka se ujedine u jednu nepreglednu povorku svi kršćani i izvrše ono, što pjevamo u onoj lijepoj božićnoj pjesmi: "Malo Dijete pohodite - vi u Betlemu - Poklonite se svi duboko - Bogu svojemu!

Neka Mu se poklone i neka Ga ljube, Isusa novorođenoga mala dječica, koja Mu najviše nalikuju. Neka Mu se poklone i neka Ga časte svim srcem mladići i djevojke. Neka Mu se poklone i neka ga časte svim srcem muževi i žene, starci i starice, zdravi i bolesni, učeni i neuki, ako hoće da oćute istinsku božićnu radost na zemlji, i združe se jednom s Njime na nebu!

X X X

VI. "POĐIMO DO BETLEHEMA I POGLEDAJMO ŠTO SE JE DOGODILO I ŠTO NAM JE GOSPODIN OBZNANIO". (Lk 2,15)

II. Misa na Božić.

Dragi vjernici!

Prvi, kojima je bilo objavljeno porođenje Sina Božjega u betlehemskoj štalici, bili su pobožni pastiri, koji su pasli ovce u okolici Betlehema. Gospod Bog naime ne mjeri svoj odnos prema ljudima prema kićenom odijelu, visokim častima, velikoj učenosti, silnoj snazi, tjelesnoj ljepoti, nego samo prema ispravnosti srca i duše, "jer što se pred ljudima pokazuje veliko, ogavno je pred Bogom" (Lk 16,15) i obratno. Ta koga Bog tako miluje kao priprostog ratara Abela? Koga Bog tako miluje kao pastira Jakova, koga čini nosiocem mesijanskih obećanja? Koga Bog tako proslavljuje kao pastirče Davida, učinivši od njega najvećeg junaka i kralja naroda izraelskoga? Koga Bog uzima za proroka, ako ne jednog pastira Amosa? Koga Bog uzima za proroka, ako ne jednog ratara Elizeja? I komu se eto među prvima navješćuje porođenje Sina Božjega u svetoj božićnoj noći, ako ne skromnim i pobožnim pastirima? Koliko pouke za nas iz ovih riječi pobožnih pastira, što ih Crkva čita u drugoj Misi na Božić!

1. I ako dragi Bog, kako smo rekli, na poseban način miluje priproste duše, koje ga iskrenim srcem traže, nema nikakove sumnje, da Bog i svakomu drugomu čovjeku pruža potrebnu milost, da nađe Boga i spasi dušu.

Crkva naime uči, da Gospodin Bog istinski i iskreno, makar znade unapred za grijehe pojedinih ljudi, želi spasenje svih ljudi. Crkva je osudila sve protivne zablude, bilo kalvina, bilo luterana bilo janzenista, bilo drugih sektaraca. Ako se dakle porođenje Sina Božjega najavljuje najprije pobožnim pastirima, ne znači da su isključeni od spasenja drugi ljudi tadanjega vremena ili koji će još živjeti do konca svijeta. Novorođeni Isus Krist dolazi na svijet i radi krvavoga Heroda, dolazi i radi poganskog rimskog cara, dolazi i radi oholih grčkih filozofa, dolazi i radi pokvarenih farizeja, dolazi i radi materijalističkih saduceja, dolazi i radi razmaženih rimskih matrona, dolazi i radi bludnica u javnim kućama, dolazi i radi bogatih plemića, i prezrenih robova, kao što je pisano u Knjiz* Mudrosti: "Ljubiš sve, što postoji, i ne mrziš ništa od onoga, što si stvorio. Jer da si bio što mrzio, ne bi onda to stvorio... Ti štediš sve, jer je Tvoje vlasništvo, Gospode, prijatelju svega života" (Mudr 11,24-26).

2. Ali nam pobožni pastiri daju veliku pouku i ozbiljnu opomenu. A ta pouka i opomena glasi, da izrabimo čas milosti Božje. "U tom je kaže Sv. Pismo, mudrost pametnoga, da pazi na put svoj, a stranputica je ludost luđaka." (Prič 14,8).

Čim su naime pastiri opazili svjetlost na nebu, čim su začuli pjev anđeoskih zborova, čim su čuli poziv anđela, smjesta ostavljaju svoje stado, i sokoleći jedan drugoga: "Pođimo do Betlehema i pogledajmo što se je dogodilo, i što nam je Gospodin obznanio". I pošli su, našli su Isusa, isplakali se pred Njim od radosti veselja, primili Njegov božanski blagoslov i vratili se sretni opet na svoju dužnost.

Isto su tako uradili i mudraci s Istoka, sveta tri kralja, koji su pošli odmah na put za čudesnom zvijezdom, kad im se javila. Odmah je izrabio čas i starac Simeon u hramu, odmah je izrabila čas proročica Ana, jer "u tom je mudrost pametnoga, da pazi na put svoj". I da su proigrali taj čas, tko zna, da li bi im se ikada više pružila bila slična prilika?

"A stranputica je, veli Sv.Pismo ludost luđaka". Takvu je ludost pokazao Herod, kojemu je jedina skrb bila doznati točno mjesto i vrijeme rođenja Isusovog, da Ga onda ubijek kao navodnog suparnika za kraljevsko prijestolje, umjesto da se točno raspita o zadaći Mesijinoj i prigne glavu pred Njim, kao što su učinili kraljevi s Istoka.

Sličnu su ludost pokazali i glavari svećenički i književnici, jer makar su dali ispravan odgovor obzirom na mjesto rođenja Kristovog, da će se naime prema proročanstvima roditi u Betlehemu, nijedan se od njih nije potrudio, da pođe tamo, bilo iz nemara bilo iz straha pred Herodom.

Sličnu su ludost pokazali i stanovnici Betlehema, kojima je glavna skrb bila dobro zaraditi na strancima prigodom popisa pučanstva, umjesto da barem iza pripovijedanja pastira povuku zaključak i izvrše svoju dužnost prema Isusu.

I tako to ide tokom vijekova, i ići će sve do konca svijeta. Sv.Antun pustinjak čuo je jednom u crkvi riječi Evanđelja: "Ako hoćeš savršen da budeš idi i prodaj sve što imaš i podaj siromasima... tada dođi i slijedi Me!" I Antun je smjesta prodao svoju imovinu, smjestio svoju sestru u jedan samostan, prodao i njezinu imovinu, razdijelio siromasima i pošao za Isusom u teškoj pokori kao pustinjak kroz više od sedamdeset godina. Sveti Simeon Stilita čuo je jednom čitati u crkvi Evanđelje o osam blaženstva - blago siromašnima duhom, blago onima, koji su čista srca... I Simeon ne krzma ni jednog časa, nego odmah pita jednog svećenika, što znače te riječi, i kad je bio poučen, ostavlja svijet i svoje dotadanje zvanje i postaje jedan od najvećih pokornika svih vremena. Sveta Afra, vlasnica javne kuće i bludnica, čuje od sv.Narcisa biskupa govoriti o Isusu, napušta svoj sramotni zanat, daje se krstiti i radi vjere u Isusa živa spaliti na lomači skupa sa svojim drugaricama. Svi ovi i hiljade njima sličnih učinili su što i betlehemski pastiri, kad je milost Božja pokucala na vrata njihovih duša: "Pođimo i vidimo... što nam je Gospodin obznanio."

I obratno, kroz vijekove ići će kao i kod Heroda, Njegovom sinu Herodu bila je ponuđena milost Božja preko sv.Ivana Krstitelja. Ali nije rekao pođimo i vidimo... nego je ostao u svome grijehu. I njegovoj konkubini bila je ponuđena milost Božja na propovjedanje Ivana Krstitelja, ali nije rekla pođimo i vidimo... nego je ostala u svome grijehu. I farizejima je bila ponuđena milost Božja propovjedanjem Ivana Krstitelja, ali nisu rekli pođimo i vidimo, nego su ostali u svojoj oholosti. I saducejima je bila ponuđena milost Božja propovjedanjem Ivanovim, ali nisu rekli pođimo i vidimo, nego su ostali kod svojih niskih užitaka. I jednom Henriku VIII. bila je ponuđena milost Božja opomenom Pape, da ne smije uzimati druge žene, dok mu živi zakonita supruga, ali nije ni on rekao pođimo i vidimo... nego je ostao u svome grijehu. I danas čuju mnogi bludnici i pijanice i ubojice i psovači glas Božji, koji ih zove i opominje na usta Crkve, ali najveći dio njih ne ide tragom betlehemskih pastira, da bi rekli pođimo i vidimo... nego ostaju u svome grijehu, dok ih ne snađe smrt, kada više nema lijeka ni popravka.

3. Odakle ta sudbonosna različnost, dragi vjernici? Od slabe ili odlučne volje pojedinaca. "Jao onima, veli sv.Augustin, koji bi htjeli u svom srcu jedan dio doznačiti Bogu, a drugi dio đavlu. Bog se rasrđen povlači, a đavao uzima onda sve u posjed." (Aug.in Joh.7,7 PL 33, 1441) kao što je slučaj kod Heroda.

Novorođeni Isus učinio je prvi korak prema nama, kad je ostavio lijepo nebo, kad se je utjelovio u krilu Bogorodice, kad je došao na svijet u svetoj božićnoj noći. On imade pravo, da traži onda od nas, da i mi učinimo korak prema njemu, kao što su učinili pobožni pastiri, i to odlučan korak, jer milost Božja ne pozna krzmanja ni oklijevanja. Transeamus et videamus! govore pastiri. Pođimo i vidimo! "Duhovne bitke, veli sv.Ivan Krizostom, ne dobivaju se prema ustrojstvu tijela nego prema odlučnosti volje. Stoga su se često žene borile hrabrije nego li muževi i odnosile veće pobjede" (In Mt 8, 4 PG 57,87). To pokazuje sveta Terezija, to pokazuje sv.Franciska Chantal, to pokazuje sv.Perpetua i hiljade drugih, koje su se po uzoru betlehemskih pastira odlučno dale na posao, da upoznaju neizmjerno uzvišeno dostojanstvo Krista Gospodina, neizmjerno blago i sreću, koja se krije u Njemu za svaku ljudsku dušu, neizmjernu nesreću, ako izgube to blago.

Pođimo dakle svi danas, po uzoru betlehemskih pastira, po uzoru odlučnih svetih duša, k jaslicama Isusovim, da čujemo od Njega riječi života, da naučimo od Njega put istine, da dobijemo od Njega snage u životnoj borbi.

VII. "A SVIMA, KOJI GA PRIMIŠE, DADE VLAST, DA BUDU DJECA BOŽJA." (Iv 1,12)

III. Misa na Božić.

Dragi vjernici!

Vidjeli smo kod prve i druge Mise ovog svetog božićnog blagdana, koliki su ljudi prigodom rođenja Kristovog proigrali ponuđenu im veliku milost Božju, da upoznaju Isusa, da Mu se poklone kao svome Bogu i Spasitelju. Pogane možemo barem donekle ispričati, ali, dodaje s bolom u duši sv. Ivan Evanđelista, "k svojima dođe, i svoji Ga ne primiše". I da istakne svu nesreću onih, koji su odbili Isusa, i neizmjernu sreću onih, koji su prigrlili Isusa, dodaje sv. Ivan: "A svima, koji Ga primiše, dade vlast, da budu djeca Božja".

Djeca Božja! Koliko se je kršćana ozbiljno zamislilo u tu riječ? Koliko je njih nastojalo ozbiljno, da ispita svu dubinu bogatstva, koje se skriva u toj riječi? Odgojiteljica francuske princese Marije Lujze, ukorila je jednog dana svoju učenicu radi neke stvari. A ova se najednom uzrujala: "Molim, zar ja nisam kćerka Vašega kralja?" Odgojiteljica je spremno prihvatila riječ: "A ja? Zar nisam ja kćerka Vašega i moga Boga"?

Vrijedno je dakle, da se barem danas svi zamislimo u duboko značenje djetinjstva Božjega i dužnosti, koje iz tog djetinjstva izviru za svakog pojedinog kršćanina katolika.

1. Ima na tom svijetu svakojake ljudske djece. Jedna su se rodila možda u ciganskom šatoru, druga u kakvoj slamnatoj kolibi, treća u kakovoj bijednoj tavanskoj sobici velegrada, četvrta u kakovoj gizdavoj gospodskoj vili, peta možda čak i u kakovoj kraljevskoj palači. I koliko često puta zavisti među njima kad jedna vide, kako drugima ide bolje nego njima!

Pokušajmo međutim jednom barem ispoređiti tu navodnu sreću djeteta, recimo jednog zemaljskog vladara, sa srećom djeteta Božjega, pa da vidimo, kako je besmislena i bespredmetna ta sreća, u poredbi sa srećom djeteta Božjega.

Treba li dijete Božje da zavidi takovom djetetu možda na raskošnom stanu? Ta zar nisu baš od takovih raskošnih stanova ruševine veće nego od slamnatih kolibica, kad dođe recimo jedan potres, ili ratna oluja ili požar i kojekakve druge nesreće? Zar nismo vidjeli u prvom i u drugom ratu, koliko je djece bogataša i kraljevskih potomaka moralo ostaviti svoje palače drugima? A ovi opet, kako su ih silom ili nepravdom stekli, morali ih prepustiti drugim osvajačima? Dijete pak Božje dobiva na raspoloženje neisporedivo ljepši stan, divno nebo, za koje veli Isus: "U domu Oca mojega mnogi su stanovi" (Iv 14,2). U knjizi Otkrivenja pokušao

je sv.Ivan ocrtati ljudskim jezikom ljepotu doma Božjega i djece Božje, govoreći: "Temelji zida gradskoga bili su ukrašeni svakim dragim kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći kalcedon, četvrti smaragd, peti sardoniks, šest sard, sedmi hrizolit, osmi beril, deveti topaz, deseti hrizopras, jedanaesti hijacint, dvanajsti ametist. I dvanaest vrata dvanaest bisera; svaka vrata bijahu od jednoga bisera; i ulica gradska bijaše zlato čisto, kao staklo prozirno" (Otkr. 21, 19-21). Ni mašta jednog indijskog vladara, ma kako bujna bila, nije si kadra nešto takvoga zamisliti, a kamo li ostvariti.

Treba li možda dijete Božje zaviditi jednom bogatom kraljevskom djetetu na biranoj hrani? Na hrani od koje konačno ipak umiru i postaju hrana crvima, dok dijete Božje dobiva na raspoloženje kruh, za koji veli Isus: "Tko jede od ovoga kruha, ne će umrijeti do vijeka" (Iv 6,5o), jer je presveta Euharistija, a to je sam Isus, zalog besmrtnosti.

Treba li dijete Božje da zavidi jednom djetetu zemaljskog vladara možda na gizdavom odijelu? Na odijelu, "kojega moljac kvari" (Mt 6,19) dok ono dobiva svadbeno ruho milosti posvećujuće, ruho neisporedive ljepote, kojega "ne uništava moljac" (Ibid.2o).

Treba li dijete Božje da zavidi djetetu jednog zemaljskog vladara, što ima na raspolaganju izabrane liječnike za slučaj bolesti? Ali što znače svi ti liječnici, kad ne mogu, u času od Boga određenom, produljiti svome pacijentu, makar bio i kraljevsko dijete, života ni za jednu sekundu? Engleska kraljica Elizabeta mrmljala je neprestano na samrti: "Sve moje blago za jedan časak života". Dijete Božje ima na raspolaganje liječnika, koji ne pozna bolesti, od koje ne bi znao ozdraviti. "I sav je narod, veli Sv.Pismo za Isusa, tražio da Ga se dotakne, i sve je ozdravljao, jer je od Njega izlazila sila". (Lk 6,19). Tako veli sv.Luka, koji je i sam po zvanju bio liječnik, pa je mogao najbolje usporediti što znači ljudska medicina u poredbi sa Božjom.

Treba li možda dijete Božje, da zavidi djetetu jednog zemaljskog vladara, što ima na raspoloženje brojne sluge i sluškinje? Ali što to znači u poredbi sa djetetom Božjim, kojega poslužuje u nebu sam Bog, a na zemlji mu stavlja na raspoloženje anđele? Čujte što govori sam Isus za svoje izabrane: "On će se pripasati i posadit će ih, i obilaziti će ih, da ih posluži," (Lk 12, 37) baš kao svoju dragu izabranu djecu.

Treba li dijete Božje da zavidi djetetu jednog zemaljskog vladara možda na raznim razonodama, da mu život bude ugodniji? Na bogatstvu, kojega "rđa izjeda"? (Mt 6,19). Ali što je sve zemaljsko u poredbi sa užitcima, koje dijete Božje čekaju u nebu? "Nit je oko vidjelo, niti je uho čulo, niti je u srce čovječje ušlo, što je Bog pripravio onima, koji Njega ljube"(I.Kor.2,9).

Treba li možda dijete Božje zavidіti djetetu jednog zemaljskog vladara na eventualnom pravu nasljedstva na prijestolje? Ali što je to u poredbi sa srećom, biti baštinikom kraljevstva nebeskoga, jer "kad smo djeca, i baštinici smo: baštinici, a subaštinici Kristovi" (Rim 8, 17).

Kad sve to usporedimo i promislimo, onda ne činimo krivo, ako onima koji su srce svoje prilijepili uz dobra ovoga svijeta, primijenimo riječi pobožnog Kempenca: "O tupoćo srca ljudskoga, koja misli samo na sadašnjicu, a ne brine se za ono što će doći".

2. Nijedan ljudski jezik, dragi vjernici, nije u stanju ocrtati sreće, koju nam je donijelo rođenje Isusovo, dolazak Isusov na svijet. Ali činjenica, da smo postali djecom Božjom, donosi sa sobom i dužnosti. "Odbacite dakle, veli sv.Petar apostol u svojoj prvoj Poslanici, odbacite dakle svaku zlobu i svako lukavstvo, licemjerstvo i zavist i svako klevetanje, i želite kao novorođena djeca duhovnoga, čistoga mlijeka, da po njemu uzrastete za spasenje, jer okusiste, kako je dobrostiv Gospodin". (I. Petr 2,1-3). A to duhovno, čisto mlijeko, to je sva kolika istina, koju je Isus Krist donio, a koju kršćanin mora prihvatiti i prema kojoj se mora ravnati.

Najveći znamen da smo djeca Božja, i da smo u ljubavi Božjoj je u vršenju Njegovih zapovijedi, prema riječima sv.Ivana Evanđeliste: "Po tom znamo, da smo djeca Božja, ako Boga ljubimo i Njegove zapovijedi držimo. Jer je ovo ljubav Božja, da zapovijedi Njegove držimo, i zapovijedi Njegove nisu teške".(I.Iv 5,2).

Svakako je lakše za jednoga kršćanina uzdržati se od grijeha nečistoće, nego li nositi u duši pakao grižnje savjesti, kad upropasti tim grijehom sebe i druge. Svakako je lakše za jednoga kršćanina uzdržati se od pijančevanja, nego li prispjeti u ludnicu od posljedica pijančevanja. Svakako je lakše za kršćanina svladavati srdžbu, nego li možda radi neobuzdane srdžbe i ubojstva, koje se iz toga znade izroditi, prispjeti na robiju. Svakako je lakše za kršćanina obuzdavati svoj jezik,nego li nositi na čelu možda žig lašca i klevetnika, osuđenog po sudu. Svakako je lakše za kršćanina Boga radi biti darežljiv prema bijednicima, nego li kao škrtac biti mrzak ljudima i predmet sprdnje. A što istom na drugom svijetu!

Doista! Zapovijedi dane djeci Božjoj nisu teške, kao što su teške i preteške zapovijedi dane djeci đavolovoj. Odbacimo dakle svaku oholost, svaku škrtost, svaku nečistoću, svaku zavist, svaku neumjerenost, svaku srdžbu, svaku lijenost, svako ogovaranje, svako licemjerstvo, svako lukavstvo, kako nas uči apostol.

Onda dostojno dočekujemo Isusa, koji u svetoj božićnoj noći dolazi na svijet, da nas učini dionicima neopisive sreće djeteta Božjega. Mnogi bi nažalost Evropljani morali učiti od siromašnih Crnaca, Indijanaca, Kineza i drugih cijeniti sreću i čast djeteta Božjega.

Godine 1856. umrla je u Pijemontu u jednom samostanu jedna mala devetgodišnja crnačka djevojčica, po imenu Ana. Bila je kćerka jednog crnačkog poglavice u Africi, i sirotica, kao toliki drugi, ugrabljena svojim roditeljima i onda kao nijema živina prodavana od jednog trgovca robova drugomu, a uz to sirotica teško zlostavljana, kao što već biva s robovima. Konačno ju je opazio jedan misionar, smilila mu se, i on ju je otkupio od njezinog vlasnika, a onda ju poslao u Pijemont u jedan samostan na odgoj. Tu je prvi put čula tumačenje kršćanskih istina, i nikada se nije mogla dosta naslušati o Isusu. "Protumači mi još više, govorila bi neprestano svojoj učiteljici, protumači mi još više, ja bih htjela brzo učiti, da mogu primiti sveti krst". A onda bi opet znala uzdisati: "Kako si ti sestro sretna! Ti imaš Isusa u srcu, ti si dijete Božje, a ja nisam!" Kad je biskup došao, odmah je zamolila za sveti krst. Skinula je kapicu s glave, ispružila prema njemu svoju crnu glavicu uz riječi: "Operi me, biskupe, operi me, i učini moju dušu lijepom. Moja je duša crna. Izlij brzo vodu na nju, otvori mi nebo, i učini me djetetom Božjim". I doista na Bijelu Nedjelju godine 1854. primila je ona s još nekim drugima crnačkim djevojčicama sveti krst. Kad je obred svetoga krštenja bio gotov, a sve je potrajalo dva sata, došla je mala Crnica k časnoj sestri, moleći: "Pokaži mi sada sve što je biskup imao, i crkvu i oltar i sve; mi nismo ništa vidjele, jer smo mislile samo na Isusa i što ćemo odgovoriti biskupu". I doista, nisu te crne djevojčice za čitavo vrijeme ni jednom otvorile oči. I mala crna Ana, kako se sad zvala, umrla je presretna, nakon junački podnošenih boli dvije godine iza toga, da uživa zauvijek u raju neizmjernu sreću djeteta Božjega, za kojom je toliko žudila na zemlji.

Da li i mi žudimo tako, kad čujemo danas riječi Evanđelja: "A svima, koji Ga primiše, dade vlast, da budu djeca Božja?" Ili će možda stanovnici afričkih i indijanskih prašuma ući u kraljevstvo Božje prije nas, koji uživamo blagodati Evanđelja već više od hiljadu godina?

VIII. "JEDNE ĆETE POBITI I PROPETI, DRUGE U SINAGOGAMA SVOJIM BIČEVATI I GONITI OD GRADA DO GRADA" (Mt 23,34).

Na blagdan sv. Stjepana Prvomuč.

Dragi vjernici!

Jučer na sveti dan Božića vidjeli smo neizmjernu ljubav Boga prema čovjeku, kad je u slici maloga djeteta došao na ovaj svijet, da nauči čovjeka istine spasa, da za njega trpi i žrtvuje se konačno na drvu križa.

Danas nam pak sv.Crkva iznosi pred oči najveću ljubav čovjeka prema Bogu, koji žrtvuje za Njega svoj život, kao što je učinio sv.Stjepan Prvomučenik. "Veće naime ljubavi od ove nema nitko, da tko položi život svoj za prijatelje svoje" (Iv 15,13).

Po svome zvanju bio je on jedan od sedam prvih đakona, koje su izabrali apostoli da im pomažu u tjelesnim potrebama vjernika prve kršćanske općine u Jeruzalemu, kako bi se oni tim slobodnije mogli dati na propovijedanje riječi Božje i molitvu. Po svojoj molitvi za ubojice, uoči svoje smrti, on je divan primjer ljubavi prema neprijatelju. Po svome mučeništvu, on je kao uvod u onaj nepregledni niz milijuna svetih mučenika i mučenica, koji su diljem stoljeća polagali svoje živote za Krista, a polagat će ih i do konca svijeta.

Vrijedno je stoga baciti danas jedan letimični pogled na taj niz svetih mučenika, kojima je sv.Stjepan preteča, da nas njihov primjer digne iz našeg mrtvila, te posvjedočimo barem svoju veliku ljubav Isusu, Bogu, ako ne možemo najveću, to jest svojim životom, kao što ju je posvjedočio sv.Stjepan i milijuni drugih.

Što nam dakle govori povijest sv.Crkve u ovih dvije hiljade godina? Govori nam, da su mnogi radi Isusa bili zasuti kamenjem, kao što je evo sv. Stjepan; drugi su bili ušiveni živi u kože od životinja, a onda izloženi nadraženim psima, koji su ih rastrgali; jedni su bili omazani živi smolom, onda privezani za stupove, da gore, kao sv.Andrija; jedni su bili izloženi divljim zvijerima u cirkusima, da se njihovim mukama zabavljaju hiljade rimske svjetine, plemići i carevi, kao što je slučaj sa sv.Ignacijem mučenikom; drugi su bili živi prženi na roštilju, kao sv.Lovro mučenik; nekima je bila mačem odrubljena glava, kao sv. Pavlu apostolu; drugi su opet bili bačeni u velike jame, onda zasuti negašenim vapnom i potom zaliveni vodom, dok se nisu skuhali u vapnu, kao onih 150 svetih mučenika u Africi, koji su zato prozvani "massa candida"; nekima su rezali dijelove tijela, kao sv.Agati djevici i mučenici sise; druge su davili u vrućoj pari, a onda dotukli mačem, kao sv. Ceciliju djevicu i mučenicu; neke su izložili gole na led u ljutoj zimskoj studeni, kao na pr. onih četrdeset vojnika u Sebasti za vrijeme cara Licinija. Nekojima su izbili sve zobe, kao sv.Apoloniji, mnogima su opet iskopali oči; neki su bili živi zatvoreni u prostorije, gdje su ih žive izjeli štakori, kao na pr. one svete mučenike u Perziji u V.vijeku; jedni su s kamenom o vratu bili potopljeni u dubinu mora, kao sv.Klement Papa, drugi opet bačeni svezani u rijeke, da se udave, kao sv.Simforijan, Kastor i Viktorin; nekima su vrućim željezom probili očne kapke, a onda uz druge muke odsjekli glave i objesili na gradska vrata; jedni su bili obješeni za noge nad dimom, da se zaguše, kao oni sveti mučenici u Mezopotamiji za vrijeme Dioklecijana, a drugi opet obješeni za kosu nad dimom, da se zaguše, kao n.pr. sv.Zoa mu-

čenica; nekima su bile naprosto polomljene sve kosti i pušteni da polaku izginu, kao oni mučenici u Kapadociji za cara Dioklecijana; drugi su opet bili zatvoreni u sobi, kući, crkvi, a zgrade onda zapaljene, da skupa s njima izgore, kao oni mučenici u Frigiji.

Neki su pak bili javno vani spaljeni na žestokoj lomači, kao na pr. sv. Afra mučenica i drugarice; drugi su pak bili živi zakopani u zemlju, kao sv. Kostul mučenik; neki su bili potkovani čavlima na nogama, a onda morali trčati pred kolima u strašnim mukama, dok nisu izdahnuli, kao n.pr. sv. Konon; neke su zatvorili u vreće pune zmija i bacili u more, kao sv. Julijana mučenika, a druge opet u vreću sa bijesnim psom i zmijom otrovnicom, kao na pr. sv. Vulpijana; neke su upotrijebili za ciljanje strijelcima, kao na pr. sv. Sebastijana časnika-mučenika, druge su opet nakon groznih muka bacili na komade razbijenog stakla, da se ležeći ne mogu maknuti bez novih boli; neke su mučili gladom i žeđom, kao sv. Saturnina, Datifa i drugove, koji su izginuli u tamnici od gladi; druge su opet znali navezati na repove divljim konjima ili bikovima, kao na pr. sv. Saturnina, biskupa u Tuluzu u Francuskoj, kojeg je divlji bik vukao na repu po gradu, dok nije izdahnuo, ili sv. Feliksa iz Gerone, kojeg su raznijeli konji na repovima.

Jedne su znali zatvoriti u mjedenog vola, pod kojim bi onda naložili vatru, dok se nije razbijelio od žege i spalio žrtvu u njemu zatvorenu kao n.pr. sv. Pelagiju ili sv. Antipu; drugima su opet iskopali jedno oko a nogu proboli užarenim željezom, a onda bacili u rudnik na rad, kao na pr. sv. Maksima biskupa jeruzolimskoga; nekog su znali strpati u lađicu punu smole i kudjelje, izvesti na more i lađicu zapaliti, kao što je slučaj kod sv. Restitute, djevice i mučenice; mnoge su opet mučenice kršćanke, ugledne žene, znali predavati u javne kuće, da ih poživinčeni ljudi siluju, jer se nisu htjele odreći Krista; druge su opet odvodili na visoka mjesta i odanle ih strmoglavljali na zemlju, kao n.pr. sv. Jakoba apostola s vrha jeruzalemskoga hrama; nekima su grozne rane zasipali solju i octom, da im povećaju muke, a druge su opet osudili na rad u kamenolomima bez hrane i pila, dok ne izdahnu. Nekima su iščupali nokte na rukama i nogama kao sv. Leuciju; drugima su opet odrezali jezik i desnu ruku, kao sv. Maksimu, biskupu u Carigradu, i njegovim drugovima, te su tako živjeli više mjeseci, a neki čak i četiri godine; nekima su zabili pod nokte komadiće drva, sve tijelo istrgali željeznim šiljcima, a u usta im nalili kipuće olovo, kao na pr. sv. Bonifaciju, koji se slavi 14. svibnja; neke su nabili na kolac i pustili da izdahnu u strašnim mukama, kao što su običavali činiti s kršćanima Turci; neke su palili na roštilju, polijevajući ih kipućim uljem, kao sv. Konana i njegovog dvnajst-godišnjeg sina; drugima su odsjekli prste na rukama i nogama, u uši, usta i nos nalili kipućeg olova, zatim stavili u kotao kipuće smole i konačno pod prešu, koja im je polomila sve kosti, kao n.pr. sv. Jonu mučenika u Perziji godine 326.

Neke su bacili u duboke zdence ili bunare, kao n. pr. svetoga Florusa i Laurusa, a druge opet svezanih ruku i nogu u ogromnu užarenu peć, kao onih 37 svetih mučenika u Traciji; druge su opet bacili u smrdljivu kloaku, kao n.pr. sv.Ireneja i Abundija (štuju se 26. kolovoza) zato, što su iz kloake izvadili tijelo svete djevice i mučenice Konkordije, da ju časno pokopaju; nekima su živima ogulili kožu s tijela, kao sv.Bartolu, apostolu i sv.Gudeliji mučenici; drugima su, i to je primjer iz najnovije povijesti, iz godine 1926. polili noge benzinom i zapalili, kao onomo svećeniku u Meksiku, te se mučio cijelu noć, dok ga nisu ujutro izvukli na groblje i ustrijelili; jednog mladića opet privezali za teretni auto i vukli po cesti desetak kilometara, do očinske kuće, gdje je pred očima majke izdahnuo.

Vidite li,dragi vjernici, što su sve trpili milijuni mučenika kroz vijekove za Krista? A sve su ovo samo sićušni izvaci iz mora muka i boli njihovih. Zar će se moći onda ispričati na sudu Božjem onaj, koji se ne može uzdržati u petak od mesa, a ovi su mogli od glada izginuti u kamenolomima i rudnicima? Zar će se moći ispričati na sudu Božjemu bludnik, koji čini preljub i ustraje u grijehu, a sv.Afra je živa gorjela na lomači da okaje svoje grijehe? Zar će se moći ispričati na sudu Božjem pijanica, a sv.Datif pogiba od glada i žeđe u tamnici za Krista? Zar će se moći ispričati na sudu Božjem kradljivac, a jedna sv.Cecilija žrtvuje svoje veliko bogatstvo i davi se u vrućoj pari, samo da ne zataji Krista? Zar će se moći ispričati na sudu Božjem onaj, koji se ne može uzdržati od psovanja Boga, a drugi se radi imena Božjeg, da ga ne zataje, dadu nabijati na kolac, izjedati gladnim štakorima, paliti na roštilju, sjeći mačem, i podnose hiljade drugih muka? Zar će se moći ispričati na sudu Božjem, koji godinama živi u svađi radi kakve sitnice, a sv.Stjepan, kojega evo danas slavimo, moli za svoje ubojice u samom času kamenovanja?

Bog od nas večine ne traži ovih silnih muka, kao od svetih mučenika. Ali ako ni najmanjih Njegovih zapovijedi ne ćemo da vršimo, onda ne ćemo biti ni okrunjeni na nebu, jer veli apostol: "Nitko ne će biti okrunjen, tko se nije zakonito borio" (II.Tim 2,5). Neka nam sv.Stjepan pomogne, da budemo spremni barem nešto podnijeti za Krista, koji je radi nas došao trpiti na svijet u svetoj božićnoj noći.

>>>>>>>>>

IX. "PETAR SE OBAZRE I VIDJE, GDJE IDE ZA NJIM ONAJ UČENIK, KOGA JE ISUS LJUBIO" (Iv 21,20).

Na blagdan sv. Ivana Evanđeliste 27. prosinca.

Dragi vjernici!

Danas nam sv. Crkva dovodi pred oči sv. Ivana apostola i evanđelistu. Njega Evanđelje naziva "učenikom, koga je Isus ljubio". Ako ga je Isus ljubio na zemlji, koliko ga više ljubi onda na nebu, kamo ga je pozvao nakon zaslužnog i dugog života od 100 godina, što ga je sv. Ivan proboravio na zemlji. Vrijedno je dakle da promotrimo danas život ovoga ljubimca Isusovog i njegove kreposti, da se s tim većim pouzdanjem uzmognemo utjecati njegovom zagovoru kod Boga.

1. Sv. Ivan Evanđelist rodio se u Betsaidi na obali Genezaretskog jezera ili mora. Otac mu Zebedej bio je vlasnik jedne barke, ribar po zanimanju, pa se je i sv. Ivan, sa svojim bratom Jakobom Starijim, bavio uz oca u mladosti ribarskim zanatom. Majka mu se zvala Saloma, koju sv. Evanđelje spominje tri puta. Ponajprije kao pravu Izraelku, to jest ženu, koja dijeli mišljenje svoga naroda tada rašireno, da će Mesija, koji ima doći, biti moćan zemaljski vladar, pa zato nastoji priskrbiti pod njegovom vladavinom prva mjesta svojim sinovima Ivanu i Jakobu, moleći Isusa: "Reci da ova moja dva sina u kraljevstvu Tvojemu sjede jedan s desne Tvoje, a drugi s lijeve Tvoje" (Mt 20,21). Drugi put ju spominje za vrijeme Muke Isusove, kad je stajala pod križem Isusovim uz Presvetu Bogorodicu (Mt 27,56). Treći put, kad je iza uskrsnuća Gospodinova pošla s drugim svetim ženama na grob Isusov, da pomažu Njegovo tijelo (Mk 16,1). Po mišljenju svetih otaca bio je po tijelu u rodu sa Isusom, slično kao i sv. Ivan Krstitelj. Sv. Ivan Evanđelist se je rano pridružio sv. Ivanu Krstitelju, kad je ovaj propovjedao pokoru na obalama Jordana. I kad je čuo od njega riječi o Isusu, koji je baš dolazio - evo Jaganjac Božji, koji oduzima grijehe svijeta - (Iv 1,29) pođe odmah za Isusom. Vratio se doduše na čas k svome zanatu, ali kad je Isus jednog dana prolazio uzduž Genezaretskog jezera, opazio je Ivana i brata mu Jakoba i pozvao ih za Sobom, u apostolsku službu. A oni, kaže Sveto Pismo, "smjesta ostaviše mreže svoje i pođoše za Njim". (Mt 4,20) To je povijest prvoga apostolskog zvanja, uzor svih kasnijih zvanja tokom vijekova. Birajući Isus apostole, uvijek traži od njih, kao i od galilejskih ribara, da otrgnu svoje srce od zemaljskih dobara i idu za Njim.

Time što je pošao za Spasiteljem ne znači, da je odmah bio savršen apostol. Naprotiv, imao je svojih pogrješaka, kao i toliki drugi ljudi, pa je trebalo da prođe školu kod Isusa, prije nego sam započne apostolski djelovati.

A te pogrješke bile su častohljeplje, žestina, i donekle zavist. On je ponajprije zajedno sa bratom si Jakobom želio imati prvo mjesto u kraljevstvu Mesijinom. Kako ih je možda bilo stid, da sami iznesu tu molbu, i ona ju je doista iznijela, kako smo to vidjeli. I dragi Spasitelj, Učitelj nad učiteljima, ispravlja ukratko pogrješku svoga učenika, odgovarajući: "Ne znate što tražite. Možete li piti kalež, koji ću Ja piti?" (Mk 10,38) Drugim riječima, tko želi imati počasno mjesto u kraljevstvu nebeskom, taj mora biti spreman trpjeti na ovoj zemlji, a ne težiti za častima. "Tko hoće da bude prvi među vama, taj neka bude svima sluga" (Ibid.44).

Zatim vidimo kod sv.Ivana, da je u prvim danima bio vrlo žestok kao i brat mu Jakob. Kad je jednog dana Isus prolazio kroz područje Samarjana i poslao učenike, da Mu priprave prenoćište u jednom mjestu, nisu ga ti stanovnici primili. I Ivan s bratom Jakovom odmah poviče: "Gospodine, hoćeš li, da zazovemo oganj s neba, da ih uništi?" (Lk 9,54). Ali je i odmah imao prilike vidjeti, kako je to daleko od duha Spasiteljevog, jer se Isus okrenuo prema njemu i bratu mu Jakovu i ukorio ih: "Ne znate čijega ste duha. Sin čovječji nije došao da upropasti duše, nego da ih spasi" (Ibid.55).

Vidimo konačno kod njega i neku vrst zavisti, jer je jednog dana rekao Isusu: "Učitelju, vidjesmo jednoga, gdje u Tvoje ime izgoni đavle. Mi mu to zabranismo, jer ne ide za nama" (Mk 9,38). Ali ga je božanski Spasitelj lijepo poučio: "Ne branite mu! Jer tko u ime Moje čini čudo, ne može me odmah iza toga grditi. Tko nije proti vama, taj je za vas" (Ibid.39-40).

2. No ako je sv.Ivan imao u mladosti svojih pogrešaka, on je te pogreške u školi Isusovoj potpuno svladao, a povrh toga odlikovao se nekim uzvišenim krepostima, više nego drugi apostoli.

On je ponajprije sačuvao vječno djevičanstvo. Sigurno je to bio jedan od najvećih razloga, da ga je Isus najviše ljubio i tako odlikovao, da je Ivan kod Posljednje Večere smio nasloniti svoju glavu na grudi Spasiteljeve, a na križu, kad je izdisao, povjerio mu je ono, što je imao najdraže na zemlji, svoju presvetu Majku, da se za nju brine i skrbi do Njezine smrti. Prema staroj Predaji živio je Ivan sa Presv.Bogorodicom u jednoj kući na Sionu, dočim neki misle, da je zajedno s Njom pošao u Malu Aziju u Efez, i tamo se za nju skrbio do Njezine smrti, odnosno Njezinog uznesenja na nebo. Tko je od ljudi na ovoj zemlji doživio toliku čast, osim sv.Josipa, da smije nasloniti glavu na grudi Spasiteljeve i brinuti se za Presv.Djevicu do konca Njezinog života na zemlji?

Nadalje vidimo kod sv.Ivana jednu žarku ljubav prema Isusu. Dok su se svi apostoli i učenici razbježali do jednoga, samo sv.Ivan između njih smogao je snage, da svoga ljubljenoga Učitelja prati na gorkom križnom

putu, i stoji pod Njegovim križem, dok nije izdahnuo, i dok Ga nije ispratio u grob.

A tu svoju ljubav posvjedočio je i iza Njegova uzašašća na nebo, jer je radi revnog propovjedanja Isusa u Efezu bio optužen, te ga je tamošnji rimski prokonzul dao uhapsiti i odvesti u Rim, gdje mu je car Domicijan dao najprije odrezati dugačku kosu, koju je nosio iz pobožnosti kao nazirej, zatim ga dao šibati, a onda baciti u kotao kipućeg ulja pred vratima Rima, zvanim Porta Latina. Isus je čudom izbavio svoga ljubljenog učenika neozleđenog, nakon čega ga je car prognao na otok Patmos u Egejskom Moru, da radi u rudnicima. No u isto vrijeme dok je radio na vađenju rude, trudio se, da izvuče iz tmine poganstva ljude, koji su bili oko njega, i sačuva svoje vjernike od opasnih zabluda, koje su se bile počele javljati među kršćanima već u prvom stoljeću. Tamo je napisao i tako zvanu knjigu "Otkrivenja", jedinu proročku knjigu Novoga Zavjeta. Kad je car Domicijan bio ubijen, vratio se sv.Ivan u Efez, gdje je umro u starosti od 100 godina, upravljajući Crkvom u Maloj Aziji što usmenim propovjedanjem, što svojim Poslanicama.

Konačno zapažamo kod sv.Ivana Evanđeliste jednu neizmjernu ljubav prema bližnjemu. To je naučio u školi Isusovoj iz svojih nekadanjih pogrešaka.

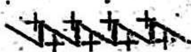
Sv.Klemens Aleksandrijski zabilježio nam je o tome jednu dirljivu zgodu. Sv.Ivan ev. bio je obratio na kršćanstvo jednog mladića. Taj je međutim nesrećom sagriješio, padao sve dublje, zdvojio o svom spasu i postao konačno vođom jedne razbojničke bande. Sv.Ivan je saznao za boravište toga nesretnika. Pošao je potražiti ga. Ali kad je ovaj ugledao Ivana, počeo je bježati. A svetac poviče milo za njim: "Što bježiš pred menom, svojim ocem, starim čovjekom, koji dolazi k tebi bez obrane i bez oružja? Dijete moje, smiluj mi se, ne boj se, još ima nade. Ja ću umjesto tebe položiti račun Gospodinu Isusu. Ako je potrebno, ja ću rado podnijeti i smrt, koja bi imala tebe zadesiti. Pa i Gospodin Isus je umjesto nas pretrpio smrt. Pogledaj, ja dajem život svoj kao otkupninu za tvoj život. Samo stani, i vjeruj, da sam ja od Isusa poslan k Tebi. I mladi se je razbojnik obratio. Sv.Ivan je zajedno s njim činio pokoru, sokolio ga i poticao, dok nije doživio kod njega divan primjer unutarnjeg preporoda i uskrsnuća.

Vidite li, kako je Isusova škola preobrazila nekadanju žestoku i častohlepnu ćud Ivanovu, i kako je iz "sina groma" kako ga naziva Sv.Pismo, postao blagi janjac, koji daje po primjeru Učitelja, ako treba, život svoj za ovce svoje, koje su zalutale s puta istine.

Što više, ova ljubav prema bližnjemu, bila je prema predaji, jedina propovijed, koju je sv.Ivan držao svaki dan i svakom zgodom pod konac svoga života, svome stadu. "Djeco, ljubite se među sobom!" I kad su mu

učenici prigovorili, zašto im uvijek isto govori, odgovori: "Jer je zapovijed Gospodnja, i ako to izvršite, izvršili ste sav zakon."

Takav je eto bio sv. Ivan Evanđelista, kojega nam danas Crkva stavlja pred oči. Molimo se dakle s pouzdanjem njemu, da nam isprosi od Boga milost pravog kršćanskog života, napose žarku ljubav prema Bogu i bližnjemu, da s njime zajedno ljubimo Boga kroz sve vijekove u nebu.

X. "ON DADE U BETLEHEMU I U SVOJ OKOLINI NJEGOVOJ POUBIJATI SVE DJEČAKE OD DVIJE GODINE I NIŽE". (Mt 2,16)

Na blagdan nevine djece
28. prosinca.

Dragi vjernici!

Mnogi su slikari pokušali predstaviti na platnu ili na zidu u crkvama onaj strahoviti prizor, kad su vojnici krvnika kralja Heroda provalili u Betlehem i onda poklali svu mušku djecu od dvije godine i niže, u nadi, da će smaknuti tako i maloga Isusa, kojega se Herod u svojoj častohljepnosti bojao, da će mu oteti kraljevsko prijestolje. Na tim slikama vidimo vojnike s mačevima ili noževima u ruci, gdje hvataju one nejake dječake, zabadaju mač u grlo ili prsa tih mališa, a majke, izbezumljene od boli, straha i užasa bježe, ne bi li spasile bijegom život svojim dragim mališima, ili se očajno natežu s krvnicima, da spriječe smrtonosni udarac namijenjen njihovoj dječici. Nijedna dakako slika ne može izraziti one prave boli, koja je zahvatila ta materinska srca, kojima sveti Jeremija prorok primjenjuje riječi: "U Rami se čuje tužba, mnogi plač i jauk: Rahela plače za djecom svojom i ne će da se utješi jer ih više nema" (Mt. 2,18). Ograničeni ljudski um odmah se dakako pita, gdje je tu pravda Božja, gdje je tu milosrđe Božje, o kojem se toliko govori, gdje je tu mudrost Božja, da ovakovu nadobudnu dječicu dade pomoriti u cvijetu mladosti?

1. Što se tiče prvoga pitanja, tko bi se razborit usudio prekoriti Gospoda Boga zbog nepravde? "Pravedan si Gospode, i pravedni su sudovi Tvoji", ta riječ Svetoga Pisma ostaje do vijeka. Ona vrijedi i u ovom pomoru betlehemske dječice.

Ponajprije, Gospodin Bog nije stvorio čovjeka, da se ubija i kolje s drugima, ili da bude zaklan i ubijen

od drugih, nego ga je stvorio sretna, blažena, izuzeta od svake boli i nesreće. Upozorio je očinski prvoga čovjeka, da će ostati zauvijek sretan, samo ako se čuva onoga, što mu je zabranjeno radi njegova dobra. Ako se je čovjek sam survao u nesreću, znajući, da time škodi i svemu svome potomstvu, onda nije nepravedan Bog, nego čovjek, i njegovo potomstvo može se onda žaliti na svoga praoca, ali ne na Boga. Sve nevolje na zemlji, pa i ovaj pomor betlehemske dječice, u zadnjoj su liniji plod Adamovog grijeha, koji je survao u nesreću čitavo čovječanstvo. Nikakve nepravde nema na dragome Bogu, ako je uskratio zaštitu ovoj djeci, koje nije biš d u ž a n dati po načelima vječne pravde Božje.

Nadalje, vidjeli smo u svetoj Božićnoj noći, da se od svih betlehemskih stanovnika, od svih betlehemskih majki, bile bogate ili siromašne, nijedna nije našla, da ponudi konačište Majci Božjoj, odnosno malom Isusu, kojeg je imala donijeti na svijet. I ona se morala sklonuti u štalicu za životinje, koje su bile milosrdnije od betlehemskih stanovnika. Zar nije bila velika okrutnost prema Majci Božjoj i malome Isusu, uskratiti im stan u nevolji? I zar možemo optužiti Boga radi nepravde, ako je radi ove okrutnosti uskratio svoju ruku pomoćnicu njihovoj dječici i njima u odsudnom času, kad je provalio bijes krvnika Heroda?

Konačno ovo što smo rekli znademo iz objave Božje, znademo iz Sv.Pisma. A što mi znamo za druge razloge iz kojih je Bog pripustio ovo umorstvo. Mi ih ne vidimo, ali ih Bog vidi, čijemu oku ništa ne izmakne? Katarina Emmerick u svojim viđenjima o životu Isusovom, koja su štampana s crkvenim odobrenjem, govori, kako je gledala u duhu betlehemske dječake, gdje su ušli u špilju, dok je Majka Božja na čas bila odsutna i šibama tukli maloga Isusa u kolijeki tako, da je krvario. A tko će znati druge tajne razloge, iz kojih je Bog uskratio svoju obranu kod krvavog djela Herodovog. To dakako ne znači, da je Herod izmaknuo zasluženoj kazni. Stigla ga je kazna pravde Božje za njegova djela pa i za ovo krvavo djelo, makar je Bog momentano uskratio svoju pomoć za obranu života betlehemske dječice. Nije dakle Bog bio nimalo nepravedan u pomoru betlehemske dječice, nego i ovdje vrijedi, pače možda više nego drugdje riječ Psalmiste: "Pravednost je Tvoja kao gore najviše, sudovi su Tvoji kao bezdana najdublja" (Ps 35,7).

2. Međutim, ako se malo dublje zamislimo, ovo umorstvo betlehemske djece je zapravo veliko milosrđe Božje. Ona sada već skoro dvije hiljade godina uživaju neprispodobive radosti neba, jer su umrla mučeničkom smrću, i Crkva ih slavi kao svete mučenike evo na današnji dan. Ona dakle muka od najviše par minuta dok su ih klali, naplaćena je zbilja kraljevski, kako samo Bog umije nagraditi.

A što bi bilo, da ih je Bog pustio živjeti kao što i druge ljude, recimo pedeset, šesdeset, pa ako hoćete i osamdeset i sto godina? Ipak bi bili mrtvi već hiljadu devetsto godina. Ali je pitanje, ne bi li umjesto u posjedu neba i vječnoga života, bili već hiljadu devetsto godina pokopani u dubini pakla u mukama bez kraja?

Ta zar se ne bi bilo moglo lako desiti, da mnogi od njih, došavši u mladenačku dobu počini možda grijeh preljuba, pa onda po zakonu Mojsijevu (V.Mojs 5,22) izgubi život tijela, a s njim možda i dušu, umrvši neraskajan? Zar se ne bi bilo moglo lako desiti, da koji od njih postane i razbojnik, padne pravdi u ruke, i završi možda istom smrću, kao i onaj neraskajani razbojnik na križu? Zar se ne bi bilo moglo lako dogoditi, da se koji od njih poda pijanstvu i kao pijanica završi život u kakovoj grabi i izgubi i dušu, jer, kako veli apostol, "pijanice i bludnici ne će baštiniti kraljevstva Božjega". Zar se ne bi bilo moglo lako dogoditi, da koji od njih padne i u idolopoklonstvo, pa po zakonu Mojsijevom bude kažnjen smrću, a uz to izgubi i dušu, odvrativši se od pravoga Boga? Od svih tih i drugih nebrojenih pogibelji oslobodio ih je Bog, kad je pripustio njihovo umorstvo u tako nježnoj dobi, i davši im krunu mučeničku iskazao im je zapravo najveće milosrđe, što ga može iskazati smrtnome čovjeku, kad mu uz nevinost i djevičanstvo dade i divnu mučeničku krunu i palmu. I za ovo umorstvo vrijede dakle riječi Sv.Pisma: "Svi su putovi Gospodnji samo milosrđe i istina" (Ps 24,lo).

3. Ovo umorstvo nevine dječice pokazuje tako lijepo i mudrost Božju, koja umije pribaviti Sebi hvalu mučenika i sa strane male djece, da se nijedan odrasli ne uzoholi, da je možda svojom snagom izvojevao pobjedu.

Kad zavirimo malo u povijest svete Crkve, onda ćemo naći među svetim mučenicim divnu devet-godišnju mučenicu svetu Basilisu, koja je za Krista podnijela šibe, paljena bila ognjem, bačena zatim pred divlje zvijeri, te je svojim junaštvom obratila k Bogu i samoga svoga poganskoga suca, i Crkva ju štuje 3.rujna; onda ćemo naći više dječaka, koji su poginuli radi Krista sa svojim odgojiteljem sv.Lovrom svećenikom, a štuju se 3o.travnja; onda ćemo naći među svetim mučenicima pet-godišnjeg sinčića sv.Kristijane mučenice, koji je umro u vatri zajedno sa svojom majkom, jer nije prestajao hvaliti Krista; onda ćemo naći jednoga svetoga Celsa dječaka, koji je, idući iz škole opazio, kako vode na muke sv.Julijana mučenika po ulicama Aleksandrije, i taknut milošću Božjom, dječak je odbacio knjige, bacio se mučeniku pred noge, poljubio rane njegove i izjavio, da želi s njime umrijeti za Isusa. I taj dječak prima smrtnu osudu od vlastitog oca, koji je svome rođenome sinu dao zguliti kožu s glave, a onda ga pogubiti; naći ćemo među svetim mučenicima i

dvanajst-godišnje djevojčice Akvilinu i Eutropiju, koje su dale život za Krista i Crkva ih slavi 13.odnosno petnajstog lipnja, te svetu Eulaliju 10.prosinca; naći ćemo među svetim mučenicima i jednog trogodišnjeg sv. malog Kvirika, koji je bez prestanka plakao uz svoju majku, kad su ju mučili radi Isusa, i nije se dao otrgnuti od nje, dok ga nije krvnim zgrabio od jada za noge i lupao njegovom malom glavicom tako dugo po kamenim stubama, dok mu ju nije smrskao: štuju ga osobito u Francuskoj na dan 15.lipnja; naći ćemo među svetim mučenicima jednoga maloga svetoga Barulu dječaka, koji je radi Krista bio najprije šiban, a onda mu mačem odrubljena glava, i štuje se kao mučenik 18.studenoga; naći ćemo među svetim mučenicima i maloga Modesta i Amonija koje Crkve štuje kao mučenike 12.veljače; naći ćemo među svetim mučenicima i četrnajst-godišnjeg dječaka sv. Pankracija, kojemu je radi Krista dao odrubiti glavu car Dioklecijan, a kojeg Crkva slavi 12.svibnja; naći ćemo i jednog mladog svetog Tarzicija, poginulog za Krista, kad je nosio sv.Pričest utamničenim kršćanima; naći ćemo pod danom 15.srpnja desetero dječice, poginule radi Krista; naći ćemo na dan 18.listopada sv. Justa dječaka mučenika; naći ćemo i razne druge, kojima su nevina betlehemska dječica bili kao predvodnici.

I tu dakle vrijedi riječ Svetoga Pisma: "Iz usta djece i nejačadi navješćuješ hvalu svoju", (Mt 21,16) a tako i iz njihove nevine krvi. Blagdan nevine dječice je dakle proslava pravde, milosrđa i mudrosti Božje.

XI. "I ISUS JE NAPREDOVAO U MUDROSTI, U DOBI I U MILOSTI KOD BOGA I KOD LJUDI" (Luk 2,52).

Nedjelja u Božićnoj Oktavi

Dragi vjernici!

Mnoge su se i velike zablude pojavile tokom stoljeća glede otajstva utjelovljenja Gospodina našega Isusa Krista. Već u prvom stoljeću kršćanstva javljaju se krivovjerci, tako zvani dokete, koji su tvrdili, da je Krist doduše Bog, ali da Njegovo tijelo nije bilo pravo ljudsko tijelo nego samo prividno. Apolinariste, prozvani po svom vođi Apolinaru, tvrdili su opet, da je druga božanska osoba poprimila doduše ljudsko tijelo i osjetnu dušu, ali ne razumnu dušu, kao što ju imaju drugi ljudi, jer tu zamjenjuje kod Krista sama Riječ Božja. Monotelite opet pod vodstvom krivovjerca Sergija,carigradskog patrijarhe, tvrdili su, da u Kristu nema ljudske volje nego samo božanska volja.

Drugi su opet tvrdili, da je Krist pravi čovjek, ali nije pravi Bog, među kojima se ističu ebionite, cerintiani, a osobito arijanci, po svom vođi Ariju.

Treći su opet iznosili krivi nauk tvrdeći, da između ljudske i božanske naravi u Kristu postoji samo moralno sjedinjenje, pa da su prema tomu u Kristu dvije osobe, kao što je tvrdio krivovjerac Nestorije, carigradski patrijarha. U posve protivnu zabludu pak upao je krivovjerac Nestorije, carigradski patrijarha. U posve protivnu zabludu pak upao je krivovjerac Eutikes, koji je htio pobiti Nestorija, te je naučavao, da je u Kristu ne samo samo jedna osoba, nego i samo jedna narav, jer su se u času utjelovljenja božanska i ljudska narav u Kristu tako stopile u jednu, da ne postoji nego jedna narav u Kristu.

I razne druge zablude javile su se i javljaju se sve do naših dana glede Krista Gospodina. Sve je te zablude odbila nepogrješiva učiteljica istine sveta Crkva, naučavajući od početka, da je Krist pravi Bog i pravi čovjek; da je u Kristu samo jedna osoba, i to božanska; da su u Kristu dvije naravi, od kojih svaka djeluje na sebi svojstveni način; da su u Kristu dvije volje, božanska i ljudska; da Krist imade ne samo pravo ljudsko tijelo, nego i pravu ljudsku dušu, sa pravim ljudskim razumom i voljom. To nam pokazuje i današnje sveto Evanđelje.

1. Da je Isus Krist pravi Bog, vidjeli smo na drugu adventsku nedjelju, kad smo promatrali silna čudesa, što ih je Isus Krist činio bilo u mrtvoj prirodi, bilo na bolesnicima, bilo na opsjednutima od đavla, bilo na mrtvacima, bilo na vlastitom tijelu. Rekli smo, da ta silna djela pokazuju i dokazuju bolje od svake druge riječi, da je Isus Krist pravi Bog, jer nikada i nitko nije činio niti može činiti takva djela, osim onaj, koji je Bog, jer nikada i nitko nije činio niti može činiti takva djela, osim onaj, koji je Bog, ili komu On hoće da dade sličnu vlast.

Da je pak Isus Krist i pravi čovjek, pokazuje nam današnje sveto Evanđelje, kad kaže za Isusa, da je "napredovao u mudrosti, u dobi i u milosti kod Boga i kod ljudi". Čovjek je biće, koje se sastoji od tijela i razumne duše. I Isus Krist imade pravo čovječje tijelo i pravu razumnu ljudsku dušu.

Obzirom na tijelo, On je začet u utrobi Presvete Djevice, djelovanjem doduše Duha Svetoga, ali začet kao čovjek, prema riječima anđelovim: "Ti ćeš začeti i roditi sina. Nadjeni mu ime Isus!" (Lk 1,31).

Po tijelu dakle lozu vuče od kralja Davida, kako to pokazuje izvještaj svetoga Mateja Evanđeliste i svetoga Luke Evanđeliste (Mt 1,1-17; Lk 3,23-38).

Isus Krist, kao i svako ljudsko dijete, boravi devet mjeseci pod srcem majčinim, kako čitamo kod sv. Luke:

"Kad su bili ondje, (to jest u Betlehemu) ispuniše se njezini dani" (Lk 2,6).

On tada dolazi na svijet u slici malog djetešca, koje je posve ovisno o majci, i koje Ona "povija u pelenice i polaže u jaslice, jer u gostioni nije bilo mjesta za njih" (Ibid 2,7). Ona to svoje djetešce, to jest dragoga Isusa, doji svojim djevičanskim materinjim mlijekom. Toliko je živa uspomena na to u Betlehemu do današnjega dana, da i danas tamošnje majke, čak i muslimanke, kad im ponestane mlijeka za dojenje njihove dječice, običavaju nastrugati nešto zemlje u špilji, gdje je Majka Božja dojila Isusa, i to popiti s vodom, uvjerene, da će posredovanjem Marijinim opet zadobiti mlijeko, potrebno za rast njihove dječice.

I kao svako ljudsko dijete Isus je odrastao do dječaka, za kojeg je sa navršenih dvanajst godina nastupala obaveza zakona Mojsijevog, da svake godine hodočasti u jeruzalemski hram, tri puta u godini, to jest na blagdan beskvasnih kruhova (Vazam), blagdan tjedana (Duhovi) i blagdan sjenica u jeseni. I to je Isus Krist izvršio, kako vidimo iz današnjega sv.Evanđelja.

Od dječaka On napreduje u dobi dalje, dok se nije razvio u snažnog mladića i onda u zrelog muža, kad je istupio u javnom životu kao Mesija, da naviješta kraljevstvo Božje. I budući je pravi čovjek, On stalno i nastupa kao čovjek među ljudima, jer gladuje kao čovjek (Mt 4,2), jer žeđa kao čovjek (Iv 19,28), jede i pije kao čovjek (Mt 11,19), spava kao čovjek (Mt 8,24), hoda, umoran je od puta (Iv 4,6), znoji se krvavim znojem (Lk 22,44), biva bičevan, trnjem krunjen, mora nositi teški križ, biva razapet na križu, umire na križu, i biva pokopan u grobu kao čovjek. Nitko dakle razborit ne može zanijekati, da je Isus Krist imao pravo ljudsko tijelo.

Ali isto tako i pravu ljudsku dušu. "On se u duhu potrese i uzruja... i udariše Isusu suze" (Iv 11,33-35). On se "žalosti i plaši i govori apostolima: žalosna je duša moja do smrti" (Mt 26,37 ss). On vrši razne uzvišene krijeposti, kao n.pr. kad je "svu noć proveo s Bogom u molitvi" (Lk 6,12). On pokazuje izvanrednu poniznost, govoreći: "Učite se od Mene, jer sam krotak i ponizan srcem" (Mt 11,29), On pokazuje najuzvišeniju poslušnost, "postavši poslušan do smrti, smrti na križu" (Flp 2,8). On pokazuje neizmjerno pouzdanje u Boga, kad na križu izdiše govoreći: "Oče u ruke Tvoje predajem duh svoj" (Lk 23,46).

Isus Krist je dakle pravi čovjek, u svemu sličan nama ljudima, i kako veli sv.Pavao apostol "u svemu iskušan kao i mi, osim grijeha" (Žid 4,15). To je bila tvrda vjera prvih triju kršćanskih vijekova, kad je Crkva odbila krivi nauk doketa. To je bila tvrda vjera Crkve u četvrtom vijeku, kad je odbila krivi nauk apolinarista. To je bila tvrda vjera Crkve u petom

vijeku, kad je odbila krivi nauk nestorijanaca i eutikijanaca, to je bila i ostaje vjera Crkve kroz sva vremena, da je Isus Krist niti samo Bog, niti samo čovjek, nego i pravi Bog i pravi čovjek i ako samo jedna božanska osoba. I taj čovjek Isus Krist kao čovjek "napredovao je u mudrosti, u dobi i u milosti kod Boga, i kod ljudi", kako vidimo iz današnjeg svetog Evanđelja, koje nam predočuje Isusa kao dvanajstgodišnjeg dječaka u hramu, "gdje sjedi među učiteljima, sluša ih i pita" (Lk 2,46).

2. Površnom posmatraču moglo bi se pričiniti prilično sporedno, da li je Isus pravi čovjek, samo kad je pravi Bog. Ali sveta Crkva je dobro prozrela veliku pogibelj, koja se krije u takovoj vjeri, kakovu su naučavali dokete i njima slični.

Što naime slijedi iz nauke, da Krist nije pravi čovjek, nego samo pravi Bog? Ako Isus Krist nije pravi čovjek, onda nije mogao niti trpjeti, jer Bog ne može trpjeti. Ako nije mogao trpjeti onda nije mogao ni umrijeti, jer Bog ne može umrijeti. Ako nije umro, onda nije ni pokopan. Ako nije pokopan onda nije ni uskrsnuo. Ako nije uskrsnuo, onda je prema riječima sv.Pavla apostola "uzalud vjera vaša" (I.Kor 15,14). Onda nitko nije zadovoljio za grijehe naše, onda je još na nama Adamovo prokletstvo, onda nam je još zatvoreno nebo, onda smo bijedniji mi kršćani od svih neznabožaca i bezbožaca, jer oni imaju nešto barem u ovom životu, podajući se svojim strastima, a mi, trudeći se oko krijeposti, što stoji mnogo muka i truda, "ako se samo u ovom životu uzdamo u Krista, bijedniji smo od sviju ljudi" (Ibid 19), jer se mučimo na tom svijetu, da onda opet upadnemo u još teže muke na drugom svijetu.

To je vidite razlog, zašto je Crkva budno bdjela, da se sačuva čistoća vjere u Isusa Krista, i za tu vjeru podnijela je mnoga teška progonstva i nevolje svake vrste. I baš u toj činjenici, da je Isus Krist pravi čovjek, a ne samo pravi Bog, baš u toj činjenici nalazimo razlog onoj žarkoj ljubavi tolikih svetaca prema djetetu Isusu, kao kod sv.Antuna Padovanskog, sv.Terezije od M.Isusa, sv.Jeronima, koji se nakon lutanja po svijetu doživotno nastanio baš kod špilje Isusovog rođenja i tamo nebrojeno puta sa svojim redovnicima, te sa velikom svetom Pavlom udovicom, svetom Eustokijom, njezinom kćerkom, i s tolikim drugim svetim djevicama plakao od milja i ganuća, kda bi se sjetio beskrajne ljubavi Božje prema čovjeku, koja je išla tako daleko, da je Otac nebeski dao svoga jedinorođenog Sina, da sađe na zemlju, da se utjelovi kao čovjek, i za nas ljude trpi i umre, da nam otvori vrata života vječnoga.

3. Ali riječi današnjeg sv.Evanđelja, da je "Isus napredovao u mudrosti, dobi i u milosti kod Boga i kod ljudi", za nas su i velika opomena. Nijedan čovjek na tom svijetu ne može stajati na mjestu, nego nužno ili

napreduje ili nazaduje na putu u vječnost, napredujući u mudrosti i milosti za život vječni, ili propadajući zauvijek. A veli Sv.Pismo: "Put života za razumnoga ide gore, da izmakne carstvu mrtvih dolje" (Prič 15,24), to jest paklu. A ako ne ćemo napredovati onda je doista, kako veli na drugom mjestu Sv.Pismo "bolji dječak, siromašan a mudar, nego kralj, star a lud, koji više ne prima pouke" (Prop 4,13).

Kažu, da je kralju Krezu došao jednom mudri zakonodavac Solo iz Atene. Krezo mu je pokazao sve svoje silno bogatstvo i upitao Solona, da li poznaje čovjeka na zemlji, koji bi se mogao mjeriti u sreći s njime, s Krezom? Solon mu je odvratio: "Kralju, prije smrti ne može se nikoga zvati sretnim". Malo iza toga poduzeo je Krezo vojnu, i to nesretnu vojnu protiv perzijskog kralja Cira, u kojoj je bio zarobljen i prema tadanjim krutim ratnim zakonima osuđen na lomaču. Kad se je već popeo na lomaču, poviknuo je glasno tri puta: "O Solon, o Solon, o Solon!" Začuđen dao je Ciro skinuti Kreza s lomače i dovesti preda se, da ga upita što misli tim povikom? Nato mu je Krezo ispripovjedio svoj razgovor s onim mudrim čovjekom. To ga je spasilo, jer si je Ciro pomislio, da riječ Solonova vrijedi i za njega, te bi se i njemu moglo slično što dogoditi kao i Krezu.

Ima puno ljudi na zemlji, koji slijede mudrost Krezovu te napreduju u toj mudrosti, zgrćući pusto zemaljsko blago, jureći za putenim užicima, za častima, jednom riječi za ispraznom zemaljskom srećom. To je svjetska mudrost. U takovoj mudrosti nije napredovao Isus Krist, nego u onoj mudrosti, koja svu svoju sreću nalazi u vjernom vršenju zakona Božjega, u nevidljivim, vječnim dobrima. U takovoj mudrosti moramo rasti i mi iz dana u dan, kao što nas opominje sv.Petar apostol: "Rastite u milosti i u poznanju našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista" (I.Petr 3,18) koji nam u današnjem svetom Evanđelju daje primjer, u čemu čovjek ima tražiti svoju veličinu i sreću.

XII. "NEKA BUDU BOKOVI VAŠI OPASANI I SVJETILJKE PRIPALJENE U RUKAMA VAŠIM" (Lk 12,35)

Stara Godina.

Dragi vjernici!

Običaj je danas, da se prigodom večernjice po svim župskim crkvama daje pregled života i smrti u pojedinoj župi. Čita se koliko je bilo rođenih, koliko je bilo vjenčanih, koliko ih je pokosila smrt. Mnogi su se već ljudi trudili, da sastave jednu statistiku pomora za

čitavi svijet. I ako se te statistike ne slažu na vlas, ipak nas zapanjuje golemi broj ljudi, koji u jednoj godini prelaze iz ovoga zemaljskog života u vječnost. Prema jednoj takovoj statistici umire u svakoj sekundi jedan do dva čovjeka. U svakoj minuti umire otprilike sedamdeset ljudi. U svakom satu umire otprilike 4.1oo ljudi, dakle jedna veća župa. U svakom danu umire otprilike 1oo.ooo ljudi, dakle jedan veliki grad. U svakom mjesecu izumre otprilike 3,000.ooo ljudi, dakle jedan omanji narod. U svakoj godini izumre otprilike 36,000.ooo ljudi, dakle jedan veliki narod. To nam sve govori o neizmjernoj bijedi ljudskoga života i prolaznosti čovjekovoj, za kojega veli prorok: "Svako je tijelo travka. Sva je milota njegova kao poljski cvijet. Trava se osuši, cvijet uvene, kad dah Gospodnji dune na njih. Jest trava je narod. Trava se osuši, cvijet uvene. Ali riječ Boga našega ostaje do vijeka" (Iz.4o,6-8).

S toga, kolikogod te statistike bile zanimive, za nas je puno važnije, da uvijek budemo spremni na smrt, da nas ne zateče nepripravne, jer ona dolazi kao tat po noći. Pa ako smo slučajno doživjeli konac ove godine, nemojmo misliti, da tako mora biti i slijedeće godine. Sam nas Isus Krist opominje u današnjem svetom Evanđelju: "Neka budu bokovi vaši opasani i svjetiljke pripaljene u rukama vašim", "jer u koji čas ne mislite, doći će Sin čovječji" (Lk 12,4o).

1. Mi dakle ne znamo ni dana ni časa, kada ćemo umrijeti. "U dane pred potopom, veli Isus Krist, ljudi su se gostili i pili, ženili se i udavali do onoga dana, kad Noa uđe u kovčeg; i nijesu došli do uviđavnosti, dok nije provalio potop i sve pograbio" (Mt 24,38).

Ljudi u Sodomi i Gomori bili su zahvaćeni ognjem s neba baš u onom času, kad su spremali da na svoja bezbrojna opaka djela dodaju još jedan bezbožni prljavi čin.

Kralj Senaherib bio je ubijen u hramu baš kad se molio svome lažnome bogu. Kralj Baltazar bio je ubijen u noći, kad se je najljepše gostio sa svojim velikašima, ženama i priležnicama. Vojskovođa Holoferno bio je lišen glave, kad je pijan najslađe spavao. Faraon sa svojom vojskom potonuo je u dubini mora baš kad se nadao, da će dohvatiti bježeće Izraelce. Heroda je udario anđeo Gospodnji baš u času, kad je slušao laskanja naroda, da je jednak Bogu. Aman je otišao na vješala iza nejljepše gozbe, kad je bio uvjeren, da je postigao svoj cilj, to jest osudu Mardohejevu.

I bilo bi krivo misliti, da smrt stiže iznenada samo bezbožnike. Nitko nije siguran, pa niti najsvetiji ljudi, bez posebne Božje objave, o času svoje smrti. Sveti Andrija Avelino umro je n.pr. baš u času, kad je počeo sv.Misu riječima: "Pristupit ću k oltaru Božjemu". Mnogo su svećenici umrli na samoj propovjedaonici u času propovijedanja, drugi kad su ispovjedali vjernike i tako redom.

Niti car niti sluga, niti muški niti ženski, niti vojnik niti građanin, niti starac niti mladić, niti učenjak niti idiot, niti zdrav niti bolestan niti atleta niti invalid, nitko, baš nitko ne može biti siguran bez posebne objave Božje o danu i času svoje smrti. "Neka budu dakle bokovi vaši opasani i svjetiljke pripaljene u rukama vašim!"

2. Ali ne znamo niti gdje ćemo umrijeti. Mnogi se ljudi, koji su već godinama zanemarili svoje vjerske dužnosti, tješe, kad jednom ostare i legnu u krevet, onda ima vremena, da eventualno zovnu svećenika, da ih pomiri s Bogom. A tko nam jamči, da ćemo umrijeti u krevetu? Zar nije faraon ostavio svoje kosti na dnu mora? Zar nije Senaherib ubijen u hramu? Zar nije Aman poginuo u zraku na vješalima pedeset stopa visokim? Zar nije Herod poginuo na svom kićenom prijestolju? Zar nije Julijan Apostata izdahnuo na bojnom polju? Zar nije car Konstanc izdahnuo u jednoj zabitnoj slamnatoj kolibici na putu? Zar nije Ana Boullin završila na stratištu? Zar nije Holoferno poginuo u šatoru?

A koliko ljudi u našim danima se srušilo s krova i zaglavilo na ulici? Bilo je slučajeva, da je koji taj zabunom bio zatvoren u električnom hladioniku i unutra se smrznuo. Drugi je opet izdahnuo u svom uredu, na svojoj njivi, u svom vinogradu, šumi, vrtu, željeznici, automobilu, avionu. Na kolikim se dakle ispunjanju riječi, što ih je Gospod na usta proroka Jeremije izrekao kao prijetnju kraljevskoj kući Judinoj: "Koji ode iz ovoga mjesta, ne vraća se više natrag, nego će umrijeti u mjestu, kamo ga odvedoše...." (Jer 22,11).

3. Ne znamo konačno ni na kakav ćemo način umrijeti. Holoferno je poginuo od mača, Julijan Apostata od strelice, car Valens od ognja, faraon od vode, onaj Izraelac što je griješio s Madijankom, od koplja Finesovog, Golijat od praće Davidove, onaj nasilnim Abimeleh od mlinskog kamena, koji mu je žena bacila na glavu s vrha kule; drugi je opet u našim danima pao od metka iz revolvera ili puške, od krhotina bombi, od ciglja porušenih kuća, od plina, od raka, od sušice jetara, bubrega, od amputacije nogu, od operacije mozga, srca, žučnih kamenaca, upale crijeva, zapletaja crijeva i bezbroj drugih načina. I tu se mogu primijeniti riječi, što ih čitamo kod Izaije proroka: "Najedanput će te stići uništenje, kojemu se nijesi nadao" (Iz 47,11). Neka dakle budu bokovi vaši opasani i svjetiljke pripaljene u rukama vašim!

4. Jedne godine postavio je jedan kateheta za probu pitanje svojim đacima, da mu odgovore: prvo kada, drugo gdje, i treće kako bi željeli umrijeti? Odgovori djece bili su vrlo zanimivi. Najvećim dijelom željela su si djeca, da smrt dođe što kasnije, to jest u osamdesetoj, devedesetoj, stotoj godini. Što se tiče mjesta smrti i okolnosti željeli su umrijeti kod kuće, u domovini, u roditeljskoj kući, naravnom smrću, a

ne u vodi ili od druge nezgode. Najljepši su odgovori bili na treće pitanje. Sva su djeca htjela "dobro" ili "sretno" umrijeti; umrijeti, kada budu dobro pripravljena na smrt; umrijeti nakon što učine mnogo dobra; umrijeti kada ne budu imala nijednoga grijeha na duši; umrijeti u stanju milosti posvećujuće; umrijeti nakon dobre svete pričesti; umrijeti kad prime posljednju svetu pomast; umrijeti kad bude uz njih svećenik, koji će ih svojim molitvama pratiti u vječnost.

Tako su dakle izgledale želje te djece. Ali zbilja izgleda često puta sasvim drukčije. Neka dakle budu bokovi vaši opasani i svjetiljke pripaljene u rukama vašim! Sigurno si je želio dug život i Holoferno i faraon i Senaherib, i Baltazar, i Herod i Golijat, kao što si to željela i ova djeca. Ali zbilja je ispala drukčije. Nema čovjeka, koji si ne bi želio radije umrijeti u miru nego li nasilnom smrću. Nema čovjeka, koji ne bi želio radije umrijeti sretno nego li nesretno.

Ali baš zato, jer ne znamo ni kada, ni gdje ni kako ćemo umrijeti, baš zato nas opominje Isus Krist: "Neka budu dakle bokovi vaši opasani i svjetiljke zapaljene u rukama vašim!" Drugim riječima, sav trud moramo uložiti u to, da nam duša bude uvijek u stanju milosti posvećujuće, da ne budemo nikada u stanju smrtnoga grijeha, pa je onda sasvim svejedno kada i gdje i kakvom ćemo smrću umrijeti, jer "drvo, padne li na jug ili na sjever: kamo padne tamo i ostaje" (Prop 11,3).

Ako umremo u stanju grijeha teškoga, nitko nam više pomoći ne može. I ako umremo u stanju milosti posvećujuće, nitko nas više ne može lišiti naše vječne sreće.

Možda je za mnoge ova stara godina posljednja opomena Božja. A možda će ju mnogi sprovesti kao što je običaj plesom i pijankom do zore u raznim lokalima. A takova lakoumnost, ako je čovjek u stanju grijeha, je velika, velika pogibelj. Kad je neki propovjednik govorio jednom o pogibelji lakoumnosti, s kojom mnogi prelazi preko opomena Božjih, rekao je: "Dolazi jedanput posljednja prigoda za grješnika, da mu Bog ponudi spas; dolazi jednom posljednji poziv, posljednji zov, iza kojega više nema drugoga. I ja ću vam reći, kako će vam biti pri srcu, kad dođe taj čas. "Svi su bez daha očekivali odgovor, kad je on nastavio: "Mislit ćete tada, da to nije zadnja prilika; mislit ćete tada, da će vam se sigurno pružiti još jedna takova prilika kao što je ova". Možda si mnogi isto tako misli, da ova stara godina nije posljednja za njega, nego će sigurno doživjeti još koju staru godinu. Tako su mislili mnogi prošle godine,ali ih više nema na životu. Zato si uzmimo dobro k srcu opomenu Spasiteljevu, koju nam Crkva iznosi u današnjem sv.Evanđelju: "Neka budu bokovi vaši opasani i svjetiljke pripaljene u rukama vašim!"

XIII. "KAD SE NAVRŠI OSAM DANA, DA BUDE OBREZANO DIJETE, NADJENUŠE MU IME ISUS." (Lk 2,21)

Na Novu Godinu. Isus-program naš!

Dragi vjernici!

Sveto Evanđelje, koje se čita kod Mise na Novu Godinu jest najkraće od svih, što se čitaju kod bilo koje svete Mise. Izgleda, da nam je sveta Crkva time htjela najkraćim riječima izraziti program za nastajuću Novu Godinu. A taj program je jedna jedina riječ: Isus! "Nema naime ni u jednom drugom spasenja; jer nema drugoga imena pod nebom danog ljudima, u kojem treba, da se spasimo", govori sv. Petar apostol glavarima svećeničkim, starješinama narodnim i književnicima naroda židovskoga (Dj 4,12).

Prema tome nema za nas u Novoj Godini, a i kroz čitav život nekog srednjeg puta. Ili s Isusom ili protiv Isusa. To nam kazuju i proročke riječi starca Simeona, kad je u hramu uzeo iz ruku Presvete Djevice maloga Isusa na svoje ruke i rekao: "Ovaj je određen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu i za znak, kojemu će se protiviti." (Lk 2,34).

To opredjeljenje za Isusa ili protiv Isusa znade biti vrlo bolno za čovjeka; prokletstvom svršava samo za one, koji se odluče protiv Isusa; zemaljskom i vječnom srećom svršava za onoga, koji se odluči za Isusa.

1. Povijest nam svete Crkve govori, dragi vjernici, da ovo opredjeljenje znade biti vrlo bolno. Ono kida najsvetije veze: vezu između oca i sina, između majke i kćeri, između roditelja i djece, između brata i sestre, između muža i žene, između poglavara i podanika, između prijatelja, pa bili i najbolji. A to može biti veoma bolno, baš tako kao kad se od čovječjeg tijela kida živi koji ud, ruka ili noga. Kad čitamo Isusove riječi - došao sam da rastavim sina od oca njegova, kćer od matere njezine, snahu od svekrive njezine - (Mt 10,35) ili kad čitamo riječi Isusove - predavat će vas roditelji, braća, rođaci i prijatelji - (Lk 21,16) onda se to čini kao neka priča. Ali kad zavirimo u povijest Crkve, onda vidimo, da su se doslovce ispunile riječi Isusove već bezbroj puta, i još će se ispuniti, jer veli Isus: "Nebo i zemlja će proći, ali riječi moje ne će proći" (Mk 13,31).

Svetu Luciju, rimsku udovicu, jer je bila vjerna Isusu, pogubio je radi toga vlastiti sin Eutropije; svetu Teklu djevicu, jer je bila vjerna Isusu, predali su na muke vlastiti otac i majka; svetoga Venceslava, jer je bio vjeran Isusu, pogubili su vlastiti brat i bezbožna majka Drahomira; svetoj Barbari, jer je bila vjerna Isusu, odrubio je mačem glavu vlastiti otac; svetu Marcionilu, jer se nije htjela odreći Krista, dao

je pogubiti vlastiti muž Marcijan; maloga dječaka sv. Celsa, jer je ustrajao uz Isusa, dao je pogubiti vlastiti otac Marcijan; sv.Pavla pustinjaka radi vjernosti Isusu odlučio je izdati vlastiti muž njegove sestre poganskom sudu; i bio bi smaknut, da ga Bog nije pravodobno upozorio, da se spasi bijegom; sv.Anastaziju, koju štujemo na Božić, jer ju Crkva spominje u drugoj Misi na Božić, odlučio je umoriti vlastiti muž Publije, jer je bila vjerna Isusu; sveta Eutalija mučenica, ubijena je radi Isusa od vlastitog brata Sermilijana; svetog Hermenegilda kraljevića ubio je radi Isusa vlastiti otac kralj Leovigild; svetu Suzanu djevicu dao je radi Isusa pogubiti vlastiti rođak, car Dioklecijan; svetu Agatokliju sluškinju, predala je na muke vlastita gospodarica, davši joj odrezati jezik i spaliti ju; sv.Ivana Nepomuka dao je pogubiti isti kralj Venceslav, koji ga je prije tako hvalio i postavio za dvorskog duhovnika; sv.Tomu Morusa onaj isti kralj Henrik VIII. koji ga je prije tako visoko cijenio i postavio za državnog kancelara; tako isto sv.Tomu Becketa, kojeg smo prekjučer slavili u sv.Misi; svetog Flavijana patrijarhu doveo je do smrti vlastiti podložni mu redovnik, krivovjerac Eutikes; sv.Atanazija progonio je na smrt podložni mu svećenik, bezbožni Arije.

To dakle opredjeljenje znade biti vrlo bolno, kad kida najuže, najsvetije, najprijateljskije veze, često puta i na vrlo krvav i na vrlo okrutan način, kao što evo svjedoči povijest svete Crkve.

2. Ali, dragi vjernici, ako je to opredjeljenje bolno, ono je ipak nesretno i prokleto samo za one, koji se odluče protiv Isusa. Na njima se onda ispunja onaj prvi dio proročanstva starca Simeona: "Ovaj je (Isus) određen na propast mnogima!" Ne kao da moraju propasti unutarnjom, fizičkom nuždom, nego propadaju vlastitom slobodnom voljom, kad se svijesno i svojevoljno odreknu Isusa svojim opakim životom.

Arsenije Houssage pripovijeda u svojim "Ispovijestima" jednu strašnu činjenicu, koju je sam doživio: "Mlad i kolebajući u vjeri, išao sam jednoga dana s jednim prijateljem, potpunim bezvjercem, u lov. Kad smo prolazili mimo jednog Raspela, pozdravio sam iz stare navade Raspelo. Moj se je prijatelj porugljivo nasmijao: "Hoćeš li da ti pokažem, kako će moj pas pozdraviti?" Fućnuo je psu, nabio mu svoj šešir na glavu i unakrstio mu noge, da skine šešir. Pas je počeo neobično zavijati. To zavijanje i moja riječ, sklonili su ga, da prestane sa svojim bogohulstvom. Blijed i šutljiv nastavio je svoj put. Kad je svršio lov, vraćali smo se istim putem natrag kraj Raspela. Ali gle! Najednom je bogohulac počeo zavijati i urlati baš kao i njegov pas prije. Prestrašio sam se: da li je to novo bogohulstvo ili ludilo? No naskoro je prestao, i neki čudni smijeh prešao je preko njegova lica. Došli smo kući, gdje ga je dočekao jedan križić na vratu nje-

gove majke. Odmah je počeo nanovo urlati, zavijati. Konačno su ga morali kao opasnog luđaka zatvoriti u ludnicu."

Ovaj se odlučio protiv Isusa. Požeo je plaću za svoju odluku već na ovome svijetu. A što, ako je u stanju grijeha otišao i u vječnost? Onda će mu dio biti u paklu, "gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi" (Mk 9,46).

3. Ali ako ovo opredjeljenje protiv Isusa završava prokletstvom za one, koji se protiv Njega odluče, ono, kakogod može biti bolno, završava i zemaljskom i vječnom srećom za one, koji se odluče za Isusa.

Kad kažemo zemaljskom srećom, to ne znači, da će uživati bogatstva, časti i slično, jer su mnogi baš radi Isusa izgubili sve na zemlji. Ali svaki, koji se odluči za Isusa, dobiva ono, što je vrednije od zlata i srebra na tome svijetu, a to je mir duše, onaj sveti "mir Božji, za kojega veli sv.Pavao apostol, da nadilazi svaki um" (Filip 4,7). Isus svoje vjerne štiti, Isus svoje vjerne brani, Isus svoje vjerne pomaže, Isus svoje vjerne tješi, a to je tako velika stvar, da sveta Crkva s pravom pjeva: "O blag spram sviju Isuse, što mole ili kaju se, il traže te kroz žića vaj, tko Tebe nađe, nađe raj; govoriti je uzalud, badava peru cio trud, tko kuša, taj tek pravo zna, što znači ljubav Gospodnja!" (Himn.Vesp.Im.Isus.).

A što da kažemo tek za onaj blaženi život iza groba, koji slijedi kao nagrada onima, koji se na tom svijetu odluče slijediti i slijede Isusa? Što da kažem drugo za taj život, nego li ono, što je rekao sv.Pavao: "Niti je oko vidjelo, niti je uho čulo, niti je u srce čovječje unišlo, što je Bog pripravio onima, koji Ga ljube" (I.Kor 2,9).

Kako ćemo se dakle mi opredijeliti, dragi vjernici, danas na Novu Godinu? Mislim, da za svakoga zdrave pameti može biti samo jedan izbor: Isus ima biti u Novoj Godini i kroz čitav život naš program, Isus naša lozinka, Isus naš cilj, Isus naše sve.

A kad se odlučimo za Isusa, onda to znači biti potpuni kršćanin. Onda ne smije više biti u našim ustima mjesta za psovku, hulu, kletvu, besramne riječi, onda se marljivo polazi nedjeljom, a gdje je moguće i radnim danom k sv.Misi; onda se pristupa revno k svetim sakramentima ispovijedi i pričesti; onda se poštuju otac i majka, duhovni i svjetovni poglavari; onda se izbjegava sve, gdje bi mogla stradati sveta čistoća mladića i djevojke;onda nema mjesta lažima, klevetama, ogovorima; onda se poštuje svetost bračne postelje; onda se obdržavaju postovi i nemrsi, kako ih propisuje Crkva, koja zastupa Krista; onda se poštuje svetost dana Gospodnjega;onda nema mjesta svađi, razdoru, neslogi , "nego sve i u svima Krist" (Kol 3,11).

To je smisao i značenje obrezanja Gospodnjega, kojega Crkva slavi na Novu Godinu. "Obrežite srce svoje, i ne budite više tvrdovrati" (V.Mojs 10,16), jer svaki kršćanin ima da postane sličan Onomu, čije ime nosi, Isusu Kristu!

XIV. "NADJENUŠE MU IME ISUS" (Lk 2,21)

Blagdan Imena Isusova koje je svijetlo, hrana i lijek duši našoj.

Dragi vjernici!

Ima jedno birano drvo, kojega Sv.Pismo nebrojeno puta spominje i hvali, a koje se zove maslina. Od njega je kralj Salomon dao načiniti dvokrilna vrata za ulaz u zadnji prostor prekrasnoga jeruzalemskoga hrama i na njima izrezati kerube, palme i razvijene cvjetove i zlatom ih obložiti; od maslinovog drva dao je Salomon načiniti i dva keruba svakog deset lakata visokog, sa pet lakata dugim krilima na jednu i na drugu stranu, i obložiti ih suhim zlatom, da stoje nad kovčegom zavjeta u svetinji nad svetinjama; od maslinovog drveta dao je načiniti i dovratnike glavnog ulaza u hram; ali ono radi čega se maslina najviše cijeni, to je njezin divni plod, maslinovo ulje. Kad bi maslina imala razum, ona bi se valjda hvalila tim plodom kao u onoj priči, koju iznosi Sv.Pismo, kad je maslina odbila ponuđenu joj čast, da kraljuje nad drugim drvećem: "Zar ja da ostavim pretilinu svoju, koju na meni slave bogovi i ljudi, pa da idem da vladam nad drvećem?" (Sud 9,9). Tri su odlična svojstva toga ploda: maslinovo ulje hrani, maslinovo ulje svijetli, maslinovo ulje liječi. Ono je hrana milijunima ljudi u toplim krajevima, pa i u našoj Dalmaciji; ono po odredbi Crkve ima da svijetli dan i noć pred svetohraništem gdje se čuva presveto Tijelo Isusovo; ono se upotrebljava u raznovrsne medicinske svrhe.

To je razlog zašto sv.Crkva u Misi Imena Isusova tako lijepo govori: "Kao ulje razliveno, ime je Tvoje, Isuse!" (Tractus Missae). I ono je svijetlo ljudima, ali u mnogo uzvišenijem smislu nego li maslinovo ulje; i ono je hrana ljudima, ali u mnogo uzvišenijem smislu nego li maslinovo ulje; i ono je lijek ljudima, ali u mnogo uzvišenijem smislu nego li maslinovo ulje.

1. Tko je Isus? Isus je Riječ Božja, Isus je Bog, o kojemu ste čuli na Božić pjevati u trećoj Misi: "Svijetlo istinito, to jest Isus, koje prosvjetljuje svakoga čovjeka, dođe na svijet" (Iv 1,9). Bez toga svijetla čamilo bi čitavo čovječanstvo i danas u tmini

groznoga poganstva; bez toga svijetla klanjalo bi se i danas bikovima, zmijama, mačkama i drugim gadovima, kao i stari Egipćani; bez toga svijetla klanjalo bi se i danas suncu i mjesecu, mrtvim stvorovima, određenim za službu čovjeku; bez toga svijetla klanjalo bi se i danas još drvu i kamenu, kao što čine divlja plemena u afričkim prašumama, kamo još nije dospjelo svijetlo Evanđelja Isusovog; bez toga svijetla izlagalo bi i danas dječicu divljim zvijerima, kao što čine u dalekim misijskim zemljama oni, koji nisu još upoznali Isusa.

Tko da ocrta ponor, u koji se čovjek može survati, ako ga ne prosvjetljuje milost Božja, ako mu ne svijetli Isus, izvor svih milosti? Pogledajte na pr. jednog Heroda. Dao je pomoriti svu mušku djecu u Betlehemu i okolici od dvije godine i niže. I smatrao je, da je učinio mudar državnički čin, jer se je riješio po svom mišljenju opasnog takmaca za kraljevsko prijestolje. A kad tamo, Isus mu je ipak izmakao, a Herodove ruke bile zaprljane krvavim zločinom, koji ga je survao u vječnu propast. Pogledajte onog drugog Heroda. Oteo je ženu svome bratu, dao odsjeći glavu sv. Ivanu Krstitelju, i mislio, da se drukčije nije moglo učiniti. Pogledajte jednog Henrika VIII. koji misli da dobro radi kad odbacuje zakonitu ženu, uzima za redom jednu iza druge nekoliko žena, skida glave hiljadama ljudi, kojima savjest ne dopušta priznati valjanost njegovih čina. Pogledajte jednog bezbožnog Voltaire-a, koji je svojim knjigama upropastio milijune duša, i utvarao si, da će za par decenija istrijebiti ime Božje sa svijeta. Pogledajte vođe francuske revolucije, koji su u ime bratstva, jednakosti i slobode poslali u smrt više od milijun ljudi i to često puta na način, od kojeg nam se ježi kosa na glavi.

A koliko puta i svaki drugi čovjek počini stvari, za koje misli da su dobre, a kasnije se mora radi njih gorko kajati. Mudro je dakle radio Psalmist, kad je vapio k Bogu: "Bože moj, prosvijetli tminu moju!" (Ps 17,29).

To neka bude i naša molitva danas: "Isuse, svijetlo naše prosvijetli tmine naše!" Prosvijetli nas u pitanju svrhe našega života na zemlji, koja nije u uživanju kako tvrdi to materijalistički nazor na svijet, nego u Tebi, Bogu živomu! Prosvijetli nas u pitanju socijalnih, društvenih odnošaja među ljudima, da se ne koljemo kao divlje zvijeri na zemlji, nego kao djeca Božja složno radimo; da svaki ima što mu je potrebno za život. Prosvijetli nas u pitanju odgoja mladeži, da shvatimo, da je najbitniji uvjet dobrog uzgoja mladeži solidna pouka u istinama svete vjere, a ne razne kino-predstave, nogometne utakmice i drugo, što se obazire samo na tijelo. Prosvijetli nas u pitanju obitelji i obiteljskog života, da se ne ruši temelj ljudskoga društva, kojega si Ti sazdao još u raju zemaljskom. Da, prosvijetli nas u svemu, prosvijetli tmi-

ne naše, Isuse, jer ostati u tmini, znači isto što i ostati u smrti" (Lk 1,79).

2. Ulje je, rekli smo, i hrana milijunima ljudi. I Ime Isusovo je, samo u mnogo uzvišenijem smislu hrana svemu čovječanstvu. "Zar se ne okrijepiš toliko puta, veli sv.Bernardo, koliko se puta spomeneš toga imena? Što tako goji dušu onoga koji misli na Njega? Što tako obnavlja istrošene naše osjećaje, jača krijeposti, hrani dobre i poštene običaje, njeguje čistu ljubav? Suho mi je svako jelo duše, ako nije začinjeno tim uljem; bez teka mi je, ako nije osoljeno ovom solju. Ako pišeš, ne godi mi, ako ne čitam tamo o Isusu. Ako raspravljaš ili izlažeš, ne godi mi, ako ne zvuči tamo ime Isus" (II.Nokt.Nom.Jesu).

To sveto ime Isus hranilo je devedeset godina u pustinji sv.Pavla pustinjaka, odijeljenog od svega svijeta; to sveto ime Isus hranilo je sv.Antuna pustinjaka, sv.Simeona Stilitu, sv.Jeronima učenjaka, sv.Augustina biskupa, sv.Benedikta redovnika, sv.Izidora seljaka, svetu Zitu sluškinju, sv.Pavlu udovicu, svetu Kunegundu caricu, sv.Ljudevita kralja, sv.Grgura Papu, i tolike druge milijune duša, koje su u Isusovoj nauci nalazile potrebnu hranu svojim dušama u pustinji ovoga života, kao nekoć milijuni Izraelaca u pustinji, koji su živjeli od mane, što je padala s neba. Mogu nam razni filozofski sistemi, mogu nam enciklopedisti, pjesnici, književnici, novelisti pružati kakovu hoće duševnu hranu, uvijek i uvijek će duša naša bez Isusa morati gladna i žedna opetovati riječi: "Kao što čezne jelen za izvorima vode, tako čezne duša moja za Tobom, Bože!" (Ps 41,2)

3. Ulje je, rekli smo konačno, i lijek ljudima. I Ime Isusovo je, samo u mnogo uzvišenijem smislu, lijek ranjenim ljudskim srcima. Dozovite si ako hoćete u pamet samo jedan prizor, prizor, kad je Marija Magdalena pala do nogu Isusovih i počela ih zalijevati suzama. Dozovite si u pamet onaj prizor, kad je Isus ušao u dom carinika Zakeja, carinika Mateja. Dozovite si u pamet prizor razbojnika na križu u zadnjoj uri. Dozovite si u pamet onu majku udovicu u Naimu, koja plače za jedincem sinom. Dozovite si u pamet Jaira, koji plače za mrtvom jedinicom kćerkom. Dozovite si u pamet Martu, koja plače za mrtvim bratom Lazarom, ženu koja boluje dvanajst godina od tečenja krvi i koja je potrošila uzalud sav imetak, onoga trideset osam godina uzetoga, onoga oca opsjednutoga dječaka, i nebrojene druge prizore.

Zar nijesu najteže rane, upravo rane duše uzročene grijehom? A tko će na takovu smrtonosnu ranu staviti pravi lijek, ako ne Isus? Jedna njegova riječ i izliječena je smrtonosna rana Magdalenine duše, jedna njegova riječ i od veselja kliče prezreni carinik Zakej, jedna riječ i kamen, teži od mlinskoga, pada sa

duše žene preljubnice, jedna Njegova riječ, i nalazi mir nesretna Samaritanka, jedna Njegova riječ i spokojno zaklapa zauvijek oči raskajani razbojnik, utješena je udovica majka, tužna sestra, rasplakani otac.

Godine 1884. bio je smrtno ranjen u dvoboju talijanski mason Cesare Parrini. Neposredno prije smrti dozvao je, usprkos zabrani lože, svećenika, pače usprkos svoje vlastite oporuke, ispovjedio se i pomirio s Bogom, zamolio sve za oproštenje radi zla, kojeg je nanio Crkvi svojim novinama. Kad je neposredno prije smrti zazvao ime Isus, pozvao ga je jedan prijatelj na odgovornost. Ali on mu je odgovorio ovo: "Dragi prijatelju, stvari prigodom smrti izgledaju drzkčije nego li u životu".

Ako se komu možda čini pretjerano ili čak besmisleno što sv.Crkva govori o imenu Isusovom, taj će na smrtnoj uri imati prilike vidjeti, da stvari prigodom smrti izgledaju drukčije, nego su si ih oni predstavljali u životu. Na smrti će svatko uvidjeti, da je Isus, i samo Isus, naše svijetlo, naša hrana, naš lijek, naš život. I zato ima pravo Crkva kad pjeva danas: Upoznaj, svijete, spasa svog, i ljubi Njega jedinog; nek za tim ide sav ti mar, da vazda raste taj ti žar!" (Himan Mtt.).

XV. "U SNU PRIMIŠE NAPUTAK, DA SE NE VRAĆAJU K HERODU. ZATO SE VRATIŠE DRUGIM PUTEM U SVOJU ZEMLJU." (Mt 2,12)

Bogojavljenje - 6. siječnja.

Dragi vjernici! Iza poklona pobožnih pastira, koji su se poklonili Isusu kao predstavnici naroda izabranoga, dolaze na poklon Isusu sveta tri kralja, kao predstavnici poganskoga svijeta, da se ispuni proročanstvo sv.Izaije proroka: "Narodi putuju k svijetlu tvojemu i kraljevi k sjaju, koje sja nad tobom... Zlato i kad donijet će, i radosno će se navješćivati slavna djela Gospodnja" (Iz 60,3-6). Svojim darovima pokazuju sveta tri kralja, tko je Onaj, komu se klanjaju. Zlato je znamen vjernosti. I zato ga daruju Isusu, jer je Isus "Kralj kraljeva" (I.Tim 6,15), kojemu dugujemo najveću vjernost. Tamjan je znamen molitve. I zato ga daruju Isusu, jer je On pravi Bog (I.Iv 5,20). Smirna je znamen mrtvenja. I zato ga daruju Isusu, jer je On Otkupitelj svijeta (Otkr 5,9) i kao takav ima strahovito trpjeti i biti gotovo smrvljen pod žestinom boli. Imena ovih svetih triju kraljeva bila su od vajkada u najvećoj časti kod svega kršćanskoga puka, kako u istočnoj, tako i u zapadnoj Crkvi, gdje se njihove relikvije i danas štuju u katedrali u Kölnu. Njihova imena pišu se kredom na vratima kršćanskih domova, kad

svećenik dolazi da blagoslivlja stanove iza Božića, da se tako naši domovi stave pod njihovu svetu zaštitu i zagovor kod Boga. Njihov blagdan zove se i Bogojavljenje, jer ih je čudesna zvijezda dovela Kristu Bogu, koji se pojavio na zemlji, i jer se je u prijašnjim vremenima na ovaj dan slavilo Kristovo rođenje, dakle pojava Kristova na zemlji. Ovaj je dan i radi toga značajan, jer je na taj dan Isus bio kršten u Jordanu, i kasnije na isti dan učinio svoje prvo čudo u Kani Galilejskoj.

Puno je i prepuno pouke sv.Evanđelje, koje se čita na blagdan sv.triju kraljeva. Mi ćemo se zadržati danas samo kod dvije pouke; prva je, da su od Boga primili naputak neka se ne vraćaju više k Herodu, a druga, da su se drugim putem vratili u svoju zemlju.

1. Sveta tri kralja morala su prevaliti ogroman, i za ono vrijeme opasan put, da stignu do Isusa u betlehemskoj špilji. Ali neizmjerna čežnja za Otkupiteljem, koja je obuzimala srca pogana, a onda pojava čudesne zvijezde kao posebne milosti Božje, bila je jača od svih zapreka i opasnosti toga dalekoga i napornoga puta, kad nije bilo željeznica, aviona, automobila, niti pravih cesta, nego se putovalo na devama kroz daleke pustinje. Stigavši u Judeju, mislili su, da je najnaravnije, ako se u Jeruzalemu, kao središtu naroda izabranoga raspitaju, gdje se nalazi novorođeni kralj židovski? Ali eto gorkog iznenađenja. Umjesto veselog primitka i dočeka, "kad je to čuo kralj Herod, uplaši se on i sav Jeruzalem s njime" (Mt 2,3). Herod se uplašio, jer se pobojao, da će mu novorođeni kralj, Isus, oteti njegovo prijestolje i vlast, a ostali Jeruzalem, glavari svećenički i književnici, jer su poznavali krvološtvo Herodovo, koje nije dalo slutiti ništa dobra. Herodova je odluka bića već tada gotova:umoriti novorođenoga kralja, to jest Isusa. Ali morao je najprije znati, gdje se Isus nalazi. Zato je potajno dozvao k sebi mudrace, i točno ih ispitao za vrijeme, kad im se pojavila zvijezda. A onda ih je uputio u Betlehem, rekavši: "Idite tamo i raspitajte se brižno za dijete. Čim ga nađete, javite mi; tada ću i ja doći i pokloniti mu se" (Mt 2,8).

Međutim govori Duh Sveti: "Srce čovječje uredi sebi put svoj, a Gospod upravlja korake njegove" (Prič 16,9). Tako je i Herod bio gotovo sa svojim krvavim planom, ali je taj plan Bog osujetio na vrlo jednostavan način, jer je u snu opomenuo mudrace, neka se više ne vraćaju k Herodu. Taj bi naime krvolok bio i njima posmicao glave, kao što je bio odlučio lišiti života i Isusa.

U ovoj opomeni Božjoj skriva se po riječima sv.Grgura Velikoga Pape jedna velika pouka za svakoga čovjeka. Mi smo naime ljudi, veli sv.Grgur, grijehom ostavili svoju pravu domovinu, raj. Ako se želimo vratiti natrag u svoju pravu domovinu, u nebo, onda moramo bezuvjetno napustiti put, kojim smo dosada išli, t.j. put grijeha, i poći putem pokore, poslušnosti, samozataje.

Što je naime Herod? Herod je slika grijeha, Herod je slika sotone, toga "ubojice ljudi od početka" (Iv 8,44) i "oca laži"; Herod je slika oholosti, Herod je slika lakomosti, Herod je slika bluda, Herod je slika zavisti, Herod je slika nemara za nadahnuća Božja, jednom riječi, kao što smo kazali, Herod je slika grijeha, koji je čovjeka izbacio iz raja zemaljskoga i lišio života vječnoga.

Prvi je dakle uvjet, kako veli sv.Grgur Veliki papa, ako se želimo vratiti u svoju pravu domovinu, nebo, onda nikada više natrag k Herodu, ili drugim riječima, što dalje od grijeha!

Prije desetak godina poučavao je svećenik i profesor Pinault fiziku i kemiju u sjemeništu Saint-Sulpice u Parizu. Jednog dana htio je po običaju izvesti jedan kemijski pokus pred svojim studentima. Nesrećom se zapalio fosfor, kojega je rabio, i u tren oka bila je njegova ruka u plamenu. Za par minuta izgledala je njegova ruka samo kao jedna iznakažena pougljena masa. Od strahovite boli izgubio je jadnik svijest. Ako je od časa do časa mogao što promrmljati, bile su samo riječi: "O djeco, djeco, ne idite k vatri!"

To isto kaže i današnje sv.Evanđelje svakome kršćaninu: "Ne vraćajte se više k Herodu! Ne vraćajte se opet u grijeh, ako vas je Božje milosrđe jednom izbavilo iz njega!"

Juda je bio apostol kao i ostalih jedanaest svetih apostola. Ali ga je lakomost navela, da stupi u pregovore s krvnim neprijateljem Isusovim. Vratio se na svoj način k Herodu. Posljedica je bila, da se je objesio od očaja i neraskajan umro, a crijeva mu se prosula po zemlji. Julijan Apostata, zloglasni car, primio je sv.krst kao i toliki drugi ljudi. Ali se onda vratio natrag k drvenim i kamenim poganskim bogovima, otpavši od kršćanstva. Svršetak je bio, da je izdahnuo neraskajan, okupan u vlastitoj krvi u vojni protiv Perzijanaca. Arije je bio svećenik katolički kao i toliki drugi i upoznao Isusa kao Boga. Ali je kasnije počeo opet nijekati božanstvo Isusovo. Svršetak je bio sličan svršetku Judinom, jer je umro neraskajan, okupan u vlastitoj krvi, a crijeva mu se rasula. Kralj Henrik VIII. bio je revan za katoličku stvar, te je od Pape dobio čak naslov "branitelj vjere". Ali se polakomio za ženama, vratio se da kažemo riječima Evanđelja natrag k Herodu, grijehu, od kojega ga je bio izbavio sv.krst i sakramenti Crkve. Posljedica je bila, da je umro neraskajan i u očaju zbog svega što je počinio, i zbog onoga što ga je čekalo na drugom svijetu. Voltaire je dobio milost od Boga, kad je u starosti prvi put obolio, da se ispovijedi i pomiri s Bogom kraj svih strahota što ih je počinio svojim knjigama. Ali kad je ozdravio opet se vratio na svoj stari put, rugajući se svemu što je Božje. Kad je htio i drugi put svećenika na samrti, nisu ga pustili k nje-

mu "prijatelji" i Voltaire, je, prema svjedočanstvu njegovog liječnika, umro takovom smrću, da ni đavao ne bi mogao drukčije umrijeti, kad bi mogao umrijeti..

Zar će onda drukčije proći djevojka, koja se iza pada i gubitka djevičanstva popravila, a onda se opet vraća na svoj grijeh? Zar će onda drukčije proći mladić, koji slično pogriješi i iskusi jednom posljedice svoga grijeha, a onda se opet vrati k svome grijehu. Zar će onda bolje proći tat ili razbojnik, koji se izbavio iz tamnice, a onda se opet vrati svome nesretnom zanatu? Ali, što da duljimo? Tko hoće biti pametniji od Duha Svetoga, tomu nije za pomoći. A što kaže Duh Sveti? "Sinko moj, ako si sagriješio, ne čini to opet i moli se poradi prijašnjih grijeha svojih! Bježi od grijeha kao od zmije! Jer ako mu se približiš, ujest će te. Zubi su njegovi kao zubi lava, koji ubijaju ljude. Kao mač dvorežac svaka je nepravda. Za udarac njegov nema lijeka" (Sir 21,1-3). Ne vraćaj se natrag k Herodu! To je prva opomena današnjeg sv.Evanđelja.

2. Sveta tri kralja poslušali su glas Božji. "Zato se vratiše drugim putem u svoju zemlju", kaže sv. Evanđelje. Možda je taj put bio skopčan s nešto više poteškoća i neugodnosti, ali su zato izmakli smrtnoj opasnosti sa strane Heroda i prispjeli sretni i radosni u svoju domovinu, noseći blagoslov maloga Isusa, koji im nije ostao dužan za njihove darove.

Drugim putem moramo i mi, prema riječima sv.Grgura Velikoga Pape, ako želimo prispjeti u našu pravu nebesku domovinu. A taj put jest put pokore, poslušnosti, samozataje, žrtve. Taj put može biti puno neugodniji, ali je siguran i završava na koncu radošću i veseljem, kojemu ne će biti kraja, kad prispijemo u našu pravu domovinu, u nebo.

Marija Magdalena pošla je bila putem grijeha, putenih naime naslada i užitaka. Vratila se natrag putem suza i plača radi svojih opačina i prispjela sretno u svoju pravu domovinu u nebu. Slično je učinila griješnica Marija Egipatska, slično je učinila griješnica sveta Afra i drugarice, slično je učinila sv.Margarita Kortonska, slično sv.Angela Foligno i nebrojene druge, koje su upale u brlog Herodov, u brlog grijeha, a vratile se putem suza i kajanja.

Zakej je bio pošao putem nepravednog sticanja imetka, vratio se natrag putem četverostruke naknade. Sveti Matej bio je pošao sličnim putem opasne cariničke službe, vratio se natrag putem apostola, koji daje život za Krista. Satnik Kornelije bio je pošao putem neznaboštva, vraća se natrag pravim kršćanskim putem milosrđa i dobrih djela.

Sveti Petar bio je skrenuo na čas s puta zatajenjem Isusa, ali se vraća putem gorkih pokajničkih suza, i posvjedočuje njihovu iskrenost smrću na križu.

Onaj što je bio razapet s desne strane Isusu na Golgoti bio je pošao putem pljačkanja, ubijanja, razbojstva, vraća se natrag putem kajanja i priznanja krivnje.

I tako će ići do konca svijeta. Za vrijeme bokserskog ustanka u Kini, koji je doveo do teškog prolijevanja kršćanske krvi, živio je neki kršćanin Kinez Ivan Ho, koji je maloj kršćanskoj općini svoga mjesta više godina davao tešku sablazan kao strastveni uživatelj opiuma i zanemarivanjem kršćanskih dužnosti. Tada je planuo bokserski ustanak i za Ivana Ho kucnuo je sat milosti Božje. Ušao je u se, ispovjedio grijehe prošlog života i odlučio mučeničkom smrću popraviti što je prije sgriješio. Odjurio je u obližnji grad, gdje su sabrali kršćane za pokolj. Prijatelji pogani htjeli su ga zadržati, ali uzalud. "Kuda se žuriš?" upita ga jedan kršćanin. "U nebo", odgovori on. Sav u znoju i gotovo bez daja prispio je na mjesto i sreo boksere, baš kad su se čistili od krvi kršćana, što ih je poprskala, kad su ih ubijali. "I ja sam kršćanin", poviče Ivan. Kleknuo je, ispovjedio svoju vjeru, i za čas mu je udarac sablje odijelio glavu od tijela.

Taj je priprosti kineski kršćanin dobro shvatio pouku iz čanašnjeg Evanđelja: "Vratiše se drugim putem u svoju zemlju." Ali nikada više k Herodu, nikada više natrag u grijeh!

XVI. "TADA SIĐE S NJIMA I DOĐE U NAZARET, I BIO IM JE POSLUŠAN" (Lk 2,51)

Nedjelja u oktavi Bogojavljenja.
Sveta Obitelj

Dragi vjernici!

Danas slavi sveta Crkva blagdan Svete Obitelji, koju sačinjavaju Isus Marija i Josip. Time kao da nas pozivlje sa Izaijom prorokom: "Dođite, da idemo na goru Gospodnju, u kuću Boga Jakovljeva! Neka nas On uči svojim putevima! Mi hoćemo hoditi stazama Njegovim!" (Iz 2,3). Nitko naime ne pozna bolje važnosti jedne obitelji i obiteljskoga života od Isusa Krista. Tu niču i uzgajaju se budući stanovnici neba, sveci i svetice Božje. Tu niču i uzgajaju se budući mrzitelji i progonitelji Crkve Božje. Tu niču i uzgajaju se budući najveći dobročinitelji čovječanstva. Tu niču i uzgajaju se budući upropastitelji ljudskoga društva i svakoga ljudskog poredka na zemlji. Ako je dakle Isus Krist došao da otkupi čovječanstvo i da ga pridigne iz nesreće, u koju se survalo grijehom, onda je bilo sasvim naravno,

da to otkupljenje otpočne u obitelji, toj temeljnoj stanici ljudskoga društva.

Na tu činjenicu upire prstom blage uspomene Papa Leon XIII. u Apostolskom Pismu od 14.lipnja 1892.godine, kojim je Svetu Obitelj predstavio kao prekrasan uzor svima obiteljima na zemlji, a onda je, da pokaže, kako je štovanje Svete Obitelji, odvajkada prošireno u kršćanskom puku, korisno i dobro, naredio posvetu svih kršćanskih obitelji Svetoj Obitelji iz Nazareta. Odluku svoga predšasnika nadopunio je Papa Benedikt XV. tako, da je oficij i Misu Svete Obitelji protegao na čitav svijet. Ispunit ćemo dakle samo želju svete Crkve, ako na današnji blagdan zavirimo malo u život Svete Obitelji, a onda pogledamo prokletstvo koje se rađa, kad se ne ide tragom Svete Obitelji, i neizmjerni blagoslov, kad se ide tragom Svete Obitelji.

1. Trojica sačinjavaju Svetu Obitelj u Nazaretu, Isus, Marija i Josip. Sveti Josip predstavnik je i glava Svete Obitelji. Po zanimanju je bio drvodjelja, kao što vidimo iz Evanđelja sv.Mateja, kad su se Židovi sablažnjavali o Isusa, da bi On bio Mesija, govoreći: "Nije li ovo sin tesarov?" (Mt 13,55). Morao je dakle sv.Josip teško raditi, da priskrbi dnevni kruh za obitelj. Na njemu, kao glavi obitelji, leži najveći dio odgovornosti. Kad je izašla naredba cara Augusta, da se popiše sav svijet, Josip mora voditi brigu, da se tom nalogu udovolji, kao što vidimo iz Evanđelja sv. Luke: "Tako uziđe on iz grada Nazareta u Galileji u Judeju u grad Davidov, koji se zove Betlehem" (Lk 2,4). Kad je zaprijetila smrtna pogibelj djetetu Isusu, Josip mora voditi brigu, da se spasi dijete, i na njega dolazi nalog Gospodnji preko anđela: "Ustani, uzmi dijete i mater njegovu i bježi u Egipat" (Mt 2,13). U Egiptu Josip mora voditi opet brigu za Isusa i Mariju i njihov povratak u domovinu. Njemu izdaje anđeo nalog Gospodnji: "Ustani, uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izraelovu" (Ibid.20). Josip, vodeći brigu za sigurnost Isusovu, boji se ostati u Judeji radi Arhelaja, i opet "prima naputak u snu" (Mt 2,22) i odlazi u Galileju u Nazaret. On pazi kao glava obitelji na sve propise zakona Mojsijeva, pa ga eto i u današnjem svetom Evanđelju vidimo, gdje ispunja tu dužnost, kad polazi u hram,a onda s velikom brigom traži izgubljenoga Isusa. Svaki, iole savjestan otac obitelji, može si najbolje predočiti, koliko je briga bilo povezano sa očinskom dužnošću svetoga Josipa.

Presveta Djevica Marija ispunja u obitelji dužnosti brižne majke obitelji. Ona povija u pelenice novorođenoga Isusa, Ona ga doji svojim djevičanskim materinjim mlijekom, Ona Ga grije i miluje na svom krilu, Ona se brine za sve Njegove djetinje potrebe. Ona kao zakonita supruga sv.Josipa nastoji svim silama, da mu olakša breme života, i da mu domaće ognjište iza napornoga dnevnoga rada učini milim odmaralištem.

Isus u Svetoj Obitelji predstavlja dijete, koje je najljepši ures svake obitelji. A kako je On ispunio svoju djetinju dužnost, to se vidi najbolje iz riječi Evanđelja: "I bio im je poslušan". "Tko, kome? pita začuđeni sv.Bernardo. Bog ljudima; Bog, komu se pokoravaju anđeli, koga slušaju Poglavarstva i Vlasti, poslušan je bio Mariji, i ne samo Mariji, nego i Josipu radi Marije" (Hom. u breviru).

U Svetoj dakle Obitelji nalaze svoj uzor ocevi, majke i djeca; u Svetoj Obitelji nalaze svoj uzor bogati i siromašni; u Svetoj Obitelji nalaze svoj uzor radnici i intelektualci; u Svetoj Obitelji nalaze svoj uzor vladari i podanici; u svetoj Obitelji nalaze, kako veli Papa Leon XIII. "svi ljudi nenatkriljivi uzor obiteljskoga života i svake kriljeposti i svetosti... Ocevi obitelji imadu zbilja u Josipu prekrasno pravilo očinske budnosti i brige: majke imadu u presvetoj Djevici i Bogorodici divan izgled ljubavi, stidljivosti, podložnosti duha i savršene vjernosti: djeca imadu u Isusu, koji je njima bio poslušan, božanski uzor poslušnosti, kojemu neka se dive, kojega neka štuju i nasljeduju. Koji su plemenita roda, neka uče od Obitelji kraljevske krvi, kako će se i u sreći obuzdavati i u nesreći sačuvati dostojanstvo: koji su bojati, neka uče od nje, koliko valja manje cijeniti bogatstvo od krijeposti. Radnici pak i svi oni, koji se toliko uzrujavaju radi skučenih obiteljskih prilika i slabijega položaja, ako svrate pogled na one presvete supruge obiteljske zajednice, imat će razloga, da se više raduju nego li žaloste radi položaja, koji ih zapada. Zajednički su im naime sa sv.Obitelji napori; zajedničke brige za svakdanji život: i Josip se je morao brinuti, kako će od svoje plaće podmiriti potrebe života: čak su se i božanske ruke (Isusove) vježbale u drvodjelstvu. Nije dakle nimalo čudno, ako su i najmudriji ljudi, koji su obilovali bogatstvom, isto nastojali odbaciti i uzeti si za družicu siromaštvo, s Isusom, Marijom i Josipom" (Iz Brev.Neminem fugit).

Što nam onda, dragi vjernici, gledajući divan primjer Sv.Obitelji, što nam onda drugo preostaje, nego da danas zavapimo sa sv.Crkvom u misnoj molitvi: "Gospodine Isuse Kriste, koji si, podložan Mariji i Josipu, posvetio obiteljski život neizrecivim krijepostima: daj da se uz pomoć obojice poučimo primjerima tvoje svete Obitelji i postignemo vječno združenje!"

2. Što naime biva, kad se bilo iz prezira bilo iz nemara, bilo iz neznanja pređe preko divnog primjera Svete Obitelji? Onda obitelj postaje izvor rasula i nesreća za narod, domovinu i čitavo ljudsko društvo, onda obitelj postaje predmet boli za sv.Crkvu, a predmet radosti za pakao, koji iz nje rekrutira svoje pomoćnike i službenike.

Zar nije iz obitelji potekao i jedan Nero, mnogostruki palikuća, krvnik nebrojenih kršćana, ubojica vlastite matere, nesreća čitavoga rimskoga carstva?

Zar nisu iz obitelji potekli toliki bogohulci, psovači, preljubnici, tatovi, razbojnici, klevetnici, oholice, škrtice, pijanice, jer nisu ništa dobra vidjeli u obitelji, jer nisu imali nikakve vjerske pouke, a morali gledati hiljade raznovrsnih opačina, koje su djelovale kao kuga na njihove duše?

Pripovijeda duhovnik neke kaznione, kako je našao jednog dana jednog mladog robijaša u bijesnom raspoloženju. Počeo je psovati svog pokojnog oca, nazivajući ga protuhom i lumpom. Ukorio je dotičnoga radi takovog govora o ocu. "Velečasni, poviče taj robijaš, pa šta je drugo čovjek, koji je osmero djece izrodio u pijanstvu? Moja braća i sestre i ja, svi smo mi hereditarno opterećeni. Dvije sestre se nalaze kao idioti u zavodu za takove, jedan brat je padavičav, ja sam evo robijaš, jer sam već u djetinjstvu bio bez ikakve pažnje, a majku je zlostavljao do smrti. Kad je sam zaglavio u pijanstvu, ja bi se bio mogao prije smijati nego plakati. Ja sam evo postao beskorisni zločinac, ali vjerujte mi, da je takav čovjek, koji kao pijanica hoće osnovati obitelj, veći zločinac nego ja".

Tko će izbrojiti sve tragedije, koje su proizašle iz obitelji za pojedince i čitavo ljudsko društvo? Kakve obitelji, takav i narod, kakav narod takva i država, prema riječima Pape Pija XI. "Država je takova, kakove su obitelji i pojedinci, iz kojih je sastavljena kao tijelo od udova" (Enciklika o braku).

3. Ali i obratno, tko će dostojno ocrtati blagoslov koji se izlijeva na narode, države i čovječanstvo iz obitelji, koje živu po uzoru Svete Obitelji?

Zar nije iz kršćanske obitelji niknuo jedan sv. Krizostom, koji je svojim divnim propovijedima bio prava "sol zemlji", to jest iskvarenom ljudskom društvu, obrana slabih i bijednih? Zar nije iz kršćanske obitelji niknuo jedan sv.Bazilije, sv.Grgur Niški, i toliki drugi neustrašivi branitelji istine? Zar nije iz kršćanske obitelji niknuo jedan sveti Bernard, veliki reformator redovništva, a onda i čitavog kršćanskog života na Zapadu? Zar nije iz kršćanske obitelji niknuo svetac istoga imena Bernard Menthon, koji je zatro zadnje tragove poganstva u Alpama i osnovao gostinjce na Velikom i Malom Svetom Bernardu, koji postoje već hiljadu godina i pružiše utočište u nevolji više nego milijunu ljudi? Zar nam nije kršćanska majka obitelji dala jednoga sv.Augustina, jednog od najvećih učenjaka svih vremena? Zar nam nije kršćanska obitelj dala jednoga sv.Benedikta, Skolastiku, koji su toliko doprinijeli za osnutak prvoga redovništva na Zapadu? Zar nam nije kršćanska obitelj dala jednog neusporedivog socijalnog radnika, sv.Vinka Paulskoga, neusporedivot župnika i pastira duša, sv.Ivana Arškoga, neusporedivog odgojitelja mladeži sv.Ivana Boska, sv.Ivana de La Salle, jednog neusporedivog prijatelja utamničenika i robi-

jaša, sv.Josipa Cafasso? Zar nam nije kršćanska obitelj, dobra majka kršćanske obitelji dala uzor vladara sv.Ljudevita Kralja, uzor plemića i uzor redovnika sv.Alojzija Gonzagu? Zar nam nije kršćanska obitelj dala jednoga od najvećih biskupa sv.Franju Salesa, sv.Karla Boromejskoga i tolike druge? Zar nam nisu kršćanske obitelji dale one velike svete djevice, Tereziju Avilsku, Tereziju od maloga Isusa, sv.Klaru, sv.Angelu Merici i nebrojene druge, koje su stotine hiljada mladih duša povukle za sobom i oduševile za Boga i donijele neizrecivi blagoslov čovječanstvu, svojim molitvama, svojim žrtvama, svojim poukama? Zar nisu iz kršćanskih obitelji nikli oni veliki branitelji prave slobode i duhovnih dobara svoga naroda, kao što su O'Conell, Windhorst i toliki drugi?

Zađimo na koje hoćemo područje i tražimo, bilo dobre vladare, bilo prave učenjake, bilo dobre sluge, bilo dobre socijalne radnike, svećenike, laike, čiste djevice, odgojitelje i što mu drago, najljepše što možemo naći, naći ćemo, da je niklo iz čestitih kršćanskih obitelji, koje su nastojale nasljedovati Svetu Obitelj Isusa, Marije i Josipa.

XVII. "EVO JANJE BOŽJE, KOJE ODUZIMA GRIJEHE SVIJETA" (Iv 1,29)

Oktava Bogojavljenja (kad pada u nedjelju).

Dragi vjernici!

Vidjeli smo na sveti blagdan Božića, kako su pobožni pastiri došli da se poklone Spasitelju svijeta, malome Isusu, kao predstavnici naroda izabranoga. Vidjeli smo na sveti blagdan Bogojavljenja, kako su došla sv.Tri Kralja da se poklone Isusu kao predstavnici poganskoga svijeta. A danas, na Osminu blagdana Bogojavljenja, iznosi nam sv.Evanđelje svrhu radi koje je Isus Krist došao na svijet: da digne krivicu s nesretnog čovječanstva, da uništi grijeh. Kad je naime Božanski Spasitelj prispio u zrelu dobu, pošao je do Jordana, gdje je tada sv.Ivan Krstitelj propovjedao pokoru i krstio ljude. I kad Ga je sv.Ivan Krstitelj ugledao, uskliknuo je pun nebeske sreće i zanosa: "Evo Janje Božje, koje oduzima grijehe svijeta!" Jeste li se kada dublje zamislili, što se skriva iza ovih riječi sv. Ivana Krstitelja? Iza riječi, koje svećenik ponavlja svaki dan, kad dijeli sv.Pričest ljudima?

1. Evo Janje Božje! Kratke riječi, ali kako pune duboke nauke i značenja! One kao da nam i nehotice svra-

ćaju pogled na St.Zavjet, pun uzdisanja i neizmjerne čežnje za Otkupiteljem svijeta. Čim je naime prvi čovjek sagriješio, javila se u njegovoj duši teška grižnja savjesti. Adam i Eva skrivaju se u raju od pogleda Božjega, ali dakako uzalud, jer glas Božji dopire do njih poput groma s neba: "Prokleta neka je zemlja poradi tebe! S mukom ćeš se od nje hraniti sve dane života svojega. Trnje i korov rađat će ti, i ti ćeš jesti zelje poljsko. U znoju lica svoga jesti ćeš kruh, dok se ne vratiš u zemlju, od koje si uzet. Jer prah si i u prah se vraćaš" (Gen 3,17-19). I od toga časa kušao je čovjek na sve moguće načine, kako bi umilostivio Boga. Prinošenje žrtava uvrijeđenom Bogu postalo je sastavnim dijelom života čovjekova na zemlji. Eno već prva dva sina Adamova, Kain i Abel prinose Bogu žrtvu, da Ga ublaže: Kain od plodova poljskih, a Abel od prvina stada svojega, i to najbolje što je imao od životinja, salo. Patrijarha Noe prinosi žrtvu uvrijeđenom veličanstvu Božjemu, i to od svih čistih ptica na žrtveniku kao žrtvu paljenicu. Patrijarha Abraham prinosi također žrtvu Bogu, da mu bude blag i milostiv. Bio je čak spreman na zapovijed Božju, da zakolje svoga vlastitog sina Izaka i spali ga, da ga sam Bog nije spriječio u zadnji čas. I patrijarha Izak prinosi žrtvu Bogu. Žrtve je prinosio Bogu i patrijarha Jakov, koljući i spaljujući Bogu u čast što je imao najbolje od stada svojega. I veliki sluga Božji Mojsije i brat njegov Aron, veliki svećenik židovski, prinosili su žrtve Bogu, da Ga umilostive. I kad je Gospod Bog dao konačno zakon svoj narodu izabranom i sklopio s njime Zavjet na gori Sinaju, svakodnevne žrtve postale su sastavnim dijelom života naroda izabranoga sve do dolaska Isusa Krista na svijet. Prinosile su se bezbrojne žrtve paljenice, žrtve mirotvorne, razni prinosi, žrtve za grijeh, i to u tolikom broju, da mi danas jedva razumijemo, odakle su mogli nasmagati tolike žrtve. Kroz stotine i stotine godina imala je gorjeti vatra u svetištu naroda izabranoga dan i noć, da na njoj izgorjevaju žrtve zaklane Bogu u čast: janjci, junci, ovce, jarci, junice, golubovi, grlice, brašno, vino. Sve se je prinosilo Bogu, kojega je čovjek uvrijedio, a žrtvom Ga nastojao ublažiti, jer je osjećao, da je o Njemu posve ovisan u svakoj sekundi svoga života. Kakve su razmjere dostizale kadkada te žrtve, bit će vam jasno, ako spomenemo, da je na primjer sam kralj Salomon prigodom posvete hrama jeruzalemskog, kojeg je bio sagradio, dao žrtvovati dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Kroz stotine dakle i tisuće godina bili su žrtvovani milijuni i milijuni ovaca, junaca, jaraca, grlica, golubova i drugih stvari, a sve u cilju, da se ublaži veličanstvo Boga, kojeg je čovjek uvrijedio grijehom, da Mu se pruži naknada, da Mu se zahvali, da se isprose nove milosti od Njega.

Pa ipak braćo, sve te žrtve, bilo ih ne znam koliko milijuna, bile bi potpuno uzaludne, da nije došlo nešto drugo, žrtva naime dostojna Boga, a to je Janje

ne zemaljsko, nego Janje Božje, Isus Krist. Samo obzirom na Njega imale su vrijednost one žrtve Staroga Zavjeta, što ih je prinosio narod izabrani preko svojih svećenika od Boga postavljenih.

2. Tko bi dakle mogao opisati sreću sv. Ivana Krstitelja, kad je ugledao Isusa na Jordanu, i kad je izustio one riječi, koje smo danas čuli u svetom Evanđelju, a koje, kako rekosmo, i svećenik ponavlja, kadgod dijeli sv. Pričest ljudima: "Evo Janje Božje, koje oduzima grijeh svijeta!" SAMO po ovom Janjetu Božjem, Isusu Kristu, može se nadati oproštenju grijeha čovjek, koji ubija bližnjega svojega kao jedan Kain, koji je ubio brata svojega Abela. Samo po ovom Janjetu Božjem, Isusu Kristu, može se nadati oproštenju grijeha svojega ono nesretno čovječanstvo, do u srž pokvareno, koje se je kajalo, kad se je davilo u vodi općeg potopa. Samo po ovom Janjetu Božjem, Isusu Kristu, može se nadati oproštenju grijeha svojega recimo jedan kralj David, koji je sagriješio preljubom i ubijstvom, otevši ženu bližnjemu svojemu i ubivši svog najboljeg vojnika, da se domogne njegove žene. Samo po ovom Janjetu Božjemu, Isusu Kristu može se nadati oproštenju grijeha svojega sin patrijarhe Jakova, Ruben, koji je sagriješio sa ženom oca svojega, ili Juda, sin istoga patrijarhe, koji je počinio rodoskvrnuće, sagriješivši sa udovom sina svojega. Samo po ovom Janjetu Božjem, Isusu Kristu, može se nadati oproštenju grijeha svojega recimo jedan kralj Ozija, koji je bio počinio svetogrđe, drznuvši se vršiti nepozvan službu svećeničku, zbog čega ga je Bog udario gubom.

Ali što da duljimo braćo? Bio to Petar, koji je zatajio Isusa, bila to Magdalena, koja je dugo vremena provodila život bludnice, bio to razbojnik, koji je s Isusom bio razapet na križu, bila to žena, koja je uhvaćena u preljubu, kao ona o kojoj govori Evanđelje, bio to Zakej, kojeg muči možda savjest radi prevara izvršenih u skupljanju poreza, bila to žena, koja živi u priležništvu kao ona Samaritanka, s kojom je razgovarao Isus, bio to koji mu drago pijanica, ubojica, klevetnik, psovač, bogohulac, svaki od njih samo po ovom Janjetu Božjem, Isusu Kristu, može se nadati oproštenju grijeha svojega. I ne samo pojedinac, kao što su Petar, Magdalena, Zakej, Afra, Jeronim, Augustin, nego svi ljudi, sve čovječanstvo, jer je ovo "Janje, koje oduzima grijeh svijeta" čitavoga, a ne samo naroda izabranoga.

Tko da opiše dobročinstvo, koje nam je palo u dio dolaskom na svijet Janjeta Božjega, Isusa Krista? Sigurno se svi dobro sjećate one zgode iz Sv. Pisma, kad je Bog odlučio izbaviti narod židovski iz ropstva egipatskoga. Faraon, koji ih je držao u tvrdom ropstvu i teško ih mučio, bio je toliko otvrdnuo u tlu, da ga ni teški udarci Božji nisu mogli ganuti na pokoru i puštanje na slobodu naroda izabranoga. I što je onda učinio Gospod Bog? Naredio je Mojsiju, da pođe među Izraelce, te ih uputi, kako će svaka obitelj izraelska zaklati jedno ja-

nje, a krvlju toga janjega namazati dovratnike svoje kuće. U noći će anđeo Gospodnji poći cijelom zemljom egipatskom da pobije sve prvorođence egipatske, počev od prvorođenca faraonova, pa do prvorođenca zadnjega roba i sluge. Tamo, gdje bude vrata našao omazana krvlju janjeta, tamo ne će nikoga ubiti, nego će svi ostati u životu. I kako je Mojsije po zapovijedi Božjoj odredio, tako su Izraelci po uputi njegovoj i učinili. I one noći, veli Sv.Pismo, iziđe anđeo Gospodnji, i pobije sve prvorođence muške u zemlji egipatskoj od prvorođenca faraonova, pa do prvorođenca zadnjega roba i sluge. Samo u kućama Izraelaca nije poginuo ni jedan jedini prvorođenac. Zašto ne? Zato jer su vrata bila omazana krvlju Janjeta. A što mislite, draga kršćanska braćo, jeli je zbilja ona janjeća krv spriječila anđela, koji je ubijao? Da, ali samo obzirom na onoga Jaganjca, koji je imao doći hiljadu i pet stotina godina kasnije, Jaganjca Božjeg, Isusa Krista, koji je zaklan i spržen u boli na drvu križa radi naših grijeha, i svojom gorkom smrću oduzeo našu krivnju. Da nema te presvete krvi toga Jaganjca Božjega, onda možete biti sigurni, da nijednoga od nas ne bi mimoišao anđeo osvetnik pravde Božje, kao što nije mimoišao ni prvorođenca Egipćana, ili drugim riječima naša vječna propast bila bi zapečaćena.

A što slijedi za nas iz toga? Godine 1936. primio je sveti krst kineski general Ših-Kuohu. Jednog dana, dok je još službovao u ministarstvu, posjetio ga je francuski misionar o.Fogued. General mu je malo iza toga vratio posjet. Kad je stupio u sobu misionarevu, opazi tamo Raspelo. Dugo se je zagledao u probodene Isusove ruke i noge. Dugo se zagledao u Njegovo kopljem probodeno Srce. Onda je uskliknuo pun ganuća: "Kolika ljubav prema ljudima!" Da! Veće ljubavi od ove nema nitko, da tko položi život svoj za prijatelje svoje. A to je učinio Jaganjac Božji Isus Krist, kad je za nas, ne prijatelje, nego neprijatelje svoje položio život svoj, da oduzme grijehe naše i vrati nam prava djece Božje. Zar nema onda pravo na našu ljubav, ljubav do groba i preko groba kroz svu vječnost. I tko Ga ne bi ljubio, za njega možemo s pravom ponoviti riječi sv.Pavla apostola: "Ako tko ne ljubi Gospodina Isusa, neka bude proklet!" Ne zaboravite dakle stoga, kad slušate riječi sv.Evanđelja, ili svećenika, kad dijeli sv.Pričest: "Evo Jaganjac Božji, koji oduzima grijehe svijeta!" Uzvratimo to dobročinstvo Isusovo žarkom ljubavlju prema Njemu, ljubavlju, koja se ne sastoji u praznim riječima, nego u svetom, pobožnom kršćanskom životu, u vršenju zapovijedi Njegovih.

xxxxx

XVIII. "TREĆI DAN IZA TOGA BILA JE SVADBA U KANI GALILEJSKOJ. MATI ISUSOVA BILA JE ONDJE. I ISUS I UČENICI NJEGOVI BILI SU POZVANI NA SVADBU"(Iv 2,1-2)

II. Nedjelja po Bogojavljenju.
Svadba u Kani.

Dragi vjernici!

Neobičan prizor iznosi nam danas pred oči Sveto Evanđelje. U Kani Galilejskoj održaje se svadba. I to ne svadba kakovog kraljevskog para ili kakovog bogatog para, koji pliva u izobilju zemaljskih dobara, nego prije siromašnog, što se vidi iz činjenice, da je svatovima ponestalo vina. Ali, što nije doživio rimski car kod svoje svadbe, to je doživio ovaj sretan mladenački par: na svadbu dolazi sam Isus Krist, utjelovljeni Bog, na svadbu dolazi Presveta Bogorodica Marija, na svadbu dolazi sa svojim Učiteljem i dvanajst Njegovih apostola. Mora dakle neizmjerno uzvišena stvar biti jedan kršćanski brak, kad sam Isus Krist smatra vrijednim da prisustvuje na svadbi sa svojom presvetom Majkom i svojim apostolima! I da je tako, potvrđuje nam sv. Pavao, govoreći: "Tajna je ovo velika" (Ef 5,32). Vrijedno je dakle, da pogledamo danas što je kršćanski brak i koji su uvjeti sretnog kršćanskog braka?

1. U katekizmu ste učili ukratko, da je ženidba sakramenat, kojim se podjeljuje roditeljska vlast i milost. Iz toga se vidi ponajprije, da je ženidba, ne ljudski izum, nego Božja ustanova. Ženidbu je ustanovio sam Bog još u raju zemaljskom iza kako je stvorio prvoga čovjeka i prvu ženu, blagoslovio ih i zapovjedio: "Rađajte se i množite se! Napunite zemlju i podvrgnite je sebi" (I. Mojs 1,28). Kršćanski je dakle brak rasadište kršćanstva, koji ima zemlju napuniti vjernicima, da se nadopuni broj izabranih na nabu. On je kao stablo u Božjem vrtu, čiji plod su djeca. Zato je posve ispravan odgovor, koji je dala starica majka svome sinu, kasnije Papi Piju X. Kad je naime isti posao biskupom u Mantovi, i prvi put nakon posvete za biskupa ugledao svoju majku, reče joj, pokazujući biskupski prsten: "Pogledaj, majko, kako sam lijepi prsten dobio na dar". A majka se nasmiješila, ispružila prema njemu svoju desnu ruku, na kojoj se nalazio njezin vjenčani prsten, i odgovorila: "Ali pogledaj, dijete, bez ovoga ovdje, ne bi ti imao toga prstena".

No i ako je rađanje i uzgajanje djece prva i glavna svrha ženidbe, Bog je ustanovio ženidbu i zato, da se supruzi međusobno podupiru, kako vidimo iz riječi Gospodnjih u Knjizi Postanka: "Nije dobro čovjeku, da je sam. Načinit ću mu pomoćnicu, koja mu pristaje. (I. Mojs 2,18). Žena kao slabiji dio osjeća potrebu vođe, uporišta, a muž opet, koji se mora često uz velike napo-

re brinuti za životne potrebe, i dolazi mnogo puta kući umoran i klonuo, potrebuje njege i razvedrenja, koje mu pruža žena. Muž je već po naravi svojoj sklon na vanjsku djelatnost u svijetu, dočim je žena po naravi sklona na tihi unutarnji kućni rad. S pravom je dakle rekao netko, da je "kuća muževa svijet, a svijet ženin je kuća". I tko bi kušao preobrnuti taj red naravi, učinio bi grijeh proti naravi, koji se teško osvećuje prije ili kasnije, i dakako u prvom redu ženi, kao slabijem dijelu. Kad su za vrijeme francuske revolucije neke pomahnitale žene počele tražiti potpunu jednakost sa muževima, ustao je u parlamentu jedan zastupnik, i kratkom izjavom pokazao svu apsurdnost jednog takovog zahtjeva: "Ta nije valjda narav nama dala grudi, da dojimo djecu, nego vama! Kako možete tražiti dakle potpunu jednakost sa muževima?"

Još je jedan veliki cilj imao pred očima Gospodin Bog, kad je ustanovio ženidbu. Ona ima po nakani Božjoj sprečavati grijehe, na koje je čovjek tako sklon iza pada u raju. To naglašuje sv.Pavao apostol u Poslanici Korinćanima, kad kaže: "Ali zbog bludnosti neka svaki čovjek ima svoju ženu i svaka neka ima svoga muža. Muž neka čini ženi dužnost, a isto tako žena mužu" (I.Kor. 7, 3-4).

Budući je pak ljudska zloba iskvarila tu divnu Božju ustanovu, Isus Krist, koji je došao da spasi svijet, među prvim stvarima u svom javnom životu, uzeo je na oko upravo ženidbu,kao što pokazuje današnje sv.Evanđelje, iz kojega vidimo, da je Isus počastio ženidbu svojim ličnim prisustvom, i baš prigodom ženidbe učinio svoje prvo javno čudo, pretvorivši vodu u vino. Ne samo to, nego On je ženidbeni ugovor podigao na čast sakramenta, tako da među kršćanima ne može biti ženidbenog ugovora, a da nije ujedno i sakramenat. Gdje manjka jedno, manjka i drugo. I tko bi bračni ugovor sklopio mimo načina propisanog od Crkve, njegov bi ugovor pred Bogom bio jednak nuli, i prema tomu nikakav sakramenat i nikakav brak, nego obični konkubinat, iz kojega ne može proizaći ništa dobra. Farizejima, koji su na laku ruku shvaćali svetost bračnog ugovora, i mislili, da se iza kakvog god razloga može otpustiti žena, odgovara Krist Gospodin jasno i odlučno: "Nijeste li čitali, da je Stvoritelj u početku stvorio čovjeka kao muža i ženu i rekao: zato će muž ostaviti oca i majku i prionuti za ženu svoju, i dvoje će biti jedno tijelo?... I što je Bog svezao, čovjek neka ne rastavlja... Mojsije je dopustio vama samo radi tvrdoće srca vašega, da puštate svoje žene; iz početka nije bilo tako" (Mt 19,4-8).

Ženidba je dakle Božja ustanova, ženidba među kršćanima je sakramenat, ona je ugovor samo između jednoga muža i jedne žene, i ona se, jednom valjano sklopljena i izvršena, nikakvom ljudskom voljom ne može razriješiti osim u slučaju smrti jednoga od bračnih drugova, čak dakle ni u slučaju, kad Crkva iz važnih razloga, kao na pr. preljuba, dozvoli rastavu. I Crkva je u tom pitanju tako

odlučna i tako neumoljiva, da je pustila radije otpasti čitav engleski narod, nego li kralju Henriku VIII. makar zaslužnom za Crkvu, dozvoliti povredu bračnog zakona, kako ga je Isus Krist ustanovio, naglasivši nerazrešivost bračnog ugovora i podigavši ga na čast sakramenta.

2. Dnevno iskustvo nam govori, da svi brakovi nisu sretni, nego su često pravi pakao za bračne drugove. Možda nam današnje sv.Evanđelje daje najbolji odgovor na pitanje, zašto mnogi brak, mnoga ženidba tako nesretno svršava? Zato, jer nema tamo Isusa i Marije. Gdje se oni ne pozivaju u svatove, ili pozvani možda otjeraju, tamo onda dolazi u goste sotona, a jer sotona vuče posvuda za sobom pakao, nužno ga onda unosi i u brak, kamo je pozvan u svatove.

Najbolje će nam protumačiti to Sv.Pismo. U Knjizi Tobije čitamo, kako je anđeo Rafael uputio mladoga Tobiju, da zaprosi ruku lijepe Sare, kćerke Raguela iz Ragesa u Mediji. Nato mu je Tobija odgovorio: "Čujem, da je bila udata za sedam muževa, pa su pomrli. I čuo sam, da ih je zao duh pobio . Zato se bojim, moglo bi se i meni tako dogoditi... Tada mu reče anđeo Rafael: čuj me, i kazat ću ti, nad kojim ljudima ima vlast zao duh! Ima ih, koji se tako žene, da protjeraju Boga iz srca svojega i kao nerazumni konji i mazgovi ugađaju samo svojoj pohoti. Nad takvima ima vlast zao duh. A kad ti uzmeš Saru za ženu i stupiš u bračnu ložnicu, tri se dana uzdrži i posveti se s njom samo molitvi...." (Tob 6,14-18). I mladi je Tobija poslušao savjet anđelov, Bog je blagoslovio preobilato njegov brak, davši mu zdravo potomstvo i veliko blago, jer se je bojao Boga i poštivao zakon Njegov.

Eto dakle jednog od razloga, zašto su mnogi brakovi nesretni. Zato, jer su odstranili Boga iz svoje sredine, gazeći zakon Njegov i udovoljavajući jedino svojoj pohoti, isključujući prvotnu svrhu ženidbe, makar apostol opominje: "Jer je ovo volja Božja, svetost vaša, da se čuvate od bludnosti, da svaki zna čuvati svoj sud u svetosti i časti, a ne u strasti požude, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga" (I.Sol 4,3-5). Jedan glasoviti francuski kirurg izjavio je, da je pet procenata njegovih pacijentkinja bilo majki sa više djece, a devedeset i pet procenata udatih žena bez djece. Što to znači drugo, nego zloporaba braka, poniženje sakramenta ženidbe, isključenje Isusa i Marije iz takove ženidbe, i dosljedno sreće iz bračnoga života, jer bez Isusa nema sreće za čovjeka.

Ali nije ni to jedini razlog nesreće mnogih brakova. Ima ih, koji na drugi način tjeraju Isusa i Mariju iz svoje bračne zajednice. Takovi su na pr. oni, kojima je glavna svrha bogato se oženiti ili bogato se udati, pa čak i bez obzira na vjeru, kao da je bogatstvo jedini uvjet sreće na tom svijetu, a vjera, taj najdra-

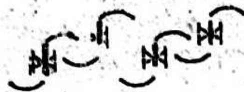
gocjeniji dar Božji, sporedna stvar. Svetoj Franciski Chantal htjela je jedna njezina rođakinja narinuti za zaručnika jednog plemića, ali protestanta. Bilo je to baš u vrijeme vjerskih borbi u Francuskoj. Ali čim je Franciska čula, da dotični nije njezine vjere, odrezala je kratko sa primjedbom: "Radije čitav život u tamnici, nego li u kući jednog krivovjerca. Ta je velika duša brzo shvatila svu opasnost jednog mješovitog braka, makar materijalna strana bila ne znam kako sjajna, pa je postupala, kako joj je diktirao razum i savjest, i nije se nikada pokajala.

Ima i takovih, koji misle, da se sreća u braku sastoji u lijepom licu, a ne u lijepoj, kreposnoj duši u prvom redu. Priča jedan župnik, kako je upozorio neku djevojku na opasnost izbora zaručnika, koji je bio odan piću i raskalašenosti. "Ali, velečasni, on je pristao momak, a i oko hoće imati nešto". Nije prošlo dugo vremena iza svadbe, opazi župnik istu sa povezanom glavom. "Što se je dogodilo?" upita župnik. "Ah, izbio mi je nesretnik oko", glasio je tužan odgovor. Da je to oko bilo usmjereno više na Isusa i Mariju, bilo bi vjerojatno zdravo na svom mjestu kao i prije. Zar nije i mudri Salomon ugađao svom oku, dok je birao sebi onih sedam stotina kraljica i tri stotine inoča. "Što su poželjele oči moje, kaže, nisam im uskratio..." Ali odmah malo dalje nadovezuje i rezultat: "Sve je bila taština i trka za vjetrom. I od toga nema koristi pod suncem" (Prop 2,10-11).

Mogli bismo navesti još kojekakvih drugih razloga, zašto su toliki brakovi nesretni, ali svi se konačno svode na jedno te isto: nisu zvali na svadbu Isusa i Marije. Drugim riječima, temelj bračne sreće jest milost Božja, temelj bračne sreće jest pravi kršćanski život, temelj bračne sreće je štovanje zapovijedi Božjih, temelj bračne sreće je žarka i ustrajna molitva, jer je dobar suprug a i dobra supruga u prvom redu dar Božji. "Žena valjana, veli Sv.Pismo, baština je dobra. Tko se boji Gospoda, u posjed je dobije" (Sir 26,3). "Zlikovcu dat će se bezbožna žena za kaznu; a pobožna žena onomu, koji se boji Gospoda" (Sir 26,23).

Mislite dakle na Isusa i Mariju, svi, koji kanite stupiti u brak. Mislite na Isusa i Mariju i vi svi, koji već živite u braku. Nije puki slučaj, da nam sv.Evanđelje navodi zajedno na svadbi mladenaca u Kani Isusa i Mariju. Ako je naime Marija posrednica sviju milosti kod Krista, a bez Krista nema sreće za čovjeka (Cfr. Encycl. de Rosario Leona XIII.) onda se i za taku veliku milost, kao što je sretan i zadovoljan brak, valja u prvom redu s pouzdanjem obratiti Majci Božjoj, da se zauzme kod svoga božanskoga Sina, kad se je tako spremno i ni od koga zamoljena zauzela za mladence u Kani u jednoj čisto materijalnoj potrebi, nestašici vina, da se velim zauzme za kršćanske mladence u mnogo važnijoj stvari, te im priskrbi vino milosti Božje, koja će posvetiti njihov brač-

ni život, otvoriti im oči za međusobne dužnosti i prava, podati im snage da te dužnosti izvrše, da u nevoljama života ne klonu, nego pouzdanjem u Božju pomoć stupaju stazom života, dok se ne smire u nebu, gdje prestaje svrha ženidaba, te se više ljudi niti žene niti udavaju, nego će svi, koji ga zasluže, "biti kao anđeli Božji". (Mt 22,3o).

XIX. "ZAISTA, KAŽEM VAM, TOLIKE VJERE NE NAĐOH U IZRAELU" (Mt 8,1o).

III. Nedjelja po Bogojavljenju.

Dragi vjernici!

Neobično dirljivu i neobično poučnu zgodu iznosi nam današnje Sv.Evanđelje. "Kad je Isus došao u Kafarnaum, pristupi k njemu jedan satnik i zamoli: Gospodine, sluga moj leži kod kuće uzet i muči se vrlo. On mu reče: Ja ću doći i ozdraviti ga. Satnik Mu odvrati: Gospodine, nijesam dostojan, da uđeš pod krov moj; nego samo reci riječ, i ozdravit će sluga moj. I ja premda sam samo podložnik, reknem jednome od vojnika, koji su poda mnom: idi! i on ide; drugome: dođi! i on dođe; i slugi svojemu: učini to! i on učini. Kad je to čuo Isus, začudi se i reče onima, koji su išli za Njim: zaista, kažem vam, tolike vjere ne nađoh u Izraelu. Ali vam kažem: mnogo će od istoka i od zapada doći i sjedit će za stolom s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. A djeca kraljevstva izagnat će se napolje u tamu. Ondje će biti jauk i škrgut zubi. A satniku reče: idi, neka ti bude, kako si vjerovao! U isti čas ozdravi sluga" (Mt 8,5-13).

Kad se Isus divi vjeri ovoga satnika poganina i tvrdi, da takove vjere nije našao u Izraelu, onda nam se samo od sebe nameće pitanje, koji je razlog, da nije našao tolike vjere u Izraelu? Koji je razlog da je našao tolike vjere u ovog satnika poganina? Koje su posljedice tolike vjere? Koje su posljedice tolike nevjere?

1. Isus Krist se dakle ponajprije gorko žali, da nije našao u narodu izraelskom toliko vjere, koliko u ovom satniku poganinu. Vjera je dar Božji, jer govori Krist: "Nitko ne može doći k Meni, ako mu nije dano od Oca Mojega." (Iv 6,66) Ako se pak s druge strane Isus žali na Židove, što nije našao u njima vjere koliko u satniku poganinu, onda očito mora nešto i čovjek, barem odrasli, doprinijeti, da bude dionikom ovoga dara Božjega. Sigurno su dakle Židovi mnogo toga skrivili, kad se Isus tako gorko žali na njih.

Možda nam najbolji odgovor na to pitanje daje Knjiga Mudrosti, koja govori: "Naopake misli odvajaju od Boga, i kušana svemoć odbija od sebe ludake. Jer u dušu, koja misli zlo, ne uvraća se mudrost, u tijelu, što se predaje grijehu, nikada ne uzima stana. Jer od lažnosti bježi sveti duh stege; od ludih misli drži se daleko, i kad se približi nepravda, biva izagnan." (Mudr.1,3-5).

Nijednome narodu na zemlji nije Gospodin Bog iskazao toliko dobročinstava i udijelio toliko milosti kao narodu izraelskom, počam od Abrahama, pa do dolaska Kristova na svijet. Dao mu je najvećeg zakonodavca svih vremena, Mojsiju. Dao mu je mnoge i velike proroke, kao Iliju, Elizeja, Jeremiju, Izaiju, Daniela, Ezekijela, Ivana Krstitelja i tolike druge. Dao mu je velikog svetoga kralja i pjesnika Davida. Dao mu je najmudrijeg vladara Salomona. Dao mu je velike svete žene kao Juditu, Esteru. Dao mu je najuređenije pravo bogoštovlje, čega nije imao nijedan drugi narod prije Krista. Proizveo je u tom narodu nebrojena i silna čudesa svake vrste. Jednom riječi učinio je sve, da ga utvrdi u vjeri u pravog Boga.

Ali u tom narodu nalazimo prije svega puno oholosti. Oni se neprestano svađaju s Kristom i iznose svoje odlike, za koje nemaju baš nikakve zasluge: "Mi smo djeca Abrahamova i nijesmo nikada nikome robovali... Otac je naš Abraham... Mi nijesmo rođeni od preljubočinstva (to jest poganstva)... Jesi li Ti veći od oca našega Abrahama?... (Iv 8,33 ss). Farizeji idu u oholosti još i dalje, pa ne samo riječima nego i vanjskim znakovima pokazuju to, produljući rese na haljinama, noseći zapise na čelu, tražeći nazive "rabi", prva mjesta na gozbama i u zbornicama, pozdrave na trgovima i slične stvari. To je dakle prvi izvor njihove nevjere ili slabe vjere, jer se "Bog protivi oholicama", (Jak 4,6) i običava se služiti priprostim sredstvima, da ljude privede k vjeri. Naravski, da su onda morali prezreti Krista, kad je On došao na svijet u siromaštvu, pa još k tomu iz prezrenog Nazareta, za kojega su govorili: "Može li iz Nazareta doći što dobra?" (Iv 1,46).

U tom narodu nalazimo nadalje puno putenosti. Bračne rastave bile su na dnevnome redu. Saducejima je trbuh bio prvo božanstvo.

Većini njih manjkala je dobra volja. A gdje nema dobre volje, Bog se povlači sa svojim milostima. Kao štogod daje svima ljudima svijetlo sunca, tako želi i svima ljudima dati svijetlo vjere, veli sveti Augustin, jer je zato Krist došao na svijet, da kao pravo svijetlo obasjava svakoga čovjeka, što dolazi na ovaj svijet. Ali koja korist od svijetla, ako netko zatvori oči i zastore na prozorima? Očito nije krivo svijetlo nego čovjek! Ne zaboravimo dakle opomene Knjige Mudrosti: "Naopake misli odvajaju od Boga..." Odvojile su farizeje i saduceje, odvojile su većinu naroda židovskoga,

odvojile su kasnije i milijune drugih ljudi, koji su pošli njihovim tragom, kao recimo Voltaire, Kalvin, Rousseau, Luther, Renan, Strauss i nebrojeni drugi.

2. Ali pogledajmo, zašto je Krist našao toliko vjere u ovom satniku i to poganinu. Njega nam Evanđelje crta ponajprije kao izvanredno poniznog čovjeka. Iz Evanđelja sv.Luke vidimo naime, da se nije smatrao dostojnim niti pojaviti se pred Kristom, pa je druge poslao da predoče Isusu njegovu molbu. A kad je Isus pošao prema njegovom stanu, izašao je pred Njega ponavljajući u svoj poniznosti svoju molbu: "Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj... Reci samo riječ..." A kao što se Bog protivi oholicama, tako i "poniznima daje svoju milost" (Jak 4,6).

Iz Evanđelja vidimo nadalje, da je ovaj satnik bio izvanredno plemenita i milosrdna srca, kad mu je toliko stalo bilo do običnoga sluge, i to u doba, kad je rob vrijedio koliko i obično živinče, često put i manje. Makar je dakle bio poganin on je slijedio glas savjesti, koji se podudara sa riječima Sv.Pisma: "Slugu razumna, ljubi iskreno..." (Sir 7,21).

Iz Evanđelja vidimo nadalje, da je taj satnik makar poganin, bio čovjek miroljubiv, prijatelj narodu među kojim je živio, i trudio se, kako je znao, da unaprijedi štovanje pravoga Boga, kako vidimo iz riječi njegovih izaslanika Kristu: "On zaslužuje, da mu to učiniš, jer ljubi narod naš i sagradio nam je sinagogu" (Lk 7,4-5).

Njegova dakle poniznost, njegovo milosrđe, njegova dobrota pokazuju, da je provodio bogobojazni život makar je bio poganin. Zato su se na njemu ispunile riječi Kristove: "Moja nauka nije moja, nego Onoga, koji me je poslao. Ako tko hoće činiti volju Njegovu, poznat će, je li ova nauka od Boga..." (Iv 7,16-17). I dok su eto sinovi naroda izabranoga tražili svagdje zadjevice s Kristom, dok su sinovi naroda izabranoga sipali na Njega najgore pogrde i hule, dok su se veliki svećenici i farizeji smatrali većim od Krista, ovaj poganin spoznao je, da je Kristovo dostojanstvo toliko, te zbilja on, siromašni satnik poganin, ne zaslužuje, da Ga primi u svome stanu. Naopake misli odvajaju od Boga...veli Knjiga mudrosti. A ovdje imamo živi primjer, kako skromno mišljenje i osjećanje privlači Boga i napunja dušu neizrecivim blagodatima vjere.

Sličnim je putem pošao satnik Kornelije. Sličnim je putem pošla žena Kananejka. Sličnim je putem pošao satnik Longin pod križem. Sličnim je putem pošla žena Samaritanka. Sličnim su putem pošli kasnije nebrojeni pogani.

3. Ali su i posljedice jednoga i drugoga puta sudbonosne. Nije se naime Isus Krist samo zadivio vjeri ovoga satnika poganina. On mu je smjesta učinio što je želio: "Idi, neka ti bude, kako si vjerovao! I u

isti čas ozdravi sluga". No to je najmanja nagrada vjere. Prava slijedi tekar iza groba. Zato nadovezuje Krist: "Mnogi će doći s istoka i od zapada i sjedit će za stolom s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom" (Mt 8,11). I tako ulazi u kraljevstvo nebesko jedan poganin Kornelije, a ne ulazi veliki svećenik Ana, pripadnik naroda izabranoga. I tako ulati u kraljevstvo nebesko jedan poganin Sebastijan, a ne ulazi veliki svećenik Kajfa, pripadnik naroda izabranoga. I tako ulazi u kraljevstvo nebesko jedna poganka Agneza, Cecilija, Anastazija, Barbara, Lucija, Agata i milijuni drugih, a sinovi i kćeri naroda izabranoga ostaju vani.

4. Ali što kažem samo vani! Čujte naime što govori Krist: "A djeca kraljevstva izagnat će se napolje u tamu. Ondje će biti jauk i škrgut zubi" (Mt 8,12). Njima je dakle dio s proklетnicima, njima je dio u paklu, u ognju, a ipak u tami, gdje je samo jauk i škrgut zubi!

Kako se duboko moramo zamisliti u riječi Spasiteljeve u današnjem sv.Evanđelju: "Zaista, kažem vam, ne nađoh tolike vjere u Izraelu!" Kako se duboko moramo zamisliti u uzroke, koji su doveli narod izabrani do toga, da je Isus Krist morao tako bolno zavapiti nad njim! Kako brižno moramo paziti i odstranjivati sve što bi moglo pokolebati naše vjerovanje i dovesti nas do sličnoga stanja!

U Maeterlincksovom djelu "Život termita" pripovjeda se o jednom kolonisti, koji je više dana bio odsutan od kuće. Kad se je vratio kući, nije mu u prvi čas ništa upalo u oči. No kad je htio sjesti na jedan stolac, taj se je od jednom raspao pod njime. Stol za kojeg se je brzo prihvatio isto se je tako raspao i srušio na pod. Srednji stup kuće, na kojega se je naslonio survao se i sa sobom povukao oblak prašine i krov od kuće. Što se je desilo? Uvukli su se za vrijeme njegove odsutnosti termiti i sve iznutra izgrizli, i kod prvog dodira se je čitava kuća sa namještajem, koji je izgledao izvana čitav, survala u prašinu.

Ne dao Bog, da se takovi termiti uvuku u našu dušu i malo pomalo izgrizu je tako, da ponestane iz nje svake poniznosti, istinoljubivosti, milosrđa, kao u farizeja. Konačno će naime ponestati iz nje i vjere i kuća naše duše srušit će se prema riječima Kristovim "u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi".

Kako se duboko moramo zamisliti u poniznost ovoga poganina satnika, njegovo milosrđe prema svome slugi, ljubav prema sugrađanima, skromnost čitavog njegovog bića, tako te se kroz vijekove opetuju njegove riječi u Crkvi: "Gospodine nisam dostojan, da uđeš pod krov moj!" Tu je temelj njegove pohvale sa strane Krista: "Zaista vam kažem, tolike vjere ne nađoh u Izraelu!" I ne samo to, nego se na to nadovezuje i ozbiljna riječ Kristova: "Mnogi će doći od istoka i zapada i sjedit će za stolom s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. A djeca kraljevstva izagnat će se napolje u tamu. Ondje će biti jauk i škrgut zubi".

()+()+()+()

XX. "TADA USTADE, ZAPOVJEDI VJETRU I MORU I POSTADE TIŠINA VELIKA" (Mt 8,26)

IV.Nedjelja po Bogojav.

Dragi vjernici!

Danas nam sv.Evanđelje prikazuje Krista Gospodina kao svemogućeg gospodara svijeta. Kad je naime, pripovjeda sv.Matej Evanđelista, "ušao u lađicu, pođoše za Njim učenici Njegovi. I gle podiže se silna bura na moru, tako da se je lađica pokrila valovima. A On je spavao. Tada pristupiše k Njemu učenici Njegovi, probudiše Ga i povikaše: "Gospodine, izbavi nas, izgibosmo! A On im odvrati: što ste tako strašljivi, malovjerni? Tada ustade, zapovjedi vjetru i moru, i postade tišina velika. Puni začuđenja rekoše ljudi: tko je ipak Ovaj? I vjetar i more slušaju Ga" (Mt 8,23-27).

Vrijedno je dakle, da se danas zamislimo u Božju svemoć, u ljudsku nemoć, te iz obojega povučemo zaključak za naš život.

1. Članak je sv.vjere, da je Bog biće svemoguće,to jest Bog može učiniti sve što hoće, i to jednostavnim činom svoje svete volje. To nam svjedoči ponajprije svod nebeski, jer, kako veli Psalmista: "Nebesa pripovjedaju slavu Božju, djela ruku Njegovih navješćuje svod nebeski" (Ps 18,2).

Astronomska znanost iznosi nam zbilja astronomske brojke o neizmjernoj veličini nebeskih tjelesa, o njihovoj međusobnoj udaljenosti, o brzini njihovog gibanja, o njihovoj množini. Ali za sve to nije Gospodin Bog trebao nikakvog pomoćnika, niti vremena niti što drugo, nego jednostavno: neka bude! Neka bude svjetlost i postade svjetlo. Neka bude svod posred voda i neka rastavi vodu od vode!... Voda neka se sabere na jednom mjestu i kopno neka se pokaže!... Neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje što nosi sjeme i plodonosno drveće!... Neka vrvi voda posvuda od živih bića, i ptice neka lete iznad zemlje!... Neka zemlja proizvede živa bića svake vrste!... (I.Mojs 1). O, kakova je to silna snaga, snaga jednoga Boga!

I ovih dvije milijarde ljudi, što danas živu na zemlji, nisu ništa drugo nego plod Njegove volje, plod jednoga: neka bude! Zar je onda čudo, da Njegova svemoć odsijeva kroz čitavu povijest čovječanstva u najraznovrsnijim oblicima?

Ta je svemoć navela opći potop na grješno čovječanstvo u doba patrijarha Noe. Ta je svemoć spalila ognjem s neba griješne gradove Sodomu i Gomoru. Ta je svemoć rastavila silne vode u Crvenom Moru za prelaz Izraelaca. Ta je svemoć udarila Egipat velikim i strašnim kaznama, kad nisu htjeli pustiti Izraelaca. Ta je svemoć

sklopila valove Crvenoga Mora nad faraonom i njegovom vojskom, kad su navrli za Izraelcima po suhom morskom dnu. Ta je svemoć izbila vodu iz pećine u pustinji žednom narodu. Ta je svemoć navela Izraelcima, željnim mesa, nebrojena jata prepelica. Ta je svemoć hranila četrdeset godina više milijuna ljudi u pustinji manom s neba. Ta je svemoć zaustavila tok Jordana, kad je najviše nabujao bio, za slobodan prolaz Izraelu. Ta je svemoć oborila zidove Jerihona. Ta je svemoć oborila nebrojene vojske, a među njima i Senaheribovu u jednoj noći, makar je brojila 180.000 vojnika. Ta je svemoć dala snagu Samsonu, da rastrga lava, da obori hram i pobije u tren oka nekoliko tisuća Filistejaca. Ta je svemoć dala snagu slaboj ženi Juditi, da odrubi glavu vojskovođi Holofernu i natjera u bijeg čitavu veliku asirsku vojsku. Ta je svemoć izvodila silna djela preko proroka Ilije i Elizeja i drugih svojih slugu. Ta je svemoć sačuvala čitave onu trojicu mladića u peći babilonskoj. Ta je svemoć izvodila silna djela napose preko Isusa Krista, kako nam svjedoči i današnje sv.Evanđelje, kad je Gospodin Isus Krist svojom zapovjedi stišao žestoku oluju i bijesne valove mora. Ta je svemoć izbavila sv. Petra iz tamnice kraj svih straža, koje su ga čuvale. Ta je svemoć izvodila mnoga slična djela u vrijeme velikih progonstava protiv kršćana. Ta je svemoć izvodila silna djela kroz povijest Crkve u ovih dvije hiljade godina, a izvodi ih danas, kako svjedoči Lurd u Francuskoj, Fatima u Portugalu. Onaj, koji ne će da bude slijep na obadvije oči, taj mora dakle zavapiti sa Psalmistom: "Tko može opisati velika djela Gospodnja, iskazati svu slavu Njegovu?" (Ps 105,2).

2. Kad se dakle zamislimo u današnji prizor iz Evanđelja, gdje se bijesni valovi morski pokoravaju zapovijedi Krista Gospodina, i kad usporedimo s tom božanskom snagom snagu čovjekovu, onda tekar vidimo pravo, kako je čovjek nemoćno stvorenje.

Engleskog kralja Knuta II. za kojega većina ljudi ni ne zna, da je ikada postojao, prozvali su laskavci imenom "kralj kraljeva i vladar oceana". Kralj je međutim bio ipak malo pametniji nego njegovi laskavci. Zato ih je jednoga dana poveo sa sobom na obalu mora, i to za vrijeme plime, koja na engleskoj obali znade biti vrlo visoka, čak i po nekoliko metara. Stao je dakle na obali, dok se nisu valovi približili do njega i počeli zapljuskivati njegove noge. Onda je gromornim glasom zapovjedio moru: "Dovle i ne dalje!" Ali valovi se nisu ni najmanje brinuli za kraljevsku zapovijed i more se penjalo sve više i više, prema zakonima danim od Stvoritelja svijeta. Onda se je Knut obratio svojim laskavcima i rekao: "Evo vidite, Gospodar je samo jedan: i to Onaj, koji zapovijeda i valovima, i koji im je prema svojoj volji postavio granice".

Pametnije od ovih laskavaca čini sveta Crkva, ko-

ja nas, kao što smo čuli u molitvi prošle nedjelje uči moliti: "Svemogući vječni Bože, pogledaj milostivo na našu nemoć, i ispruži desnicu svoga veličanstva, da nas zaštiti, po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog po sve vijeke vijekova!

Što naime koristi sva tehnička znanost, ako Gospodin uskrati svoju pomoć? Godine 1696. izgradili su na obali Engleske jedan svjetionik kod Connwallis-a s natpisom: "Urlajte vjetrovi! Bjesni more! Oborite se vi elementi i ispitajte moju građu!" Nakon četiri godine učinilo je more tu građevinu ruševinom. Sagradili su drugi, ali je slično svršio. Sagradili su i treći, ali sa riječima Psalma: "Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud rade, koji ju grade!" Taj svjetionik stoji još i danas.

Što koristi sva medicinska znanost, ako Gospod ne pomogne? O tom bi mogli pričati mnogi i mnogi bolesnici, koji su bili napušteni kao neizlječivi od svih liječnika, a onda zadobili zdravlje u tren oka, blagoslovom s Presvetim Sakramentom, kako svjedoči liječnička komisija u Lurdu.

Što koristi i najbolje vojničko umijeće i hrabrost, ako Gospod uskrati svoju pomoć? Kako je bijedno svršio Golijat i filistejska vojska pred Davidom! Kako je bijedno svršio Holoferne i njegova vojska pred Juditom! Kako je bijedno svršila silna Senaheribova vojska, kad je opsjedala Jeruzalem! Kako je svršila turska flota kod Lepanta! Kako je svršila turska ogromna vojska pod Bečom 1683.godine! Kako je bijedno svršila silna Napoleonova armija u Rusiji 1813.godine i tolike i tolike druge, makar su bile brojčano i tehnički jače i veće od svojih protivnika. "Jer pobjeda u boju ne stoji do veličine vojske, nego s neba dolazi jakost" (I.Mak.3,19), kaže Sveto Pismo.

Što koriste sve gospodarske znanosti, ako Gospod uskrati svoju pomoć? Ne znate li što govori apostol? "Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade da uzraste. Tako niti je onaj što, koji sadi, niti onaj, koji zalijeva, nego Bog, koji daje da raste" (I.Kor 3,6-7). Kako u duhovnom, tako i u materijalnom pogledu!

Ne samo jedna ili druga znanost, ne samo pojedinac dakle, nego "svi narodi su kao ništa pred Njim. On ih drži za ništa i ništave." (Iz 40,17).

3. Iz činjenice pak Božje svemoći i ljudske nemoći slijedi ponajprije, da nijedan čovjek, pa niti svi ljudi zajedno nisu u stanju djela Božja uništiti ili planove Božje osujetiti. Zato je lijepo rekao Gamaliel u židovskom Velikom vijeću, kad su uhvatili apostole i htjeli da im sude i tako unište u začetku Crkvu Kristovu: "Prođite se ovih ljudi i pustite ih! Jer ako je od ljudi ovaj naum ili pothvat, propast će. Ako li je od Boga, ne ćete ga moći uništiti, dapače bi se mogli naći i kao protivnici Božji" (Dj 5,38-39).

Štogod dakle ljudi namislili protiv volje Božje, to će samo doprinijeti njezinom ostvarenju. Tako su Židovi na pr. postavili stražu na Isusov grob, da ne bi tko Isusovo tijelo ukrao iz groba. A baš su ljudi od te "straže otišli u grad i javili glavarima svećeničkim sve što se bilo dogodilo" (Mt 28,11), to jest, da je Isus uskrsnuo iz groba, a oni su živi svjedoci tomu. Putifar je dao nevinoga Josipa baciti u tamnicu. Ali baš tamnica je bila povodom, da se je Josip popeo na mjesto prvoga dostojanstvenika u Egiptu iza faraona.

Iz činjenice nadalje Božje svemoći i ljudske nemoći slijedi, da i u najvećoj nevolji možemo očekivati pomoć od Boga, jer On imade hiljade mogućnosti i načina, da nam pomogne. Egipatskog Josipa izbavio je iz tamnice pomoću jednog sna. Svetom Petru poslao je za izbavitelja iz tamnice jednog anđela. Starcu Tobiji u nevolji poslao je također anđela. Teško ugroženom gradu Betuliji dao je kao spasiteljicu jednu slabu udovicu. Što više, Bog se izgleda najradije služi najjednostavnijim sredstvima, da nam pomogne u nevolji, da tako više zasja njegova silna moć u poredbi s našom bijedom.

Neka sirota udovica imala je ponovno da plati dosta veliki dug svoga pokojnoga supruga, koji je već bio isplaćen, ali nije nikako mogla naći potvrde, jer se je izgubio kalendar, u kom se je potvrda nalazila. Već je slijedećeg dana imala biti rasprava pred sudom. Uvečer se je žarko molila s djecom, da joj dobri Bog pomogne u nevolji. I gle! U taj čas uleti u sobu jedna ivanjska krijesnica i odleti iza ormara. Njmlađe dijete htjelo je silom da vidi tu svijetlu krijesnicu. Majka je dakle odgurnula ormar malo na stranu, i u taj čas padne na pod tako dugo i željno traženi kalendar, u kom se je nalazila potvrda o isplaćenom dugu.

Ništa dakle, veli Rimski Katekizam, "ništa ne može našoj vjeri i ufanju dati takovo uporište, kao čvrsto vjerovanje, da Bog sve može". To je razlog zašto su sveti apostoli bili kasnije tako neustrašivi pred Visokim Vijećem Židova, i pred kraljevima i vladarima. To je razlog, zašto Pape nisu strepili pred rimskim i grčkim carevima u obrani istine i nauke Kristove. To je razlog, zašto je papa Leon I. pošao ususret jednom groznom Atili, kad se sve razbježalo kao miševi pred tom strašnom hunskom silom. To je razlog zašto se je Papa Pijo VII. onako srčano suprotstavio jednom svesilnom Napoleonu i mirno pošao u četverogodišnje ropstvo, svijestan, da Bogu nije teško promijeniti njegovu sudbinu, kao što je i učinio, jer je naskoro Papa bio opet na svom mjestu, a Napoleon otišao u ropstvo i u ropstvu dokrajčio život. To je razlog zašto i danas Pape stoje neustrašivo na braniku istine. To je razlog zašto svi pravi katolici idu neustrašivo i u samu smrt za svoje uvjerenje, jer znadu, da će svemogući Bog svojom snagom opet uskrisiti njihova mrtva tjelesa, kad dođe od Boga određeni čas; onom istom lakoćom, kojom je Isus Krist u današnjem sv. Evanđelju stišao oluju i bijesne valove morske.

+-oooOooo-+

XXI. "DOK JE SVE SPAVALO, DOĐE NEPRIJATELJ NJEGOV, POSIJA KUKOLJ PO PŠENICI I OTIDE" (Mt 13,25)

V. Nedjelja po Bogojavljenju.

Dragi vjernici!

Danas nam sv.Evanđelje slika podmuklo djelovanje đavla, toga najvećeg neprijatelja Boga i ljudi. "Kraljevstvo je nebesko, veli Isus Krist, kao čovjek, koji posija dobro sjeme na njivi svojoj. Dok je sve spavalo, dođe neprijatelj njegov, posija kukolj po pšenici i otide. Kad onda uzraste usjev, i uhvati se rod, pokaza se i kukolj. Tada dođoše sluge domaćinove i rekoše mu: "Gospodaru, nijesi li ti dobro sjeme posijao na njivi svojoj? Otkuda joj dakle kukolj? On im odgovori: neprijatelj čovjek to učini. Tada ga sluge upitaše: moramo li ići i sabrati ga? On odgovori: ne! Inače biste mogli sabirajući kukolj počupati zajedno s njim i pšenicu. Ostavite samo da zajedno rastu do žetve. U vrijeme žetve reći ću tada žeteocima: saberite najprije kukolj i svežite ga u snoplje, da se sažeže. A pšenicu nosite u žitnicu moju". Da je taj neprijatelj đavao, vidi se iz tumačenja, koje je Krist dao apostolima, kad su Ga zamolili, da im objasni priču. "Koji sije dobro sjeme, jest Sin čovječji. Njiva je svijet. Dobro sjeme su djeca kraljevstva. Kukolj su djeca zloga. Neprijatelj, koji ga posija jest đavao" (Mt 13,24-3o; 37-39).

Kad nevjerni moderni čovjek samo čuje riječ đavao, odmah se posprdno nasmije, jer po njegovom mišljenju đavao spada u "sredovječnu priču", a tako i sve njegovo djelovanje, o kojem danas govori sv.Evanđelje. Hoćemo li možda ovima dokazivati, da đavao ipak postoji, i da ima pravo Krist, a ne oni? Na vojnoj akademiji u Saint-Cyr u Francuskoj držao je duhovnik jednu propovijed pitomcima i o paklu. Baš kad je htio natrag u svoju sobu, sretne ga drugi jedan nastavnik na akademiji, jedan kapetan, i uz porugljivi smiješak zapita: "Velečasni, biste li mi mogli reći, hoće li đavli ljude tamo pržiti na ražnju ili kuhati?" Svećenik ga ozbiljno pogleda, a onda odvratio: "Gospodine kapetane, to ćete vidjeti!" Kapetanu je zapela riječ u grlu.

Zato i mi puštamo po strani one, koji misle, da se mogu slobodno izrugivati istinama svete vjere, kao što je istina o pogubnom đavolskom djelovanju u svijetu, pa ćemo razmotriti činjenicu toga djelovanja, da se tim uspješnije možemo čuvati, kako ne bi možda i polje naše duše postalo njivom kukolja, za kojega preostaje samo oganj.

1. Već na prvim stranicama sv.Pisma nalazimo potvrdu o činjenici đavolske zlobe i sijanja kukolja u ljudske duše. Bog je stvorio prve ljude sretne i blažene. Ali đavao nije mogao toga podnijeti. On se poslužio zmi-

jom i započeo s Evom razgovor, došaptavajući joj, kako se zapovijed Božja o zabranjenom drvetu nema uzeti tako ozbiljno. Naprotiv, ako ubere s njega plod, bit će jednaka Bogu i ona i Adam. I sudbonosni pad bio je gotov. Sjeme, koje je đavao tada posijao donosi rod kroz vjekove, sve do naših dana, a donosit će ga i do konca svijeta. Njemu se može neizravno pripisati umorstvo pravednog Abela, što ga je počinio Kain. Njemu se može neizravno pripisati grijehe Sodome i Gomore i njihova propast. Njemu se može neizravno pripisati nastojanje Putifarove žene, da zavede na preljub čistoga Josipa. Njemu se može neizravno pripisati otpad izraelskih kraljeva od pravoga Boga. Njemu se može neizravno pripisati ono grdno idolopoklonstvo, što ga povijest opisuje kod Egipćana, Babilonaca, Asiraca, Feničana, Grka, Rimljana i tolikih drugih naroda. Njemu se može neizravno pripisati grijehe bezbožne Jezabele, koja daje ubijati Nabota, proroke Gospodnje i izvodi svakojake druge opačine. Njemu se može neizravno pripisati umorstvo nevine djece u Betlehemu. Njemu se može neizravno pripisati preljub Herodov sa Herodijadom. Njemu se može neizravno upisati u grijeh krvave progone kršćana za vrijeme rimskih careva, zavođenje kršćana na razna krivovjerja, širenje lažnih knjiga i štampe, nemoralnih filmova, nemoralne ženske nošnje, nemoralnih predstava, pijanstva, oholosti, lijenosti, škrtosti, zavisti i toliko drugih opačina. Sam naime Isus Krist kaže, da svi, koji čine takove stvari, "imadu đavla za oca i hoće da čine po željama oca svojega.... koji je krvnik ljudi od početka...laža i otac laži".(Iv 8,44)

2. Ali ne samo neizravno (jer moramo dopustiti, da đavao nije izravni uzrok svìju grijeha (nego i izravno sije on kukolj, zavodeći čovjeka na grijeh). Izravno je, kako smo vidjeli, naveo na grijeh Adama i Evu. Izravno kuša on navesti na otpad od Boga strpljivoga Joba, udarivši ga tolikim nevoljama. Izravno je On posijao ono pakleno sjeme u srce Judino (Iv 13,2), da od apostola Isusovog postane izdajnik Kristov. Izravno je on naveo Ananiju i Safiru na laž glede utrška za prodani imetak, radi čega ih je stigla smrt. Izravno je on pokušao rešetati apostole kao pšenicu, da ih otrgne od Krista. Izravno je on nastojao i samoga božanskoga Spasitelja navesti na grijeh u pustinji za vrijeme četrdeset-dnevnoga posta.

A tko bi opisao sva njegova nastojanja kroz dvijetisuć-godišnju povijest Crkve, da upropasti što više duša sijanjem kukolja, sijanjem zla bilo na ovaj ili onaj način?

Sv.Antuna pustinjaka imao je na nišanu dugi niz godina, i to najstrašnijim kušnjama, kroz više od osamdeset godina. Jednom je kušao posijati kukolj u njegovu dušu predočujući mu u zavodljivim slikama bogatstvo, koje je Antun bio ostavio; drugi put pokušao je posijati kukolj, predočujući mu najsramotnije slike, da ga navede

na puteni grijeh; treći put ga je kušao navesti na zlo pomoću oholosti, hvaleći njegov sveti pokornički život; nije se ustručavao ni tući ga, da ga otrgne od Boga. Tko će nadalje izbrojiti sve njegove pokušaje sijanja kukolja među onim brojnim pustinjacima, koji su slijedili primjer sv.Antuna? Što li sve nije pokušao, da posije kukolj u duši jedne sv.Katarine Sijenske? Što li sve nije pokušao, da posije kukolj u duši jedne sv.Terezije Avilske? Što li sve nije pokušao, da posije kukolj u duši jednog sv.Ignacija Lojole? Što li sve nije pokušao, da posije kukolj u duši jedne sv.Magdalene Pazzi? Što li je sve pokušao, da posije kukolj u duši jednog sv. župnika Ivana Arškog?

Čitava povijest Crkve puna je i prepuna dokaza o istinitosti onoga, što Isus Krist govori u današnjem sv. Evanđelju. I kad mnogi ljudi u svojoj naduvenoj oholosti i pokvarenosti hoće da budu pametniji od Krista, pa niječu đavolsko djelovanje u svijetu, onda Bog često pripušta, da baš takovi budu potpuno zavedeni u zabludu, te misle, da su na pravom putu baš onda, kad velikim koracima idu u sigurnu propast.

3. Današnje sv.Evanđelje daje nam ujedno i pouku, što moramo činiti da spriječimo sijanje kukolja, da spriječimo dolazak grijeha u našu dušu. Veli naime Isus Krist, da je neprijatelj posijao kukolj noću, kad je sve spavalo. Ako dakle hoćemo spriječiti sijanje kukolja, onda moramo biti budni i paziti na svaki korak neprijatelja, to jest sotone. Tu se dakle mogu primijeniti riječi sv.Petra apostola: "Budite trijezni i bdijte, jer protivnik vaš, đavao, kao lav ričući obilazi i traži, koga da proždere. Njemu se oduprite tvrdi u vjeri...." (I.Petr.5,8-9). Vjerojatno je sv.Petar apostol, kad je ovo pisao, imao pred očima svoje vlastito iskustvo, kad je spavao na Maslinskoj Gori, uvjeren o svojoj nepokolebivoj vjernosti Kristu, a Spasitelj došao okupan u krvavom znoju i opomenuo njega i ostale: "Bdijte i molite se, da ne padnete u napast; jer je duh voljan, ali je tijelo slabo" (Mt 26,41). Da je imao pravo Spasitelj a ne Petar, pokazalo je sat kasnije gorko iskustvo, kad je Petar sa zakletvom zatajio svoga Spasitelja. Sjeme kukolja preuzetnosti, koje je bio zasijao đavao, donijelo je svoj rod u srcu Petrovom, barem na čas.

Sv.Ignaciju Lojoli kušao je naprotiv đavao zasijati u dušu kukolj malodušnosti. Dok je naime on molio, postio, borio se u Manresi za svoje zvanje, počela ga je mučiti, kako on sam opisuje misao: "Kako možeš još sedamdeset godina provoditi ovakav život?" Ali je Ignacije bio budan, i nije dozvolio, da to pakleno sjeme uhvati korjena u njegovoj duši, nego ga je smjesta odbacio riječima: "Bijedniče, možeš li ti meni obećati samo jedan sat života?"

Molimo se dakle i mi po primjeru tolikih svetaca. Bdijmo i mi po primjeru tolikih svetaca. A ako se taj

krvni neprijatelj naše duše ipak usudi približiti, da baci svoje pakleno sjeme kukolja u našu dušu, onda ga otpravimo po primjeru Spasitelja našega: "Odlazi sotono!" (Mt 4,1o).

Kako je važno imati pred očima činjenicu o podmuklom đavolskom djelovanju u svijetu, pokazuje nam najbolje sv. Crkva. Nije uzalud Papa Leon XIII. odredio onu lijepu molitvu na konču sv.Mise: "Sveti Mihovile arkanđele, brani nas u boju, proti pakosti i zasjedama đavolovim budi nam zaklon: neka mu Bog zapovijedi, ponizno molimo, i ti vojvodo vojske nebeske sotonu i sve duhove zlobne božanskom krepošću porini u pakao!"

Kako je važno imati pred očima činjenicu o podmuklom đavolskom djelovanju u svijetu pokazuje najbolje egzorcizam, koji je Papa Leon XIII.sastavio, da ga mole biskupi i opunomoćeni za to svećenici. U tom egzorcizmu čitamo među ostalim i ovo: "Preslavni vojvodo vojske nebeske, sveti Mihovile arkanđele, brani nas u boju protiv knezova i vlasti, protiv svjetskih upravljača ove tmine, protivnih zlobnih duhova u zračnim visinama... Prikaži naše molbe Svevišnjemu, da nas brzo preteče milosrđe Gospodnje, i ti uhvatiš zmaja, staru zmiju, a to je đavao i sotona, i svezana ga baciš u bezdan, da više ne zavodi naroda... Zaklinjemo te svaki nečisti duše... iskorjeni se i odlazi od Crkve Božje... Ne usuđuj se više lukava zmijo varati ljudski rod, progoniti Crkvu Božju i rešetati Božje odabranike kao pšenicu... prestani varati ljudske stvorove i pružati im otrov vječne propasti... Odlazi sotono, obretniče i učitelju svake prijevare" (Rim.Obrednik str.39o-393).

Kako je važno imati pred očima činjenicu o podmuklom djelovanju đavla u svijetu pokazuje svagdanje i trajno propovijedanje crkvenog učiteljstva, život tolikih svetaca i svetica Božjih.

Pokazuje to i današnje sv.Evanđelje u priči o pšenici i kukolju. I tko bi htio lakoumno prijeći preko ove ozbiljne opomene, taj može biti siguran, da će ga stići sudbina kukolja, o kojoj govori božanski Spasitelj u istom Evanđelju: "Kao što se dakle kukolj sabire i u ognju sažiže, tako će biti i na svršetku svijeta. Sin čovječji izaslat će anđele svoje, i oni će sabrati sve zavoditelje i zlotvore iz kraljevstva Njegova, i baciti ih u peć ognjenu. Ondje će biti jauk i škrgut zubi" (Mt 13,4o-42).

Bdijte dakle i molite, da sjeme kukolja nikada ne padne na tlo vaše duše!

"KRALJEVSTVO JE NEBESKO KAO ZRNO GORUŠIČNO, ŠTO GA UZE ČOVJEK I POSIJA NA NJIVU SVOJU" (Mt 13,31).

- -

VI. Nedjelja po Bogojavljenju

Dragi vjernici!

Danas nam sv.Evanđelje iznosi u slici gorušičinog zrna veličanstveni vanjski razvoj Kristove Crkve na zemlji, katoličke Crkve. "Kraljevstvo je nebesko veli Isus Krist, kao zrno gorušično, što ga uze čovjek i posija na njivu svoju. Ono je istina najmanje od svih drugih sjemena. Ali kad izraste, veće je od drugoga povrća. Ono bude drvo, tako da ptice nebeske dolaze i stanuju na njegovim granama". (Mt 13,31-32). Odmah iza toga iznosi nam sv.Evanđelje u slici o kvascu njezinu unutarnju božansku snagu. "Kraljevstvo je nebesko, veli Isus, kao kvasac, što ga uze žena i pomiješa u tri mjerice brašna, dok sve ne uskisnu" (Ibid.33).

Zato ćemo danas promotriti taj veličanstveni razvoj sv.Crkve od Krista do danas, kao i njezinu unutarnju snagu, da se radujemo što smo članovi sv.Katoličke Crkve, te budemo spremni, ako bi kada ustrebalo, i život radije žrtvovati, nego li se dati otrgnuti od nje.

1. Osnivač Crkve jest Sin Božji Isus Krist. U tu svrhu je okupio oko Sebe najprije dvanaest apostola, pa sedamdeset i dvojicu učenika, s kojima je obilazio Galilejom i Judejom, propovijedajući Evanđelje. Kad je u najstrašnijim mukama umro na križu, a apostoli i učenici se razbježali na sve strane, ljudski govoreći bilo je svršeno sa Crkvom, prije nego je stupila u život. Ali iza uskrsnuća Isusovog i dolaska Duha Svetoga stvar se razvija posve drukčije. Kraj sve bijesne mržnje farizeja već iza prve propovijedi sv. Petra apostola na dan Duhova, tri tisuće ljudi prima sv. krst u Jeruzalemu. Iza druge propovijedi sv.Petra, kažu "Djela Apostolska", "postade broj muškaraca oko pet tisuća ljudi" (D. 4,4). Iza toga polaze apostoli dalje. Kršćanstvo prodire u Samariju, zatim prema morskoj obali Palestine, zatim na sjever prema Antiohiji. Iza obraćenja sv.Pavla, koji je od progonitelja Crkve postao najveći njezin radnik, i iza razlaska apostola, kršćanstvo se počinje širiti na sve strane. Ono prodire na istok u Perziju pa sve do Indije, ono prodire na sjever u Malu Aziju, Macedoniju i preko Kavkaza, ono prodire na jug prema Arabiji, Abesiniji, sjevernoj Africi, ono prodire na zapad prema Italiji, Galiji, Britaniji, Španiji i zahvaća pomalo čitav za onda poznati svijet.

U to počinju pridolaziti razni narodi za velike seobe naroda, te je izgledalo, da će uništiti sve što je do tada bilo stvoreno. Ali zbiva se obratno. Nečujno, ali sigurno, obraća Crkva jedan za drugim od tih naroda i prodire dalje, tako da je prije završetka srednjega vijeka čitava Evropa već kršćanska, a s otkrićem novoga svijeta njezin misijski rad zahvaća i prekooceanske krajeve, Sjevernu i Južnu Ameriku, prelazi u južnu Afriku, preko Indije

dopire do Kine i Japana, Mongolije i centralne Azije, da konačno zahvati i posljednji kontinent, Australiju sa otočjem u Tihom i Indijskom Oceanu.

Danas je kat.Crkva, to sićušno gorušično zrno prigodom smrti Kristove, uistinu ogromno stablo, čije grane sižu do nakraj svijeta, zahvaćajući sve kontinente, Evropu, Ameriku, Afriku, Aziju, Australiju. U sjeni njezinih grana živu veliki i mali narodi, pripadnici bijele, crvene, žute i crne rase, narodi sviju jezika. Ona broji danas više od četiri stotine milijuna vjernika sa Papom na čelu, kao namjesnikom Kristovim, sedamdeset kardinala, oko tri tisuće biskupa, kojih dvijesto hiljada svećenika, nekoliko stotina hiljada redovnika i redovnica, sa stotinama hiljada crkvi, odgojnih zavoda, škola, bolnica, sirotišta, samostana i drugih institucija.

2.Ali još je veličajnije promatrati njezinu unutarnju preporodnu snagu. Kad je Crkva stupila u život, našla je pred sobom samo grupu zadrtog židovstva i ogromnu masu, do u srž iskvarenog poganstva.

Trebalo je najprije preporoditi pojedince, odane oholosti, najgadnijim bludnim opačinama, mržnji, zavisti, pijanstvu, škrtosti, okrutnosti. Taj unutarnji preobražaj, što ga opažamo kod siromaka i bogataša, kod učenih i neukih, mogla je proizvesti samo božanska snaga.

Trebalo je preporoditi obitelj. Crkva je vratila čast majci i ženi, zahtijevajući jedinstvo i nerazrešivost braka, stvar nepojmljivu za pogane. Crkva je uprla prstom na divnu ljepotu djevičanstva i oduševila za nj nepregledne redove djevica, kao što su jedna Barbara, Cecilija, Febronija, Agata, Lucija, Eustokija. To je mogla izvesti samo božanska snaga, koja je Presv.Bogorodicu i Djevicu Mariju stavila kao ideal ženama pred oči.

Trebalo je zaštititi život djece, zabranjujući pobačaje, izlaganje, prodavanje i ubijanje djece, što su odobravali i najveći poganski filozofi, kao n.pr. Platon. Samo božanska snaga mogla je promijeniti u toj stvari mišljenje srca ljudskoga, koje je sklono na "zlo od mladosti njegove" (Gen. 8,21).

Trebalo je riješiti pitanje robova, koji su bili izjednačeni sa životinjama, i prodavali se na trgu baš kao konji, volovi i druge živine. Crkva je iznijela istinu, da su svi ljudi djeca Božja, i da Bog ne gleda, "tko je tko", pa ljudi međusobno moraju postupati kao braća, a ne kao zvijeri. Samo božanska snaga mogla je bez potresa izvesti tu veličajnu promjenu.

Trebalo je obnoviti društvenu zajednicu. Crkva je donijela čovjeku onu pravu istinsku slobodu, učeći, da je svaka vlast od Boga, i jer je od Boga, ima se upotrebljavati na zajedničko dobro građana, a ne za zadovoljavanje prohtjeva kojekakvih krvnika vladara, kao što su bili Neron, Kaligula, Domicijan i njima slični. Trebalo je unaprediti pravdu, što je Crkva i učinila, naglašujući dostojanstvo čovje-

ka otkupljena Kristovom krvlju, a pravdu usavršiti ljubavlju, što je i učinila briga za sirote, starce, izloženu djecu.

Trebalo je uvesti u međunarodne odnose čovječnost, poštivanje ugovora, smanjiti grozote ratova, zaštiti nemoćne, spriječiti ubijanje pobijeđenih, što je dozvoljavalo kruto i grozno pravo prije Krista.

Crkva je dakle Kristova bila uistinu učiteljica života, plodna majka svih krijeposti, neprijateljica svake opačine, koja je izvela tako čudesan preporod svijeta, da je i slijepču shvatljivo, da je to mogla izvesti samo božanska snaga, koja je tiho i nečujno poput kvasca preobrazila ljudske duše. Te činjenice, koje smo naveli, to jest njezino brzo širenje po svem svijetu, njezina preporodna snaga obzirom na duboko palo čovječanstvo, to je moralno čudo prvoga reda, i ne može se protumačiti bez neobičnog Božjeg zahvata. To biva još jasnije, ako uočimo silne, gotovo nesavladive zapreke, na koje je Crkva naišla u svom djelovanju, i sredstva, kojima se služila u svom djelovanju.

Zapreke su bile ponajprije vanjske. Jedne sa strane Židova, koji su svom žilavošću prianjali uz obrede Mojsijevog zakona i farizejske predaje, koji su očekivali drugoga Mesiju, a ne jednog, s razbojnicima raspetog, Krista. Druge su bile sa strane pogana, od kojih su jedni bili potpuno ravnodušni prema bilo kakovoj vjeri, a drugi prianjali uz kojekakve predrasude, ili su iz političkih razloga stavljali kršćanstvu sve moguće zapreke, pače u ime careva provodili najkrvavija progonstva, u kojima je stotine hiljada ili bolje milijuni kršćana umrlo mučeničkom smrću.

Goleme su bile i unutarnje zapreke. Kršćanstvo je tražilo vjeru u Presv.Trojstvo, što se ne može dokazati nikakovim umovanjem, nego se mora vjerovati samo radi Božje objave. Kršćanstvo je tražilo vjeru i u sva druga otajstva, što je tako teško za oholi ljudski zakon. Crkva je tražila čistoću, poniznost, pravednost, opraštanje neprijateljima, ljubav prema bližnjemu, to jest prema svakome čovjeku; jednom riječi krijepostan život, što je bilo odviše mrsko jednom onako pokvarenom ljudskom društvu. Kolike su bile te zapreke, može lako razumjeti onaj, koji gleda, kako je teško i danas, nakon dvadeset stoljeća, obratiti jednog bludnika, pijanicu, škrticu, oholicu, svadljivca, tata i slične ljude. Kad su u Beču vodili na stratište ubojicu Senekl-a ponadao se duhovnik, da će mu barem u zadnjem času uspjeti obratiti toga nesretnika, koji je do tada odbio sve pokušaje, da se obrati k Bogu i požali svoje zločine. Još su mu jednom pročitali osudu, još jednom je upravio duhovnik nekoliko riječi nesretniku. Ali na njegovom licu pokazala se samo bijesna mržnja, on je pljunuo i glasno povikao svima prisutnima: "Neka vas đavao odnese!" I tako je izdahnuo. Ako je dakle tako teško obratiti jednoga pokvarenog čovjeka, a Crkva je u kratkom vremenu obratila čitave narode i goleme države, onda je jasno, da je to mogla izvesti samo božanskom snagom, koja u njoj djeluje nevidljivo, kao i kvasac, o kojem govori Isus Krist

u današnjem sv.Evanđelju. Za to naime nisu nikako dovoljna naravna sredstva, kojima se ona služila. Prvi naime propovjednici, samo dvanajst apostola, bili su obični ribari ili neznatni ljudi, bez škola, nevješti filozofiranju i raspravljanju. Za kršćanstvo nisu nikoga pridobili mačem, nego je svatko pristupao potpuno slobodno, i što više, mačem bio tjeran dalje od kršćanstva, kako dokazuje hiljade svetih mučenika. Oni nisu obećavali nikakvih zemaljskih prednosti ni naslada ljudima, što ljude tako privlače, nego su, baš protivno, propovjedali rat zemaljskim nasladama.

3. Katolička Crkva je dakle djelo Božje! Ako je djelo Božje kao što jest, onda moramo biti beskrajno zahvalni Bogu i sretni, da smijemo biti i jesmo članovi Njegove Crkve. "Ima sada dvadeset godina, reče pun zahvalnosti neki Indijanac ocu misionaru, što sam poučen u vjeri velikoga Boga, i ona mi se čini uvijek sve veća i veća, a ja uvijek sretniji i sretniji". Tako i jest kod svakoga, koji znade cijeniti darove Božje.

Ako je Crkva katolička djelo Božje kao što jest, onda se i za nas skriva u njoj kvasac preporoda naše duše i garancija života vječnoga. Ali jedno se traži od nas. A to je, da ne stavljamo zapreka djelovanju milosti Božje, tom preporodnom kvascu, jer Bog ne će nikoga da spasava silom, nego uz slobodnu suradnju svakog pojedinog čovjeka. Tako je bilo tokom čitave njezine dvije-tisućgodišnje povijesti, tako će biti i do konca svijeta. Iste su Crkve bili članovi i onaj razbojnik, o kom smo malo prije govorili i ovaj Indijanac. Isti je kvasac djelovao kod jednoga i drugoga, ista naime milost Božja, ponuđena preko službenika Crkve. Ali rezultat je sasvim protivan, jer je jedan otišao u propast, drugi u život vječni, buduć je jedan odbio, a drugi prihvatio dobročinstvo Božje.

4. Ne zaboravilo dakle nauke o zrnu gorušičnom, i kvascu, o kojem govori današnje sv.Evanđelje! Iz nje možemo povući još jednu pouku. Ako Crkve nisu mogli zaustaviti u djelovanju njezinom kroz ovih dvije hiljade godina nikakove zapreke ni ljudske ni đavolske, ne će je ni u buduće, jer u njoj djeluje uvijek ista božanska snaga. P. Combalot, glasoviti propovjednik prošloga stoljeća, bio je baš dovršio svoju propovijed u Lyonu, u kojoj je šibao svu ludost nevjere, koja je Crkvi tada navještala opet konac, kao i toliko puta u povijesti. Kad je htio saći sa propovjedaonice, okrenuo se još jednom svojim slušateljima i pokazao prstom u pravcu Alpa i rekao: "Predragi! Iz ovoga grada može se vidjeti Montblanc (najviše brdo Evrope). Ja vam pak kažem: štakori mogu gristi koliko ih volja, ali Montblanca ne će izjesti!" Ostanimo dakle vjerni Crkvi, koja je niknula doduše iz gorušičnog zrna, iz ničesa, ali je božanskom snagom izrasla u največu snagu na zemlji i ostat će nesavladiva, dok na njezinim granama ne sazrije i zadnji plod za nebo, i zadnji izabrani!

XXIII. "JER JE MNOGO ZVANIH, A MALO IZABRANIH" (Mt 2o,16)

Nedjelja Sedamdesetnica.

Dragi vjernici!

Sveto Evanđelje današnje nedjelje iznosi nam priču o radnicima u vinogradu. "Kraljevstvo je nebesko kao domaćin, koji rano ujutro iziđe, da naimi poslenike za svoj vinograd. On se pogodi s poslenicima za dinar i posla ih u svoj vinograd. Oko treće ure izađe on opet. Tada vidje druge gdje stoje na trgu besposleni. I reče im: idite i vi u moj vinograd; što bude pravo dat ću vam. Oni otidoše. Oko šeste i devete ure izađe on opet i učini isto tako. Kad je izašao oko jedanajste ure, nađe opet druge gdje stoje. On ih upita: što stojite ovdje vazdan besposleni? Oni mu odgovoriše: nitko nas ne najmi. On im odvrati: idite i vi u moj vinograd. Uveče reče gospodar vinograda upravitelju svojemu: dozovi poslenike i isplati im plaću, od posljednjih do prvih. Tada dođoše oni od jedanajste ure i svaki primi po dinar. A kad prvi dođoše, pomisliše, da će više primiti. Ali i od njih svaki primi po dinar. Kad ga primiše, uzeše mrmljati na domaćina. I rekoše: ovi posljednji radili su samo jednu uru, i ti si ih izjednačio s nama, koji smo podnosili teret i žegu dana. Prijatelju, odvrati on jednome od njih, ja tebi ne činim krivo. Nijesi li se pogodio sa mnom po dinar? Uzmi što je tvoje, i idi! A ja hoću i ovome posljednjemu dati kao tebi. Ili zar ne smijem ja činiti sa svojim vlasništvom što hoću? Zar je oko tvoje zavidno, što sam ja dobar? Tako će biti posljednji prvi i prvi posljednji. Jer je mnogo zvanih, a malo izabranih" (Mt 2o,1-16).

Sv. Grgur Veliki Papa, tumačeći ovo evanđelje, kaže, da se pod gospodarom vinograda razumijeva Gospodin Bog. Vinograd Njegov jest Crkva, koja je potjerala toliko mladica, koliko je svetaca odgojila od pravednoga Abela do posljednjega izabranoga, koji će se roditi pod konac svijeta. On šalje radnike u taj vinograd. Rano ujutro, to je od početka svijeta do patrijarha Noe, od treće do šeste je razdoblje od Noe do Abrahama, od šeste do devete razdoblje od Abrahama do Mojsije, od devete do jedanajste razdoblje od Mojsije do Krista, jedanajsta od Krista do konca svijeta. U svako je dakle vrijeme Gospodin Bog slao radnike u taj svoj vinograd, najprije patrijarhe, onda učitelje zakona i proroke i konačno apostole i njihove nasljednike, da poučavaju ljude u vjeri u pravoga Boga. Ali je radnik i svaki pojedini čovjek, bio on pripadnik naroda židovskoga, koji je radio od rana do jedanajste ure, čuvajući po svojim izabranima vjeru u jednoga pravoga Boga, bio pripadnik ostalih poganskih naroda, koje je Krist pozvao u vinograd svete Crkve, da rade, vjerujući u pravoga Boga i vršeći Njegove zapovijedi. (Hom. u breviru).

Tri pouke možemo napose povući iz današnjeg sv.Evanđelja: prva, da nitko ne dobiva plaće, tko nije radio, druga, da je Bog neizmjerno dobar, i treća, da nitko nema prava zlorabiti Njegove dobrote.

1. Pet vrsta ljudi nabraja sv.Evanđelje. Jedni su radili u vinogradu od ranoga jutra. Drugi su radili od treće ure. Treći su radili od šeste ure. Četvrti su radili od devete ure. Peti su radili od jedanajste ure. Nijedan dakle od njih nije primio plaće, da nije radio barem neko vrijeme. Drugim riječima, htjeti doći u nebo, postići život vječni, a ne htjeti ni prstom maknuti za spas svoje duše, to je izuzev nevinu djecu, rano umrlu, posve nemoguća stvar.

Iz riječi Spasiteljevih, da je "mnogo zvanih, ali malo izabranih", možemo zaključiti, da je veliki broj ljudi zvan, da zasluži nebo, vršeći zapovijedi Božje kroz čitav život, slično radnicima u vinogradu, koji su radili od ranoga jutra. To se dakako mnogima čini teško. Ali je zbilja čudnovato, kako nam se ne čini teško, kad se radi o kakovim zemaljskim interesima. Ministar financija francuskog kralja Ljudevita XIV. Colbert, znao je uvijek pronaći novih sredstava za pokriće neizmjernih troškova svoga vladara. Kad je umirao, onda je izjavio: "Da sam učinio za Boga, što sam učinio za kralja, ja bih deset puta bio spasio svoju dušu".

Kako to, da jednom seljaku nikada ne dotuži nanovo i nanovo obrađivati svoj vinograd, orati svoja polja, timariti svoja goveda, sve dok mu smrt ne zaklopi oči? A ništa od toga ne može ponijeti sa sobom u grob. Kako ne bi onda mogao barem nešto raditi i u Božjem vinogradu, vinogradu svoje duše, kad na koncu plaća pripada njemu, i Bog će mu je točno isplatiti?

Kako to, da jednom trgovcu ne dotuži nanovo i nanovo raditi u svom dućanu, nabavljajući stvari, prodavajući, računajući, pun briga dane i noći? A ipak ničesa sobom ne može ponijeti u grob. Kako onda ne bi mogao raditi nešto i u vinogradu Božjem, vinogradu svoje duše, kad će za to primiti neumrlu plaću?

Kako to, da jednom obrtniku, recimo stolaru, postolaru, kovaču, mlinaru, nikada ne dotuži nanovo i nanovo prionuti uz svoj naporni posao? A ništa od svega dobitka ne će ponijeti u grob? Kako ne bi onda mogao nešto raditi u vinogradu Božjem, vinogradu svoje duše, kad će za to primiti vječnu nagradu?

Kako to, da čak ni jednom vojniku ne omrzne njegov kruti vojnički zanat, već uvijek i uvijek nanovo prihvaća za oružje, kad dobije nalog? Kako ne bi onda mogao nešto poraditi i u vinogradu svoje duše, tom pravom Božjem vinogradu, kad ga za to čeka vječna nagrada?

"Dragovoljno dakle, opominje sv.Pavao, dragovoljno služite kao Gospodinu, a ne ljudima, znajući, da svaki što učini, ono će i primiti od Gospodina..." (Ef.6,7-8). Zar

nije i Abraham, taj radnik od ranoga jutra u vinogradu Gospodnjem, dobio divno obećanje i ispunjenje toga obećanja: "Ja ću biti plaća tvoja prevelika" (I.Mojs 15,1).

2. Drugo što možemo naučiti iz današnjeg sv.Evanđelja, jest neizmjerna dobrota Božja. Jeste li ikada čuli o kojem zemaljskom poslodavcu, da daje jednaku plaću onomu, koji radi od osam sati ujutro pa do večera i onomu, koji dođe na rad tekar u jedanajst sati? Zar se ne vodi točna kontrola, i, koliko sati rada toliko i plaće, a ni pare više od toga.

A Bog dragi u svom milosrđu postupa sasvim drukčije. Dinar je pružio, kaže sv.Evanđelje, gospodar vinograda onomu, koji je radio od rana jutra. Dinar je pružio onomu, komu je radio od treće ure. Dinar je pružio onomu, koji je radio od šeste ure. Dinar onomu, koji je radio od devete. Dinar konačno i onomu, koji je došao na rad tekar u jedanajst sati.

Bog dragi u svom beskrajnom milosrđu daje vječni život onomu, koji mu vjerno služi čitav život. To nam se čini posve razumljivim. Ali daje vječni život i onomu, koji je možda zalutao s puta istine i vrijeđa ga neko vrijeme, ali se onda opet vratio na pravi put. I to možemo još nekako razumjeti. Ali pogledajte na pr. prizor na Golgoti. Između neba i zemlje visi u neopisivim mukama Spasitelj naš Isus Krist. S jedne i s druge strane visi razapet po jedan razbojnik. I onaj s desne izusti skrušeno samo jednu jedinu riječ: "Gospodine, sjeti se mene, kad dođeš u kraljevstvo svoje!". I u isti čas čuje odgovor: "Zaista ti kažem, još danas ćeš biti sa Mnom u raju".

Zar nije taj razbojnik onaj radnik u jedanajstom satu? Ili bolje u zadnjoj minuti zadnjega sata? Pa ipak njegov rad, to jest njegov čin savršenoga pokajanja biva nagrađen vječnim životom!

Tko da pojmi Božju dobrotu? Kako da se onda ne odazove Božjem pozivu na rad svaki grješnik! Nijedan ne dolazi prekasno. Niti onaj, koji je čitav život provodio u putenim nasladama. Niti onaj, koji je čitav život provodio u pljačkanju i razbojstvu, kao onaj na križu. Niti onaj, koji je čitav život bio daleko od Crkve, ne mareći za sv.Misu niti za sakramente Crkve. Ako se i zadnji čas, makar samo na samrti odazovu pozivu Božjem, Bog im je spreman naplatiti i taj čin životom vječnim. Ne znači, da možeš na račun toga svijesno griješiti. O ne! To je preuzetnost.

3. Ali još jednu ozbiljnu opomenu daje nam sv.Evanđelje današnje nedjelje, a ta glasi: nitko nema prava zlorabiti Božje dobrote. Druga je naime stvar dobrota Božja, a druga je stvar zloporaba Božje dobrote. Prva zaslužuje udivljenje i zahvalnost, a druga zaslužuje kaznu.

Isusovac o.Abel, poznati pučki misionar, pripovijedao je za vrijeme jednih misija ovaj slučaj: "Prije četrnajst dana zamolio me je jedan znanac za nekog njemu poznatog gospodina, kojeg mi želi dovesti, da dotični uredi

jednom svoje račune s dragim Bogom, što je za dotičnoga vrlo potrebno. Na urečeni dan došli su zbilja obojica do mene. Svećenik je imao još saslušati jednu ispovijed, ali mjesto dotičnog koji je imao obaviti svoju, tako potrebnu ispovijed, dođe njegov prijatelj sa obavijesti, da mu je dotični u međuvremenu izmaknuo. Bilo je to u pola osam sati na večer. Bjegunac je odjurio iz crkve u jednu gostionu, ispio tamo u priličnoj uzrujanosti nekoliko čaša vina, otišao odatle na kolodvor, zamijenio je vlak s kojim je kanio kući, htio je još u zadnji čas dohvatiti pravi vlak, ali ga je u zadnji čas zahvatila lokomotiva, koja je baš dojurila, kad je on prelazio prugu, i bio je smjesta mrtav. U pola deset navečer digli su njegovu lješinu." Nekoliko dana kasnije, na koncu misija, pozvao je jedan obraćeni socijaldemokrat, po godinama mlađega, vođu socijaldemokrata, da dođe na zaključnu propovijed. Jer je posljednja, ne će mu škoditi, a mogla bi mu biti od koristi. Bilo je to jednog vrućeg dana u kolovozu. Ali dotični je bio mišljenja, da se ide radije kupati nego li na propovijed. U pola devet sati na večer bila je propovijed gotova i svijet je grnuo iz crkve. Ali vani je bila neobična neka gungula ljudi, Što se je dogodilo? Nosili su upravo mimo crkve lješinu onoga vođe socijaldemokrata, koji se nije htio odazvati pozivu na propovjed, nego se radije išao kupati, i kod kupanja se utopio.

Ne zaboravimo dakle opomene današnjeg sv.Evanđelja: "Jer je mnogo zvanih, ali malo izabranih". Gospodin Bog, što se Njega tiče hoće da spasi sve ljude, i sve zove na rad, kad kaže: "Što stojite besposleni". I svima daje plaću. I onomu, koji je došao u jedanajstoj uri, kao razbojnik na križu. Ali kad nađe nekoga, da se ruga Njegovom pozivu i u zadnjem času života, onda mu naravski ne daje plaću, nego kaznu, koju je zaslužio svojom drskošću, igrajući se i rugajući se neizmjernoj dobroti Božjoj.

XXIV. "IZAĐE SIJAČ, DA SIJE SJEME SVOJE". (Lk 8,5)

Nedjelja šestdesetnica.

Dragi vjernici!

Danas nam sv.Evanđelje iznosi priču o sijaču i uspjehu njegove sjetve. "Izađe sijač, da sije sjeme svoje. Kad je sijao, nekoje pade na put, pogazi se, i ptice ga nebeske pozobaše. Drugo pade na kamenito tlo. Ono doduše iznikne, ali se osuši, jer nije imalo vlage. Opet drugo pade među trnje. Uzraste trnje zajedno i uguši ga. Drugo napokon pade na zemlju dobru, iznikne i donese stostruk rod. Kad ovo reče, povika: tko ima uši, neka čuje" (Lk 8,5-8).

Svaki čovjek lako razumije, kako sijaču, recimo selja-

ku, nije ništa toliko na srcu, kao to, da mu sjeme bačeno u zemlju donese što veći rod. U tu svrhu bira on najbolje sjeme, do kojeg može doći. Očito je i Gospodinu Bogu, koji se skriva u slici sijača, mnogo stalo do toga, da sjeme riječi Božje, koje baca u ljudske duše preko svojih službenika, donese što veći rod. Ako dakle sjeme riječi Božje ne donese roda, krivnja nije ni na sijaču, jer je glavni sijač Bog, a svećenik samo oruđe njegovo. Krivnja nije ni na sjemenu, jer od Božje riječi nema boljega sjemena za ljudsku dušu; niti u Platonovoj filozofiji, niti u Ciceronovoj govorničkoj vještini, niti u Virgilijevoj poeziji, niti Arhimedovoj mehanici, niti u Pitagorinoj matematici, niti u bilo kakvoj ljudskoj znanosti. Krivnja je dakle na tlu kamo sjeme pada, a to su slušatelji, od kojih božanski Spasitelj navodi četiri vrste u tumačenju priče svojim apostolima. I jer se radi o stvari od najveće važnosti, zato je, kaže sv.Luka, povikao Spasitelj, da ga svi čuju: "Tko ima uši, neka čuje!"

1. Prvi razlog, zašto sjeme nije donijelo roda, jest, što je palo kraj puta, bilo pogaženo i onda ga pozobale ptice nebeske. To su, kaže Isus, oni ljudi, koji riječ Božju slušaju, a onda dolazi đavao i uzima riječ iz srca njihova, da ne vjeruju i da se ne spase. Odavle možemo lijepo razumjeti, zašto Crkva tako vruće moli u svom egzorcizmu: "Preslavni vojvodo vojske nebeske, sveti Mihovile arkanđele, brani nas u boju... protiv zlobnih duhova u zračnim visinama". Te naime paklene ptice, o kojima govori Spasitelj, imadu najvećeg interesa, da riječ Božja ostane bez ploda u dušama ljudi, jer to znači isto što i propasti zauvijek, kako se vidi iz riječi samoga Isusa Krista. A kako uzima đavao riječ iz srca njihova? Na razne načine. Kod jednih na pr. učini, da ih navede, te slušaju riječ Božju, samo da mogu kritizirati propovjednika, kao što su i farizeji slušali Spasitelja dok je propovjedao, a onda Ga na sve moguće načine podvrgavali svojoj kritici. Tako čine i danas mnogi ljudi, Jednima je propovjednik odviše spor, drugima odviše glasa, trećima nije dosta učen i tako redom. Tko posjeti propovjed jednostavnoga svećenika u plemenitoj namjeri, taj će sasvim sigurno uvijek ponijeti koristi za svoju dušu, kao i ona priprosta žena iz Evanđelja, koja je sva sretna uskliknula nakon Spasiteljeve propovijedi: "Blažena utroba, koja Te je nosila, i prsa, koja su Te dojila", dok su u isto vrijeme farizeji tražili od Njega znak s neba. (Lk 11,27 ss). Veliki biskup Ketteler izjavio je jednom zgodom: "Nikada nisam slušao ni jedne propovijedi, a da ne bi nešto novoga naučio". Propovjednik nije zato tu, da se dopadne ljudima, nego da im donese korist za vremenitost i vječnost jednostavnim izlaganjem vječnih istina, kao što su činili i Krist i sveti apostoli i svi veliki sveci Crkve Božje.

Drugima opet uzima đavao riječ iz srca tako, da ih navede, neka se ne ravnaju po njoj, jer se ni mnogi propovjednik ne ravna po njoj, budući i on griješi. Ti su slični onim budalama, koji, došavši na putu do drvenog putoka-

za, ne će ići dalje, jer ni putokaz neće ići dalje. Takovi bi morali držati na umu lijepu opomenu sv.Augustina: "Propovjednik nije ništa drugo nego košara, kojom se služi sijač kod sijanja riječi Božje. Ne gledaj na siromaštvo košare, nego na izvrsnost sjemena i veličanstvo sijača". Što smeta, da li listonoša izgleda ovako ili onako, ako samo pismo, koje donosi, donosi radosnu vijest?

Trećima uzima riječ iz srca tako, da ih navede, da ono što su čuli primijene na druge umjesto na sebe. Čuju li propovjed o šestoj zapovijedi Božjoj, onda misle, da se to odnosi samo na ženu u javnim kućama. Čuju li propovijed o klevetama i ogovorima, onda upiru prstom na svoje susjede. Čuju li propovijed o svađi i razdoru, onda nalaze, da su uvijek drugi povod razdoru. I tako se sjeme riječi Božje pogazi i đavao ga pozoblje, te ne donosi dotičnomu nikakove koristi.

2. Drugi razlog zašto riječ Božja ne donosi roda, jest što prema riječima Spasiteljevima pada na kamenito tlo. To su oni, veli Isus, koji doduše slušaju riječ Božju, i s radošću je primaju, ali u vrijeme kušnje otpadnu.

Koliki će se ljudi jednom gorko kajati, što su popustili u času kušnje! Zar nije na kušnju bio stavljen i patrijarha Abraham? Pa ipak je ostao vjeran riječi Božjoj i požeo neumrlu nagradu. Zar nije bio stavljen na kušnju i čisti onaj mladić egipatski Josip? Pa ipak je ostao vjeran riječi Božjoj i postao prvim dostojanstvenikom Egipta i spasiteljem svoga naroda. Zar nije bio stavljen na kušnju i veliki onaj patnik Job? Ali je ostao vjeran riječi Božjoj i dobio dvostruko od svega što je prije imao. Zar nije bio stavljen na kušnju i sv.starac Tobija? Pa ipak je ostao vjeran riječi Božjoj i primio obilatu nagradu i na zemlji i na nebu. Zar nije bio podvrgnut više puta gorkoj kušnji sv.Danijel prorok? Pa ipak je ostao vjeran riječi Božjoj i primio nagradu i na zemlji i neumrlu nagradu na nebu. Zar nije bila podvrgnuta gorkoj kušnji i sveta ona Sara, kojoj je đavao ubio sedam muževa? Ali je ipak ostala vjerna riječi Božjoj i bila obilato nagrađena.

3. Treći razlog zašto riječ Božja ne donosi roda, jest što je sjeme palo među trnje. To su veli Isus oni, koji doduše riječ slušaju, ali onda zapadnu u brige, bogatstvo i uživanje života i uguše se i tako roda ne donose.

O, kako se silno razlikuju sudovi Božji od sudova ljudskih! Bogatstvo, razni užici na tom svijetu, brige za časti i slične stvari, kako sve to ljudi visoko cijene! A Isus Krist evo naziva sve to skupa trnjem, koje bode, trnjem, koje guši dragocjeno sjeme riječi Božje, te ne donosi nikakova roda.

Kako je sretan danas u nebu jedan sveti Franjo Asiški, što se je odrekao bogatstva, da ne uguši u njemu sjeme riječi Božje. Kako je sretna danas u nebu jedna sveta Pavla udovica i kćerka joj sveta Eustokija, što su se odrekle svoga golemoga bogatstva, da ne uguši u njihovim dušama

sjemena riječi Božje. Kako je sretna danas u nebu jedna sveta Olimpijada udovica, što je razdijelila svoj golemi imetak sirotinji, da ne bi bogatstvo ugušilo u njezinoj duši sjeme riječi Božje. Kako je sretan danas u nebu jedan sv. Alojzije Gonzava, što se je odrekao bogatstva, da ne uguši u njegovoj duši sjeme riječi Božje. Kako je sretna danas u nebu sveta Melanija i muž joj Pinijam, što su razdijelili sirotinji svoje golemo bogatstvo, da ne uguši u njihovim dušama sjeme riječi Božje!

Godine 1932. umro je u Americi milionar Minford. U oporuci je naredio, da se njegovoj kćerki Grace, koja je već više godina boravila u samostanu dominikanki, doznači kojih četvrt milijuna dolara pod uvjetom, ako istupi iz samostana. Inače ne smije dobiti ništa. Ali ta kćerka nije ni časka krzmala. Vesela srca izjavila je: "Rado se odričem toga bogatstva, jer znam, da mogu biti sretna samo na onom mjestu, kamo me je postavila mudra providnost dobroga Boga". I ta je duša dobro osjetila pogibelj, koja se za nju krije u bogatstvu, u trnju, koje bi moglo zagušiti sjeme Božje riječi, što ga je Bog zasijao u njezinu dušu, napose pozivom u redovnički život.

4. Ako je mnogo sjemena propalo prema ovoj priči, dosta ga je ipak palo i na dobro tlo, izniknulo i doneslo stostruki rod. To su, veli Isus Krist oni, koji riječ slušaju, u dobru je i poslušnu srcu čuvaju, i tako stalno rod donose. Prvi je dakle uvjet, ako hoćemo da riječ Božja donese ploda u našoj duši, da ju slušamo. Kakva naime korist, ako svećenik napinje grlo i pluća, a slušatelja nema u crkvi. Mnogi se izgovaraju, da imaju slabo pamćenje, pa ne zapamte gotovo ništa od propovijedi. Tako se izgovarao i sluga u nekom samostanu, te nije gotovo nikada dolazio na propovijed. Da ga dovede k pameti, pozvao ga je opet pred se, i kad se je opet počeo izgovarati svojim slabim pamćenjem, uzeo je opat bez ijedne riječi jednu zamazanu košaru i zapovjedio mu, da ju stavi pod vodovod. "Pusti, reče mu, vodu unutra, dok bude posve čista i donesi ju opet k meni". Sluga je učinio, kako mu je bilo naređeno i iza nekog vremena donio je košaru čistu natrag. "Pogledaj, reče mu opat, košara nije također mogla zadržati vode, a ipak je od vode, koja je kroz nju tekla, postala čista. Tako je i s tvojom dušom. Može biti, da ne upamtiš svega, što se u propovjedi kaže, ali će ju riječ Božja ipak očistiti od grijeha. Ne govori dakle više, da ti propovjed ništa ne koristi".

Drugi je uvjet prema riječima Spasiteljevim, da riječ Božju što smo ju čuli, u poslušnu srcu čuvamo, to jest o njoj razmišljamo. Zar ne vidite, da kruh i meso i druga hrana koristi čovjeku samo onda, ako ju čovjek dobro žvače i proguta. Ako golubica napusti jaja, koja je počela grijati, onda ne će biti mladih. Tako, veli sv. Augustin, ne će biti nikakove koristi niti od riječi Božje, od propovjedi, ako se ne bude brižno čuvala u srcu.

Od svih ljudi što su ikada živjeli ili će živjeti na

zemlji, sve je nadvisila svojom svetošću Blažena Djevica Marija. A jer plod svetosti prema riječima Spasiteljevim dolazi od slušanja i čuvanja riječi Božje, zato i čitamo o Bogorodici u svetom Evanđelju, da je "čuvala sve riječi ove u srcu svojemu". (Lk 2,51).

Može se desiti, da je koji taj čovjek, bilo po svom zvanju, bilo bolešću ili s drugog kakvog razloga, spriječen da prisustvuje tumačenju riječi Božje u crkvi. Onda neka nastoji barem čitanjem Sv.Pisma ili duhovnim štivom nadoknaditi taj gubitak. U dobrim duhovnim knjigama naći će ogledalo, u kom će moći vidjeti, kako izgleda njegova duša. Zar nije baš dobra knjiga obratila sv.Ignacija Lojolu, i učinila od njega ne samo sveca, nego i jednog od najvećih osnivača Redova. A koliko ima sličnih primjera u povijesti Crkve! Sv.Ivan Kolombino bio je najprije trgovac i načelnik u Sijeni. Jednom je došao ljutit kući sa gradske sjednice, i kako ručak još nije bio gotovo, pružila mu je žena jednu knjigu u ruku. Bio je to životopis sv. Marije Egipatske. Najprije je knjigu bacio na pod, ali ju je onda opet podigao i počeo malo čitati. Štivo ga je privuklo, duša se njegova ganula, on se zamislio i počeo provoditi sveti život. Postao je i osnivač jednog Reda, i sada već nekoliko stotina godina u nebu sigurno blagoslivlje čas, kad je poslušao savjet svoje žene.

Priča Božanskoga Spasitelja o sijaču neka učini, da i vama svima omili riječ Božja, da ju rado slušate, da ju brižno čuvate, da o njoj mnogo razmišljate, pa ćete se jednom uvjeriti, da nije uzalud rekao Spasitelj: "Blaženi oni, koji riječ Božju slušaju i drže je!" (Lk 11,28).

XXV. "ISUSE, SINE DAVIDOV, SMILUJ MI SE!" (Lk 18,38)

Nedjelja Pedesetnica

Dragi vjernici!

Jednu nam dirljivu i poučnu zgodu iznosi u današnjem sv.Evanđelju sv.Luka evanđelist, a koju nadopunja sv.Marko. "Kada je izlazio (Isus) iz Jerihona s učenicima svojim i velikim mnoštvom naroda, sjedio je na putu prosjak slijepav, kojeg sv.Marko zove Bartimej, sin Timejev. Čim je on čuo, da je tu Isus Nazarejin, povika iza glasa: "Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!" Mnogi su ga korili, neka šuti. Ali on je vikao još jače:"Sine Davidov smiluj mi se!" Tada stade Isus i reče: "Zovnite ga amo!" Zovnuše slijepca i rekoše mu: "Imaj pouzdanje! Ustani, zove te!" Tada on zbaci sa sebe haljinu svoju, skoči i pohrli k Isusu. Isus ga upita: "Što hoćeš od mene?" "Učitelju", zamoli slijepac, "učini, da mogu vidjeti!" Isus mu reče: "Idi, vjera

te je tvoja ozdravila". Odmah je mogao vidjeti i pošao je putem za njim." (Lk 18,31-43; Mrk 10,43-52).

Vrijedno je promotriti ovdje tri stvari i to 1. slijepčev položaj, 2.slijepčevu molbu i 3.rezultat te molbe.

Čuli ste već mnogo puta, kako tugaljivo znadu slijepci uz gusle pjevati na raznim proštenjima: "Sljepoća je teška rana!" I doista je teška. Mislim, da na čitavom svijetu nema čovjeka, koji bi se dao oslijepiti, kad bi mu netko obećao i sve blago ovoga svijeta. Jer što će mu sve bogatstvo ovoga svijeta, ako ne vidi kuda stupa nogom? Što će mu sve bogatstvo ovoga svijeta, kad ne vidi, da li mu tko pruža zmiju otrovnicu ili jaje? Što će mu sve bogatstvo ovoga svijeta, kad ne vidi hoda ili uz rub kakova ponora ili po ravnom podu sobe? Sljepoća je dakle, kako vele sami slijepci teška i bolna rana, i to više rana duše nego li rana tijela, jer slijepca ubija žalost. Zato se ne čudimo, kad je taj slijepac onako ustrajno i krepko vikao za Isusom, usprkos zabrane ljudi.

Premda imade mnogo slijepaca na svijetu obzirom na tjelesni vid, ipak oni gotovo isčezavaju pred duševnim slijepcima, to jest ljudima, koji ne vide svog posljednjeg cilja niti rabe sredstva, da postignu taj cilj. Zar nema bezbroj slijepaca na svijetu, koji misle, da je njihova sreća u častima ovoga svijeta? I kako se grozno varaju! Eva je mislila, da će puno sretnija biti, kad uzme plod sa zabranjenog drveta i biti "jednaka Bogu". A kad tamo postala je jednaka đavlu, podložna bolestima, nevoljama svake vrsti i konačno smrti. Zar nema bezbroj slijepaca na svijetu, koji misle, da je njihova sreća u nagomilavanju bogatstva. Pa ipak, kako se grozno varaju! Zar nije Salomon nagomilao prema tvrdnji Sv.Pisma toliko srebra u Jeruzalemu, da ono nije imalo nikakve cijene. A koliko zlata, slonove kosti, i drugih dragocjenosti! A kad tamo, to mu je bogatstvo omogućilo razbludan život, a taj ga je doveo do otpada od pravoga Boga. Zar nema bezbroj slijepaca na svijetu, koji misle, da je sreća njihova u putenim užicima? Tako su mislili i stanovnici Sodome i Gomore, a rezultat je bio, da ih je Gospod Bog istrijebio s lica zemlje ognjem i sumporom. Zar nema bezbroj slijepaca na svijetu, koji misle, da je u gozbama i pijankama sreća njihova? Tako je mislio i babilonski kralj Baltazar. A kad tamo za vrijeme same gozbe, kad je bio najbolje razigran uz svoje žene i konkubine, javlja se nevidljiva ruka i piše na stijeni one sudbonosne riječi - mane, tekel, fares! I iste noći, kako veli Sv.Pismo "bi ubijen Baltazar kralj Kaldejaca".

Koliko dakle imade takovih duševnih slijepaca na zemlji! I oni "sjede na putu", kao Bartimej slijepac, na putu, koji vodi sa zemlje u vječnost. Kamo sreće, kad bi nasljedovali Bartimeja i u jednoj drugoj stvari, u ustrajnoj molitvi Isusu!

2. Dok je Bartimej tako sjedio i moljakao milostinju od prolaznika, začuje iznenada, da se govori o Isusu. I tek što je čuo, da je Isus tu, zaboravlja on na sve drugo.

Ne pita on više, da mu tko dobaci komad novca, nego se služi onim što mu je ostalo, a to je dobro grlo i sluh, i viče iz petnih žila: "Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!" Prolaze ljudi mimo njega i kore ga, da neka ne viče i ne smeta Isusa. Ali Bartimeja nije ni najmanje briga za njihove ukore. On shvaća svoj bijedni položaj, a čuo je o moći i dobroti Isusovoj, pa misli - ili sada ili nikada! On mora dobiti natrag vid! I što su ga ljudi više korili, to je on glasnije vikao: "Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!" Možda su mu se ljudi i rugali, što viče, kao kakovo dijete, ali je Bartimej znao, da djeca ako viču, redovito i dobiju ono za čim bez prestanka viču.

Kako je poučna za nas, ta ustrajna molitva Bartimejeva. Komu viče i koga moli za pomoć? Možda Heroda, Pilata, književnike, farizeje, filozofe onoga doba? Svi mu ti ne mogu ni truna pomoći u njegovoj sljepoći. On viče k Onome, koji ima vlast i moć, a to je Isus Krist. K Njemu imademo i mi upravljati molitve svoje, ili preko Njega, koji je postavljen kao "posrednik Boga i ljudi" (I.Tim 2,5). Kako viče? Sabrano! On je ovaj čas sličan kartašima, koji ne skreću očima ni mislima ni lijevo ni desno, nego samo gledaju svoje karte i dobitak koji se nadaju postići. Tako i Bartimej koncentrira sve svoje misli samo na Isusa radi svoje bijede. On viče ustrajno. On kuca na srce Kristovo, kao onaj čovjek u noći na vrata svoga susjeda, da mu uzajmi koji hljeb za gosta, koji mu je iznenada došao. On viče ponizno. Zna da nema nikakva prava, zato govori: smiluj mi se! Sve dakle prepušta dobroj volji Isusovoj. I rezultat je pokazao, da se nije prevario.

3. Isus se na njegovu viku najednom zaustavlja. I čim je rekao, neka ga dovedu, odmah se i mišljenje ljudi mijenja Bartimeju u prilog. Nitko ga više ne ušutkava, nego ga naprotiv, kako veli sv.Marko bodre: "Imaj pouzdanje! Ustani, zove te!" I kad su ga doveli, Isus stavlja na njega pitanje, što želi, da mu učini? A on smjesta odgovara: "Učini, da mogu vidjeti!" Isus mu reče: "Idi, vjera te je tvoja ozdravila". Odmah je mogao vidjeti i pošao je putem za njim. Vidite li, što može učiniti ustrajna molitva, molitva sa živom vjerom. Nitko na svijetu nije bio u stanju pomoći tome slijepcu i vratiti mu vid. Ali što nisu bili u stanju ljudi, to je učinila molitva. O kakova se snaga krije u njoj! Slijepac moli, i molitva mu vraća vid očiju. Jadni gubavac pada na koljena pred Kristom i moli, da ga izliječi od strašne bolesti gube, i Isus mu meće na gubavu glavu svoju svetu čistu ruku, i on smjesta ozdravlja, kao što je po majci bio rođen zdrave kože. Otac bjesomučnoga dječaka dolazi i sa suzama u očima moli Krista, neka izliječi njegovog sina. I smjesta ostavlja sotona dječaka i srdtan otac prima ga zdravog u zagrljaj. Poganski kapetan moli Krista za svoga bolesnoga slugu. I tek što je iznio svoju molbu i sluga ozdravi onaj čas. Činovnik kraljev, makar slabe vjere, dolazi k Isusu i moli za svoga umirućega sina. I tek što je svršio svoju molbu, ozdravlja mu sin onaj čas, a povrh toga dobiva dar vjere on i sva kuća

njegova. Predstojnik sinagoge Jair dolazi i moli Isusa za svoju umiruću kćerku. Dok je molio još, kćerka je umrla. Ali molitva nije ostala uzaludna. Krist dolazi u kuću, hvata djevojčicu za ruku, ona ustaje živa i On je vraća sretnim roditeljima živu i zdravu. Marta i Marija mole Isusa, da dođe i spasi brata njihova Lazara. Krist naumice zakašnjava. Lazar umire i počiva već četvrti dan u grobu. Ali molitva nije bila uzaludna. Krist zapovjeda i Lazar, koji se je već raspadao u grobu, ustaje živ i zdrav iz groba. Petar se utaplja u moru, ali odmah i vapi i moli: "Gospodine spasi me!" I Isus pruža svoju svetu ruku i diže Petra iz valova. O kakova je to neizmjerna snaga u molitvi! Ni guba, ni sljepoća, ni voda, ni vatra, ni groznica, ni smrt, ni grijesi, ništa joj se ne može oprijeti. Koliku zahvalnost dugujemo Bogu za tu neizmjernu moć, koju je Njegova dobrota povezala sa svetom, srdačnom, ustrajnom molitvom! I ako duševni slijepci, kojih je toliko na svijetu ne progledaju, nego bijedno propadnu, sami će biti krivi. Veli sv.Alfonz Liguori: "Tko moli sigurno će se spasiti! Tko ne moli sigurno će propasti! Svi blaženici, izuzev djecu, spasili su se po molitvi. I svi prokletnici propali su samo zato, jer nisu molili. Učimo se od slijepca Bartimeja! Tišti li koga možda savjest radi grijeha nečistoće? Neka moli kao što je molila Marija Magdalena perući suzama noge Kristove i polučila oproštenje grijeha. Tišti li možda koga savjest radi ubojstva? Neka moli, kao što je molio i razbojnik na križu i čuo plod svoje molitve: "Zaista ti kažem, još danas ćeš biti sa mnom u raju". Tišti li možda koga savjest radi prevara i oštećenja imovine bližnjega, Neka moli kao i onaj carinik u hramu, što je stajao sasvim straga i bio se u prsa govoreći: "Bože, milostiv budi meni grešniku!" I otišao je kući opravdan. Tišti li možda koga savjest radi psovka i hula? Neka moli, i iskusit će isto što je i sv.Pavao apostol, koji govori: "A prije sam bio hulnik, i progonitelj i nasilnik; ali sam pomilovan, jer sam ne znajući učinio u nevjerstvu." (I.Tim 1,13). Tišti li možda koga savjest radi svetogrdne ispovjedi? Neka moli, kao što je molila i sv.Angela Foligno nakon nevaljane ispovijedi i postigla od Boga milost, da je našla ispovjednika, pred kojim je mogla temeljito urediti svoju savjest i postići veliki stupanj svetosti. Tišti li koga možda savjest radi bilo koje mu drago stvari? Neka moli i uvjerit će se, da Krist ispunja vjerno što je obećao: "U molitvi možete zaželjeti, bilo štogod. Vjerujte samo, da ćete primiti, i bit će vam!" (Mk 11,24). Dokaz nam je za to ustrajna molitva slijepca Bartimeja.

Vi roditelji! Želite li možda, da vam djeca budu dobra i čestita ili da se vrate sa zla puta? Molite se za njih, kao što se molila i sv.Monika za svoga Augustina. Vi podanici! Želite li imati dobre, poštene savjesne, pravedne poglavare? Molite se za njih Onome,od koga je svaka vlast na zemlji. Vi djevojke! Želite li, da vam brak bude sretan i blagoslovljen?Molite se Bogu,kao što se molila sa suzama i posteći ona Sara, o kojoj tako lijepo govori Sv.Pismo u knjizi Tobijinoj. Vi, koji trpite i patite!

Želite li izaći iz jada i boli pobjedonosni? Molite se kao i patnik Job na smetištu. Molite se ustrajno kao i ovaj slijepac Bartimej, o kojemu govori Evanđelist, da je to više vikao, što su ga više nastojali ušutkati. Vikao je za Isusom, da ga ozdravi i pobjedio je svojom molitvom.

XXVI. "POSTIO JE ČETRDESET DANA I ČETRDESET NOĆI" (Mt 4,2)

I. Korizmena nedjelja.
Potreba pokore.

Dragi vjernici!

Prošle srijede stavljala vam je sv. Crkva pepeo na glavu uz riječi: "Sjeti se čovječe da si prah, i u prah ćeš se pretvoriti!" Danas vam, na prvu korizmenu nedjelju, stavlja pred oči Isusa u pustinji, gdje se je podvrgao teškom postu od punih četrdeset dana i noći, očito s tom nakanom, da si dozovete u pamet, da je pokora nužni, sastavni dio života svakoga odrasloga kršćanina, koji želi spasiti dušu.

Pokoru su naviještali veliki oni sveti proroci kao Izaija, Jeremija, Ezekijel, Danijel, Ilija, Elizej, i toliki drugi; pokoru je navješćivao preteča Isusov sv. Ivan Krstitelj; pokoru je navješćivao riječju i primjerom sam Sin Božji, Isus Krist. Jer što je drugo nego pokora, kad Isus kao maleno dijete trpi u štalici u studenoj zimskoj noći; što je drugo nego pokora, kad mora bježati pred ubojicom Herodom; što je drugo nego pokora, kad sada evo posti četrdeset dana u pustinji; što je drugo nego pokora, kad se znoji krvavim znojem na Maslinskoj Gori; što je drugo nego pokora kad mu pljuju u lice, kad ga ćuškaju, kad mu stavljaju trnovu krunu na glavu, kad ga oblače u porugljivu bijelu, pa onda crvenu haljinu, kad ga strahovito bičuju, kad mu tovare križ na leđa, kad vole slobodu razbojniku nego svome najvećem dobročinitelju, kad nosi uz najveće poruge svoj križ na Golgotu, kad umire u najstrašnijim mukama razapet na križu? Što je to sve skupa drugo, dragi vjernici, nego velika i teška pokora kroz čitav život Isusov? Isus čini pokoru ne za sebe, nego radi nas i naših grijeha, Isusu nije trebalo pokore, budući je izvor i uzor svetosti. Čini dakle pokoru radi nas i nama za primjer, prema riječima, koje je rekao nekoć Židovima, kad su mu saopćili kako je poginulo osamnjast ljudi pod kulom u Silou, koja se bila srušila: "Ako ne budete činili pokore, svi ćete tako izginuti" (Lk 13,5).

2. Kad prosječni čovjek samo čuje riječ "pokora", spopada ga strava. Ali one izabrane duše, koje zovemo svecima, dok su bili na ovoj zemlji, drukčije su sudili o pokori. Oni su znali, da ima samo dva puta u nebo: jedan je nevinost, a drugi pokora. Budući nisu umrli kao nevina

djeca, a svoju dušu htjeli su spasiti pod svaku cijenu, to su se dali na oštru pokoru, makar si mnogi od njih nisu bili svijesni smrtnoga grijeha, i makar su neki čak po objavi Božjoj znali, da im je osigurano nebo.

Pogledajmo danas jednim letimičnim pogledom, kakove su sve pokore vršili sveci Božji, da ih ne samo ovu svetu korizmu, nego i cijeli život, nastojimo barem u nečemu nasljedovati, kad ih radi svoga kukavičluka ne može dostići.

Neki su se sveci strahovito bičevali, kao na pr. blaženi Henrik Suzo, koji se svaki dan bičevao do krvi po dva puta; drugi su opet stajali na stupu, kao sv.Simeon Stilita, koji je 38 godina stajao na visokom stupu bez krova, po suncu, po kiši, po tišini i oluji, po zimskoj studeni i strahovitoj ljetnoj žegi Sirije, po danu i po noći bez prekida, osim ako bi koji put sjeo u noći, da koji čas prospava; neki su pak naprotiv bili vječni putnici pokornici, kao sv.Benedikt Labre, koji je išao od svetišta do svetišta po raznim zemljama Evrope, po kiši i suncu, studeni i vrućini, uvijek pješice i posteći, dok ga nije pokosila smrt; drugi su se opet znali izvrgavati ubodima komaraca, kao sv.Makarije, egipatski pustinjak, koji je stajao kroz šest mjeseci izložen ubodima komaraca, velikim kao ose, u močvarama Scetije, tako da ga nitko nije prepoznao kad se je vratio, kako je bio iznakažen; neki su bili majstori u klečanju, kao na pr. sv.Jakob apostol, za kojega čitamo u breviru, da mu je koža na koljenima otvrdnula od klečanja kao u deve; drugi nisu po četrdeset ili devedeset godina vidjeli ni progovorili ni riječi s čovjekom, daleko od ljudi u pustinji, kao sv.Marija Egipatska u pustinji Transjordanije, ili sv.Pavao pustinjak u Egiptu, koji devedeset godina nije vidio ni progovorio s čovjekom, dok ga nije u starosti od 110 godina posjetio sv.Antun, da pokopa njegovo tijelo, kad je bio na umoru; jedni su trapili svoje tijelo nespavanjem, kao na pr. sv.Katarina Sijenska, koja je spavala samo svake druge noći i to samo dva sata, ili sv.Roza Limska; a te svetice same priznaju, da im je to bila najteža od svih pokora.

Jedni nisu nikada izlazili iz svoje ćelije, kao sv. Abraham Kidunaja, koji se dao zazidati u osamljenoj ćeliji s jednim otvorom, kuda bi mu dobri ljudi pružili nešto hrane, a on tako cijeli život zatvoren molio, postio i druge pokore vršio; drugi su si opet uzeli za pokoru, da se nikada ne kupaju, kao sv.Jakob, i to u vrućim palestinskim krajevima, gdje je hladna voda i tekako-va okrepa umornom ljudskom tijelu; jedni se nisu nikada grijali kod tople peći, kao na pr. sv.Feliks Cantalice, kapucin, koji bi u najvećoj zimi, kad godi topla soba, izlazio u vrt i tu sproveo vrijeme na studeni, dok bi se drugi odmarali u toploj sobi; drugi su se opet gotovo živi pržili kod vječnoga ognja, kao onaj redovnik u Egiptu, koji je cijeli život pekao kruh za hiljade ljudi, dane i noći, tako da je izjavio, da mu samo misao na paklene muke pomaže, da može izdržati; jedni su si i ono malo sna, što bi

si ga priuštili, ogorčili na bilo koji način, kao sv.Petar Alkantara, koji je spavao samo sat i pol na dan i to sjedeći, ili opet s kamenom ili drvom pod glavom, a na podu, kao toliki drugi sveci; jedni su se dali tući štapićem po uhu kao sv.Romualdo od pustinjaka Marina, da nauči poslušnost, tako te je skoro izgubio sluh; drugi su opet nastojali, da osjećaju muke Isusove trnove krune, kao tolike svetice, koje su si znale splesti krunu od trnja i staviti ju pod svoje velo, da osjećaju boli danju i noću, a da ipak nitko ne zna za to.

Drugi su se opet pasali oštrim željeznim lančićima, koji su im zagrizli u tijelo i uzrokovali velike muke, kao na pr. sv.Roza Limska; jedni su činili silnu pokoru tako, da su dvorili gubavce, kao glasoviti misionar o.Damijan, koji je na otoku Molokai u Tihom Oceanu dvorio prošloga stoljeća preko 800 gubavaca uz najteže okolnosti, dok nije konačno i sam bio zahvaćen strašnom bolešću gube i umro među njima; drugi su se opet prodavali sami za roba, da oslobode zarobljene kršćane kao sv.Paulin, biskup u Noli, koji je sama sebe ponudio za roba u Africi, da oslobodi sina jedne sirote udovice; jedni su činili pokoru očima, ne dajući im, da svuda zavirkuju, kao n.pr. sv.Hugo biskup, koji, kad su ga pitali, nije znao, kako izgleda žena, koja je došla nešto tražiti od njega; neki su sproveli cijeli život u pustoj pustinji daleko od ljudi, kao sv.Antun pustinjak, dok su se drugi opet mučili u buci velikih gradova, brinući se i spasavajući sirote, kao što na pr. sv. Vinko Paulski u Parizu; neki nisu nikada pili vina, kao sv.Klemens Hofbauer; drugi su opet nosili pod odijelom na leđima križ od oštrih čavlića, koji su ih boli dan i noć, kao na pr. blaženik Henrik Suzo i toliki drugi; neki su se valjali po trnju, da ugase nečistu pohotu, kao sv.Benedikt; drugi su se opet trapili i kod same molitve, kao sv.Patrik, apostol Irske, koji je prvi dio noći molio sto psalama kleknuvši dvije stotine puta, a drugi dio noći ostalih pedeset psalama, stojeći u ledenoj vodi; neki su nastojali trapiti se u oblačenju, kao onaj svetac, kojeg su njegovi savremenici u Italiji prozvali "stokrpa", jer je cijeli život nosio isto odijelo, stavljajući krpu na krpu, ili opet hodali cijeli život bosi, kao blaženi Vinko Akvila; neki su postili, da nam gotovo pamet staje, kad to čitamo, kao na pr. sv.Simeon Stilita, koji je 28 godina održavao korizmeni post, a da kroz četrdeset dana nije okusio ni mrve hrane ni kapi vode. No nema valjda nijednog sveca, koji se nije odlikovao u postu. Pa i ako se jedan odlikovao više u ovoj, drugi u onoj pokori, svi su ipak vršili mnoge i razne tjelesne pokore.

No sve te tjelesne pokore, kakogod bile strašne, daleko zaostaju za vrijednošću unutarnje pokore. Sv.Franjo Sales je bio na pr. sklon na srdžbu ali se toliko svladavao kod svake mu dobačene uvrede ili neprilike, da su mu liječnici iza smrti našli svu žuć pretvorenu u sitna zrnca; sv.Vinko Paulski bio je ozloglašen kao tat i šest go-

dina nosio tu sramotu strpljivo, dok nije Bog otkrio pravoga tata; sv.Ivan de La Salle bio je krivo optužen i na sudu osuđen kao prevarant, strpljivo snoseći svoju bol, dok se Bogu nije svidjelo, da svemu svijetu pokaže nevinost svoga sluge, a krivca strpa na robiju; sv.Stjepan Prvomučenik molio je za svoje ubojice, dok su ga kamenovali; sv.Franciska Chantal svladala je svoju odbojnost prema ubojici svoga muža tako, da je kumovala njegovu djetetu na krstu; sv. Terezija od Maloga Isusa nije nikada odgovarala na prigovore, makar bili nepravedni; sv.Klemens Hofbauer je mirno obrisao lice, kad mu je jedan prostak pljunuo u lice ne rekavši ni jedne žalne riječi, i taj isti svetac kaže, da su tjelesne pokore mnogo lakše od ovakovih unutarnjih mrtvenja i pokora; sv.Monika je punih sedamnajst godina plakala za svojim sinom, koji je pošao krivim putem; sv.Rita Cascia je morala živjeti odijeljenja mnogo godina od svojih sestara redovnica radi nepodnosivog smrada, koji se širio od njezine rane na čelu; sv.Margarita Kortona je stala pred vratima crkve svoje rodne župe, u nedjelju, kad je sav svijet izlazio iz crkve i javno priznala svoj sramotni devetgodišnji konkubinat, s kojim je dala sablazan hiljadama ljudi; sv.Ivan Kapistran je sjeo na magarca okreput prema repu, a na glavu nabio visoku kapu od kartona, na kojoj je napisao sve svoje grijehe, i tako jašio posred grada, u kojem je prije bio kraljevski namjesnik, samo da se ponizi.

Ovo su dakako izvanredne pokore, što su ih mnogi sveci činili. Bog ih ne traži od svakoga čovjeka. Ali htjeti živjeti na ovoj zemlji bez ikakove pokore, makar smo griješili, i radovati se opet u nebu, to su dvije stvari, koje ne idu zajedno prema riječima Kristovim: "Ako ne budete činili pokore, svi ćete tako izginuti." To nam govori i primjer Isusa Krista, kojeg navodi sv.Crkva u Evanđelju današnje Mise o strogom četrdeset-dnevnom postu Gospodinovom.

Istina je, da pokora sama po sebi nije mila, ali je sladak njezin plod, kao što ni rad u vinogradu nije mio, ali mu je mio i sladak plod, kad u jeseni dozrije. Jedan od najvećih pokornika novijega doba, sv.Petar Alkantara, ukazao se iza smrti sv.Tereziji Avilskoj i kazao značajne riječi: "Blažena pokora, koja mi je pribavila toliku slavu u nebu!"

I sigurno je, da svaki svetac može da se samo raduje bez kraja, za svaki čin pokore na ovome svijetu, kao što i prokletnici proklinju svoju pamet, da su propustili priliku za pokoru, koju im je Bog dao na ovome svijetu. I mi ćemo jednom klicati od veselja, ako poslušamo glas svete Crkve, koja nam dovodi pred oči danas pokornički primjer Božanskoga Spasitelja.

><><><><>

XXVII. "OVO JE SIN MOJ LJUBLJENI, KOJI MI JE PO VOLJI. NJEGA SLUŠAJTE"! (Mt 17,5)

II.Korizmena nedjelja.

Dragi vjernici!

Da ne bi apostoli posve klonuli u teškim danima Muke Isusove, htio je Gospodin Isus Krist, da trojici od njih, koji će biti svjedoci Njegovog krvavog znoja na Maslinskoj Gori, pokaže, što se skriva iza lju-ske Njegovog smrtnog tijela. O tome govori današnje sv.Evanđelje ovako: "Poslije šest dana uze Isus sa sobom Petra i Jakova i njegova brata Ivana i izvede ih nasamo na goru visoku. Tada se preobrazi pred njima. Lice se Njegovo zasja kao sunce, a haljine Njegove zasvijetliše kao svijetlo. Ukazaše im se Mojsije i Ilija u razgovoru s Njime. Tada prozbori Petar i reče Isusu: "Gospodine, dobro nam je ovdje biti! Ako hoćeš načinimo ovdje tri sjenice. Tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu. Dok je on još govorio, zasjeni ih sjajan oblak i začu se glas iz oblaka: ovo je Sin moj ljubljeni, koji Mi je po volji. Njega slušajte! Kad to čuše učenici, padoše ničice vrlo uplašeni na svoje lice. Isus pristupi, dotače ih se i reče: ustanite ne bojte se! Oni podigoše oči svoje, ali ne vidješe više nikoga do Isusa sama. Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus: nikomu ne kazujte što o viđenju ovom, dok Sin čovječji ne uskrsne od mrtvih." (Mt 17,1-9).

Razmotrit ćemo iz današnjeg sv.Evanđelja, što govori Otac nebeski.

1. Dok se sveti apostoli nisu još bili ni snašli od silnog začuđenja nad sjajnom pojavom Kristovom i svega što se zbivalo, začuo se s neba glas Oca nebeskoga: "Ovo je Sin moj ljubljeni, koji mi je po volji. Njega slušajte!" Drugim riječima: Onaj, koga ste vi vični gledati, gdje hoda po zemlji kao i vi, nije samo čovjek nego je i Bog, kao što sam i ja, jer je Sin moj. Onaj, koga ste vi vični gledati, gdje se trudi i muči propovjedanjem Evanđelja, nije samo čovjek, nego je i Bog, jer je Sin moj. Onaj, koga ste vi vični gledati gdje se moli nakon dnevnoga posla, nije samo čovjek nego je i Bog, jer je Sin moj. Onaj koga ste vi vični gledati da se znoji od umora, da gladuje, da žeđa, da plače, da spava i podliježe ostalim potrebama ljudske naravi, nije samo čovjek, nego je i Bog, jer je Sin moj.

Ako je naime Sin, onda je nužno i Bog. I jer je Otac nebeski biće nestvoreno zato je i Sin biće nestvoreno. Jer je Otac nebeski biće neizmjerno, zato je i Sin biće neizmjerno. Jer je Otac nebeski biće vječno, zato je i Sin biće vječno. Jer je Otac nebeski biće svemoguće, zato je i Sin biće svemoguće. Jer je Otac nebeski biće sveznajuće, zato je i Sin biće sveznajuće. Jer je Otac Gospodin, zato je i Sin Gospodin, kako nas uči Atanazijevo Vjerovanje.

Odatle pak dragi vjernici slijedi, da tomu ljubljeno-

mu Sinu Božjemu, Isusu Kristu, dugujemo isto poštovanje kao i Ocu nebeskomu. Kažu, da je car Teodozije neko vrijeme zaštićivao arijance, krivovjerce, koji su poricali božansko dostojanstvo Kristovo. Nato je biskup Amfilohius otputovao na carski dvor i zamolio jednu audijenciju kod cara i kod prestolonasljednika. I audijencija mu je bila dozvoljena. Biskup je stupio u dvoranu, duboko se naklonio pred carem, a prestolonasljedniku samo onako dobacio neki pozdrav. Car je odmah planuo i dobacio biskupu: "Zar ne znate što se dolikuje jednom prestolonasljedniku?" Biskup mu je sasvim mirno odgovorio: "Gledaj care, ti si ljut, ako se tvome sinu uskrati dužno štovanje. Ali znaj, da ni Otac nebeski isto tako ne trpi, da se Njegovom jedinorođenom Sinu uskrati božanska čast, koja Mu pripada. On hoće, da se Sina časti na jednaki način kao i Njega samoga." Car je progledao.

I doista! Uskratiti dužnu čast Sinu Božjemu, znači isto što i uskratiti dužnu čast Bogu Ocu, prema riječima Kristovim: "Tko ne poštuje Sina, ne poštuje Oca, koji Ga je poslao" (Iv 5,23). Ništa si dakle od svoje vjere u jednoga Boga ne mogu obećati sljedbenici Muhameda, kad odbacuju Krista, jer "tko ne poštuje Sina, ne poštuje Oca, koji Ga je poslao". Ništa si dakle od svoje vjere u jednoga Boga ne mogu obećati pripadnici židovstva, jer "tko ne poštuje Sina, ne poštuje Oca, koji Ga je poslao". Pa čak ni oni, koji se diče kršćanskim imenom, kao što je činio jedan Arije, ni njima nebi ništa koristila vjera u jednoga Boga, ako bi uskraćivali dužnu čast Sinu Božjemu Isusu Krist, jer "tko ne poštuje Sina ne poštuje Oca, koji Ga je poslao".

Zato nam sv. Crkva nastoji svakom zgodom probuditi u duši spoznanje Krista Gospodina i uliti poštovanje, dužno jednome Bogu. Zar se možda drukčije molimo Bogu, nego li Isusu, kad molimo na primjer litanije Presvetog Imena Isusova? "Isuse, Sine Boga živoga, moli sveta Crkva, smiluj nam se! Isuse, kralju slave, smiluj nam se! Isuse, sunce pravde, smiluj nam se!... Isuse, Bože jaki, smiluj nam se! Isuse, Oče budućega vijeka, smiluj nam se!... Isuse, Bože naš, smiluj nam se! Zašto sve to, dragi vjernici, nego li zato, da nas Crkva nauči, "da svi poštuju Sina, kao što poštuju Oca. Tko ne poštuje Sina, ne poštuje Oca, koji Ga je poslao" (Iv 5,23).

Ne zaboravite na to nikada, kada prolazite mimo crkve, gdje je Isus u svetohraništu, jer će taj Isus zasjati jednom još više pred vašim očima nego li je pred apostolima na gori Taboru. Ne zaboravite na to nikada, kad ulazite u crkvu, gdje je Isus u svetohraništu, jer će taj isti Isus zasjati jednom još više pred vašim očima, nego li pred apostolima na gori Taboru. Ne zaboravite na to nikada, kad vidite, gdje Ga nose k bolesniku ili u procesiji, jer će taj Isus zasjati jednom pred vašim očima više nego li je zasjao na Taboru pred svetim apostolima, kako nas uči današnje Evanđelje.

2. Međutim ne zadovoljava se Otac nebeski samo izja-

vom - ovo je Sin moj ljubljeni - nego dodaje i ozbiljnu opomenu: "Njega slušajte!" Taj je naime Isus jedini pravi veliki svećenik, dakle jedini pravi posrednik između Boga i ljudi, kako govori okrunjeni prorok David: "Gospodin se zakleo i ne će se pokajati: ti si svećenik do vijeka po redu Melhizedekovu" (Ps 1o9,9). Taj je Isus jedini pravi Učitelj naroda, jer je "jedan vaš Učitelj, Krist" (Mt 23,1o). Taj je Isus jedini pravi pastir duša i naroda, jer, kako govori prorok, "svi će imati samo jednoga pastira. Hodit će po mojim zapovijedima i brižno će držati uredbe moje". (Ezek 37,24).

Komu dakle više dugujemo poslušnost, nego li Kristu, u kom je usredotočena sva svećenička, učiteljska i pastirska vlast?

Njega dakle slušajte! Tkogod Ga naime bude slušao i slijedio, korstit će sebi samomu. Na svadbi u Kani naredio je slugama, da napune vodom kamene posude. I napuniše ih sluge do vrha, a natrag su nosili kao nagradu svoje poslušnosti najdragocjenije vino, dovoljno za sve svatove. Slijepcu od rođenja namazao je oči blatom i naredio neka se ide oprati u ribnjaku Siloe. I poslušao je slijepac i vratio se natrag zdravih očiju. Sv.Petru naredio je da pođe na more i baci udicu, jer će u ustima ribe naći novac, potreban za podmirenje poreza hramskoga. I Petar je poslušao i našao je, kako mu je rekao. Apostolima je naredio iza uzaludnoga noćnog lova, da bace mreže u po bijela dana, kad se riba ne može uhvatiti. I poslušali su, a za nagradu svoje poslušnosti uhvatili su toliko riba, da su im se skoro potopile lađe. Onomu tridesetosamgodišnjem bolesniku naredio je: "Ustani, uzmi postelju svoju i idi!" I odmah je ozdravio čovjek. Onoj desetorici gubavaca naredio je: "Idite i pokažite se svećenicima!" I pošli su, i dok su išli, svi su se odjednom našli zdravi. Onomu kraljevskom činovniku, koji ga je molio za svoga sina, ali je bio slabe vjere, naredio je: "Idi Sin tvoj živi!" I prije nego je došao kući, već su mu sluge izašle ususret s radosnom viješću, da mu je sin ozdravio onaj isti čas, kad mu je Isus rekao neka ide. Svetoj Marti, koja mu govori za brata Lazara, da već zaudara u grobu, govori: "Ako vjeruješ vidjet ćeš slavu Božju." I Marta je vjerovala i Lazar je naskoro izašao iz groba živ i zdrav.

Vidite li dakle, da ništa drugo ne želi Otac nebeski nego našu vremenitu i vječnu korist, kad nam govori za Sina svoga: "Njega slušajte!" Drugi vas mogu uputiti u posao stolara, cipelara, mehaničara, fotografa, šofera, staklara i kojekakva ljudska umijeća (premda je i to sve dar Božji), ali u umjetnost, kako ćete Boga pravo poštivati, zakone Njegove kako treba vršiti, duše svoje posvetiti, život vječni postići, u to vas može pravo uputiti samo Onaj, koji je od Boga potekao, Sin Božji, "Jedinorođeni, koji je Bog, koji počiva na srcu Očevu" (Iv 1,18).

Samo On može dati i dao je dakle pravi zakon o bračnom životu i potrebne milosti, da ga čovjek dolično vrši. Njega

dakle slušajte! Samo On može dati i dao je pravedne i mudre zakone za obiteljski život, i što je još važnije, potrebne milosti, kako će roditelji ispuniti dužnost prema djeci, djeca prema roditeljima, a svi skupa prema Bogu. Njega dakle slušajte! Samo On može dati i dao je pravedne zakone, i što je još važnije, potrebnu milost za pravedne odnose između sluge i gospodara, radnika i poslodavca, poglavara i podložnika, jednom riječi za sav društveni život ljudi. Njega dakle slušajte! Samo On može dati i dao je prave zakone o poštivanju tuđe časti i dobrog glasa, tuđe imovine, o nedjeljnom počinku, o pravom bogoslužju, o kreposnom životu na zemlji. Njega dakle slušajte! Samo On može vam jamčiti svojom milošću za sretnu smrtnu uru, za postignuće života vječnoga. Njega dakle slušajte!

A ako možda pitate, kako ćete znati, da li vam On govori i što vam govori, onda je dovoljno, da se obratite na one, koji Ga zamjenjuju na zemlji, a to je sv.Otac i crkveni poglavari, jer je njima rekao Krist: "Tko vas sluša Mene sluša, a tko vas prezire, Mene prezire. A tko prezire Mene, prezire Onoga, koji Me je poslao" (Lk 1o,16).

A ima danas nažalost puno ljudi, koji misle, da mogu s prezirom prijeći ne samo preko crkvenih poglavara nego i samoga Krista. Oni vole slušati svoj razum nego li njih. I ti primaju nagradu, samo u protivnom smislu. Među otocima između Sjeverne i Južne Amerike u grupi Antila, nalazi se i otok Martinique u francuskom posjedu, sa glavnim gradom St.Pierre. Na Vel.Petak godine 19o2. počinio je veliki dio stanovništva toga grada (25.ooo stanovnika) strahovitu hulu protiv Boga. Da se narugaju smrti Sina Božjega na križu, razapeli su jednu svinju i oponašajući crkvene obrede, svečano je pokopali. Htjeli su vidjeti, hoće li treći dan uskrsnuti. U isto vrijeme počeo je kuhati vulkan iznad grada Mont Pelée. Četrnajst dana kasnije, 8.svibnja 19o2. vulkan je provalio svom silom i grad St.Pierre bio je od ražarene lave potpuno uništen i pokopan. Ti nisu slušali Oca nebeskoga što govori, nego sebe, ali na svoju propast.

Mnogi su već došli na svijet i dolaze, gradeći se spasiteljima čovječanstva, i dakako sa zahtjevom, nas slušajte! Tako masoni, tako spiritisti, tako teozofi, tako anarhisti, tako adventisti, tako starokatolici, tako mnogi drugi. Ali Otac nebeski drukčije govori i samo jednoga označuje kao Spasitelja svijeta, Sina svoga jedinorođenoga: "Ovo je Sin moj ljubljeni, koji mi je po volji. Njega slušajte!" Njega i nikoga drugoga!

xxxxxxx

XXVIII. "A NEKI OD NJIH REKOŠE: IZGONI ĐAVLE SAMO PO BELZEBUBU, POGLAVICI ĐAVOLSKOM" (Lk 11,15).

III. Korizmena nedjelja.

Dragi vjernici!

U današnjem sv.Evanđelju možemo promatrati jedan grijeh đavolske zlobe, grijeh proti Duhu Svetomu. O tome govori sv.Luka ovako: "On (Isus) izagna đavla, koji je bio nijem. Kad je bio đavao izašao, mogao je nijemi govoriti. Svijet se je tomu divio. A neki od njih rekoše: izgoni đavle samo po Belzebubu, poglavici đavolskom. Drugi su Ga kušali i tražili od Njega znak s neba. A On je prozreo pomisli njihove i rekao im: svako kraljevstvo, koje je samo u sebi nesložno, raspadne se, i kuća se obori na drugu. I ako je sotona nesložan sam sa sobom, kako da postoji kraljevstvo njegovo? Jer kažete, da ja po Belzebubu izgonim đavle. Ako ja po Belzebubu izgonim đavle, po kome ih onda izgone sinovi vaši? Zato će vam oni biti suci. A ako ja prstom Božjim izgonim đavle, onda je s tim došlo k vama kraljevstvo Božje. Ako jaki naoružan čuva svoj dvor, onda je imanje njegovo u sigurnosti. Ako li ga jači napadne i nadvlada ga, onda mu uzme oružje, u koje se je uzdao i razdijeli, što je zaplijenio. Tko nije sa mnom, proti meni je, tko ne sabira sa mnom, rasipa. Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, luta kroz puste goleti i traži sebi počivalište. Ne nađe li ga, rekne: vratit ću se u kuću svoju, iz koje sam izišao. I dođe i nađe je lijepo uređenu i ukrašenu. Tada otide i dovede još sedam drugih duhova, koji su gori od njega. I potonje takovu čovjeku bude gore od prvoga. Dok je tako govorio, povika Mu jedna žena iz puka: blažena utroba, koja te je nosila, i prsa, koja su Te dojila. A On reče: jest, blaženi oni, koji slušaju riječ Božju i drže je" (Lk 11,4-28).

Ovdje dakle možemo, rekli smo na početku, promatrati jedan grijeh đavolske zlobe, grijeh proti Duhu Svetomu. Najbolje će nam se to objasniti, ako promotrimo javno djelovanje Isusovo i postupak farizeja.

1. Isus Krist došao je na svijet, da ljude otkupi od grijeha i otvori im tako vrata neba i života vječnoga. U tu svrhu je ponajprije javno naučavao Evanđelje tri godine. Taj njegov nauk bio je tako divan, da su ljudi morali priznati: "Nikad čovjek nije tako govorio, kao ovaj čovjek" (Iv 8,46). I nije čudo, da je "mnoštvo naroda bilo zadivljeno Njegovom naukom, jer je učio kao jedan, koji ima moć, a ne kao književnici njihovi" (Mt 7,28). Dosta se je sjetiti prekrasne propovijedi Isusove o osam blaženstva, dosta se je sjetiti priče o izgubljenom sinu, dosta se je sjetiti priče o izgubljenoj drahmi, o pozivu na svadbu i svadbenom ruhu, o nemilosrdnom sucu, o lijenom i marljivom slugi, o zrnu gorušičnom, o kvascu, o sijaču i sjemenu, o kući sagrađenoj na stijeni i na pijesku, o ljiljanima u polju i vrapcima na krovu, o sablazni i to-

likim drugim stvarima. Doista, "učio je kao jedan, koji ima moć, a ne kao književnici njihovi". To su znali i osjećali i sami farizeji. Ali Isus je znao vrlo dobro i ono, što govori naša narodna riječ: "Dobar pastir jer što kaže inom, i sam svojim potvrđuje činom". On je svoju nauku potkrijepio primjerima svoga vlastitog svetog života. Od svih ljudi, što su ikada živjeli na zemlji, samo Isus je mogao samosvijesno ustvrditi: "Tko će Me od vas koriti za grijeh?" (Iv 8,45). Ta je svetost bila tolika, krijepost Njegovog života bila je tako vidljiva, da je i sam poganski satnik sa svojim ljudima pod križem na Golgoti bio prisiljen zavapiti: "Zaista ovaj čovjek bijaše Sin Božji." (Mt 27,54).

Ali čovjek je čovjek. On više vjeruje djelima nego najljepšim riječima. Zato je Isus svoje propovjedanje i svoj sveti život popratio i čudesima, da pokaže svakome čovjeku, u koga je i trunak dobre volje, da Onaj, koji čini takova čudesa, mora biti u najmanju ruku Božji izaslanik, što više, ako tako silna djela čini u svoje vlastito ime, mora biti Bog. A to je činio Isus. U svoje vlastito ime, jednom riječi liječio je gubave, slijepe, gluhe, nijeme, sakate, hrome, grbave, uzete, opsjednute, dizao mrtve i tako redom. Zato je mogao reći svojim protivnicima: "Ako ne činim djela Oca svojega, ne vjerujte MI! Ako li činim, i ako Meni ne ćete vjerovati, djelima vjerujte, da poznate i vjerujete, da je Otac u Meni i Ja u Ocu." (Iv 1o,37-38).

Nakon svega toga mogao je tvrditi i ustvrdio je javno toliko puta, da je On Sin Božji, da je On obećani Mesija. To pokazuje priznanje Petrovo u Cezareji Filipovoj, to pokazuje izjava Isusova slijepcu od rođenja, to pokazuje izjava Isusova ženi Samaritanki, to pokazuje razgovor Isusov sa Nikodemom, to pokazuje izjava Isusova, kad ga veliki svećenik pod zakletvom poziva, da se izjasni, da li je On Mesija, i razne druge zgode.

Konačno farizeji i književnici mogli su bez ikakove poteškoće ustanoviti, da su se na Isusu ispunila proročanstva, počam od Mojsije, pa preko Izaije, Jeremije, Danijela i drugih sve do Ivana Krstitelja. Jednom riječi morali su upoznati i morali su priznati, da je Isus Sin Božji, Spasitelj svijeta.

2. A sada pogledajmo njihovu đavolsku zlobu. Umjesto da se skruše i prignu glavu pred utjelovljenim Bogom svojim i Spasiteljem svijeta, oni kroz cijeli Njegov javni život svakom zgodom nastoje izvrnuti Njegove riječi, okrnjiti Njegov ugled, nahuškati puk protiv Njega, iznositi očite laži, krivo ga optuživati čak i pred poganskim vlastima, dok Ga nisu razapeli na križu. Isus je na pr. učinio bezbrojna čudesa, tako da se je sav svijet divio i u duši morao priznati, da tako što može samo Bog. Farizeji pak nakon svih tih silnih čudesa, "zatražiše od Njega, da im pokaže znak s neba" (Mt 16,1). Isus ozdravlja slijepca od rođenja, a oni jadnoga slijepca "prokleše... i izbaciše napolje", a za Isusa rekoše, "mi znamo, da je ovaj čo-

vjek griješnik" (Iv 9,24 ss). Isus ozdravlja trideset-osam - godišnjeg bolesnika, a oni umjesto da priznaju Njegovu božansku čast, "progonili su Isusa, jer je to bio činio u subotu" (Iv 5,16) i "gledali su da Ga ubiju" (Ibid.18) kao da Krist Bog nije gospodar subote. Isus kao Bog oprašta grijehe uzetome i vraća mu zdravlje, a oni tvrde: "Huli na Boga" (Mk 2,7). Isus kao Bog oprašta Magdaleni grijehe, a oni tvrde: "Kad bi ovaj bio prorok, znao bi tko je i kakva je to žena" (Lk 7,39) i ostaju kod svoje vjere i nakon što je Isus pokazao, da čita misli srca njihova. Isus ozdravi čovjeka sa suhom rukom, a oni umjesto da s ostalim ljudima dobre volje slave Boga, "dođoše od bijesa posve izvan sebe i posavjetovaše se, što bi mogli učiniti Isusu" (Lk 6,11). Isus ozdravi sirotu grbavu ženu, koja se osmanajst godina nije mogla uspraviti, i dok ona sirotica od radosti "uze slaviti Boga, pun gnjeva radi toga što je Isus iscijelio u subotu, reče predstojnik sinagoge narodu: šest je dana za rad u te dane dolazite i dajte se iscjeljivati, a ne u subotu" (Lk 13,13-14) a u isto vrijeme, kako veli Isus, mirne duše taj isti čovjek odvezuje u subotu svoga vola i magarca i vodi ih na vodu. Isus vidi raspoloženje srca Zakejevog, i da spasi to dijete Božje, navraća se u njegovu kuću, a oni mrmljaju: "Svratio je u kuću čovjeku griješniku" (Lk 19,7). Isus vidi u dušu Matejevu, pa ga zove, da svoj, Židovima mrski posao carinika zamijeni boljim zvanjem, ulazi u kuću Matejevu, i oko Njega se radosno okupljaju svi, koji teže za istinom. Ali oni odmah počinju i govore učenicima Njegovim: "Zašto s carinicima i griješnicima jede učitelj vaš?" (Mt 9,11). Sluge, koji su bili poslani od njih, da uhvate Isusa, vraćaju se natrag puni oduševljenja govoreći: "Nikad čovjek nije govorio kao ovaj čovjek" (Iv 7,46). A oni, umjesto da se postide i pokaju, bijesne na narod i njih i govore za narod: "Proklet bio!" (Ibid 49). Isus im dokazuje, da je On dobri pastir, od proroka naviješten, a oni "opet uzeše kamenje, da Ga kamenuju" (Iv 1o,31). Dokazuje im, da On ne huli na Boga, nego naprotiv svojim čudesima dokazuje, da je od Boga poslan, a oni su "opet gledali da Ga uhvate", (Iv 1o,39) i obračunaju s njime na svoj način. Isus uskrisuje Lazara, koji se već raspadao u grobu, i pokazuje tim sjajnim čudom svoje božansko poslanje, a oni su "od toga dana nakanaili da Ga ubiju" (Iv 11,53). Na Cvjetnu Nedjelju sav svijet kliče od radosti: "Hosana Sinu Davidovu!" A oni se rasrdiše i rekoše: "Učitelju, zabrani učenicima svojim" (Lk 19,39). On im tumači, kako se na Njemu ispuniše riječi proroka Izaije, a "oni ustadoše, istjeraše Ga napolje iz grada i odvedoše do na rub gore, na kojoj je bio sagrađen njihov grad, da Ga bace dolje." (Lk 4,29). I "premda je tolika čudesa činio, pred njima, veli sv.Ivan, nijesu vjerovali u Njega" (Iv 12,37). I kad im po zadnji puta javno, pod zakletvom velikoga svećenika tvrdi, da je Sin Božji, "tada veliki svećenik razdera haljine svoje i reče: pohulio je na Boga." (Mt 26,65)

Ni nakon uskrsnuća Isusovog, da ne duljimo dalje o njihovoj đavolskoj zlobi, nisu prestali, jer podmićuju

vojnike, da lažu, da su Ga apostoli ukrali iz groba, dok su oni spavali, apostole daju šibati, kad ne mogu zataškati čudesa što su ih opet ovi činili u ime Isusovo, svetom Jakobu daju skidati glavu, Stjepana kamenuju, Petra bacaju u tamnicu, gone bijesno svakoga, koji se prizna kršćaninom.

To je vidite, dragi vjernici, đavolska zloba, postojano se i tvrdoglavo protiviti djelovanju milosti Božje, to je grijeh proti Duha Svetoga, koji zaslužuje posebnu kaznu Božju, kao što vidimo iz riječi Kristovih, nakon što su Mu rekli, da u ime Belzebuba izgoni đavle: "Zaista, kažem vam: svi grijesi i huljenja na Boga, što ih počine ljudi, oprostit će se njima. Ali tko pohuli na Duha Svetoga, ne nalazi na vijeke oproštenja, nego ostaje naprćen vječnim grijehom." (Mk 3,28-29). A to je i posve razumljivo, da onaj, koji ne će ništa da znade o obraćenju, ne može postići oproštenja, kao ni bolesnik zdravlja, kad s prezirom odbacuje siguran i pouzdan lijek, koji mu je propisao liječnik. Neraskajanost je jedini zločin, kojega Bog ne oprašta, jer, kako veli sv.Ivan Krizostom, ona više vrijeđa Boga, nego li sam grijeh.

I nemojte misliti, da su samo farizeji sagriješili proti Duha Svetoga. Ima toga grijeha mnogo kroz čitavu povijest čovječanstva. Sjetite se egipatskog faraona, kojega je Bog toliko puta pozvao na pokoru preko sluge svoga Mojsija. Pa ni ona silna egipatska zla nisu bila u stanju okrenuti njegovo, u zlu otvrdnulo srce. I konačno ga je Bog za kaznu potopio sa svom njegovom vojskom u Crvenom Moru. Mrzitelj Kristov Renan, koji je umro 1892.godine, još je za života naredio najstrože, da se nijedan svećenik ne smije približiti njegovom krevetu na samrti. Voltaire se je čitav život rugao Bogu, i kad ga je teška bolest prvi put oborila, izgledalo je, da će se pokajati. Ali tek što je ozdravio, nastavio je rugati se svemu što je sveto, i konačno umro kao pas. Henrik VIII. je ostao gluh na sve opomene Pape i ustrajao u svom grijehu, dok nije umro u zdvojnosti. Luther je ustrajao u svojoj zloći krivovjerja, rugajući se svim opomenama Pape i dobronamjernih ljudi. Bezbožni francuski pisac Zola, bio je lično u Lurdu i imao prilike lično se uvjeriti o čudesnim ozdravljenjima i informirati se kod vjerodostojnih liječnika. Ipak je napisao u svom romanu o Lurdu, da se radi o sugestiji (kao da se od sušice ili od raka izjedena pluća mogu nadoknaditi sugestijom). Kad ga je liječnik dr.Boissarie posjetio i upitao, zašto iznosi stvari, koje se protive činjenicama, odgovorio je bijesan: "Ja sam gospodar nad osobama u svojim knjigama, pa ih mogu prikazati kako hoću. Uostalom, dodao je, da svi bolesnici u Lurdu u trenoka ozdrave, ja ne bi vjerovao u čudo". To je đavolska zloba, od koje neka nas očuva Bog! Neka na to misle oni, koji po deset, dvadeset, trideset godina, a i više, s prezirom prelaze preko glasa Crkve i griješe proti Duha Svetoga. Takovi "ne nalaze do vijeka oproštenja", nego im je dio tamo, "gdje se oganj ne gasi i crv njihov ne umire"(Mk 9,44).

...oooOooo...

XXIX. "KAD LJUDI VIDJEŠE ČUDO ŠTO JE BIO UČINIO ISUS, REKOŠE: OVO JE ZAISTA PROROK, KOJI IMA DOĆI NA SVIJET" (Iv 6,14)

Dragi vjernici!

Današnje sv.Evanđelje pripovjeda nam oduševljenje, koje je bilo zahvatilo puk, kad je Isus čudesnim načinom umnažao pet hljebova ječmenih i dvije ribice, tako da je bilo dovoljno da se nasiti 5.ooo muževa, osim žena i djece. Njihov broj ne spominje doduše evanđelista, ali ih je bilo možda isto toliko, ako ne i više nego muževa. Oduševljenje puka bilo je toliko, da su htjeli silom Isusa učiniti kraljem. Odakle to oduševljenje? Možda ćemo najbolje odgovoriti na to pitanje riječima sv.Augustina, koji govoreći o ovom čudu, primjećuje: "Veće je čudo upravljanje čitavoga svijeta, nego li nahraniti pet tisuća ljudi sa pet hljebov. A ipak onome se nitko ne divi, a ovome se dive ljudi, ne jer je veće, nego jer je rijetko" (Hom. u Brev.).

Pogledat ćemo danas zašto je Gospodin Isus Krist učinio ovo čudo, i što slijedi za nas iz tog čuda.

1. Ako se pitam zašto je Isus Krist učinio ovo čudo umnoženja hljeba, onda nam kao prvi razlog dolazi pred oči Njegovo golemo milosrđe prema ljudima. Čitamo kod sv.Mateja, kad je Isus "izašao na kopno i vidio veliko mnoštvo, smilova im se i iscijeli bolesnike njihove" (Mt 1,14). Pa kao što je imao samilost prema bolesnima, tako je imao samilost i prema gladnima, kako svjedoči sv.Marko Evanđelista drugom zgodom, navodeći riječi Spasiteljeve učenicima: "Žao mi je naroda. Već tri dana stoje kod mene i nemaju što jesti. Ako ih pustim, da idu gladni kući, klonut će na putu; jer su neki od njih došli iz daleka" (Mk 8,2-3). Ovo dakle čudesno umnoženje hljeba plod je ponajprije milosrdnog srca Spasitelja našega.

Ovo čudesno umnoženje hljeba bilo je nadalje lijepi uvod u propovjed u onom pravom kruhu nebeskom, o presvetoj Euharistiji, o kojoj sv.Ivan izvješćuje u istom poglavlju svoga Evanđelja. Ovo je dakle čudo imalo otvoriti oči nevjernom svijetu i pokazati mu da je ona ista božanska svemoć, koja je bila u stanju tako čudesnim načinom umnožiti tjelesni kurh, u stanju isto tako pretvoriti kruh u tijelo, a vino u krv Gospodnju i umnožiti ga tako da bude dovoljno za čitav svijet, a da se pritom ni najmanje ne promijeni Krist, kao što lijepo veli sv.Toma Akvinski u sekvenciji Tijelova: "Jeo jedan, jelo trista, svaki prima svega Krista, nit ga jelom nestaje".

Ovo je čudo bilo nadalje lijepa potvrda nauci Spasiteljevoj, da čovjek ne smije zaboraviti na dušu radi brige za tijelo, kao što nažalost čini toliki broj ljudi, nego se mora u prvom redu brinuti za dušu, pa mu Bog ne će uskratiti ni onoga što je potrebno za tijelo. "Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu Njegovu, i ovo će vam se sve dodati" (Mt 6,33).

Četvrti razlog i rekli bismo najvažniji, jest onaj, što ga navodi sv.Augustin u istoj homiliji. "Jer su čudesa, kojima Bog ravna čitav svijet i upravlja svim stvorenjima, postala obična stvar, da se nitko ne udostoji ni pripaziti na čudesna i divna djela u svakom zrnu sjemena", to je Isus htio po svom milosrđu, neobičnim djelima, da se ljudi sjete Boga, kad ne misle na Njega gledajući svakidanja čudesa.

Zato je naime čovjek na svijetu, da Gospodina Boga svoga kao razumno stvorenje upozna, ljubi Ga i postigne život vječni. A jer toliki ljudi ne mare ni za propovjed ni za nabožnu knjigu, zato je Bog otvorio pred njihovim očima ogromnu knjigu prirode iz koje mogu čitati, odakle su došli, zašto su na svijetu, što ih čeka iza smrti. I jer im je i ta knjiga postala nešto svakidanjega, da ne zaborave svoga životnog cilja, stavlja im eto Krist u svom golemom milosrđu, kako veli sv.Augustin, pred oči neobična djela, da pomoću njih svrati njihove misli k Bogu, Stvoritelju svome.

2. Nije li to velika opomena za sve ljude svih vremena? Za sve naime ljude svih vremena glasi jednako odgovor na pitanje iz Katekizma, zašto smo na svijetu_ "Na svijetu smo zato, da Gospodina Boga svoga upoznamo, da Ga ljubimo, da Mu služimo i tako u nebo dođemo". Velik nažalost broj ljudi ne mari za katekizam, ne mari za propovjed u crkvi, ne mari za Sv.Pismo, ne mari za nabožnu knjigu. Reći ćemo posve otvoreno i ukratko, da je jedan od najglavnijih razloga tomu taj, što bi mnogi morali promijeniti svoj prljavi život. Ovako misle da će moći nesmetano i nekažnjeno griješiti. Ali nemojmo se varati. I danas Gospodin Bog drži pred svakim čovjekom otvorenu ogromnu knjigu prirode iz koje, hoće neće, mora čitati, da Bog postoji i da će Njemu jednom odgovarati. A da se ne će nitko moći izgovoriti, da je to običan tok prirode, i danas Isus Krist izvodi neobična djela, čudesa, slično kao pred dvije hiljade godina čudesno umnoženje hljeba.

Pred svakim je dakle ponajprije otvorena ogromna knjiga prirode: svod nebeski sa milijunima i milijunima ogromnih zvijezda, sa suncem, mjesecom, sve u savršenom redu, u neizmjerno brzom gibanju, a da se nikad ne sukobe; zemlja naša sa golemim oceanima i morima, rijekama, potocima; neizmjerno rudno, biljno, životinjsko carstvo; divno uređene godišnje dobi; jednom riječi bezbroj čudesa, ali jer je sve to svakidanje, mislimo da tako mora biti. Hoće li dakle naći isprike na sudu Božjem čovjek, koji ne mari za Boga, jer da Ga nije imao prilike upoznati?

Glasoviti francuski biskup Fenelon, mudar odgojitelj mladeži išao je jednog dana na šetnju u pratnji jednog dječaka. Na zgodan način spustio je sat u travu, a onda ga digao pred dječakom uz riječi: "Vidiš li, ovaj sat se je sam načinio". Međutim se dječak nije dao uvjeriti, nego je svojim bistrim razumom odmah shvatio i ustvrdio, da je sat načinio neki majstor. Nato je biskup nadovezao: Imaš pravo sinko. Ti si pametniji od tolikih velikih lju-

di, koji se ne stide ustvrditi, da se je ovaj ogromni nebeski sat, svod nebeski, sam načinio".

Nemojte misliti, da Gospodin Bog nije predvidio svih tobožnjih "naučnih" razloga, kojima opaki ljudi nastoje uvjeriti sebe i druge, da Bog ne postoji. On je sve to predvidio i već pred hiljade godina napisao u Knjizi Mudrosti: "Luđaci od naravi bili su naime svi ljudi, kojima je falila spoznaja Boga, i koji nijesu bili u stanju da zaključe iz vidljivih dobara Onoga, koji jest, i koji razmatrajući djela, nijesu pronašli majstora tih djela...Jer iz veličine i ljepote stvorenja spoznaje se sravnivanjem stvoritelj njihov." (Mudr 13,1-5).

Kad bismo sad mi nazvali luđakom jednog Voltaire-a, jer je nijekao Boga, kad bismo mi nazvali luđakom jednog Rousseu-a, jer je nijekao Boga, kad bismo mi nazvali luđakom jednog Nietschea, jer je nijekao Boga, kad bismo mi nazvali luđacima jednog Häckela, Marksa, i mnoge druge, jer su nijekali Boga, onda bi nas sigurno tužili za uvredu poštenja. Ali ih tako zove sam Gospodin Bog, koji se ne samo ne boji njihove tužbe, nego ih je već sudio, što su se divnim Njegovim darom, razumom, poslužili za nijekanje Stvoritelja svoga, koga priznaju i zvijezde na nebu i nerazumna stvorenja na zemlji, vršeći točno zakon, koji im je dao kao nera-zumnim stvorovima.

Ali, veli sv.Augustin, govoreći o čudu današnjeg sv. Evanđelja, "jer su čudesa, kojim Bog ravna čitav svijet i upravlja svim stvorenjima, postala obična stvar, te se nitko ne udostoji niti pripaziti na čudesna divna djela u svakom zrnu sjemena", to je Isus po svom milosrđu neobičnim djelom umnoženja kruha htio, da se ljudi sjete Boga, kad ne misle na Njega, gledajući svakidanja čudesa.

A slične neobične stvari izvodi i danas, bilo preko svojih svetaca, bilo po brojnim svetištima širom svijeta. Kad Crkva nekoga proglašuje blaženim ili svetim, onda moraju u dokaz svetosti njihova života prethoditi najmanje dva čuda (premda ih kod mnogih ima i na stotine). I nemojte misliti, da Crkva ta čudesa prima na laku ruku, kako se na laku ruku izruguju oni, koji nemaju pojma o postupku Crkve u tim stvarima.

A što da kažemo o tolikim čudesima, što se zbivaju po raznim svetištima, napose Bogorodice, kao što je Fatima, Loretto, La Sallette, Lurd i tolika druga. Liječničkom udruženju u Lurdu pripada 2217 liječnika, pripadnika 21 naroda. Liječnički ured za konstataciju čudesa primio je na pr. godine 1935. sedamsto liječnika, među njima 3o6 inozemaca, koji su radi informacija došli u Lurd. I Crkva ne samo nikomu ne brani, nego naprotiv želi, da se ljudi informiraju, jer se ona ne boji istine. Kad dakle takova jedna solidna liječnička ustanova ustvrdi, da se radi o pravom čudu, hoćemo li onda više vjerovati uličnim vikačima? Ili kojekakvim piskaralima? I kakvu će ispriku naći za svoju nevjeru pred Bogom čovjek, koji poriče uopće mogućnost čuda usprkos dokazanim

činjenicama? Hoće li se izgovoriti, da ne priznaje nikakovih tajna?

Jednom zgodom ručao je glasoviti francuski govornik Lacordaire u nekoj gostioni, i kako je bio petak naručio si "omelet". Neki gospodin, koji je sjedio do njega, nešto rugajući se a nešto iz znatiželje, naveo je odmah razgovor na religiju, izjavivši, da ne može shvatiti religije, koja se tako protivi razumu, kao što vjera Lacordaireova sa svojim tajnama. "Dozvolite, prihvati odmah Lacordaire, znate li vi kako se pravi "omelet". "Dakako da znadem", odgovori ovaj. "Kako"? "Stavi se maslo na tavu, da se rastopi, onda se razbije jaje, miješa se..." "Dobro, prihvati Lacordaire, vidim, da znadete. Kako izgleda maslo prije nego se stavi na tavu"? "Tvrdo". "I onda se rastopi, je li? A jaja su najprije mekana, a onda postanu tvrda uslijed vrućine, zar ne?" "Dakako". "Čudnovato, reče Lacordaire, ista vatra rastopi maslo, a otvrde jaja. Razumijete li Vi to?" Nastala je šutnja, a drugi gosti prasnuli su u smijeh. "Vidite li, nastavi Lacordaire, Vi ne razumijete ni tajne jednoga "omeleta" a htjeli biste razumjeti sve u Bogu i Njegovoj religiji. Posvuda ima tajna, čak i u jelima, kojima se služite".

Ne izvrgavajmo dakle sami sebe ruglu nerazboritim kritiziranjem djela Božjih, nego gledajući ogromnu knjigu prirode hvalimo i slavimo svoga Stvoritelja. A ako ni za to već ne marimo, onda, kako veli sv.Augustin, pogledajmo milosrđe Spasiteljevo u današnjem sv.Evanđelju, koji nas neobičnim djelom, umnoženjem kruha, poziva, da se sjetimo svoga Stvoritelja. A jer slična neobična djela izvodi i danas širom svijeta preko svojih svetaca po svojim svetištima, prema riječima sv.Pavla, "ne ćemo imati izgovora", ako odbijemo i taj pokušaj Božjega milosrđa, da nas dovede do spoznanja istine (Rim 1,20).

XXX. "TKO JE OD BOGA RIJEČ BOŽJU SLUŠA. ZATO VI NE SLUŠATE, JER NIJESTE OD BOGA" (Iv 8,47).

Gluha nedjelja.

Dragi vjernici!

Neosporiva je činjenica, da ljudsko srce neodoljivom snagom teži za srećom. Sretan želi biti seljak i građanin, radnik i učenjak, siromah i bogataš, muški i ženski, dijete i starac. Kao što se lasta, ta mala ptica selica, ne može riješiti svog nagona za dalekim zemljama, tako se ni srce ljudsko ne može otresti čežnje za srećom. Negdje dakle mora biti predmet njegove sreće. To je Bog. Kao što riba u oceanu, tako i srce ljudsko u Bogu nalazi ispunjenje svih svojih želja. Pitanje je samo, kako se

domoći Boga, naše vječne sreće? Ima li kakav znamen, po kom bismo mogli prosuditi, da ćemo polučiti svoj životni cilj? Oduvijek je ljude mučila ta misao. A evo, u današnjem sv.Evanđelju daje nam Isus Krist jedan znak, po kojem možemo raspoznati, da li smo na pravom putu do postignuća naše vječne sreće. "Tko je od Boga, veli Krist Gospodin, taj riječ Božju sluša". A onda odmah nadovezuje nevjernim Židovima: "Zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga".

Kako je to, dragi vjernici strašna, a u isti mah i utješna činjenica! Strašna, jer ako preziremo riječ Božju, znači da smo kandidati pakla i vječne smrti. Utješna, jer ako rado slušamo i vršimo riječ Božju, onda smo djeca Božja, baštinici neba i vječnoga života.

1. Preziranje dakle riječi Božje znači da se u-daljujemo od svog životnog cilja i sreće, i da jurimo u propast. A što onda uči apostol, upitat će tkogod, da "bez vjere nije moguće ugoditi Bogu?" (Žid 11,6). Jest apostol to uči, toga ne možemo poricati. Ali isti apostol dodaje i ovo: "Vjera je od propovjedanja, a propovjedanje riječju Kristovom" (Rim.1o,17). Kad bi naime sama prazna vjera bila dovoljna za opravdanje, onda bi i đavli polučili opravdanje, jer "i đavoli vjeruju" (Jak 2,19) veli sv. Jakob, da je jedan Bog i dršću, buduć je "vjera bez djela mrtva". Čovjek dakle mora ne samo vjerovati, nego mora i živjeti po vjeri, činiti dobro. Činiti pak dobro ne može, ako ne pozna zakona Božjega. A kako će poznavati zakon Božji, ako nikada ne čuje kršćanskog nauka, ako nikada ne dođe na propovjed, ako nikada ne prime u ruku barem dobre knjige, koja mu govori o Bogu i kršćanskim dužnostima?

Čitamo u knjizi Ozeje proroka o žalosnom stanju u kom se nalazio narod izraelski. U zemlji je bila preotela maha kletva. U zemlji se bila nastanila laže. U zemlji su se zbivala česta umorstva. U zemlji se kralo na veliko. U zemlji su bili preljubi na dnevnom redu i prema tomu potkopan obiteljski život. U zemlji se je redalo jedno krvavo djelo za drugim. A kao razlogu svemu tomu navodi Gospodin Bog pomanjkanje vjerskoga znanja, čemu su bili mnogo krivi svećenici, koji su zanemarili poučavati narod. Ali nema sumnje, da je i narod bio kriv, kad Bog prijeti jednima i drugima: "Tako će biti narodu kao svećenicima. Pohodit ću na njemu putove njegove i platit ću mu za opačine njegove." (Oz 4,9).

Nemar dakle za riječ Božju loši je znak za svakoga čovjeka, jer iz njeg proizlazi griješni život, a griješni život vodi sigurno u vječnu propast. S pravom primjećuje Rimski Katekizam: "Kao što je siguran znak blize smrti, ako čovjek više ne može uzimati nikakove hrane, ili zadržati hrane, koju je uzeo, tako svjedoči i o beznadnom stanju duše, ako ljudi ne traže više riječi Božje ili ponuđenu riječ Božju više ne podnose" (Cat.Rom. 4,13,18).

Pripovjedaju o nekome seljaku, koji je išao duduše u crkvu, jer je bio takav običaj, ali je pritom pomno pazio

da izmakne tumačenju kršćanskog nauka i propovjedi. Ako se je propovjedalo kod rane Mise onda bi dolazio k drugoj, kod koje se nije propovjedalo. Ako bi se propovjedalo kod ove, onda bi dolazio k ranoj. Kad je umro i tijelo njegovo doni-jeli u crkvu, kao što je propis u nekim krajevima, da se iz-vrši blagoslov tijela, kažu, da si je Krist sa raspela, ko-je je bilo pred lijesom, istrgnuo obje ruke i začepio uši, kad su počele molitve za pokoj njegove duše. Time kao da je htio reći svima: "On nije htio da sluša moje riječi dok je živio, a sad Ja ne ću da čujem vaših molitava za njega, kad je mrtav". Može tko hoće uzeti ovo za legendu, ali dobro osvjetljuje riječ sv. Franje Salesa: "Budi uvjeren, Bog pri-ma riječi tvoje molitve baš tako, kao što i ti primaš Njego-ve riječi u propovjedi" (Philoth.2,17). A za tu svoju tvrd-nju nalazi svetac bez sumnje dobru podlogu u riječima Kri-stovim iz današnjeg sv.Evanđelja: "Tko je od Boga, taj ri-ječ Božju sluša. Zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga." A kad niste i ne ćete biti Njegovi, što onda tražite od Njega? Onda se radije obraćajte onomu koga radije slušate, sotoni.

Mnogi ljudi se izgovaraju, da ne idu na propovijed,jer čuju uvijek isto, pa misle, da će Gospodin Bog uvažiti taj razlog. Već se je pred hiljadu i šest stotina godina osvr-nuo na taj prigovor sv.Ivan Krizostom, jer su se i njegovi vjernici izgovarali sličnim razlozima. Pa što im odgovara svetac? "Veliš, kaže on, da čuješ uvijek isto. Dobro. A zar ne čuješ uvijek isto i u kazalištu? Zar ne vidiš uvijek isto i kod konjskih utrka? Zar sunce ne izlazi dan za danom na isti način? Pa ako svaki dan isto čuješ, reci mi, iz kojeg je proroka upravo pročitano mjesto, od kojeg apostola, iz koje Poslanice? Ne znaš nikakovog odgovora. Što čuješ očito ti je sasvim novo. Ako tražiš izgovor za svoj nehaj, onda kažeš, da je to stara stvar. Ako te zapitam, onda sto-jiš tu, kao da ti je sve posve novo... A ako vam iznesem nešto novo, jeste li onda možda pažljiviji? Nažalost ne! Ako onda upitamo: "Zašto ne zapamtite što smo vam rekli?", onda kažete: "Ta samo smo jednom čuli, kako bismo mogli od-mah upamtiti?" Izgovor za izgovorom. (In II.Sol 3,4 PG 62; 484). Bit će dakle drugi razlog zašto ne idu na propovijed toliki ljudi. A razlog je onaj, kojeg je naveo Isus Krist starim Židovima: "Zato vi ne slušajte, jer nijeste od Bo-ga". Za takove pak preostaje samo jedno, što je Isus malo kasnije rekao farizejima: "Tko prezire Mene i ne prima ri-ječi Mojih, ima već suca svojega: Riječ, koju sam Ja na-vješćivao, ona će mu suditi u posljednji dan" (Iv 12,48). A ima li što strašnijega, dragi vjernici, od toga? To je naime isto što i biti zauvijek od Boga zabačen i proklet, i otići "u oganj vječni što je pripravljen đavlu i anđeli-ma njegovim" (Mt 25,41).

2. S druge strane, kako je utješna riječ Krista Go-spodina, da su oni, koji riječ Božju rado slušaju, na do-bromu putu, i da će postići život vječni. Ne kao da je sa-mo slušanje riječi Božje već garancija života vječnoga, nego jer slušanje riječi Božje s dobrom nakanom dovodi ma-lo pomalo do promjene života, makar čovjek bio opterećen grijesima. Kažu, da u blizini velikih slapova nikada nema

divljih zvijeri, jer se plaše šuma vode. Ako je to istina, onda dobro pokazuje ono što se zbiva u duši čovjeka opterećenog grijesima, koji sluša riječ Božju barem recimo prigodom pučkih misija. Šum riječi Božje o strahoti grijeha, o vječnosti paklenih muka, o očaju prokletnika što su proigrali milosti Božje i svoje spasenje, o lakoći kojom su mogli spasiti svoju dušu, o ništavilu griješnih užitaka, radi kojih su proigrali svoj vječni spas, o sreći onih, koji su prihvatili i izrabili milost Božju i tolike druge istine, moraju istjerati iz duše divlje zvijeri teškoga grijeha, koje ugrožavaju duševni spas pojedinaca. Na riječi sv.Vinka Ferrerskoga obratilo se, kako tvrde, 140.000 javnih griješnika. Na riječ sv.Franje Salesa obratilo se 70.000 krivovjeraca kalvina. O sv.Franji Ksaveru čitamo da je istrgnuo iz tame poganstva preko milijun duša. Sv. Petar Klaver opet oko 200.000 pogana Crnaca. A tko će znati broj onih što su našli put k Bogu na propovjedanje jednog sv.Ivana Kapistrana, sv.Ivana Arškoga, sv.Vinka Paulskoga, sv.Ivana Boska, sv.Ivana Krizostoma, sv.Petra Hrisologa, sv.Alfonsa Liguori, sv.Klementa Hofbauera, sv. Dominika, sv.Franje Asiškoga i tolikih drugih?

Tko je od Boga, riječ Božju sluša! Kako utješna istina za svako pravo kršćansko srce! Da nam je Isus Krist označio kao znamen našeg preodređenja da budemo razapeti na križ, bilo bi strašno, ali bi morali radije i to podnijeti nego li proigrati život vječni. Da nam je označio kao znamen našega preodređenja svaki dan bičevan je do krvi, bilo bi nam vrlo gorko, ali bi morali radije i to podnijeti, nego li proigrati život vječni. Da nam je stavio kao znamen našega preodređenja tamnicu do smrti, bilo bi nam teško, ali bi morali i to stoput radije podnijeti nego li za sve vijeke čamiti u ognjenoj tamnici pakla. Da nam je stavio kao znamen našega preodređenja samo jedan sat spavanja na dan, bilo bi nam vrlo teško, ali bi morali po primjeru nekih svetaca radije i tu muku podnositi nego ne imati počinka više do vijeka. Da nam je stavio kao znamen našega preodređenja podnositi žeđu do smrti bilo bi nam teško, ali bi morali radije i to podnijeti, nego li žeđati za Bogom za sve vijeke, kad Ga izgubimo svojom krivnjom. A eto križ, bičevanje do krvi, doživotnu tamnicu, nespavanje, žeđu i slične izvanredne stvari traži Bog samo od izabranih duša, kojima daje i milost, da to mogu podnijeti. Od ogromnog broja ostalih ljudi traži barem marljivo slušanje riječi Božje, ako žele spasiti svoje duše i biti zauvijek sretni. "Tko je od Boga riječ Božju sluša". Što je još lakše mogao naći dobri Bog, kad čovjek kao razumno i slobodno biće mora barem nešto doprinijeti za svoj spas.

I kako će se gorko kajati i sramiti jednom na sudu Božjem mnogi evropski kršćani, kad vide, što su drugi morali pridonijeti, da uopće mogu čuti riječ Božju, a njima se je nudila badava.

Jednog dana molio je otac misionar u selu Regiaf u južnom Sudanu u Africi svoj brevir, kad li iznenada opazi pred vratima jednog desetgodišnjeg dječaka, koji je

bio najmarljiviji u kršćanskom nauku. Dječak je pozdravio misionara. "Pa kako ti, reče mu misionar, dolaziš sada ovamo, pa u ovako rastrganom odijelu? Jesi li se možda posvadio s kime na putu ili si kažnjen radi kakove nevaljalštine?" "Čuj, oče, odgovori mu dječak. Ti znaš kako ja rado slušam od tebe "riječ" (tako zovu Crnci katekizam). Ja sam dakle zamolio svoga ujaka, da mogu ići: ujače, ja želim ići k ocu, da čujem riječ, ona mi se tako dopada. A ujak (musliman) se izderao na me, da "riječ" ne vrijedi ništa, pojurio prema meni i izmlatio me štapom preko ruke, rekavši: to ti je za danas dosta! Ja nisam ni pisnuo, ali čim je on otišao, pošao sam ja k tebi, jer znam, da mi ti želiš dobro. I ne davši ni glasa od sebe radi boli, koju mu je zadala natečena ruka, zamolio je oca misionara: a sada mi, oče, reci riječ".

Da li je moguće, da bi se izgubila duša, koja ovako željno sluša i drži riječ Božju? Sigurno ne! Božanski se Spasitelj čak kune u današnjem sv.Evanđelju, kao da nije dosta jednostavna Njegova tvrdnja: "Zaista, zaista, kažem vam: ako tko bude držao riječ moju, ne će vidjeti smrti dovijeka!" (Iv 8,51).

Eto vam dakle znamena, da li ste Božji, i da li ćete spasiti svoju dušu: "Tko je od Boga, taj riječ Božju sluša!"

XXXI. "I NALOŽI IM: IDITE U SELO, ŠTO JE PRED VAMA! ODMAH ĆETE NAĆI MAGARICU PRIVEZANU I MAGARE S NJOM. ODVEŽITE JE I DOVEDITE JE K MENI" (Mt 21,2).

Cvijetna nedjelja.

Dragi vjernici!

Današnje nam sv.Evanđelje opisuje svečani ulazak Isusov u Jeruzalem, a čita se u Misi i Muka Gospodina našega Isusa Krista. Svečanim ulaskom htio je Isus pokazati, da ide dragovoljno u smrt za spas čovječanstva, kao i to, da su slavlje i patnje usko povezane međusobno. Sveti Matej nam je ocrtao taj prizor ovim riječima: "Kad se približiše k Jeruzalemu i dođoše u Betfagu na Maslinskoj gori, onda posla dva učenika i naloži im: idite u selo, što je pred vama! Odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom. Odvežite je i dovedite je k Meni! Ako vam tko rekne što, kažite: Gospodin ih treba. Odmah će ih pustiti. Stim se imala ispuniti riječ proroka: kažite kćeri sionskoj: kralj tvoj dolazi k tebi pun krotkosti. Sjedi na magarcu, na magaretu mladetu magaričinu. Učenici otidoše i učiniše, kako im je zapovjedio Isus. Dovedoše magaricu i magare, metnuše na njih haljine svoje, i On sjede na njih. Veoma mnogi iz naroda prostriješe haljine svoje po putu, drugi su rezali granje od drveća i pro-

stirali na putu. Mnoštvo naroda, što je išlo pred Njim i za Njim, vikalo je iza glasa: Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!" (Mt 21,1-9).

1. Sveti Ambrozije, biskup, tumačeći ovaj odlomak Evanđelja, kaže, da je ova magarica slika pramajke roda ljudskoga, Eve, a pod magaretom da se može razumjeti sav poganski svijet. (Hom.u Brev.).

I ne govori svetac bez razloga tako. Svojim grijehom neposluha u raju zemaljskom izgubili su Adam i Eva divne darove, kojima je Bog njih bio obdario, kad ih je stvorio. Mogao je dakle svaki od njih ponoviti ono što je rekao Psalmista: "Tada sam bio kao živinče bez razbora; kao nijema stoka, tako sam stajao pred tobom" (Ps 72,22).

Za kaznu su, tumači sv.Ambrozije, bili izbačeni iz raja. Postali su na neki način slični ovim privezanim magarcima: Magarci uz ogradu, a oni prikovani kletvom Božjom uz tu zemlju: "Prokleta neka je zemlja poradi tebe! S mukom ćeš se od nje hraniti sve dane života svojega. Trnje i korov rađat će ti, i ti ćeš jesti zelje poljsko." (I.Mojs.3,17-18).

I nitko nije bio u stanju da čovjeka odriješi od te kletve, da ga riješi smrti i vrati mu pravi život do li Spasitelj svijeta Isus Krist, kao što je svojim nalogom apostolima odriješio i ovu magaricu i magare u zaselku. Njemu imadu svi narodi svijeta, predstavljeni po riječima sv.Ambrozija u ovom magaretu, zahvaliti da su pozvani u Crkvu Kristovu, a prema tome iz smrti u život.

Imadu dakle razloga, da Mu kliču Hosana stanovnici Jeruzalema i sav židovski narod, jer dolazi pravi kralj duša i srdaca njihovih. Imadu razloga da kliču Hosana i svi ostali narodi svijeta, jer se eto približilo vrijeme, da postanu i oni članovi kraljevstva Božjega, kojemu je Krist utemeljitelj i vladar, pun krotkosti, milosrđa, dobrote i ljubavi. Imadu razloga da kliču Hosana i muški i ženski Onomu, koji dolazi da otkupi jedan i drugi spol, predstavljen u ovoj magarici i magaretu po riječima sv. Ambrozija. Ovim hvalospjevom Hosana, što znači Gospodine, spasi, započinju ono, što će nastaviti kroz vijekove izabrani u kraljevstvu nebeskom, za koje veli Knjiga Otkrivenja: "I vikahu glasom velikim govoreći: spasenje Bogu našemu, koji sjedi na prijestolju, i Janjetu." (Otkr. 7,10).

2. Vrijedno je pogledati oduševljenje toga svijeta što prati Spasitelja na Njegovom triumfalnom putu, Apostoli stavljaju haljine svoje, da posluže kao sjedalo Kristu Gospodinu. Mnogi ljudi stavljaju haljine svoje po putu, kuda ima proći Isus Krist. Treći se penju na palme i masline, režu grane njihove i stavljaju ih na put, kuda prolazi Isus. Opće oduševljenje povećava i zanosno klicanje male djece, koja su u hramu vikala: "Hosana Sinu Davidovu!" Svi su dakle bili jednog srca i jedne duše u taj čas u slavljenju i hvalenju Krista Gospodina, osim glavara svećeničkih i književnika, odnosno farizeja, ko-

koji su kipili od bijesa radi toga, jer su smatrali, da se time umanjuje njihov ugled i auktoritet.

I tko bi ovaj čas i pomislio, da će se za par dana taj svijet povesti za njihovim opakim primjerom. A ipak što vidimo? Mnogi od ovih istih, koji sada viču Hosana, na Veliki Petak viču - raspni Ga! Mnogi od ovih, koji sada viču Hosana, na Veliki Petak odobravaju, da se Isusa ćuška i udara. Mnogi od ovih, koji sada viču Hosana, kliču od veselja, kad vide na Veliki Petak Krista za porugu obučena sad u bijelu sad u crvenu haljinu. Mnogi od ovih, koji sada kliču Hosana nisu zadovoljni na Veliki Petak niti kad se Isus pojavljuje pred njima na smrt izbičevan i okrunjen trnovom krunom. Mnogi od ovih, koji sada viču Hosana, na Veliki Petak traže, da radije bude pušten na slobodu razbojnik i ubojica Baraba nego Spasitelj Isus Krist, njihov najveći dobročinitelj. Mnogi od ovih, koji sada viču Hosana, na Veliki Petak viču - krv Njegova na nas i na djecu našu - samo da prisile Pilata te izreče smrtnu osudu nad Kristom. Mnogi od ovih, koji sada viču Hosana, prate ga na Veliki Petak kletvama i porugama na Njegovom samrtnom križnom putu. Mnogi od ovih, koji sada kliču Hosana, hule na Njega i kad je već razapet na križu i rugaju Mu se, neka siđe s križa, ako može. Mnogi od ovih, koji sada kliču Hosana, postali su na Veliki Petak krivci Njegove strašne smrti na križu, jer su svojim nečovječjim urlanjem, vikom i prijetnjama istisnuli od Pilata smrtnu osudu Isusovu.

Kakva je to pouka za svakoga onoga, koji želi iskreno služiti dragome Bogu. I već nas knjiga Sirahova opominje: "Sinko moj, ako misliš služiti Bogu, onda budi spreman na napasti... Pristani uz Njega i ne otpadaj od Njega... I stiglo te što mu drago, primi i ustrpi se u raznim slučajevima nevolje svoje!" (Sir 2,1-4).

Hiljade i hiljade puta ponovile su se u povijesti kršćanstva ovi prizori Cvijetne nedjelje, ali odmah iza toga i Velikoga Petka. Kad je sv.Pavao u Listri čudesnim načinom ozdravio hroma od poroda, bili su ljudi tako oduševljeni, da su ga smatrali bogom i htjeli prinijeti za žrtvu junce, te je Pavao jedva uspio odvratiti ih od tog nauma. Ali eto čas iza toga došli su neki Židovi iz Antiohije i Ikonija, pobunili te ljude, i ti isti ljudi "kamenovaše Pavla i izvukoše iz grada, misleći da je mrtav." (Dj 14,19).

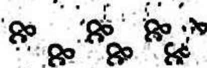
Sv.Ivana Krizostoma dao je carski dvor u Carigradu protiv njegove volje dovesti iz Antiohije u Carigrad za biskupa, jer je divno propovjedao. Ali eto iz istoga carskoga dvora potekla je na zahtjev carice Eudoksije odredba, kojom se sv.Ivan Krizostom šalje u progonstvo, gdje je i umro, makar nije ništa skrivio.

Henrik VIII. engleski kralj s toliko je oduševljenja branio katoličku Crkvu i primat Papin, da je od Pape dobio počasni naslov "defensor fidei", branitelj vjere.

A za koju godinu kasnije nije imao Papa ni Crkva većeg neprijatelja od Henrika, kad Papa nije mogao odobriti njegovog konkubinata.

Đakon Vigilije učinio je neke ustupke carigradskom carskom dvoru. Za nagradu bio je po želji dvora izabran za Papu. Kad je kao Papa Vigilije svom odlučnošću branio interese katoličke vjere, imao je kroz sedam godina podnositi tolike muke i borbe, da je na povratku u Rim i umro.

Hosana i Raspni ga, to su dva nerazdruživa pojma u životu kršćanina, koji želi iskreno služiti Bogu. To nam pokazuje Cvjetna Nedjelja s primjerom Isusa Krista. Pravi se dakle kršćanin mora pripraviti pravovremeno, da ga ne obori "raspni ga" eventualnih životnih protivština sa strane ljudi. K sv.Makariju, glasovitom egipatskom pustinjaku došao je neki mladi čovjek iz Aleksandrije, koji je htio reći zbogom svijetu i služiti samo Bogu. Makarije mu reče: "Idi u obližnji grad na groblje, stani na groblju i reci onima, koji su tamo pokopani sve zlo, što samo može jedan čovjek drugome izreći zla." Nalog je bio neobičan, ali ga je mladić izveo. Kad se je vratio, upita ga Makarije: "Što su ti rekli mrtvi na tvoje riječi?" "Ništa". "Dobro, pođi opet i reci im sve najljepše, što samo može jedan čovjek drugomu." Mladić je otišao i izvršio i taj nalog. Kad se je vratio, upita Makarije: "No što su ti rekli mrtvi ovaj puta?" "Ništa". "Dobro, odgovori Makarije, zapamti si tu pouku. Kad dođeš dotle, da te govor i sud ljudi tako malo dira kao i mrtve, onda si našap pravu mudrost." Isus Krist nije dobio Hosana, jer ga je zaslužio. Ali nije odbio ni raspni Ga - makar ga nije zaslužio. A sluga nije nad Učitelja!

XXXII. "EVO DRVO KRIŽA, NA KOJEM JE VISJELO SPASENJE SVIJETA!" (Iz obreda na Vel.Petak)

Veliki Petak

Dragi vjernici!

Kada svećenik kod današnjih sv.obreda otkriva križ Spasiteljev, koji je, kao što se sjećate, bio pokriven ljubičastim velom od Gluhe Nedjelje, onda pjeva ovako: "Evo drvo križa, na kojem je visjelo spasenje svijeta!" Time kao da poziva sve, da upru svoj pogled na Raspelo. A ja bih rekao još i nešto više: da naime otvore i svoje uši, unutarnje uši duše, jer je križ Isusov najveća propovjedaonica svijeta, i nijedan propovjednik, kad bi baš imao i glas groma, nebi bio u stanju tako glasno propovjedati, kao što propovjeda slika raspetoga Isusa.

1. Prvo što nam propovjeda Isus na križu, to je ljubav prema neprijateljima. Odkako postoji svijet, nikada nije jedan čovjek potpuno nevin pretrpio toliko zla, toliko podlosti sa strane svojih neprijatelja, koliko Isus Krist. I kad već izdiše na križu, još mu se rugaju, da mu ogorče i zadnji trenutak života. A što kaže Isus na sve te klevete, na sve te poruge, na svu tu mržnju, na ćuške, na bičeve, na trnovu krunu, na pljuvanke, na teški teret nošenja križa, da sramotu svlačenja odijela, na strašno pribijanje na križ, na napajanje octom i žučju i sve druge strahote, koje ne može čovjek ni pojmiti? Na sve te strahote Isus odgovara toplom molitvom Ocu nebeskomu: "Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine." (Lk 23,34). Za vrijeme revolucionarnih previranja u Francuskoj godine 1848. bio je teško ranjen francuski general Damesme. Kad je umirao da je bolničarki nešto novca uz riječi: "Molim Vas, sestro, dajte odslužiti dvije svete Mise: jednu za mene, a drugu za onoga, koji me je smrtno ranio". Svakako lijep čin ljubavi prema neprijatelju. Ali je tek blijeda slika onoga, što je učinio Isus na križu prema svojim neprijateljima.

2. Drugo što nam propovjeda Isus na Križu, jeste blagost i strpljivost. Čitamo o sv.Vinku Paulskom, da se nije nikada uzrujao na pogrješke ili i veće grijehe drugih ljudi. Ako se je takova što desilo, on bi samo blago primijetio: "Svojstveno je čovjeku da griješi, jer je u grijehu začet i rođen". Time je sv.Vinko upro na Spasitelja raspetog na križu, na Njegovu blagost za kojega govori Izaija prorok: "Kao ovca što se vodi na zaklanje, i kao janje, što je nijemo pred onim, koji ga striže, ne otvori on usta svojih". (Iz 53,7-8).

3. Treće što nam propovjeda Isus na križu jest poslušnost. Volja je Oca nebeskoga bila, da na taj način spasi ljudski rod. A Isus se eto volji Oca nebeskoga pokorio, "postavši poslušan do smrti, do smrti na križu"(Filip 2,8). Neposluhom, ubravši plod sa zabranjenog drveta, upropastili su Adam i Eva svoje potomstvo. Poslušnošću na drvetu križa vraća Isus Krist izgubljeni život rodu ljudskome i otvara mu opet vrata raja. Ugledavši se dakle u primjer poslušnoga Krista, mogla je sv.Terezija od Maloga Isusa reći s punim pravom: "U nebu će dragi Bog ispuniti svu moju volju, jer ja nisam nikada na zemlji činila svoje volje".

4. Četvrto što nam propovjeda raspeti Krist, to je beskrajna dobrota. Te strašne muke zaslužili smo mi. A On ih eto uzima na se da nas spasi od još groznijih muka pakla. Čitamo o grčkom zakonodavcu Zeleukusu, da je na molbu svojih sugrađana dao grčkim kolonistima u Lokri Epizephyrii mudre i pravedne zakone. Nesreća je htjela, da njegov sin počini zločin, koji se je kažnjavao osljepljenjem na obim očima. I što je učinio Zaleukus? Nije povukao zakona natrag, nego je našao načina, da izjednači pravdu i ljubav. Njegovom sinu bilo je iskopano desno oko, a otac si je dao iskopati za sina lijevo oko, da njegovo nesretno dijete ne bude posve slijepo. Nije li to učinila u hiljade

puta većoj mjeri ljubav i dobrota našega Spasitelja na križu, koji se ponudio Ocu nebeskomu, da kaznu, koju smo mi zaslužili, iskali na Njemu, da mi ne propadnemo zauvijek.

5. Peto što nam propovjeda danas raspeti naš dragi Isus, jest strahota pravde Božje, koja traži takovu naknadu za istočni grijeh i sve ostale grijehe ljudi. Milijuni ovaca i goveda poklani su od početka svijeta do Krista kao žrtva Bogu za grijehe. Samo za Salomona kralja čitamo, da je prigodom posvete jeruzalemskog hrama "žrtvovao toliko ovaca i goveda, da ih se poradi njihova mnoštva nije moglo izbrojiti niti proračunati." (III. Kr.8,5). I sve to nije moglo umilostiviti pravde Božje niti vratiti čovjeku izgubljenu sreću raja. Pa da su se žrtvovali na križu i svi ljudi, što su živjeli od početka svijeta do danas, ne bi bili mogli isplatiti pravdi Božjoj duga za grijeh. Samo Onaj, kojega danas gledamo na križu, Sin Božji Isus Krist, bio je u stanju da zadovolji pravdi Božjoj, jer se za uvredu beskrajnoga veličanstva Božjega traži i beskrajna žrtva, a tu može prinijeti samo Bog.

6. Šesto, što nam propovjeda danas Isus Krist sa drveta križa, jest svemoć Božja. Sunce po Njegovom nalogu u po bijela dana sakriva svoje lice. Zemlja se trese na zapovjed Gospodnju. Stijene pucaju i to u protivnom smjeru, nego bi morale po naravnom zakonu, kako svjedoče učenjaci, koji su se zanimali tim pitanjem. Grobovi se otvaraju sami od sebe i mrtvi na zapovijed Božju ustaju iz grobova i ulaze u sveti grad. Zavjes hramski, neobične veličine i ljepote, dika hrama jeruzalemskoga razdire se od vrha do poda nevidljivom snagom. Božja svemoć i veličina pokazala se u tolikoj mjeri prigodom smrti Isusove, da je i sam poganski satnik sa svojim ljudima morao priznati: "Ovaj je zaista bio Sin Božji" (Mt 27,54).

7. Sedmo što nam propovjeda dragi Isus na drvetu križa jest neumrlost duše. Razbojnik naime s desne strane pokajao se za svoje opačine i zamolio oproštenje: "Isuse, spomeni me se, kad dođeš u kraljevstvo svoje!" A On mu odgovori: "Zaista, kažem ti: danas još biti ćeš sa Mnom u raju" (Lk 23,42-43). Nije dakle sve svršeno sa smrću tijela, kako nas hoće uvjeriti propagatori materijalističkog nazora na svijet, nego pravi život počinje tek iza smrti tog našeg kukavnog tijela. Lijepo je dakle rekao Garcia Moreno, plemeniti predsjednik Ecuadora, kad se srušio pod udarcima ubojica, mrzitelja Božjih: "Bog ne umire". A jer je duša naša stvorena na sliku i priliku Božju, zato ni ona ne umire, nego živi dalje uvijeke, kako vidimo iz riječi Kristovih na križu raskajanom razbojniku.

8. Osmo što nam propovjeda Isus Krist na drvetu križa jest posljednji sud. Kao što je dobri razbojnik Njemu s desne strane, a neraskajani s lijeve, tako će na

koncu svijeta, na Sudnjem Danu stajati svi ljudi sviju vremena Njemu s desne ili s lijeve, već prema tomu, da li su otišli s ovog svijeta u stanju milosti Božje ili u stanju smrtnoga grijeha. I oni s desne čuti će slično kao i dobri razbojnik utješnu riječ Krista Suca: "Dođite blagoslovljeni Oca Mojega i primite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta." (Mt 25,34). A oni s lijeve otići će kao i neraskajani razbojnik s Golgote "u oganj vječni, što je pripravljen đavlu i anđelima njegovim" (Ibid 41).

9. Deveto što nam propovjeda Isus Krist sa drveta križa jest uskrsnuće tijela. Ne samo duša, nego i ljudsko tijelo, koje je bilo oruđe duše, biti će jednom dionik nagrade ili kazne. A da će uskrsnuti to tijelo, makar se raspalo u grobu, svjedoče činjenica, da su se prigodom smrti Isusove na križu "grobovi otvorili i mnoga tjelesa svetih, koji su bili preminuli, uskrsnuše. Oni izađoše iz grobova po uskrsnuću Njegovu, uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima." (Mt 27,52-53). I sam je besramni Voltaire morao priznati jednoj dami, kad ga je zapitala za uskrsnuće tijela: "Uskrsnuće tijela, gospođo, to je najjednostavnija stvar na svijetu: zar Onaj, koji je prvi put stvorio čovjeka, ne će biti u stanju stvoriti ga i drugi put?"

I mnogo toga još propovjeda nam raspeti naš Otkupitelj na drvu križa. Treba samo da otvorimo oči i uši naše duše. U nekom dvorcu blizu Pariza bila je velika svečanost. Glumci i glumice zabavljali su goste tako dobro, da su konačno zakasnili i na vlak. Smjestili su ih za prenoćište u dvorcu, kako su znali. Neka mlada glumica, kad je došla u sobu za nju određenu, počela je ogledati slike po zidovima. Najednom joj zapne pogled na Raspetog od slonove kosti, pričvršćenog na crnom drvetu križa. Mlada glumica, krštena doduše, ali drugo ništa, bila je zahvaćena ovim prizorom boli i beskrajne ljubavi. Promatrala je noge, ruke, rasmrskano tijelo Isusovo probodeno srce, lice, trnovu krunu, krvlju zalivene oči. Već se je danilo, a ona je još klečala pred Raspetim. Onda je ustala i najavila svoju tvrdu odluku, posvetiti svoj život Kristu. I održala je riječ. Neka to bude i naša odluka na današnji dan!

XXXIII. " NE BOJTE SE VI!" (Mt 28,5)

Na blagdan Uskrsa.

Dragi vjernici!

Kratko je, ali puno pouke i radosti za kršćanske srce današnje sv.Evanđelje. "U ono vrijeme, Marija Magdalena, Marija, mati Jakovljeva, i Saloma, kupiše mirisa, da pođu i pomažu Isusa. Vrlo rano u prvi dan sedmice dođoše na grob, kad je sunce uprav izašlo. Govorile su među sobom: "Tko će nam odvaliti kamen s grobnoga ulaza?" Kad su pogledale vidješe, da je kamen bio već odvaljen. Bio je naime vrlo velik. Uniđoše u grob i vidješe mladića u bijeloj haljini, gdje sjedi s desne strane, i uplašiše se vrlo. A on im reče: "Ne bojte se! Tražite Isusa, Nazarejina, Propetoga. Uskrsnuo je, nije ovdje. Evo, ovdje je mjesto, kamo su ga bili položili. Sad idite i javite učenicima njegovim, posebno Petru: On ide pred vama u Galileju. Tamo ćete Ga vidjeti, kao što vam reče" (Mk 16,1-7).

1. Oduvijek je čovjeka obuzimalo strahopočitanje pred Otajstvom groba. Kletva naime Gospodnja nad prvim ljudima u raju zemaljskom, a onda i njihovom potomstvu - prah si i u prah ćeš se pretvoriti - ostavila je neizbrisiv trag u srcima ljudi. S jedne strane strah pred grobom, s druge strane neodoljiva čežnja za srećom i vječnim životom. Onaj strah pred grobom doveo je neke do tolike mjere ludila, da se trude makar uzaludno, pomoću krematorija, spaljivanjem leševa, zatrti svaki trag i uspomenu na sud Božji. Ali Kristova smrt i uskrsnuće od mrtvih izmijenila je iz temelja stanje stvari. "Zato je, veli sv.Ćiril Jeruzolimski, zato je Krist bio pokopan u zemlji, da prokleta zemlja mjesto prokletstva opet donosi blagoslov" (Ćir.Jer.cat.13,18).

2. I svete dakle one žene, koje se nisu sramile Isusa za vrijeme Njegove strahovite Muke, obuzima čuvstvo strahopočitanja, kad su se približavale grobu, da pomažu Njegovo sveto tijelo. Na svoje najveće čudo nađoše golemi grobni kamen, koji im je zadavao toliko brige na putu već odvaljen, tako te su mogle bez poteškoće unići u grobnicu. Ali kolikog li opet začuđenja, kad su mjesto tijela Kristovog ugledale dva u bijelo obučena mladića. "I uplašiše se vrlo", veli Sv.Pismo. Uplašiše se, jer su došle u dodir s onim svijetom iz groba, u kojem se život odvija po sasvim drugim zakonima, nego li život tijela na tome svijetu. Ali su odmah, jer su to bile pravedne i svete žene, čule utješnu riječ: "Ne bojte se! Tražite Isusa Nazarejina, Propetoga... uskrsnuo je.. On ide pred vama u Galileju...tamo ćete Ga vidjeti."

U Evanđelju pak sv.Mateja dobro je naglašeno: "Ne bojte se vi! Znam, vi tražite Isusa, Propetoga" (Mt. 28,5). Prema tome, netko se ipak ima bojati, kad se vi

ne trebate bojati. Tko se dakle ima bojati, a tko se opet ne treba bojati, prema riječima anđela, uskrsnuloga Krista? Tko se pr-ema riječima anđelovim ne treba ni najmanje bojati groba, a tko imade razlog strepiti pred grobom, kroz koji mora proći čovjek prije sveopćeg uskrsnuća? Vrijedno se je u to zamisliti na današnji sveti blagdan Kristova uskrsnuća, da svoje nade ne gradimo na pijesku nego na tvrdoj pećini; da radost naša ne bude radost djece nad balonima od sapunice, nego radost, "koje nitko ne će uzeti od nas" (Iv 16,22) da se poslužimo riječima Kristovim.

Ponajprije dakle, bojte se! Bojte se vi, veliki svećenici židovski, koji ste puni oholosti i mržnje prema Kristu, dali Krista nepravedno uhvatiti, koji ste ga izvrgli svim mogućim porugama i uvredama, a onda ga predali poganinu, da ga osudi na smrt. Boj se, Juda, koji si ljubav Sina Božjega naplatio izdajničkim poljupcem i utjelovljenog Boga prodao kao roba za trideset srebrnika i napokon zdvojio o milosrđu Njegovom, koje prašta pokajniku.

Bojte se vi, farizeji, koji ste sve svoje znanje, svu svoju moć upotrijebili samo na jedno: da ometate čitavo javno djelovanje Kristovo, da spriječite dolazak blage vijesti, Evanđelja, u srca ljudi; koji ste svu svoju zlobu upotrijebili, da nahuškate nerazboritu masu, da traži smrt za svoga najvećega dobročinitelja, a slobodu za razbojnika; koji ste puni mržnje došli dotle, da s nahuckanom, razularenom masom vičete, ne bi li lakše sklonili Pilata na smrtnu osudu - krv Njegova na nas i na djecu našu!

Bojte se vi, saducejі, koji ste ne jedanput tražili od Krista odgovor na razna pitanja života, ne u dobroj nego u zloj namjeri; a On je u svojoj dobroti dao i vama, makar pokvarenjacima, odgovor dostojan Boga, a spasonosan za vaše duše; ali ste vi otvrdnuli u svojoj zloći i svojim bogom proglasili trbuh, jer vam je sva mudrost i sve nastojanje išlo oko toga, da zgrnete blaga, da imate jesti i piti, i da možete nesmetano udovoljavati svojim putenim užicima.

Bojte se vi, kukavni lažni svjedoci, koji ste kao loši sluge gorih gospodara u svojoj pokvarenosti došli dotle, da krivo svjedočite proti Onome, koji je vječna i neprevarljiva istina, koji ispituje i bubrege i srca ljudi!

Bojte se vi, kukavni razbludni Herode i pokvarena družino, koji niste htjeli shvatiti veličine časa milosti Božje, dok vas je opominjao pravednik Ivan Krstitelj, nego ste otvrdnuli u svojoj zloći i narugali se sotonski, izmučenom Kristu oblačenjem u bijelu haljinu i drugim porugama.

Boj se ti, kukavni Pilate, koji si imao moć, da Isusa, čiju si nevinost javno priznao, oslobodiš, a ti si

Ga ipak, protiv svakog prava i protiv vlastitog uvjerenja osudio na strašnu kaznu bičevanja i smrti na križu.

Bojte se vi, pokvareni vojnici, koji ste vlastitom pobudom na kazan bičevanja dodali strahovitu kaznu krunjenja trnovom krunom. Bojte se vi, pokvareni vojnici, koji ste od straha popadali kao mrtvi prigodom uskrsnuća Kristova, a onda ipak, lakomi za novcem, makar vas je dobrota Božja bila poštedila, za volju opakih farizeja i velikih svećenika, lažete, da su Krista ukrali apostoli, dok ste vi spavali. Kao da će svijet vjerovati spavajućim svjedocima. Boj se i ti, neraskajani razbojniče, koji i u zadnji čas odbijaš poziv ljubavi Božje, a prihvaćaš mržnju sotone!

Jednom riječi, bojte se svi, koji ste pogazili zakon Božji, a ostali ipak tvrda i neraskajana srca kraj svih opomena i poziva Božje dobrote i Božjeg milosrđa.

Ali isto tako, ne bojte se! Ne boj se ti, Marijo Magdaleno, koja si, istina, duboko bila ogreznula u sramotnim grijesima i mnoge zavela na grijeh, ali si isto tako suzama pokajnicama prala noge Kristove i otirala ih svojom kosom; koja si ostala vjerno uz Njega i na sramotnom drvu križa, kad Ga je sve ostavilo; koja evo rano raniš, da Njegovom mrtvom tijelu iskažeš počast i u grobu.

Ne boj se ni ti, Petre, prvače apostola, makar si se uz zakletvu odrekao Krista i tvrdio da nisi nikada vidio Onoga, kojemu si malo prije davao vjeru, da Ga ne ćeš ostaviti makar Ga svi ostavili. Jer, ako si duboko pao po slabosti ljudskoj, ali si i iskrenim suzama pokajnicama oprao svoj grijeh.

Ne boj se ni ti, nevjerni Toma, jer kolikogod si tvrdoglavo ustrajao u svom nevjerovanju uskrsnuća kraj svih protivnih tvrdnja, ipak si dirnut dobrotom Kristovom na koljenima priznao: - Gospodine moj, i Bog moj - i svoje priznanje zapečatio kasnije i vlastitom krvlju.

Ne bojte se ni vi, ostali apostoli, jer ako ste se i pokazali slabići u času Muke Kristove, nije bilo zle volje u vama jer ste mučeničkom smrću pokazali, da se ne date odijeliti od Onoga, koji vas je u svom milosrđu odabrao za glasnike Evanđelja.

Ne boj se ni ti, skrušeni razbojniče na križu! Jer ako si prije omastio ruke tuđom nevinom krvlju, sada se kupaš u vlastitoj krvi, dok istodobno priznaješ javno svoju krivicu i nevinost Kristovu na križu. Za tako raskajana srca nema osude, nego samo mile riječi oproštenja - još danas ćeš biti sa mnom u raju!

Ne boj se ni ti, tvrdi rimski kapetane, jer si po tuđem nalogu morao voditi Krista na Golgotu! A kad si vidio sve što se zbiva u času Njegove smrti, pred svima si priznao Božanstvo Njegovo govoreći: "Zaista ovaj čovjek, bijaše Sin Božji!"

Jednom riječi, ne bojte se svi vi, koji ste možda zalutali na životnim stazama i udaljili se od Boga grijesima

svake vrste, ali isto tako iskreno poput raskajanog sina udarate se u prsa - Bože milostiv budi meni griješniku, nisam dostojan, da se nazovem dijete Tvoje! Za sve takove dan slavnoga Kristovog uskrsnuća nije dan bojazni, nego dan najiskrenije kršćanske radosti.

Što je naime bol njihova srca drugo, nego razapnuće strasti, što je ona drugo nego li smrt s Kristom, na križu boli. A veli apostol: "Ako smo s Njime umrli, s njim ćemo i živjeti; ako podnosimo, s njim ćemo i kraljevati!" (II.Tim 2,11-12).

I zato imaju pravo redovnici Trapisti, kad na sveti dan Kristova Uskrsnuća mijenjaju svoj običajni pozdrav. Ti naime strogi redovnici pozdravljaju se kroz godinu pozdravom, koji svjetskim ljudima neugodno zvuči: memento mori! Sjeti se, da ćeš umrijeti! Ali kad osvane sveti dan Uskrsnuća Gospodinova, uberu jedan cvijet, koji zovu "ključ neba", i predaju ga jedan drugome uz veseli pozdrav - memento vivere! Sjeti se života! Misli na život. Ne život više, koji je skopčan s toliko boli, da se prije može zvati smrt nego život, nego na onaj život, koji je Krist otvorio ljudima svojim slavnim uskrsnućem; na onaj život, gdje nema više suza ni plača, gdje nema više zavisti ni mržnje, gdje nema više straha ni bojazni, gdje nema više boli ni žalosti, nego beskrajna sreća u gledanju Boga, za koje veli apostol: "Niti je oko vidjelo niti je uho čulo, niti je u srce ljudsko ušlo, što je Bog pripravio onima, koji Ga ljube!" (I.Kor 2,9). Ne bojte se dakle, vi svi, koji ljubite Boga, nego se radujte i veselite radi Uskrsnuća Krista Gospodina, jer je ono zalog i vašeg uskrsnuća i vašeg vječnog života!

XXXIV. "A MI SMO SE BILI NADALI, DA ĆE ON IZBAVITI IZRAELA" (Lk 24,21).

Uskrsni ponedjeljak.

Dragi vjernici!

Jedan dirljiv i poučan prizor iznosi nam današnje sv.Evanđelje. Iza smrti Spasiteljeve i Njegovog uskrsnuća, dvojica od Njegovih učenika, misleći, da je i onako sve izgubljeno, pošli su u Emaus, dva i pol sata hoda od Jeruzalema. Putem su razgovarali među sobom o svemu, što se je bilo dogodilo tih dana u Jeruzalemu. Tada im se približi Isus, ali Ga oni nisu prepoznali. To je Spasitelj namjerice učinio, da tako ispravi njihovo krivo mišljenje i pripravi ih na čas, kad će im se otkriti. Na pitanje Isusovo, zašto su tako žalosni, ispripovjedili su Mu oni sve što se je bilo dogodilo tih dana u Jeruzalemu, a onda dodali: "A mi smo se bili nadali, da će

On izbaviti Izraela. I nakon svega, ovo je danas treći dan, kako se je to dogodilo." (Lk 24,21). To je dakle najglavniji razlog, zašto im se Isus nije odmah otkrio. Valjalo je poučiti ih i ojačati njihovu slabu vjeru, koja je bila posve klonula. I počevši od Mojsija i svih proroka tumačio im je štogod je pisano o Njemu u Sv.Pismu. Kad su došli do sela, pričinio se Isus kao da ide dalje, ali su Ga oni vruće zamolili: "Ostani s nama! Brzo će večer. Dan se je već nagnuo." (Ibid 29). Tada se Isus svrati s njima. Dok je s njima sjedio za stolom, uze kruh, blagoslovi, prelomi ga i pruži im ga. Tada im se otvoriše oči i prepoznali su Ga, ali je Njega u isti mah nestalo s očiju njihovih. Odmah su se u isti čas vratili u Jeruzalem da priopće radosnu vijest ostalim apostolima, koji su bili na okupu u dvorani Posljednje Večere.

1. "A mi smo se bili nadali, rekoše oni Isusu, da će On izbaviti Izraela." Iz ovih riječi vidimo, dragi vjernici, kako je čovjek bijedan stvor, i kako pakleno sjeme sumnje može da uništi u njemu za čas sve blago vjere, ako ga milost Božja ne drži, i ako ne bude ustrajno molio za očuvanje dara vjere.

Da li su imali razloga ovako govoriti? Tri godine imali su prilike oni i apostoli gledati silna djela Isusova, koja su svjedočila više od svake riječi, da je On Bog. Imali su prilike vidjeti bezbroj puta, kako na jednu riječ Isusovu slijepi progledavaju, gluhi čuju, nijemi dobivaju dar govora, hromi hodaju, sakati mogu baratati rukom, gubavi se čiste, uzeti ustaju, grozničavi i krvotočni ozdravljaju, opsjednuti se oslobađaju đavla, grbavi ispravljaju, bolesnici svake vrste ozdravljaju, mrtvi ustaju. Povrh toga čuli su mnogo puta proročanstvo, da Isus mora trpjeti i umrijeti, ali će i uskrsnuti. I sada nakon svega toga, izgubili su oni svaku nadu u Isusovu stvar, i sve što mogu da kažu, jest žalosna riječ: "A mi smo se nadali, da će On izbaviti Izraela"....

I nemojte misliti, da samo ova dvojica tako govore. Pokunjen i stisnut u kutu stoji i sveti Petar, onaj isti Petar, koji je tako bio siguran o svojoj vjernosti Isusu, da je tvrdio: "Život ću svoj položiti za Te!" (Iv 13, 37). Onaj isti Petar, koji je tri dana prije tvrdio: "Gospodine spreman sam s Tobom ići u tamnicu i u smrt" (Lk 22,33). Pokunjen i bez nade u Isusovu stvar stoji i sveti Toma, onaj isti Toma, koji je nedavno tako odlučno bodrio ostale: "Hajdemo i mi, da umremo s Njime" (Iv 11,16). Pokunjen i bez nade u Isusovu stvar stoji i sveti Bartol, onaj isti, koji je tako oduševljeno izjavio bio, kad mu je Isus pokazao, da znade sve tajne srdaca: "Učitelju, Ti si Sin Božji, Ti si kralj Izraelov." (Iv 1,49). Pokunjen i bez nade u Isusovu stvar stoji i sv.Jakob, koji je, uvjeren o Isusovoj slavi, tražio preko svoje majke, da sjedi s desne Isusu u kraljevstvu Njegovom. (Mt 20,21). Pokunjen i bez nade u Isusovu stvar stoji i sv.Filip, koji je bio svjedok, kako su pogani došli željni i zamolili ga: "Htje-

li bismo vidjeti Isusa" (Iv 12,21), jer je slava Njegova doprla i do njih. Pokunjen stoji i sam sv. Ivan, koji je bio svjedokom Njegovog preobraženja na Taboru, i koji je u svojoj revnosti za Isusa tražio, da siđe "oganj s neba" (Lk 9,54) i spali stanovnike jednog samaritanskog mjesta, jer Ga nisu bili primili. Pokunjeni stoje i bez nade u Isusovu stvar i svi ostali učenici i apostoli, oni isti apostoli, koji se nisu dali natkriliti od Petra u tvrdnji, da su Mu vjerni, pa su izjavili, da ga ne će zatajiti ,"ako bi morali poći i u smrt" (Mt 26,35) i zadnji još čas tvrdili: "Vjerujemo, da si od Boga izišao" (Iv 16,3o).

I nemojte misliti, da se ti isti prizori nisu ponovili bezbroj puta kroz povijest kršćanstva, ponavljaju se danas, i ponovit će se još do konca svijeta. Kad je ono krivovjerac Arije počeo širiti svoje bezboštvo, videći ljudi, da ga podupire i oružana carska sila, otišlo je za tim zloglasnim krivovjercem skoro tri četvrtine kršćanstva. Zar nije njihov otpad prethodila sumnja - mi smo mislili - kao i kod ove dvojice učenika?

I kad je za zloglasnim Luterom pošla tolika masa svijeta, videći, da ga podupiru moćni knezovi, što je bio povod tom otpadu nego li sumnja - mi smo mislili?...

I kad je za zloglasnim Zwinglijem i Kalvinom pošla tolika masa ljudi, videći da nekažnjeno širi svoje krivovjerje, što je bio povod tom otpadu nego li sumnja - mi smo mislili?...

I kad je Henrik VIII. povukao uz pomoć krvave sile tolike milijune u svoju zabludu zar nije i tomu prethodila kod tih ljudi sumnja - mi smo mislili?...

I kad vidimo, da razni bezbožni pisci uspijevaju povući za sobom hiljade i hiljade ljudi, uvijek gotovo prethodi sumnja - mi smo mislili... Svaka poruga, koja se sruši na Crkvu Kristovu, svaki napadaj na vrhovnog glavara Crkve, svako iole jače progonstvo odmah pokoleba slabiće u vjeri u Krista i misle, da je sve izgubljeno, ako se stvari nisu razvile onako, kako su si oni to u svojoj kratkovidnosti zamislili, umjesto da drže na umu: "Zar nije morao Mesija to trpjeti i tako unići u slavu svoju?" (Lk 24,27). Kad su jedne godine došli u audienciju k Papi Piju X. mladi rimski bogoslovi, upitao je Papa smješkajući se, koje su oznake katoličke Crkve? I dakako, odmah se je čuo školski odgovor: "Jedna, sveta, katolička i apostolska!" "Ništa više?", upita smješkajući se Papa. "Ne!" "No onda ću vam ja reći, nastavi starac: progonstvo! U Evanđelju stoji: ako su Mene progonili i vas će progoniti. Progonstvo je za nas katolike dnevni kruh: ono je znak, da smo pravi učenici Isusa Krista."

I kao što ova dvojica učenika nisu smjeli sumnjati u uspjeh Isusove stvari nakon svega što su vidjeli svojim očima, i kao što apostoli nisu smjeli sumnjati u

uspjeh Isusove stvari nakon svega što su vidjeli, tako ni danas, nijedan kršćanin, "koji je poprimio svetu vjeru pod učiteljskim nadzorom Crkve, kako veli sveti Vatikanski Crkveni Sabor, ne može nikada imati pravednoga razloga, mijenjati ove svoje vjere ili ju dovoditi u sumnju." (Dz 1794).

2. I morate znati, da svaka takova sumnja vrijeđa Boga. Mojsije je u pustinji posumnjao, hoće li izbiti vodu iz pećine žednome narodu prema riječi Gospodnjoj. Gospod ga je za to prekorio i za kaznu je Mojsije, taj veliki sluga Božji morao umrijeti izvan zemlje obećane, za kojom je toliko žudio. Zakarija je posumnjao, hoće li doista u starosti dobiti sina prema riječima anđelovim. Za kaznu je morao biti nijem punih devet mjeseci, dok se nisu ispunile riječi, koje mu je rekao anđeo po nalogu Božjem. Petar je na čas posumnjao hoće li po moru doprijeti do Krista kad je vidio jaki protivni vjetar. I odmah je počeo tonuti u dubinu. I još je najmanje što je prošao s ukorom sveti Toma radi svoje sumnje. Još je najmanje što su ova dvojica učenika primila ukor: "O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što su navješćivali proroci." (Lk 18.25). Tko bi naime nerazborito sumnjao i nastavio usprkos opomena Crkve sumnjati o istinama vjere, taj bi bio sličan onima, koji su sagradili kuće nad šupljim tlom ugljenokopa, te su se jednog dana sve skupa porušile, jer nisu imale temelja. Ima za to hiljade i hiljade prežalosnih primjera.

3. Jednu međutim dobru stvar možemo naučiti od ove dvojice učenika. Osjetivši kako njihovo srce gori, dok je Isus govorio s njima putem, nisu se više mogli rastati s Njime, pa su Ga počeli nukati i govoriti: "Ostani s nama! Brzo će večer. Dan se je već nagnuo." (Lk 24,29). To neka bude i naša neprekidna molitva u sumnjama života: "Ostani s nama, Isuse! Brzo će večer. Dani našega života već se naginju kraju, makar smo tekar počeli živjeti. Ne daj da se ikada pokoleba naša vjera u Tebe i u Tvoju svetu Crkvu! Ne daj, da ikada sumnja podgrize korijen stabla naše vjere i u tom nas stanju zadesi smrt, jer "stablo, kamo padne, tamo i ostaje" (Crkv 3,11) do vijeka.

XXXV. "KOJIMA OPROSTITE GRIJEHE, OPROSTIT ĆE IM SE, KOJIMA ZADRŽITE, ZADRŽAT ĆE SE." (Iv 20,23)

Bijela Nedjelja.

Dragi vjernici!

Najljepši uskrsni dar Spasitelja našega Isusa Krista, jest ustanovljenje sakramenta sv.ispovijedi. Ustanovio je taj sakramenat Isus Krist, nakon što je iza uskrs-

nuća kroz zatvorena vrata ušao u dvoranu Posljednje Večere, gdje su apostoli bili sabrani od straha pred Židovima, dahnuo u njih i rekao: "Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se, kojima zadržite, zadržat će se." Možete dakako čuti od stanovitih ljudi, da je ispovjed tiranija savjesti čovjekove. Na taj je prigovor dao lijepi odgovor kardinal Faulhaber, rekavši: "Ispovjed nije nikakova tiranija savjesti, nego je oslobođenje savjesti od tiranije grijeha" (Zeitfragen 32). A strašnije tiranije nema na svijetu nego li je tiranija grijeha.

Pogledat ćemo dakle danas u čemu je golema vrijednost ispovijedi, tog uskrsnog dara našega Spasitelja. Ona je od goleme vrijednosti za pojedinca čovjeka, ona je od goleme vrijednosti za ljudsku zajednicu. Ne ćemo danas ulaziti potanje u najglavniju činjenicu, da naime bez sakramenta sv.ispovjedi nitko ne može zadobiti smrtnim grijehom izgubljene posvetne milosti kao što ni bez krsta ne može biti pomirenja s Bogom, i prema tome ni života vječnoga. Pogledat ćemo, rekao bih niz koristi sv.ispovjedi, radi kojih nikada ne možemo dosta zahvaliti Isusu Kristu za taj dar.

1. Što se dakle tiče pojedinca čovjeka, prva korist, koju ima od svete ispovijedi, jest golemo dobročinstvo - mir duše. Iskustvo uči, tisućgodišnje iskustvo, da čovjek, kojega tišti teška krivica, odmah nalazi unutarnji mir, ako prizna svoju krivicu. P.Ravignan D.I., glasoviti francuski propovjednik držao je godine 1841. svoje prve propovjedi u katedrali u Parizu. Pisao je iza toga svome redovničkom poglavaru, generalu Reda Isusovaca: "Vrlo mnogi su došli s raznim pitanjima. Ja sam im odgovorio: "Vjerujte mi, za Vas postoji jedno vrlo jednostavno sredstvo: evo ova ispovjedaonica". Tako je došao i jedan mladi čovjek s čitavim nizom pitanja. P. Ravignan ga je saslušao, a onda mu rekao: "Najprije ćemo se pobrinuti za jednu dobru sv.ispovjed".Mladi je čovjek poslušao i počeo sv.ispovjed, najprije bez ikakvog ganuća, a konačno završio punim ganućem srca i duše. Kad je sav u suzama radosnicama dobio odrješenje, poveo ga je p.Ravignan k stolu i pozvao, neka iznese svoje sumnje, koje su ga prije mučile. A mladić je sav radostan odvratio: "Nemam više nikakovih sumnja". A koliko se takovih prizora odigralo kroz povijest kršćanstva, i koliko put se ponovio prizor Marije Magdalene, što je našla mir duše do nogu Spasiteljevih, prizor žene preljubnice, prizor uzetoga, koji je iz ustiju Gospodinovih čuo utješne riječi: "Uzdaj se sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji" (Mt 9,2).

Druga korist za pojedinca jest spoznaja samoga sebe. Već su stari poganski Grci upoznali važnost vlastite spoznaje. A nigdje to čovjek ne može naučiti tako dobro kao kod sv.ispovjedi, gdje mora sve svoje misli, želje, riječi i djela usporediti sa zapovjedima Božjim. Samo-

spoznaja je početak poboljšanja čovjekovog. Nije dakle ništa krivo rekla sv.Terezija od Maloga Isusa, kad je rekla: "Moram priznati, da mi spoznaja moga ništavila donosi više koristi nego li i sama spoznaja vjeronauka".

Treća korist, koju imade pojedinac od svete ispovjedi jest savjesnost. Čovjek biva savjesniji po češćoj sv.ispovijedi, jer se zapovijedi Božje dublje ucjepljuju u dušu, i kad dođe napast da sagriješi, onda mu dotična zapovjed dolazi živo pred oči. Koliki bivaju očuvani od sramotnih grijeha nečistoće već kod same pomisli, da bi tu sramotu morali jednom iznijeti kod sv.ispovijedi.

Četvrta korist, koju pojedinac ima od sv.ispovijedi jest očeličenje značaja. Čovjek uči svladavati sama sebe priznanjem krivnje, a samozataja je jedna od prvih kreposti karakternog čovjeka. Što se po željezu dulje udara, to čvršće postaje. I što se više volja usmjeruje prema dobru, to čovjek postaje čvršći značaj. Lijepi primjer pruža nam za to glasoviti vođa indijskog naroda Gandhi, makar je bio poganin. "Bio sam 15 godina star, pripovjeda on, kad sam počinio jednu krađu. Zapao sam bio u dug, od kojih 25 rupija. Moj brat nosio je na ruci narukvicu od čistoga zlata. Nije bilo teško odrezati jedan komad od te narukvice. Ja sam to i učinio i platio dug. Ali to je bilo previše za moju dušu. Odlučio sam da se ispovjedim svome ocu. Ali nisam se usudio otvoriti usta, ne iz straha pred batinama, jer nas naš otac nije nikada tukao, nego radi boli, koju ću mu prirediti. Ali ja sam osjećao da bez priznanja ne ću imati mira. Konačno sam odlučio svoju krivicu napisati, uručiti je ocu i zamoliti ga za oproštenje. U pismu sam zamolio i za primjerenu kaznu za svoju krivnju. Drhtao sam, kad sam pismo uručio ocu. Sjedio sam nasuprot njemu, dok je on čitao i gledao sam, kako mu debele suze teku niz lice. Za čas je zatvorio oči, a onda rastrgao papir. Bio je neobično miran, mislim radi moga iskrenog priznanja. Otvoreno priznanje krivnje, spojeno sa obećanjem popravka pred onim, koji ima pravo na to, to je najčišći oblik pokajanja. I ta moja ispovjed je moga oca glede mene potpuno umirila i silno povisila njegovu ljubav prema meni." Eto već jedan poganin uviđa golemu korist, koju imade od ispovjedi, makar i nije bila sakramentalna. A što istom da kažemo za učinak sakramentalne sv.ispovijedi! Lijepo opominje Sirah: "Ne stidi se priznati grijehe svoje... (4,26). Jer ima stid, koji vodi grijehu i stid, koji donosi slavu i čast" (Ib. 21).

Peta korist za pojedinca od sv.ispovijedi jest brzi uspon k savršenstvu. Iskreno priznanje krivice je čin velike poniznosti, a poniznost je temelj duhovnog savršenstva. Tko se iskreno ispovjeda, trga okove, koje je oko njega spleo đavao, taj "otac laži", a što je manja moć đavlova nad nama, to brže se približujemo Bogu po kršćanskoj savršenosti. Onaj koji se podaje grješnom životu, najprije napušta sv.ispovijed. I obratno, tko se iskreno želi popraviti, prvi korak k tomu je dobra sveta ispovijed.

2. Ali i ljudskoj zajednici kao takovoj, donosi sakramenat sv.ispovjedi goleme koristi, i zato je ona, rekli smo, najljepši uskrsni dar našega Spasitelja.

Prva korist, koju sv.ispovjed donosi ljudskoj zajednici jest dokidanje tolikih neprijateljstava među ljudima. Tko naime ne će da oprosti svome bližnjemu ne može dobiti oproštenja. Pripovjeda sv.Alfonz Liguori, osnivač Redemptorista, kako su njegovi misionari držali pučke misije u biskupiji Salerno. Jedan čovjek gajio je smrtnu mržnju na jednog drugog. Svi pokušaji misionara svršili su, da je isti odgovorio: "Ja znam, da sam izgubljen, ali ja se moram osvetiti." Nato mu je misionar pružio jednu sličicu Majke Božje. Tvrdo se je srce ganulo, i došao je na sv.ispovjed, oprostivši prije onomu, koga je bio spreman i ubiti.

Druga korist, koju ima ljudska zajednica od sv.ispovjedi je vraćanje nepravedno stečene imovine, koju mora vratiti onaj, koji želi dobiti oproštenje. Koliko je ukradenih stvari došlo natrag u ruke vlasnika preko sv. ispovjedi. Koliko je krađa priječeno preko sv.ispovjedi.

Treća korist, koju ima ljudska zajednica od sv.ispovjedi jest opće podizanje morala. Sv.Pio V.Papa rekao je jednom zgodom: "Dajte mi dobrih ispovjednika i ja ću preporoditi cijelu kruglju zemaljsku". Kolikim je ljudima bila povraćena po sv. ispovjedi natrag čast, izgubljena klevetom! Kolike su djevojke sačuvale svoje djevojačko poštenje baš preko sv.ispovjedi! Kolike su žene odvraćene od zločina pobačaja baš preko sv.ispovijedi!

Sve je to samo jedan letimični pregled onoga golemog dobra, što ga je uskrsnuli Spasitelj Isus Krist donio čovječanstvu ustanovljenjem sakramenta sv.ispovjedi. Mi se divimo jednom poganinu Gandhiu, kad čitamo što on sudi o jednom iskrenom priznanju krivnje. I da se je slučajno našlo kod čitavog jednog starog poganskog naroda nešto slično što smo vidjeli kod Ghandia, nema nikakove sumnje, da bi oni isti, koji danas grme protiv ispovjedi kao tobožnje tiranije savjesti, bili puni i prepuni hvale za dotični narod, baš kao što se recimo dive starim Grcima radi njihove ljubavi za filozofiju i umjetnost ili Rimljanima radi smisla za pravo i organizaciju. Ali jer je ispovjed ustanova Božja i uvedena u katoličkoj Crkvi, zato se na nju iznose sve moguće pogrde. Ali ih dakako iznose samo pokvarenjaci ili neznalice, i to na svoju propast. A dobri ljudi slave Boga za golemi Njegov dar!

XXXVI. "JA SAM PASTIR DOBRI!" (Iv 1o,11)

II.Nedjelja iza Uskrsa

Dragi vjernici!

Na jednom groblju u Štajerskoj nalazi se skromni spomenik župnika Mihaela Jahn. Njegovi zahvalni župljani dali su mu uklesati na spomenik ove riječi: "Oves suas pavit amore, more, ore, re, e. Ovce je svoje pasao ljubavlju, primjerom, riječju, istinom, milostinjom." Sam glasoviti biskup Zwerger pripovijeda, da je bio neobično ganut, kad je čitao te riječi na grobu priprostog jednog župnika.

A što da istom kažemo o jedinom pravom pastiru ljudskih duša, Isusu Kristu? Veće pohvale nitko Mu ne može dati nego li je ona, koja je izašla iz samih Njegovih božanskih usta, a koje nam sv.Crkva iznosi u današnjem sv.Evanđelju: "Ja sam pastir dobri!"

Pogledat ćemo zato danas divna svojstva vrhovnog pastira naših duša, da Ga svim srcem uzljubimo i vjerno Ga slijedimo, kuda god nas vodi.

1. Prvo dakle Njegovo svojstvo jest beskrajna ljubav prema ovcama, to jest neumrlim ljudskim dušama. Ima jedna legenda, kako je neki mladić sklopio ugovor sa đavlom i zapisao mu svoju dušu. Zato mu je sotona imao pribaviti bogatstva i sreću. Ali je sotona stavio još jedan uvjet: zatražio je od nesretnika srce njegove majke. I jadnik je pristao i nato. U noći je ubio svoju majku, izvadio joj još toplo srce iz grudi, da ga odnese sotoni. Dok je tako jurio s krvavim majčinim srcem, udario je na putu o veliki kamen i žestoko se srušio na zemlju. I u taj čas začuje glas iz srca materina: "Dijete moje, jesi li se ozlijedilo?"

To je samo mala slika ljubavi, koju vrhovni pastir ljudskih duša gaji prema nama. Iz ljubavi prema nama prolijevao je krvavi znoj na Maslinskoj Gori. Iz ljubavi prema nama podnio je ćuške i pljuvanke za vrijeme suđenja kod Kajfe, Ane i drugih. Iz ljubavi prema nama trpio je strašne udarce nemilosrdnih bičeva. Iz ljubavi prema nama snosio je strašne boli još strašnije trnove krune. Iz ljubavi prema nama nosio je teški svoj križ. Iz ljubavi prema nama dao se pribiti na križ. "A veće ljubavi od ove nema nitko, da tko položi život svoj za prijatelje svoje." (Iv 15,13). I dok je umirao, poput onog majčinog srca, više je bio zabrinut za dobro svojih ubojica nego li za svoje, jer i umirući moli: "Oče, oprosti im, jer ne znadu što čine." (Lk 23,34). Zato sv.Pavao želi svojim Efežanima: "Da biste mogli razumjeti sa svima svetima, koja je širina i dubina, visina i dubina, i poznati ljubav Kristovu, koja nadilazi svaku spoznaju." (Ef 3,18). Nema dakle pastira, koji bi se u ljubavi prema ovcama mogao mjeriti sa Isusom, Spasiteljem našim.

2. Ovce je svoje pasao primjerom, to je druga riječ na nadgrobnom spomeniku onog dobrog seoskog župnika. Ali tko je u stanju primjerom nadvisiti Spasitelja Isusa Krista? Hoćete li primjer kako se moramo moliti Bogu, onda nam nitko ne daje ljepšega primjera od Njega, koji je nakon napornog dnevnog rada sprovodio čitave "noći u molitvi Bogu" (Lk 6,12). Hoćete li primjer uzdržljivosti u jelu? Onda pogledajte apostole, kako u Njegovoj pratnji od glada "trgaju klasje" i jedu (Mt 12,1). Hoćete li primjer uzdržljivosti u pilu? Onda Ga pogledajte, kako iscrpljen od duga puta u potrazi za izgubljenim ovcama moli od žene Samaritanke: "Daj mi piti" (Iv 4,7), kad je došla do bunara, gdje se je On odmarao. A zar nas Crkva ne potsjeća svake godine u korizmi na Njegov post od "četrdeset dana i četrdeset noći u pustinji?" (Mt 4,2). Hoćete li primjer za skromnost stana? Onda čujte što govori evanđelista: "Lisice imaju svoja dupla i ptice nebeske svoja gnijezda, a Sin čovječji nema gdje bi naslonio glavu." (Mt 8,20). Hoćete li primjer za poštivanje roditelja? Onda čujte što govori za Njega sv. Luka: "I siđe s njima u Nazaret i bio im je poslušan" (Lk 2,51). Hoćete li primjer poštivanja svećenstva? Onda čujte što govori gubavcu, kojega je ozdravio: "Idi, pokaži se svećeniku i prinesi žrtvu za svoje očišćenje, kako je propisao Mojsije; neka im to služi za svjedočanstvo." (Lk 5,14) Hoćete li primjer poštivanja građanske vlasti? Onda čujte što odgovara na pitanje farizeja: "Dajte caru što je carevo", (Mt 22,21) kad su ga htjeli kušati radi podavanja poreza. Hoćete li primjer za poniznost, za strpljivost, za blagost, za revnost, ili za bilo koju drugu krijepost? Za svaku vam može reći isto što je rekao kod pranja nogu apostolima na Posljednjoj Večeri: "Jer vam dadoh primjer, da i vi tako činite..." (Iv 13,15).

3. Ovce je svoje pasao riječju, to je treći natpis na grobnom spomeniku onog župnika. A što da kažemo za vrhovnog pastira ljudskih duša? Kad su farizeji i glavari svećenički poslali sluge, da Ga uhvate, vratili su se ovi natrag neobavljena posla zadivljeni Njegovim propovijedima, govoreći: "Nikad čovjek nije govorio kao ovaj čovjek." (Iv 8,46). A nije ni čudo, "jer je učio kao jedan, koji ima moć, a ne kao književnici njihovi" (Mt 7,29). Što je u poredbi s naukom Isusovog Evanđelja nauka jednoga Platona? Što je u poredbi s naukom Isusovog Evanđelja nauka jednog Aristotela, ma koliko joj se divili ljudi? Što je u poredbi s naukom Isusovog Evanđelja riječ jednoga Cicerona, ma koliko joj se divili ljudi kroz tolike vijekove? Može li nahraniti ljudske duše tako kao Isusova riječ možda filozofska riječ jednoga Descartesa, Kanta, ili poezija jednoga Dantea, Petrarke, Goethea i drugih prvaka na raznim područjima ljudskoga znanja i umijeća? Sve nam to zvuči nekako tuđe u poredbi s Isusovim Evanđeljem, jer nam se Isus nije očitovao jezikom znanosti i učenosti, nego jezikom razumljivim svakom djetetu, koji prodire do u dno duša.

Zato je i mogao svojim Evanđeljem obnoviti svijet. Pa ako je riječi Evanđelja razmjerno vrlo malo, one su ipak teže od hiljada vagona ljudskih riječi, jer svaka riječ Evanđelja skriva u sebi velike i divne tajne vječnoga života. Onaj dakako, koji nije nikada okusio meda, veli sv.Bazilije, ne može iz samoga opisa upoznati što je med, nego tekar iz okusa. Tako i riječ Evanđelja dobroga pastira naših duša očituje svoju slast samo onima, koji ju lično ispituju i razmišljaju o njoj. Svaki će takav sasvim sigurno uskliknuti onda o dobrom pastiru naših duša: "Blago utrobi, koja Te je nosila i prsima, koja su Te dojila!" (Lk 11,27).

4. Ovce je svoje pasao istinom, to je četvrti natpis na nadgrobnom spomeniku onoga župnika. A što da kažemo o vrhovnom pastiru naših duša? Da li je ikoji drugi pastir ikada mogao ustvrditi: "Ja sam put, istina i život" (Iv 14,6). On dakle nije samo naučavao istinu, nego On jest istina! Poznati August Strindberg, uzeo je na smrtnoj postelji, makar nije prešao na katoličku vjeru, katoličko Sv.Pismo na švedskom jeziku u ruke, položio ga na svoja prsa i rekao: "Ovo je jedina knjiga, koja sadržava potpunu istinu." To će morati uvidjeti na smrtnoj postelji i svi oni, koji danas možda u svojoj naduvenosti ili pokvarenosti govore kao nekoć Pilat: "Što je istina?" (Iv 18,38). Onda će, samo nažalost mnogi prekasno, uvidjeti, da je istina veliko i dragocjeno dobro, od koje ovisi naš vječni spas prema riječima dobroga pastira Židovima, koji su vjerovali u Njega: "Ako vi ustrajete u mojoj nauci, zaista ćete biti moji učenici. Tada ćete upoznati istinu, i istina će vas osloboditi." (Iv 8,31-32).

5. Ovce je svoje pasao milostinjom, to je peti natpis na grobnom spomeniku onoga župnika. A što da kažemo o vrhovnom pastiru naših duša? Ima dvije vrsti milostinje, duhovna i tjelesna, dakle duhovna i tjelesna djela milosrđa. Ni u jednima ni u drugima nije nikada nitko nadvisio vrhovnog pastira naših duša. Sveti Vinko Paulski, koji je sam bio čovjek neiscrpive dobrote, promatrajući ženevskoga biskupa, sv.Franju Salesa, uskliknuo je jednom zgodom: "Moj Bože, kako dobar moraš biti Ti, kad je ženevski biskup tako dobar!"

Pogledajte kako je naš dobri pastir, Isus, milosrdan prema jednomu razbojniku na križu, odbačenom od svega svijeta. Pogledajte, kako je dobar i milosrdan prema bludnici Magdaleni, prezrenoj od svih ljudi. Pogledajte, kako je mio i dobar prema ženi zatečenoj u preljubu, za koju farizeji i književnici traže smrtnu kaznu na osnovu Mojsijeva zakona. Pogledajte kako je blag i dobar prema jednoj prezrenoj griješnici Samaritanki,prema Zakeju, prema cariniku Mateju,prema tolikim drugim griješnicima. A ako pak želite znati za tjelesnu milostinju, koju ljudi u svojoj kratkovidnosti više cijene,onda pitajte nebrojene gluhe,slijepe,nijeme,gubave,sakate,hrome,uzete,grozničave,i svi će vam potvrditi,da samo jedan može reći s punim pravom: "Ja sam pastir dobri".A to je Isus Krist! Njega slijedimo!

...oooOooo...

XXXVII. "ZAISTA, ZAISTA KAŽEM VAM: VI ĆETE PLAKATI I TUGOVATI, A SVIJET ĆE SE RADOVATI; VI ĆETE SE ŽALOSTITI, ALI ĆE SE VAŠA ŽALOST OKRENUTI NA RADOST." (Iv 16,16-22)

III. Nedjelja po Uskrsu.

Dragi vjernici!

U današnjem Sv.Evanđelju otkriva Spasitelj Isus Krist svojim apostolima što ih čeka iza Njegove smrti. "Malo i više me ne ćete vidjeti, i opet malo, i vidjet ćete Me".. A onda nadovezuje: "Zaista, zaista, kažem vam: vi ćete plakati i tugovati, a svijet će se radovati; vi ćete se žalostiti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost." Obratno dakle od onoga što čini svijet. Svijet obećava svojim pristašama radosti i veselja, ali iza toga prije ili kasnije dolazi tuga i žalost. Isus Krist proriče apostolima tugu i žalost, ali im iza toga naviješta radost, koja će trajati zauvijek i koje im nitko ne može oteti. Razmotrit ćemo danas, kako se je to obistinilo na svetim apostolima i kako se obistinjuje na svakom, tko želi iskreno slijediti Isusa.

1. Prva velika žalost zadesila je apostole odmah iza ovih Spasiteljevih riječi, kad su Isusa uhvatili i osudili na smrt, a oni se preplašeni razbježali na sve strane. Napose je među njima gorko plakao i tugovao sv.Petar, kad se je sa zakletvom odrekao Isusa i uvidio, kako je time teško sagriješio.

Ali je iza te žalosti slijedila velika radost, kad je Isus uskrsnuo iz groba.

Druga žalost zadesila ih je, kad je njihov ljubljeni Učitelj uzašao na nebo, a oni ostali sami na zemlji. Ali ih je opet zadesila velika radost, kad je Duh Sveti sišao nad njih i napunio njihove duše svojim božanskim darovima.

Treća žalost i tuga, koja je potrajala do groba, jest promatranje zlobe sotone i svijeta, koji se je opirao propovijedanju riječi Božje, i njima stavljao sve moguće zapreke na put. Kako su to apostoli katkada bolno osjećali, vidimo najbolje iz riječi sv.Pavla u Poslanici Korinćanima: "Jer, vam ne ćemo, braćo, zatajiti nevolje naše, koja nam se dogodi u Aziji kad smo smo bili preko mjere i preko snage opterećeni, tako da nam je bio već dodijao život." (I.Kor 1,8). A kako sv.Pavlu, tako je išlo manje više svima apostolima. Petar je bio bačen u tamnicu Herodovu, a onda nakon mnogih borba i muka bio je godine 67. razapet po nalogu cara Nerona u Rimu, i to glavom prema dolje. Iste godine odrubljena je u Rimu mačem glava sv.Pavlu. Brat Petrov, sv.Andrija nakon mučnog apostolskog rada, bio je razapet na križ u Patrasu u Ahaji i tri dana visio tako na križu, dok ga smrt nije riješila muka. Ni apostol ljubavi sv.Ivan nije bio riješen žalosti i tuga. Koliko je žalosti moralo podnijeti njegovo srce, kad je vidio, kako se odmah u prvim

danima kršćanstva dižu kojekakva krivovjerja, niječući božanstvo Kristovo. A onda je bio bačen po nalogu cara Domicijana u kotao vreloga ulja, zatim izagnan u Patmos a onda do stote godine života sproveo u borbama sa neprijateljima istine Kristove. Brat mu sv.Jakob izgubio je glavu pod udarcem mača po nalogu Heroda Agripe u Jeruzalemu, godine 41. Jakob Mlađi, koji je vršio službu prvoga jeruzalemskoga biskupa, bio je godine 60. ili 64. strmoglavljen od bijesnih Židova s vrha jeruzalemskoga hrama. Sv.Filip poginuo je nakon mučnoga apostolskog rada, u Hieropolisu, mučeničkom smrću. Sv.Bartol, nakon propovijedanja Evanđelja po Mezopotamiji, Indiji, Arabiji, Frigiji i Armeniji, svršio je mučeničkom smrću u Albanopolisu. Sv.Matej evanđelista svršio je svoj apostolski rad u Abesiniji mučeničkom smrću. Sv.Šimun propiljen je živ u Perziji za svoj apostolski rad. Sv.Matija apostol dovršio je svoj apostolski rad mučeničkom smrću u Jeruzalemu. Sv.Tomu ubili su razbješnjeli pogani radi propovijedanja Evanđelja u Indiji. Sv.Juda Tadej nakon svega mučnog apostolskog rada bio je po predaji pribijen na križ a onda dotučen strelicama ili toljagama.

Tako su eto sproveli apostoli prema riječima Isusovim život svoj u borbama, žalostima, tugama, jadima, nevoljama, suzama. A svijet se je u isto vrijeme radovao i potcikivao radi njihovih muka. Hramovi Venere, božice bluda, bili su otvoreni dan i noć za ljude željne prljavih užitaka, bogataši su se gostili i pijančevali, žene su se kitile i zabavljale, cirkusi su pružali razonodu svakojakoj čeljadi. I sam car Neron, po svjedočanstvu povijesti, dok su sv.Petar i Pavao gubili glave što na križu, što pod mačem, i dok su toliki kršćani gorjeli kao žive baklje u carskim vrtovima, razbludni i okrutni Neron, preobučen u kočijaša, ganjao je kao pomaman od veselja bijesne konje kroz vrtove osvijetljene plamenom gorućih kršćana. Kako su se tu obistinile riječi Isusove: "Vi ćete plakati i tugovati, a svijet će se radovati."

2. Ali Isus nije ostavio apostole u beznadnom očaju. Naprotiv, On je jasno prorekao, da su te muke i suze samo privremene, iza kojih slijedi utjeha i radost.

Ponajprije, i usred tuga i plača u njihovom apostolskom radu, tješila ih je i krijepila milost Božja. Jer onaj isti sv.Pavao, koji tvrdi, da je bio iskušan tako, da mu je dojadio već i život, govori u istoj Poslanici Korinćanima: "Blagosloven Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog sve utjehe, koji nas tješi u svakoj nevolji... jer kao što obiluju patnje Kristove u nama, tako i po Kristu obiluje utjeha naša." (Kor 1,3-5).

No prava utjeha došla je iza smrti. Oni su već blizu dvije hiljade godina dionici života vječnoga u nebu, radosti vječne, za koju veli Isus u današnjem Evanđelju: "I vaše radosti nitko ne će uzeti od vas."

(Iv 16,22). Nema više pogibelji za njih ni od Nerona, ni od Domicijana, ni od Kaligule, ni od poganskih svećenika, niti od razularene i podivljale mase, jer sam Bog jamči svojim imenom: "I vaše radosti nitko ne će uzeti od vas."

3. Ako je dakle tako išlo svetim apostolima, dragi vjernici, smije li onda pravi sljedbenik Kristov na toj zemlji računati samo na udobnosti i lagodan život? Jer nije samo apostolima nego svima ljudima upravo Isus riječi: "Tko hoće da ide za Mnom, neka se odreče sebe, uzme na se križ svoj i tako ide za Mnom!" (Mt 16,24).

Zar nije tugovala i plakala i Presveta Bogorodica, dok se je svijet radovao? Zar nije tugovao i plakao i sv. Ignacije mučenik, dok se je svijet, neprijatelj Kristov, radovaO, Zar nije tugovao i plakao i sv.Polikarpo biskup, dok se je svijet radovao i veselio? Zar nije tugovao i plakao i veliki sv.Atanazije biskup, dok se je svije radovao i veselio? Zar nije tugovao i plakao i sv.Ivan Krizostom, dok se je svijet radovao i veselio? Zar nije tugovao i plakao mnogo puta jedan sv.Ignacije Lojola, jedan sv.Ivan od Križa, jedna sv.Monika, jedna sv.Elizabeta, jedna blažena Ana Taigi, jedan sv.Ivan Vianej, jedan sv. Franjo Borgia, jedna sv.Terezija Avilska i nebrojeni drugi?

Kroz mnoge dakle nevolje valja i nama ući u kraljevstvo nebesko, što u današnjem sv.Evanđelju Isus objašnjava bolima žene u porodu. Svaki pravednik, dok se trudi oko vršenja dobrih djela osjeća često velike boli, bilo u duši bilo u tijelu. Nije lako postiti niti lako bdjeti, nije lako klečati na podu u crkvi, kad je izložen Presveti Sakramenat, nije lako ostati čist u tako pokvarenom svijetu, nije lako ostati miran kad te ponizuju, nije lako ostati miran, kad ti se nasilno otimlje tvoja imovina, kad te ogovaraju, kleveću, krivo sude, nije lako biti strpljiv s drugim, podnositi strpljivo tuđe nedostatke. Mnogo je lakše svjetskim ljudima. Mnogo je lakše umjesto u crkvu u kino i kazalište, mnogo je lakše gostiti se nego postiti, mnogo je lakše plesati nego klečati, mnogo je lakše spavati nego rano ustajati, mnogo je lakše voditi griješna poznanstva nego li čist život, mnogo je lakše toliko drugih stvari nego li slijediti nauk Isusov.

Ali veli Isus, da žena kad rodi, zaboravi na sve boli od radosti što se je rodio čovjek na svijet. I mi ćemo iza ovih kratkotrajnih žalosti zaboraviti na sve muke, kad nam smrt zatvori oči i otvore se vrata života vječnoga, i kad radosti naše ne će više nitko moći uzeti od nas. Ne dajmo se dakle prevariti časoviti uživanjima svijeta.

Svetoj Katarini Sijenskoj ukazao se prema izvještaju njezinog duhovnog vođe Spasitelj Isus Krist sa dvjema krunama u ruci: jedna je bila od zlata, ukrašena biserima i dragim kamenjem, druga od trnja. "Znaj, kćerko, reče joj Isus, moraš primiti obadvije krune, jednu za drugom. Biraj! Ako hoćeš na zemlji nositi trnje, onda ti

ostaje za vječnost zlato i drago kamenje. Ako pak hoćeš već sada krunu od zlata, onda ti ostaje za vječnost trnje." Katarina je odmah posegnula za trnovom krunom. Izaberimo i mi trnje za ovaj život: tuge, žalosti, suze, boli, već kako nam ih pošalje ruka Božja. Onda nam ostaje za vječnost radost bez konca.

XXXVIII. "ALI, KAD DOĐE ON, DUH ISTINE, UČIT ĆE VAS SVU ISTINU, JER NE ĆE OD SEBE GOVORITI, NEGO ĆE GOVORITI ŠTO ČUJE, I JAVIT ĆE VAM BUDUĆE STVARI." (Iv 16,13)

IV. Nedjelja po Uskrsu.

Dragi vjernici!

U današnjem sv.Evanđelju navješta Isus Krist svojim apostolima dolazak Duha Svetoga. Kad je sv.Pavao apostol došao u Efez, čitamo u Djelima Apostolski, da je upitao tamošnje neke učenike: "Jeste li primili Duha Svetoga, kad ste postali vjernici?" A oni mu rekoše: "Nijesmo ni čuli, da ima Duh Sveti." (Dj 19,2). Vi ste sigurno već čuli govoriti o Duhu Svetome. Ali s nama na tom svijetu ide kao i sa jerihonskom ružom. Dok je izvan vode, izgleda kao da je posahnula. Kad se stavi u vodu opet oživi. Tako se i istine svete vjere moraju od časa do časa opet staviti vjernicima pred oči, da ne zaborave na njih, na svoju najveću štetu, jer "pravednik živi od vjere." (Žid 10,38). Pogledat ćemo dakle danas tko je Duh Sveti i kako On djeluje u Crkvi Kristovoj.

1. Ako pitamo tko je Duh Sveti, onda odgovaramo: Duh Sveti je Bog. Jednak je dakle Bogu Ocu i Bogu Sinu po svojoj božanskoj naravi. Da je Duh Sveti Bog vidimo iz toga, što se u Sv.Pismu izričito naziva Bogom. Prva kršćanska općina imala je sva dobra zajednička, tolika je ljubav vladala među njima. Međutim je sotona naveo dvojicu od njih, Ananiju i Safiru, da zataje od utrška svoje njive jedan dio, a jedan dio predadu apostolima, što dakako nisu bili dužni, ali nisu smjeli lagati. Zato ih sv.Petar poziva na red: "Ananija, zašto napuni sotona srce tvoje, da slažeš Duhu Svetome i zadržiš za sebe jedan dio novaca što uze za njivu... Kako si samo mogao tako šta metnuti u srce svoje? Ljudima nijesi slagao, nego Bogu." (Dj 5,3-4). Duh je dakle Sveti prema riječima sv.Petra pravi Bog. Zato je eto i za tu malu laž stigla Ananiju i Safiru kazna nagle smrti,jer su iza riječi Petrovih jedan i drugi srušili se odmah mrtvi.

Da je Duh Sveti Bog vidimo nadalje iz činjenice, da se Njemu pripisuje preporod, opravdanje i posvećenje duša. A budući da time postajemo dionici Božjega života, očito je, da Onaj, koji proizvodi takova djela mora biti Bog. A to tvrdi sv.Pavao o Duhu Svetome, kad kaže Korinćanima: "Ali se opraste,ali se posvetiste, ali se opravdaste u imenu Gospodina našega Isusa Krista i u Duhu Boga našega." (I.Kor 6,11). Duh Sveti je dakle pravi Bog.

Da je Duh Sveti pravi Bog vidimo nadalje iz toga, što se Njemu pripisuje sveznanje. Govoreći sv.Pavao u prvoj Poslanici Korinćanima o tajnama Božjim, kaže: "A nama je Bog objavio Duhom svojim: jer Duh sve ispituje (to jest savršeno obuhvaća) i dubine Božje" (I.Kor 2,10). Savršeno pak obuhvatiti dubine Božje ne može nitko osim Bog, jer je Bog biće neizmjerno. Duh Sveti je dakle Bog.

Da je Duh Sveti Bog, vidimo nadalje iz toga što mu dugujemo štovanje, koje se iskazuje samo Bogu. U istoj naime Poslanici opominje apostol Korinćane: "Ili ne znate, da je tijelo vaše hram Duha Svetoga, koji je u vama?" (I.Kor 6,19). Svatko pak znade, da se hramovi grade samo Bogu, a ne stvorenju. Duh Sveti je dakle Bog, kao što se vidi iz daljnjih riječi apostolovih, kad opominje Korinćane: "Proslavite dakle Boga u tijelu svome!" (Ibid.20).

Kad je dakle carigradski patrijarha krivovjerac Macedonije ustvrdio, da je Duh Sveti samo stvor, sličan anđelima, sveti Damas Papa, na Crkvenom Saboru u Rimu godine 380.ovako je proglasio ispravni katolički nauk protiv pristaša Macedonijevih:"Ako tko ne prizna, da je Duh Sveti doista i u pravom značenju od Oca, kao i Sin, od Božjega bistva i pravi Bog, taj neka bude proklet...Ako tko ne prizna, da je Oca, Sina i Duha Svetoga jedno božanstvo, vlast, veličanstvo, moć... neka bude proklet" (DB 74 ss /38 ss/). I kad se je godine 381. sastao Opći II.Crkveni Sabor u Carigradu, on je ove riječi sv.Damasa Pape primio na znanje i potvrdio ih kao članak vjere, prema kojemu smo Duha Svetoga dužni štovati i klanjati Mu se kao Bogu, baš kao i Ocu i Sinu (DB 86).

Čitamo o Leonidi, ocu glasovitoga Origena, koji je kasnije umro za sv.vjeru, kako je potiho došao do kolijevke svoga sinčića, koji je baš bio kršten, sagnuo se iznad spavajućeg djeteta i poljubio mu pobožno prsa. Upitan od majke, zašto je to učinio, odgovorio je: "Zar nije srce našega djeteta postalo sada hramom Duha Svetoga, u kom sam Bog doista stanuje?" Tako je eto živa bila vjera prvih kršćana u božanstvo Duha Svetoga.

2. Budući da je Duh Sveti pravi Bog, očito je, da On vrši važnu ulogu u sv.Crkvi, kad Isus toliko puta govori o Njemu svojim apostolima prije nego će ih ostaviti. I doista, što je duša tijelu, to je Duh Sveti Crkvi katoličkoj. I kao što je duša nevidljiva, a ipak ona upravlja svim djelovanjem tijela, tako je i Duh Sveti doduše nevidljiv, ali ipak pravi upravljač Crkve. Možemo ga nazvati

i graditeljem Crkve. On je Onaj, koji je u početku stvaranja dao svemu stvorenju oblik i sve oživio i koji je isto tako djelatan i kod duhovnog stvaranja, kao otkupljenja. On je sazdao tijelo Kristovo u krilu Presvete Bogorodice, kao što čitamo kod sv.Luke: "Duh Sveti doći će na Tebe i sila Svevišnjega osjenit će te." (Lk 1,35). On je bio djelatan u ljudskoj naravi Kristovoj, kako sam Isus kaže u zbornici pred Židovima: "Duh Gospodnji počiva na Meni. On Me pomaza, da nosim radosnu vijest siromasima. Posla me, da navješćujem zarobljenima oslobođenje, slijepima vid, da oslobodim potlačene, da proglasim milosnu godinu Gospodnju." (Lk 4,18-19). On, Duh Sveti, vodi i završuje ono što je Krist započeo, kad je osnovao Crkvu. Zato sv.Pavao govori Efežanima: "Nazidani (ste) na temelju apostola i proroka, a ugaoni je kamen sam Isus Krist. Na kojemu je sva građevina složena i raste za sveti hram u Gospodinu. Na kojemu se i vi saziđujete za stan Božji u Duhu" (Ef 2,2o-22).

Duh Sveti na poseban način podupire i vodi Papu, kao vidljivog namjesnika Kristovog na zemlji, da nikada ne zaluta u pitanjima vjere i morala kao učitelj svega čovječanstva. To je vidljivo iz riječi Kristovih svetomu Petru: "Ti si Petar. Na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati." (Mt 16,18). To je vidljivo iz riječi Isusovih apostolima: "I ja ću moliti Oca, i dat će vam drugoga Utješitelja, da ostane s vama do vijeka." (Iv 14,16)

Duh Sveti je prema tome do konca svijeta uz Svetoga Oca i biskupe, nadahnjujući što će govoriti, osobito u vrijeme progona: "A kada vas predadu, ne brinite se, kako ili što ćete govoriti! U onaj čas dat će vam se, što ćete govoriti. Jer nijeste vi, koji govorite, nego Duh Oca vašega govori preko vas." (Mt 1o,19-2o). Ono što se je dakle odigralo na Duhove u Jeruzalemu, to se ponavlja mnogo puta u povijesti svete Crkve. Kao što je tamo Duh Sveti progovorio kroz apostole, tako i danas slično progovara svijetu kroz Sv.Oca i biskupe s njima sjedinjene. Oni su, veli sv.Bazilije za vjesnike Evanđelja, kao pero u ruci pisara, koji piše što pisar hoće. I kao što vjetar, veli lijepo sv.Grgur Veliki Papa, goni oblake kuda ga je volja, tako i Duh Sveti vjesnike Evanđelja, nadahnjujući im što će govoriti.

Na poseban se način zapaža briga i pomoć Duha Svetoga Crkvi u opasnim vremenima. Kad je Crkvi zaprijetilo arijansko krivovjerje, dao je Duh Sveti Crkvi neustrašivog biskupa sv.Atanazija, i ulio mu upravo nadčovječju snagu, da je mogao izdržati strašna progonstva kroz više od četrdeset godina. Kad je zaprijetila Crkvi opasnost od Huna, i eutikijanskog monofizitskog krivovjerja, podigao je Duh Sveti neustrašivog i umnog stvetoga Leona I.papu. Kad je Crkvi zaprijetilo krivovjerje albigenza podigao je Duh Sveti velikog vjerovjesnika sv. Dominika. Kad je Crkvi zaprijetio veliki zapadni raskol,

dao je Duh Sveti Crkvi divnu sveticu, sv.Katarinu Sijensku. Kad je Crkvi zaprijetila strahovita pogibelj od Luterovog krivovjerja, podigao je Duh Sveti u Crkvi Družbu Isusovu preko sv.Ignacija Lojole. Kad je javni moral bio duboko pao u Evropi, podigao je Duh Sveti Crkvi silnog propovjednika sv.Vinka Fererskog. Kad su Turci prijetili uništenjem kršćanstva, dao je Duh Sveti Crkvi velikog Papu sv.Pija V., sv.Ivana Kapistrana, razne umne i hrabre vojskovođe. Kad je u Njemačkoj bijesnio najžešći kulturni boj u prošlom stoljeću, dao je Duh Sveti Crkvi glasovitog parlamentarnog govornika Windhorsta. I tako ide i ići će do konca svijeta.

Duh Sveti konačno čini, da u Crkvi Božjoj nikada ne uzmanjka svetaca, jer nema tako reći godine, kad ne bi bilo u Rimu proglašenja svetaca. Duh Sveti dakle, Duh istine, o kojemu govori današnje sv.Evanđelje, zaslužuje svu našu ljubav, poklon, vjeru i pouzdanje.

ᚬᚬᚬᚬ

XXXIX. "ZAISTA, ZAISTA, KAŽEM: AKO ŠTO ZAMOLITE OCA U IME MOJE, DAT ĆE VAM." (Iv 16,23)

V. Nedjelja po Uskrsu.

Dragi vjernici!

Godine 468. bio je biskup u Vienne u Francuskoj sveti Mamerto. Ali grad Vienne nije bio više sveti grad, natopljen krvlju mučenika; napušten, kaže jedan pisac od svojih nebeskih zaštitnika, radi svojih zločina, on je postao predmetom srdžbe Božje. U to vrijeme, piše sv.Avito, jedan od nasljednika Mamertovih, počele su se javljati u gradu zastrašujuće čudesne pojave, koje su napunile užasom sve duše. Požari i potresi slijedili su bez prestanka jedan za drugim, mukle tutnjave smetale su noćni mir, i zbrka u prirodi kao da je navješćivala pogreb roda ljudskoga. Divlje zvijeri počele su provaljivati čak do nasred trga u gradu. Među građanima je zavladao silan strah, i dok su jedni gledali u tome samo slučajne događaje, drugi su vidjeli u njima obavijest neba i očekivali svoj spas samo od Božjega milosrđa. Zato su s nestrpljivošću očekivali dolazak Uskrsa u nadi, da će svetkovina uskrsnuća Gospodnjega učiniti kraj tim zlima. Ali eto, baš kad su na Uskrs bili okupljeni u crkvi, izbio je opet strašan požar u gradu. Sve se je razbježalo, a sveti Mamerto biskup ostao je sam u molitvi. Želeći pomoći svome stadu, sjetio se je riječi Isusovih: "Zaista, zaista, kažem vam: ako što zamolite Oca u ime moje, dat će vam!" I tako je zasno-

vao misao pokorničkih procesija, tri dana prije Uzašašća Gospodnjega, kojima je isprosio od Boga spas griješnome gradu i blagoslov plodovima zemlje. I evo do naših se dana ponavlja to po svem katoličkom svijetu u tako zvanim Prosnim Danima. Današnja nas pak nedjelja sa svojim evanđeljem potsjeća na te Prosne Dane, koji dolaze.

Pogledat ćemo za to danas potrebu molitve, čast, koja izvire za čovjeka iz molitve i uspješnost molitve.

1. Nema nikakove sumnje da bi Gospodin Bog mogao nama davati u izobilju štogod nam treba i bez molitve. Ta zar ne hrani on divljega magarca u pustinji, o kojemu toliko puta govori Sv.Pismo, a ipak se ne moli? Zar ne hrani On noja u pustinji, a ipak Mu se ne moli? Zar ne hrani On krvožednoga tigra u džungli, neustrašivoga lava u vrućoj Africi, ponosnoga orla u vrletima Alpa, a ipak se ne mole? Zar ne hrani On kita u Sjevernom Ledenom Moru, goveda i ovce u našim krajevima, a ipak se ne mole? "Otvaraš ruku svoju, veli Sv.Pismo, i sitiš sve što živi, dobrotom." (Ps 144,16).

Kao što dakle daje nerazumnim životinjama sve što im treba za život, makar ne mole, tako bi mogao dati štogod treba i čovjeku. Ali Bog je čovjeka stvorio na sliku i priliku svoju, pa kao dobri Otac hoće, da Ga njegova djeca mole za ono što im treba, hoće da razum i volju, koju im je dao upotrijebe kao razumna bića, Njemu na slavu, sebi na korist. Ta već su zemaljski roditelji u mnogim krajevima uveli običaj, da djeca prije jela stupe pred oca i kažu: "Molimo jesti!" Nema sumnje da otac i majka vrlo dobro znadu, što treba njihovim mališanima. Ali tim običajem hoće da u djetetu pobude osjećaj ovisnosti o roditeljima i učvrste vez ljubavi i zahvalnosti između djece i sebe. Zar možda zemaljski roditelji imadu više prava na ljubav i zahvalnost svoje djece nego li nebeski Otac od sinova ljudskih? Od zemaljskih roditelja smo samo nešto primili, a od Boga smo sve primili, prema riječima apostolovim: "Što imaš, a da nisi primio?" (I.Kor 4,7).Kud više dakle imade Otac nebeski prava tražiti, da Mu se molimo za ono što nam treba!

A koliko toga nama treba! Treba nam stana, treba nam odijela, treba nam hrane, treba nam zraka za disanje, treba nam vode za pranje i piće, treba nam lijekova za sve moguće bolesti, treba nam hiljade svakovrsnih stvari samo za tijelo. A što ćemo reći istom za dušu? Zar ne tište nju mnogo teže rane nego li tijelo? Kako su grozna nesreća za čovjeka grijesi nečistoće, oholosti, mržnje, zavisti i tako redom. A tko nas može osloboditi od zala grijeha osim jedinoga Boga? Kako je dakle molitva potrebna! Zar nisu upravo po grijehu došla sva druga zla na čovjeka?

2. Ali kad je dobri Bog odredio, da čovjeku, što mu treba, daje po molitvi, On je time čovjeku iskazao i neizmjernu počast. Što je naime molitva drugo nego

li razgovor s Bogom? Kako se ljudi smatraju počašćenima, ako dobiju audijenciju kod jednog zemaljskog cara, kralja, predsjednika republike! I kako često puta traže sve moguće veze, da dobiju tu audijenciju, A što su svi zemaljski vladari u poredbi sa beskrajnim veličanstvom Boga, kojega Sv.Pismo naziva s pravom "Kralj kraljeva i Gospodar gospodara". I za audijenciju kod takove veličine kao što je Gospod Bog ne treba nikakovih preporuka. Svaki čovjek u svako doba ima pristup k Njemu: pometač ulica i sveučilinši profesor, Crnac iz central.Afrike i kulturni Evropejac, mladić u naponu snage i bolesnik na operacionom stolu, starica na rubu groba i dijete koje ulazi u život. I nažalost su si često puta mali ljudi i djeca više svijesni časti, koja za njih izvire iz molitve, nego li odrasli školovani ljudi. U jeseni godine 1944. morali su zbog ratnih operacija mnogi Francuzi bježati iz sjeverne Francuske. Tako je i jedan šestgodišnji dječak prispio u jedan grad u Provenci. Tamošnji načelnik prisustovao je dolasku bjegunaca i upitao među ostalim toga mališa, da li je već polazio školu?" "Nisam, odgovori dječak, jer je bio rat. "O siromašak, odgovori načelnik, onda ti nisi još ništa učio?" Ali se mali čovjek ponosno uspravi i reče: "Molim lijepo, gospodin načelnik, učio sam moliti!" Koliko se pouke skriva za svakoga u riječima toga dječaka!

3. Međutim nije Bog molitvom iskazao samo praznu čast čovjeku, nego mu je u molitvi dao sredstvo u ruke kojim može polučiti sve. Kažu za glasovitoga Arhimeda, da je jednom zgodom izjavio: "Dajte mi točku, gdje da se uprem i ja ću dignuti kruglju zemaljsku!" Što nije bilo danu Arhimedu, to je dano svakome čovjeku. Što naime govori Isus Krist? Kune se svojim imenom: "Zaista, zaista, kažem vam: ako što zamolite Oca u ime moje, dat će vam." (Iv 16,23). I da ne bi mislili, da se što izuzimlje, zato kaže kod sv.Mateja: "Sve, što zamolite pouzdano u molitvi, dobit ćete." (Mt 21,22). Jedan se samo uvjet traži: to jest, da molimo u ime Njegovo. A u ime Njegovo molimo onda, kad se ono što molimo ne protivi spasu naše duše ni časti Božjoj.

I nemojmo se bojati nikada, da previše tražimo od Boga, jer što više tražimo od Njega tim veću čast Mu iskazujemo, jer time više priznajemo Njegovu moć i Njegovu dobrotu. Kad je glasoviti graditelj Bramante dovršio nacrte za divnu baziliku sv.Petra u Rimu, došao je u audijenciju k Papi Juliju II. i uruči mu nacrte preko svoga sinčića. Kad je Papa pregledao planove, bio je oduševljen, otvorio jedan pretinac s novcem i rekao mališu: "Ajde, zagrabi ovdje!" A mališ ga je pogledao i brzo odgovorio: "Zagrabi, sveti Oče ti, ti imaš veću ruku!"

Ne bi li i mi najbolje učinili, kad bi dragom Bogu prepustili, da nam On dade prema svojoj volji? Nema sumnje, da smijemo moliti, da nam Bog udijeli zdravlje tijela. Nema sumnje, da smijemo moliti, da nam Bog udi-

jeli rodnu godinu za polja, livade, vinograde. Nema sumnje, da smijemo moliti, da Bog sačuva zdravu domaću stoku, perad, da sačuva od požara domove i ostale zgrade. Nema sumnje, da smijemo moliti, da nas oslobodi i od svih ostalih tjelesnih neprilika i nevolja, koje nam prijete. Ali sve je to sitnica u poredbi sa duhovnim dobrima, koja su neizmjerno više vrijedna i Bog ih radije daje. Mnogo više vrijedi jedan čin poniznosti nego li najljepša palača na svijetu. Mnogo više vrijedi strpljivost nego li najjača tjelesna snaga. Mnogo više vrijedi jedna čista duša nego li sva ljepota tijela, za kojom toliko žude nerazboriti ljudi. Mnogo više vrijedi ljubav prema siromaštvu nego li sve blago ovoga svijeta. Tražimo dakle od Boga najprije istinska, neprolazna dobra.

Čitamo o kralju Salomonu, da mu se javio Gospod u snu i rekao: "Išti, što da ti dadnem!" A Salomon odvrati: "Daj slugi svojemu srce razumno, da može vladati narodom Tvojim i da zna razlikovati između dobra i zla..." "I puno se, kaže Sveto Pismo, dopade Bogu, što je to zamolio Salomon. Bog mu odgovori: "Jer si t o zaiskao i nijesi molio za se duga života, nigi blata, niti smrti neprijatelja tvojih, nego si sebi zaprosio mudrost u pravom djelovanju, to ću ja udovoljiti tvojoj molbi... Ali dat ću ti i što nijesi iskao, i blago i slavu.... i dug život." (III.Kr.3,5-14). Izrabimo dakle i mi Prosne Dane, koji dolaze, da izmolimo od Boga istinska duhovna dobra, a "sve ostalo će nam se dodati." (Mt 6,33).

XL. "POŠTO IM JE GOSPODIN ISUS TO IZGOVORIO, BI UZET U NEBO I SJEDE BOGU S DESNE STRANE" (Mk 16,19)

Uzašašće.

Dragi vjernici!

Čitamo u životu sv. Paulina, biskupa u Noli, da je doživio veliku bol, kad su Vandali vraćajući se iz Rima, opustošili i njegov biskupski grad Nolu, odveli veliki broj zarobljenika sa sobom, i prodali ih u Africi kao robove. Među njima se nalazio i jedinac sin jedne sirote udovice. Ožalošćena majka došla je moliti svetoga biskupa, da bi otkupio njezinoga sina. Međutim je Paulin bio razdijelio već sve što je imao siromasima. Zato je žrtvovao sama sebe. Otišao je u Afriku, potražio gospodara mladoga roba i ponudio sebe za roba mjesto njega. Zadivljen nad tolikom plemenštinom taj je barbarin vratio slobodu sv.Paulinu i povrh toga dopustio, da odvede sa sobom kući sve zarobljenike iz svoje biskupije. Kad je sv.Paulin prispio u Nolu, sve što je bilo živo, izašlo mu je ususret s neizmjernim oduševljenjem, da ga pozdravi i zahvali mu za njegov krasan čin ljubavi.

Ne mora li danas zadrhtati od radosti svako kršćansko srce, kad promatra Gospodina Isusa Krista, gdje uzlazi na nebo u najvećem slavlju, a sa sobom vodi nepregledne redove svetih duša, kojima je đavolska zloba bila zatvorila vrata raja, a Isus, žrtvovavši sama Sebe na drvu krića, istrgnuo ih iz vlasti sotone i vodi ih u vječnu domovinu? S pravom se zato blagdan Uzašašća Gospodnjega smatra kao kruna i zaključak svih tajna života Isusovog, kao što im je Utjelovljenje bio početak. Da se dakle i naše srce uzmogne što više radovati, razmotrit ćemo danas okolnosti Uzašašća Gospodnjega i razloge njegove.

1. Prema Sv.Pismu Gospodin Isus uzašao je na nebo na Maslinskoj Gori. Tamo je počela Njegova gorka muka krvavim znojenjem, tamo eto uzlazi i na nebo, da nam tako označi, da nema drugoga puta u nebo osim puta nevolja i boli. Prema tvrdnji sv.Jeronima pokazivali su tragove nogu Isusovih hodočasnicima u njegovo vrijeme, a pokazuju ih prema toj staroj predaji i danas, te su i naši hrvatski hodočasnici godine 1937. kad je obavljena posveta oltara bl.Nikole Tavelića u Jeruzalemu, imali prilike, da na Maslinskoj Gori poljube sveto tlo, gdje je Isus naš uzašao na nebo.

Čitamo i o sv.Iliji proroku, da je uzašao prema nebu. Ali po njega su došla "ognjena kola s ognjenim konjima" (IV.Kr 2,11) i "Ilija se odveze u vihoru put neba". Ilija je naime bio samo čovjek, makar je bio velik i silan prorok. Isus naš je Bog, i zato uzlazi na nebo svojom vlastitom božanskom snagom.

Čitamo i o sv.Habakuku proroku, da se je strelovitom brzinom digao u vis. Ali ne svojom snagom, nego "ga spopade anđeo Gospodnji za kosu njegovu i u čas ga prenese u Babilon" (Dan 14,35) više od hiljadu kilometara daleko. Ali Isus naš uzlazi na nebo svojom vlastitom božanskom snagom. Čitamo i o sv.đakonu Filipu, da je u tren oka nestao s očiju onoga dvoranina, što ga je bio pokrstio na putu iz Jeruzalema u Gazu. Ali Filip nije isčeznuo s očiju njegovih vlastitom moći, nego "Duh Gospodnji uze Filipa" (Dj 8,39) i prenio ga za čas u Azot na obali mora. Isus naš je pak sam Bog, i zato uzlazi svojom snagom danas na nebo. Uzlazi dakako kao čovjek, jer kao Bog nije nikada ni mogao ostaviti neba, kad je Bog biće neizmjerno i posvudašnje...

S kolikim dakle strahopočitanjem moramo izgovarati riječi Vjerovanja Apostolskoga: "Vjerujem u Isusa Krista....koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice....mučen, raspet, umro i pokopan, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa, sjedi s desne Boga Oca Svemogućega..."

2. Štogod je Gospodin Isus činio, činio je uvijek sa svetim i mudrim nakanama. I ako se pitamo zašto je uzašao. onda odgovaramo, da se je dolikovalo, da On,

koji je toliko pretrpio bude uveden i u slavu. To je dao razumjeti već onoj dvojici učenika na putu u Emaus: "Nije li valjalo da Krist to trpi i tako uniđe u slavu svoju." (Lk 24,27). Zato kaže sv.Pavao: "Koji sađe, to je Onaj, koji i uzađe više svìju nebesa, da ispuni sve." (Ef 4,10).

Uzašao je nadalje, da nam pošalje Duha Svetoga prema onome što nam je zabilježio iz Njegovog govora sv.Ivan Evanđelista prigodom Posljednje Večere: "Ali Ja vam istinu govorim. Bolje je za vas, da ja idem; jer ako ne otidem, Utješitelj ne će doći k vama: ako li otidem, poslat ću ga k vama." (Iv 16,7) A što znači za nas poslanje Duha Svetoga, imati ćemo prilike vidjeti u narednim propovjedima.

Uzašao je nadalje, da se moli za nas. "I Ja ću, čitamo u Evanđelju sv.Ivana, moliti Oca, i dat će vam drugoga Utješitelja, da ostane s vama do vijeka." (Iv 14,16). A tko umije ljepše moliti nego li Isus? I čiju će molitvu Otac nebeski prije uslišati, nego li molitvu svoga ljubljenoga jedinorođenoga Sina? Zato lako razumijete onaj odlomak u divnoj molitvi, koju je sastavio Sv.Otac Pijo XII. za vrijeme krvavoga prošloga rata, u kojoj se obraća Isus riječima: "Moli , za nas Svoga i našega Oca nebeskoga."

Uzašao je nadalje, da nama pripravi mjesto, jer ova zemlja nije naše trajno boravište. "U kući Oca mojega mnogi su stanovi. Kad nebi tako bilo, bio bih vam kazao. Jer idem, da vam pripravim mjesto." (Iv 14,2) Tamo ima dakle mjesta za svu dječicu, koja odlaze s ovog svijeta odmah iza sv.krsta. Tamo ima mjesta za sve one svete mučenike koji su položili ili će položiti svoje živote za Boga do konca svijeta. Tamo ima mjesta za sve neokaljane djevice, koje su sačuvale ljiljan svoga djevičanstva za nebeskog Zaručnika. Tamo ima mjesta za sve svete udovice, koje su Boga radi napustile misao o ponovnoj udaji, da mogu savršenije služiti Bogu. Tamo ima mjesta za sve oceve i majke obitelji, kojima je prva i glavna briga na tome svijetu, uzgojiti djecu svoju za Boga. Tamo ima dovoljno stanova za sve nas, ako ustrajemo u milosti Božjoj.

I nije li upravo blagdan Uzašašća Gospodnjega veliki podstrek za nas, da ustrajemo u milosti Božjoj, služeći vjerno Bogu do posljednjega časa? Kaže naime Evanđelista, da je nakon Uzašašća Gospodin Isus sjeo s desne Bogu Ocu. Budući je Bog biće duhovno, koje nema tijela, to se očito nema pod tim razumijevati, da je sjeo Bogu Ocu s desne ruke nego nešto drugo. Posaditi nekoga sebi s desne, znači iskazati mu počast. Time dakle što je Isus sjeo s desne Bogu Ocu, znali, da je Otac nebeski iskazao Kristu Gospodinu najvišu čast i uzdigao ga iznad svih Anđela i Arkanđela, iznad svih Prijestolja i Gospodstva, iznad svih Poglavarstva i Vlasti, iznad svih Sila, iznad svih Kerubina i Serafina, i da se poslužimo

riječima sv.Pavla, "nad svako ime,što se naziva ne samo na ovome svijetu,nego i u budućemu,i sve podloži pod Noge Njegove." (Ef 1,21-22)

I dobro kaže Evanđelista,da je Isus sjeo.Time nam je označena Njegova kraljevska i sudačka vlast.Kraljevi naime sjedeći primaju poklone svojih podložnika, sjedeći vrše svoju kraljevsku vlast. Kad dakle sv.Marko kaže,da je Isus sjeo s desne Ocu,to je samo potvrda onoga što čitamo kod sv.Mateja,prije nego je Isus uzašao na nebo: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji." (Mt 28,18) Prema tome i sudačka vlast nad svima živima i mrtvima, tako, da "nam se svima valja, prema riječima apostolovim javiti na sudu Kristovu,da primi svaki prema tome, kako je činio u tijelu svome, dobro ili zlo." (II.Kor. 5,10) I ako budemo činili dobro, i nama je određeno mjesto uz Isusa prema riječima: "Gdje sam Ja, ondje i sluga moj neka bude!" (Iv 12,26) Sjediti naime s desne Bogu nije ništa drugo nego biti dionikom vječnoga blaženstva, kao što i biti s lijeve Bogu znači biti dionikom vječnog prokletstva. Zato i čitamo,da je razbojnik s desne Isusu dobio obećanje: "Još danas ćeš biti sa Mnom u raju, dočim Mu se je onaj s lijeve rugao, i istoga dana otišao u vječno prokletstvo. A tako će i na koncu svijeta razdijeliti sve čovječanstvo, na desno i lijevo, za život vječni ili prokletstvo vječno.

Sveti dakle blagdan Uzašašća Gospodnjega mora biti za nas veliki podstrek, da ustrajemo vjerno u službi Božjoj do smrti, misleći na neiskazanu sreću,koja nas čeka iza smrti i divnu proslavu,koju nam je Isus pripravio.

Na 18.ožujka godine 1616. bio je vješan radi vjernosti vjeri katoličkoj, u Lancasteru u Engleskoj, Roger Wrenno. Kad ga je krvnik odgurnuo sa ljestava, puklo je uže na koje su ga objesili, on se srušio na zemlju, ali se odmah uspravio i počeo moliti. Prisutni su mu zaželili sreću, doviknuvši mu, neka sada položi prisegu kojom priznaje vrhovnu vlast kraljevu u Crkvi, pa će sigurno biti pomilovan. Ali se Wrenno uspravio i upravio sucu riječi: "Ja sam isti kao i prije. Činite sa mnom što vas je volja." I popeo se brzo na ljestve, tako da je sudac začuđen povikao: "Zar vam se tako žuri?" A Wrenno ga je pogledao sa suzama u očima i odgovorio: "Kad biste vi vidjeli što sam ja malo prije vidio, i vi bi se tako žurili u smrt." Njegovo je uzašašće u nebo bilo preko vješal . Bilo naše kakovo mu drago, samo da dođemo k cilju!

******

XLI. "A KAD DOĐE UTJEŠITELJ, KOGA ĆU VAM POSLATI OD OCA, DUH ISTINE, ON ĆE SVJEDOČITI ZA MENE." (Iv 15,26)

Nedjelja u oktavi Uzašašća.

Dragi vjernici!

Naredne nedjelje biti će blagdan Duha Svetoga. Kao što smo već govorili On je Bog, i kao takav vrši nadasve važnu ulogu u životu svete Crkve. O Njemu se ne može nikada dosta govoriti. Budući da Spasitelj u današnjem sv.Evanđelju ponovo naviješta dolazak Duha Svetoga, pravo je, da pogledamo danas Njegovo djelovanje u duši pojedinog čovjeka, kao što smo prije vidjeli Njegovo djelovanje u općenitoj Crkvi, da se za Njegov dolazak što dostojnije pripravimo i darove Njegove što više cijenimo.

1. Duh Sveti djeluje u duši pojedinca čovjeka pomoću milosti djelujuće, tako da prosvjetljuje čovjeku razum i jača volju za dobro. Najbolje će vam to objasniti primjer apostola na blagdan Duhova. Što su bili apostoli prije dolaska Duha Svetoga? Bili su veoma jadni, plašljivi stvorovi. Žar se nije Petar sa zakletvom odrekao Krista, i to od straha pred jednom običnom sluškinjom? Zar se nisu svi ostali apostoli razbježali na sve strane prigodom smrti Kristove, da ih ne bi uhvatili Židovi? Zar nisu iza uskrsnuća Gospodnjega sjedili plašljivi u dobro zaključanoj dvorani iz straha pred Židovima? Ali pogledajte te iste apostole nakon dolaska Duha Svetoga. Oni izlaze iz svoga skloništa van hrabri kao lavovi, spremni na poruge, spremni na šibe, spremni na sud, spremni na tamnicu, spremni i na samu smrt. To je učinila milost Duha Svetoga.

Što su još bili apostoli prije dolaska Duha Svetoga? Neznalice. Tri godine im Isus Krist govori, da kraljevstvo Njegovo nije od ovoga svijeta, a oni od toga nisu razumjeli gotovo ništa. Tri godine im Isus riječju i primjerom govori o poniznosti, a ipak Ivan i Jakob dolaze k Njemu s molbom, da bi jedan sjedio Njemu s desne a drugi s lijeve, samo da budu viši od ostalih apostola. Toliko im je govorio, da budu blagi, a ipak ova obojica traže, da siđe oganj s neba i spali ono samaritansko mjesto, koje ih nije htjelo primiti, te moraju čuti riječ: "Ne znate, čijega ste duha." (Lk 9,55). Tri godine im Isus govori o blagosti, a ipak Petar misli da će ugoditi Kristu, ako uhvati za mač i odsiječe uho slugi, koji je došao da uhvati Isusa. Tri godine im Isus riječima i djelima dokazuje, da je On Bog, a ipak iza smrti Njegove misle da je sve izgubljeno, i ne znaju što bi počeli. Ali pogledajte te iste apostole nakon dolaska Duha Svetoga. Oni propovijedaju riječ Božju s takovim oduševljenjem i uvjerljivošću, u svim mogućim jezicima, da su se "svi divili i čudili, i govorili:

"Nijesu li ovi svi, što govore, Galilejci, pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kojem smo se rodili?" (Dj 2,7-8). Sveti Petar umnim govorom potiče mnoštvo na pokoru, što su ubili Isusa; Petar i Ivan mudro istupaju na sudu pred velikim vijeće židovskim, tako te im se svi dive;on vodi mudro prvu kršćansku općinu; otkriva prevaru Ananije i Safire; obrazlaže mudro razlog što se pogani primaju u Crkvu; sv.Stjepan sjajnim govorom dokazuje nepravdu,koju su učinili Isusu njegovi zemljaci; jednom riječju, apostoli i učenici su posve drugi ljudi nakon dolaska Duha Svetoga. Milost Njegova djelovala je na njih poput sunca. Kao što sunce osvjetljuje i grije zemlju, tako je i Duh Sveti svojom milošću prosvijetlio njihov razum i ojačao njihovu volju,da su upoznali i bili spremni na svako dobro,pa i uz cijenu života.Kao što sunce topi led i izvabi zelenilo u prirodi,tako i milost Duha Svetoga topi led srca ljudskoga, puneći ga žarom ljubavi prema Bogu i bližnjemu,i čineći ga sposobnim za vršenje dobrih djela svake vrste.

2. Moramo međutim znati, da milost Duha Svetoga djeluje na najraznovrsnije načine. Na sv.Simeona Stilitu djelovao je Duh Sveti prigodom čitanja Evanđelja u crkvi o osam blaženstva, nakon čega je Simeon ostavio svijet i sprovodio gotovo četrdeset godina u najtežoj pokori. Na sv.Antuna pustinjaka djelovao je prigodom propovijedi o bogatom mladiću iz Evanđelja, nakon čega je Antun rasprodao svu svoju imovinu i sproveo čitavih sedamdeset godina u pustinji u silnoj pokori. Na veliki griješnicu, kasnije sv.Mariju Egipatsku djelovao je onom zgodom, kad je htjela ući u crkvu sv.Križa u Jeruzalemu kao i drugi ljudi, i kad nije mogla, obratila se i sprovela u teškoj pokori u pustinji više od četrdeset godina. Na sv.Aleksija i sv.Abrahama Kidunaju djelovao je Duh Sveti na sam dan njihovog vjenčanja, te su ostavili netaknute svoje zaručnice i bogatstvo svijeta, da služe Bogu u samoći i tišini. Na sv.Franju Borgiu djelovao je Duh Sveti, kad je prisustvovao otvaranju lijesa nekada glasovite ljepotice kraljice Izabele, a tada iznakažene lješine, nakon čega je ostavio svijet i postao redovnik. Na sv.Norberta djelovao je udarcem groma, koji ga je oborio s konja i pokazao mu ništavilo života. Na sv.Margaritu Kortonsku djelovao je pomoću raspadajuće lješine njezinog ljubavnika, s kojim je živjela devet godina, a onda ga našla ubijenog u šumi. Na sv.Romualda djelovao je preko dvoboja, koji je njegov otac održao sa svojim protivnikom i ubio ga,a Romualdo je morao služiti za svjedoka. To je tako djelovalo na njega, da je ostavio svoje blago i u velikoj pokori sproveo blizu devedeset godina života. Na sv.Ignacija Lojolu djelovao je preko jedne nabožne knjige,koju je čitao ležeći ranjen u krevetu. Na bl.Petra Gonzaleza djelovao je tako,da je pripustio, da padne s gizdavog konja u blato pred svim svijetom, pred kojim se htio istaknuti. Na sv.Franju Asiškoga

preko bolesti. Na onih tri, odnosno pet tisuća ljudi u Jeruzalemu na Duhove preko propovijedi sv.Petra. Kako vidimo Duh Sveti je neiscrpiv u sredstvima kojima se zna-de poslužiti u obraćenju duša prema riječima Isusovim Niko-demu: "Vjetar puše, gdje hoće; čuješ šum njegov, ali ne znaš, otkuda dolazi i kuda ide. Tako je kod svakoga, koji je rođen od Duha." (Iv 3,8).

3. Ako griješnik sudjeluje s milošću dječujućom, on-da Duh Sveti dolazi u dušu čovjekovu i čini ju vanredno lijepom i dostojnom prijateljstva Božjega. Ta trajna lje-pota duše se zove milost posvećujuća. Zbiva se dakle ne-što slično što i sa rđavim željezom kad se baci u žarku vatru. Vatra ga posve prožme tako, da željezo poprima narav vatre, žari se i blista kao zlato. Čovjek, koji je stekao milost posvećujuću, naliči čovjeku, koji je obu-kao krasno novo odijelo. Kako je lud dakle svaki čovjek, koji se toliko brine na tom svijetu za svoje tijelo, da bude što ljepše, a ne misli i ne brine se za onu jedinu pravu ljepotu, ljepotu svoje neumrle duše, koja ga čini dostojnim prijateljstva samoga Boga. Znate li što veli Isus apostolima na Posljednjoj Večeri: "Više vas ne na-zivam slugama, jer sluga ne zna, što radi gospodar nje-gov; nego vas nazvah prijateljima, jer vam sve objavih, što sam čuo od Oca svojega." (Iv 15,15). Riječ prija-telj uključuje u sebi stanovitu jednakost. I što može čo-vjek više poželjeti negoli biti prijatelj Božji?

Duh Sveti dolazi u čovječju dušu obično kod dostoj-nog primitka sv.sakramenta krsta ili pokore. Jedan i drugi sakramenat raspale onaj mali plamen, što već ti-nja u srcu griješnikovom, u veliku vatru, koja svojim ža-rom posve odstrani rđu grijeha, što se prihvatila duše, i pretvara ju od zarđalog željeza u sjajno zlato. Duša tekar tada počinje živjetim pravim životom. Kao što se je sv.Ilija prorok nagnuo nad mrtvoga sinčića udovice u Sarepti, i sv.Elizej prorok nad mrtvoga sinčića one že-ne Sunamke, stavio svoja usta na njegova usta, svoje oči na njegove oči, svoje ruke na njegove ruke, i tako mu vratio život tijela, tako i Duh Sveti budi u mrtvoj duši čovjekovoj vrhunaravni život, božanski život, sagib-ljući se na neki način nad svoju sliku, čovječju dušu; stavlja svoja božanska usta na naša i udahnjuje nam svoj duh; stavlja svoje oči nad naše, ulijevajući nam pravu spoznaju; stavlja svoje božanske ruke nad naše, dajući nam svoju božansku snagu za vršenje krijeposnih čina. Bog živi u duši i duša živi u Bogu, noseći u sebi klicu vječnoga života, ili, da se poslužimo riječima Isusovim ženi Samarijanki, milost Božja postaje u duši "izvor vo-de, što teče u život vječni." (Iv 4,14). Radujmo se dak-le iz sveg srca dolasku Duha Svetoga, Duha istine, koje-ga obećaje božanski Spasitelj u današnjem Evanđelju i nastojmo se dostojno pripraviti za primitak Njegovih ve-likih milosti.

XLII. "I UJEDANPUT POSTADE ŠUM S NEBA KAO KAD DOLAZI SILAN VJETAR I NAPUNI SVU KUĆU, GDJE SU SJEDILI, I POKAZAŠE IM SE RAZDIJELJENI JEZICI KAO OD OGNJA, I SJEDE PO JEDAN NA SVAKOGA OD NJIH." (Dj. 2, 2-3)

D u h o v i.

Dragi vjernici!

Četiri nam je osjetna znaka zabilježilo Sv.Pismo, pod kojima se je Duh Sveti pojavio na zemlji. Danas, na blagdan Duhova javlja se u slici ognja, jezika i šuma silnoga vjetra, a prigodom krštenja Kristovog na Jordanu u slici goluba. Očito nam je htio time označiti otajstvenо svoje djelovanje, što ga proizvodi u dušama ljudskim. Vrijedno je dakle, da danas, na blagdan Boga Duha Svetoga pogledamo pobliže značenje, koje se krije u ovim znakovima.

1. Prvi put javio se u slici goluba prigodom krštenja Isusovog na rijeci Jordanu. Svima je poznato, da je golub jedna dobroćudna životinja bez ikakve podmuklosti. U tome je golub lijepa slika djelovanja Duha Svetoga, koji sve one, kojima se svraća, čini pitomima, blagima i dobroćudnima. Zato je sašao nad Krista u slici goluba, veli sv.Grgur Veliki Papa, jer je Isus Krist bio neobično blag prema svima griješnicima. Sjetite se samo s kakovom je blagošću primio griješnicu Magdalenu, kad se je rastapala u suzama do Njegovih nogu. Nijedne žalne riječi toj ženi, koja je bila poznata kao javna griješnica u gradu. Sjetite se s kakovom je blagošću postupao sa ženom preljubnicom, dok su ju tužili farizeji. Sjetite se s kakvom je blagošću postupao sa uzetim čovjekom griješnikom, kojega su spustili pred Njega kroz otvor na krovu. Sjetite se kako je milo postupao sa Samaritankom, ogrezlom u grijesima. Sjetite se kako je mio i blag bio prema raskajanom razbojniku na križu. I sam Isus Krist traži kasnije od svojih apostola, a i svih svojih nasljednika, da Ga nasljeduju u toj pitomosti i blagosti govoreći: "Budite mudri kao zmije, ali i pitomi kao golubovi."(Mt 10,16) I kad toliko puta govori o Duhu Svetomu, onda nas očito upućuje na izvor, odakle ćemo crpsti tu krijepost.

U gradu Rimu postoji odavna glasovita bolnica posvećena Duhu Svetomu. Jedan francuski pisac pripovjeda kako je tako pratio jednom zgodom svetoga svećenika Vincenca Pallotti, koji je vršio u bolnici službu ispovjednika. Usput si je Vincenco kupio jedan omot slatkiša, na veliko začuđenje svoga gosta. Kad su došli na vrata bolnice, već su Vincenca čekali s viješću, da mora k jednomu bolesniku, koji ne može otvoriti usta, a da ne saspe iz njih najstrašnije psovke. Čim je Vincenco stupio do kreveta toga nesretnika, već je isti otvorio usta, da izvali grdnu psovku. Ali je Vincenco, pun Duha Svetoga, već

imao spremno sredstvo proti tomu i turio bolesniku u usta komad slatkiša, što ga je bio kupio. Opet su se otvorila pogana usta na psovku, i opet je slatkiš uletio u usta. I tako se to ponovilo nekoliko puta, a u međuvremenu je blagi i mili poput goluba Vincenco uspio prišapnuti koju dobru riječ bolesniku, koji se konačno sav u suzama ispovjedio i iste večeri umro, pomiren s dragim Bogom. Nije se dakle bez razloga Duh Sveti pojavio u slici goluba, jer On čini ljude dobroćudnima, da mogu ganuti i najtvrđa srca i pridobiti ih za Boga.

2. Na današnji dan javlja se međutim Duh Sveti i kao šum silnoga vjetra. Nije ni to bez dubokog značenja. Poznato je da vjetar znade oboriti ne samo iz korjena velika stabla, nego i visoke ponosne zgrade, tornjeve, kako svjedoče cikloni u nekim krajevima svijeta.

Isto je tako Duh Sveti propovjedanjem apostola svojom božanskom snagom oborio gordo poganstvo, i kako lijepo veli Faber, moć tirana, mudrost i rječitost filozofa. Treba se samo sjetiti u kakvom se stanju nalazio svijet kod dolaska Kristova na svijet. Štovalo se je na hiljade bogova, punih svakojakih mana, iskazivala se božanska čast carevima i caricama, makar bili i najpokvareniji, kao recimo krvavi Neron, dizali se hramovi na sve strane besramnoj Veneri i kod Grka i kod Rimljana; neki drugi kao Egipćani, snizili se dotle, da štuju nijeme životinje, kao mačke, zmije, bikove; treći se nisu sramili štovati kao bogove ni same mrtve stvari od drva i kamena. Sve je to pomela snaga Boga Duha Svetoga propovjedanjem svetih apostola, koji su se iza Duhova razišli po svem svijetu, da ga osvoje za pravoga Boga, koji jedini imade pravo na štovanje sa strane čovjeka. Tomu vihoru Duha Svetoga nije moglo odoljeti ni krvavo progonstvo Neronovo, ni sav napor Decija, Dioklecijana, Galerija, Maksimina, ni sva perfidija jednoga Julijana Apostate, da pod svaku cijenu spasu štovanje starih bogova carstva, i uzdrže na životu staro poganstvo u njegovom nekadanjem sjaju.

3. Duh Sveti javlja se nadalje u slici ognja, "jer je prema riječima sv. Pavla, Bog naš oganj, koji spaljuje." (Žid 12,29) Kao što oganj spaljuje rđu na željezu, tako i Duh Sveti uništava rđu grijeha u duši čovjekovoj: oholost, škrtost, bludnost, zavist, neumjerenost, srditost, lijenost duhovnu i sve druge opačine, koje izviru iz glavnih grijeha. Kao što oganj rasvjetljuje tmine, tako i Duh Sveti tjera iz duše tminu neznanja, koja je jedan od velikih izvora grijeha. Zar nije strahovito neznanje i strahovito zlo, kad čitamo, da su na primjer poganski Indijanci u Meksiku običavali svome ratnomu bogu prinositi godišnje kao žrtvu 20.000 mladića i djevojaka, a glave nesretnih žrtava onda nasadili po redu u hramovima toga lažnoga boga. Osvajači Meksika našli su čitave svodove pune glava takovih nesretnih žrtava. A slične stvari čitamo i u povijesti ratnih sjevernih naroda Evrope, što više, ima sličnih slučajeva i danas

u poganskim zemljama, kamo još nije doprlo svijetlo Evanđelja, svjetlo Duha Svetoga. Kao što vatra nadalje topi led, tako i Duh Sveti svojom milošću topi ledenu koru srca ljudskoga i čini čovjeka gorućim od ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Nije dakle bez značenja, što su na primjer jednoj velikoj bolnici u Rimu dali ime Bolnica Duha Svetoga, jer upravo On svojom milošću zagrijava čovjeka za djela ljubavi prema bližnjemu, kao što je recimo njega bolesnika. Katolička Crkva može s ponosom pokazati hiljade i hiljade takovih ustanova širom svijeta kroz sva vremena svoje povijesti. Svojstvo je nadalje vatre, da čini tvrdim posude načinjene od blata. A što je drugo čovjek nego li jedna takova posuda načinjena od zemlje, koja mora otvrdnuti i ojačati u dobru, a to čini vatra milosti Boga Duha Svetoga.

4. Duh Sveti se nadalje javio u slici jezika. Ima i tomu više razloga i značenja. Na 12.veljače godine 1931. održao je Papa Pio XI.preko novootvorene vatikanske Radio-stanice govor svemu katoličkom svijetu. Nakon kratkoga uvoda počeo je riječima Sv.Pisma: "Slušajte nebesa, sad hoću da govorim! Zemlja neka čuje riječ usta mojih! Poslušajte me, vi zemlje na moru! Pazite vi narodi iz daljine. Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje. Tim riječima obratio se Sveti Otac na sve hijerarhijske redove Crkve, redovnike, misionare i sve vjernike, na nevjernike i krivovjerce, na poglavare i podložnike, na bogate i siromašne, na poslodavce i radnike, na bolesne i trpeće, i onda podijelio prvi puta preko etera papinski blagoslov "Urbi et orbi", Rimu i cijelome svijetu. Time je Sveti Otac na svoj način ostvario sliku Duha Svetoga, kad se javio u slici jezika, da time naznači, kako će Crkva Božja govoriti svima narodima svijeta i u svim jezicima.

Duh Sveti javio se u slici jezika, veli sv.Grgur Papa i zato, jer On podjeljuje čovjeku dar govora, pomoću kojega može druge ljude potaknuti na ljubav Božju. Dosta se je sjetiti na pr. jednog sv.Franje Ksavera, kakova je čudesa stvarala njegova riječ među poganskim narodima Istoka, dosta se je sjetiti jednoga sv.Vinka Fererskoga, sv.Ivana Kapistrana, sv.Vinka Paulskoga, sv. Franje Asiškoga, sv.Bernarda, sv.Dominika, sv.Ivana Boska, sv.Josipa Cafasso, sv.Franje Salesa, sv.Petra Fourrier, sv.Ivana Arškoga i nebrojenih drugih, koji su svojim propovjedanjem i tumačenjem kršćanskog nauka milijune i milijune ljudi sačuvali za Boga ili priveli natrag k Bogu. Djelo je to Boga Duha Svetoga.

Duh Sveti javio se konačno u slici jezika i zato, da naznači, kako veli sv.Grgur Veliki Papa, da On izlazi od vječne Riječi, od druge božanske osobe, i da ljude privede k vječnoj Riječi, to jest Kristu. Jezik naime i riječ stoje međusobno u najužoj vezi.

Što nam onda drugo preostaje nego da se danas preporučimo srdačnom molitvom Bogu Duhu Svetomu, neka

se očituju i u našoj duši učinci ovih Njegovih vidljivih znakova. Neka sveta milost Njegova učini i nas pitomima i blagima prema našim bližnjima, kao što su pitomi, blagi i bezazleni golubovi! Neka sveta milost Njegova poput silne oluje izbriše i odstrani iz naše duše svaki trag poganstva, kao što je klanjanje novcu, trbuhu! Neka sveta milost Njegova spali u našoj duši poput žarke vatre svaku rđu grijeha. Neka sveta milost Njegova dade i nama dar govora, da uzmognemo ljude pridobivati za Boga i tako zaslužimo doći i sami k vječnoj Riječi - a to je Krist Gospodin, koji nam je poslao Duha Svetoga.

XLIII. "VJERNICI IZ OBREZANJA, ŠTO SU BILI DOŠLI S PETROM, DIVILI SU SE, ŠTO SE I NA NEZNABOŠCE IZLI DAR DUHA SVETOGA" (Dj 1o,45)

Duhovski ponedjeljak.

Dragi vjernici!

Veli sv. Grgur Veliki Papa, da je dragi Bog sličan vrtljaru, koji zalijeva biljke, dok su malene, da se ne posuše i ne propadnu. Tako je i Duh Sveti napose u prvim vremenima kršćanstva dijelio mnogim ljudima izvanredne darove, da privede pogane k vjeri u pravoga Boga i utvrdi u vjeri one, koji su već bili članovi svete Crkve, da se ne bi dali zavesti progonstvima i nevoljama, koje su snalazile Crkvu osobito u prvim vremenima. O tome nam svjedoči izvještaj Djela Apostolskih, koji se čita u današnjoj sv. Misi. Ali i kasnija povijest Crkve može pokazati slične primjere, i ako u manjoj mjeri, jer takovi darovi nisu više bili toliko potrebni kao u prvim vremenima Crkve. No i danas, kao i u prvim vremenima Crkve dijeli Duh Sveti sedam svojih svetih darova svima onima, koji su u stanju milosti posvećujuće. Zato ćemo danas pogledati jedne i druge darove Duha Svetoga, da ih naučimo cijeniti i zahvalni biti Bogu Duhu Svetomu.

1. Izvanredne darove dijeli Duh Sveti većinom radi toga, da unapredi spas bližnjega i koristi Crkvi. Takovi izvanredni darovi bili su kao što smo rekli vrlo česti osobito u prvim vremenima Crkve. Dijeli ih Duh Sveti i kasnije, kad je u pogibelji prava vjera Kristova. Ti izvanredni darovi ne čine čovjeka po sebi boljim, nego oni su talenti u ruci onoga, koji ih dobije, da ih iskoristi za spas svoje duše i svoga bližnjega, kao što i dobar trgovac ne drži novca sakrivenog u kasi, nego ga daje u promet, da donese novi dobitak. Redovito ih Duh Sveti dijeli svetim ljudima, ali može se desiti, da ih dobiju i oni, koji nisu među izabranicima Božjim. To vidimo iz riječi Kristovih, kad govori o Sudnjem Danu: "U onaj dan mnogi će mi reći: Gospodine,

Gospodine, nijesmo li u ime Tvoje prorokovali? Nijesmo li u ime Tvoje đavle izgonili? Nijesmo li u ime Tvoje mnoga čudesa činili? Tada će im izjaviti: nikad vas nijesam poznavao; idite od Mene zlotvori." (Mt 7,22-23)

Tih izvanrednih darova ima mnogo vrsti. Iz današnjega odlomka Djela Apostolskih razabiremo, da su poganski satnik Kornelije, a s njime i svi njegovi ukućani dobili od Duha Svetoga dar, da mogu govoriti raznim jezicima, makar ih nikada nisu učili. To je dakako bio njima silan dokaz, da je Kristova vjera prava, a za samoga sv. Petra i njegove pratioce židovske kršćane očiti znak i dokaz, da Bog želi i sav poganski svijet privesti u svoju Crkvu. Zato kaže sv. Petar: "Sad zaista razumijem, da Bog ne gleda, tko je tko, nego u svakom narodu onaj, koji se boji Njega i čini pravdu mio je Njemu" (Dj 10,34-35). A kršćani opet Židovi što su bili došli s Petrom "divili su se, što se i na nezhabošce izli dar Duha Svetoga" (Ibid.45). Kako vidimo ovaj je izvanredan dar jezika ispao u ovom slučaju na veliku korist i pogana i Židova, na veliku slavu Božju. Takav dar jezika imali su u najvećoj mjeri sveti apostoli na dan Duhova, gdje je silno doprinio obraćenju nekoliko hiljada Židova, koji su se svi divili i čudili i govorili: "Nijesu li ovi što govore Galilejci, pa kako mi čujemo svaki svoj jezik, u kojem smo se rodili? Parćani i Međani, Elamljani i stanovnici iz Mezopotamije, iz Judeje i Kapadocije, iz Ponta i Azije, iz Frigije i Pamfilije, iz Egipta i krajeva Libije, što su oko Cirene, i pridošlice Rimljani i Židovi i došljaci, Krećani i Arapi: čujemo ih gdje govore našim jezicima veličine Božje" (Dj 2,7-11). Takav dar jezika imao je u XVI. vijeku osobito sv. Franjo Ksaver, kojim se je Bog poslužio, da obrati milijun pogana u Indiji, otocima Indijskog oceana i Japanu.

Među izvanredne darove Duha Svetoga spada nadalje dar čudesa. I taj dar su imali apostoli, jer vidimo da je sv. Petar ozdravio hroma od poroda, uskrisio mrtvu udovicu Tabitu, sv. Pavao oslijepio jednom riječi đavolskog slugu vrača Elimaha, uskrisio mrtvoga mladića, što je pao s prozora i t.d. Taj dar imali su mnogi sveci tokom stoljeća sve do naših dana, a sigurno će ga Duh Sveti dijeliti i dalje, kad bude smatrao da je od koristi za Crkvu.

Među izvanredne darove spada nadalje čitanje savjesti. Taj dar su također imali mnogi sveti ljudi, napose sveti ispovjednici. Živ primjer je zato naš zemljak o. Leopold kapucin, koji je umro 30.VII.1942., a znao je svojim pokornicima kazati katkada sve grijehe prije nego su i otvorili usta, da se ispovjede. Takav dar imao je na pr. i sv. Ivan Vianej, župnik u Arsu, sv. Ivan Bosko, dakle naši tako reći suvremenici.

Među izvanredne darove Duha Svetoga spada nadalje dar proročanstva. Tako je onaj egipatski Josip prorekao što čeka Egipat i svijet nakon sedam godina. I taj dar

vidimo kod mnogih svetaca tokom stoljeća.

Među izvanredne darove Duha svetoga spada nadalje lučenje duhova, što je vrlo važno za čovjeka, jer se i sotona znade obući u anđela svijetla, da prevari lakše čovjeka.

Među izvanredne darove Duha Svetoga spada nadalje ushićenje. Tako čitamo o sv.Katarini Sijenskoj, da je nakon sv.pričesti lebdjela u zraku, bez osjeta za ovaj vidljivi svijet. Slično čitamo o sv.Tereziji Avilskoj, sv.Ivanu od Križa i mnogim drugima.

Među izvanredne darove Duha Svetoga spadaju nadalje viđenja. Katarina Emerik je na primjer gledala čitav život Isusov i Majke Božje i mnogih svetaca, kao da sada živu pred njom.

Ima i drugih izvanrednih darova Duha Svetoga. Za njima međutim ne valja pohlepno čeznuti, jer po sebi nisu dokaz osobne svetosti. A ako ih dragi Duh Sveti kome udijeli, onda mu ih daje zato, da ih iskoristi na slavu Božju i dobro bližnjih, a svima nama moraju biti poticalo, da hvalimo i slavimo Boga Duha Svetoga, koji čini sve što smatra od koristi, da ljude privede k Bogu.

2. Svima pak onima, koji su u stanju milosti posvećujuće, daje Duh Sveti sedam svetih darova, pomoću kojih se duša dade lako prosvijetliti i voditi od Duha Svetoga.

Prvi je dar mudrosti, koji čini, da upoznamo prolaznost svih zemaljskih dobara, a da u Bogu gledamo svoje jedino dobro i svoj životni cilj. Bez toga dara je čovjek sličan onome franačkom dvoraninu, koga su pitali na smrtnoj uri, što bi mu stavili za nadgrobni natpis. A on im je odgovorio: "Napišite,ovdje počiva jedna budala, koji je otišao s ovoga svijeta, a da nije znao zašto živi."

Drugi je dar, dar razuma, koji nam pomaže da možemo svoju katoličku vjeru razlikovati od raznih zabluda i obrazložiti ju. Takav je dar u velikoj mjeri imao n.pr. sv.Klemens-Marija Hofbauer. On je n.pr. još kao student, dok je slušao predavanja jednog profesora teologije (a u to su doba mnogi profesori bili zaraženi lažnim naukama) odmah opazio, da neke tvrdnje toga profesora nisu u skladu sa katoličkom istinom. Odvažno je ustao i pred svima studentima dobacio profesoru: "Gospodine profesore, to što Vi govorite nije katolički." Taj mu je profesor kasnije bio zahvalan, jer je uvidio, da mladi Hofbauer ima pravo. Zalutati naime u pitanju vjere, to je najveća nesreća za čovjeka, o čemu će se svatko moći uvjeriti u času smrti, budući je bez prave vjere prema riječima sv.Pavla nemoguće ugoditi Bogu.

Treći je dar,dar znanja, koji čini da i bez posebnog studija jasno shvatimo nauk katoličke Crkve. Nije naime dosta samo znati, da ima recimo deset zapovijedi Božjih, nego i što svaka pojedina zapovijed traži

od čovjeka, što znače evanđeoski savjeti, što znači osam blaženstva i t.d. Takav dar znanja imao je u velikoj mjeri sv.Ivan Vianej, župnik u Arsu, koji je po naravi bio vrlo slabo nadaren i s teškom je mukom svršio bogoslovski studij, a ipak je tako divno propovjedao, da su i visoki časnici, biskupi, učenjaci posjećivali njegove propovjedi i odlazili odatle kao preporođeni ljudi. Takav dar znanja imadu mnoge priproste duše po našim selima, za koje gotovo nitko ne zna osim jedinoga Boga, za kojega živu, i prema kojima su mnogi, tako zvani učeni ljudi, prave neznalice.

Četvrti dar Duha Svetoga je dar savjeta, pomoću kojega možemo u teškim slučajevima naći pravo rješenje i sa sigurnošću spoznati što najviše odgovara svetoj volji Božjoj. A to je mnogo puta od goleme važnosti, napose za one, koji su na visokim položajima, te moraju donositi sudbonosne odluke za ostale ljude. Zato je n.pr. car Karlo Debeli franački rado pitao za savjet u svojim poslovima pobožnoga redovnika Notkera. Kad je tako jednog dana Notker molio u crkvi, htio mu se je jedan zavidan dvoranin carev narugati na tom daru savjeta, pa ga je porugljivo zapitao pred svima ostalima: "Reci mi ti učena glavo, što radi naš Gospodin Bog sada na nebu?" Notker se brzo snašao i mirno odgovorio: "On uzvisuje ponizne, a ponizuje oholice." Još istoga dana pao je taj izrugivač s konja i slomio nogu, te je svima bilo očito, da je skromni redovnik zbilja primio od Boga Duha Svetoga dar, da znade dati pravi odgovor u pravom času.

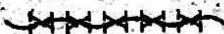
Peti dar Duha Svetoga je dar jakosti, koji nam je potreban, da možemo srčano sve podnijeti, samo da ispunimo volju Božju. U najvišoj mjeri je taj dar imala Presv. Djevica Marija, Majka Božja, čiji je život bio jedna neprekidna patnja, napose s razloga, što je od početka znala za sve strašne muke, kojima će biti izložen Njezin ljubljeni Isus. Taj dar su imali svi sveti mučenici. Odakle bi n.pr. naš blaž.Marko Križevčanin bio mogao izdržati strpljivo one strašne muke, kojima je bio izvrgnut, da nije imao dara jakosti, dara Duha Svetoga? Odakle bi naš bl.Nikola Tavelić bio mogao izdržati muke lomače, na koju su ga stavili, da nije imao dara jakosti, dara Boga Duha Svetoga? Odakle bi sv.Lovro mučenik bio mogao izdržati strašne svoje muke na roštilju, pa se uz to još i šaliti sa svojim krvnicima, da nije imao dara jakosti, dara Boga Duha Svetoga? Odakle snaga za muke jednoj sv.Agneži, sv.Agati, sv.Sebastijanu, sv.Ciprijanu, sv.Barbari, sv.Akaciju Bizantskom, sv.Ignaciju mučeniku, jednom malom Celsu mučeniku i nebrojenim drugima? Učinio je to dar jakosti Boga Duha Svetoga.

Šesti dar Duha Svetoga jest dar pobožnosti, koji nam pomaže da možemo Boga sve više ljubiti i Njegovu svetu volju sve točnije vršiti. Uzor pobožnih ljudi još prije Krista bili su pastir Abel, kralj David, prorok Danijel, starac Tobija, Ana, majka proroka Samuela, u

vrijeme Kristovo starac Simeon i proročica Ana, poganski satnik Kornelije, i toliki drugi. Gdje vidimo iskreno pobožnog čovjeka, odmah znademo, da je to djelo u prvom redu Boga Duha Svetoga. To se je lijepo vidjelo kod sv.Alojzija, koji je znao po čitave sate biti pred svetohraništem, tako da mu je ispovjednik morao odrediti vrijeme koliko smije biti.

Sedmi dar Duha Svetoga jest dar straha Božjega. Pun straha Božjega bio je n.pr. starac Tobija,koji je volio gladovati,nego li da okusi mesa jareta, što ga je žena donijela kući, prije nego se sazna nije li možda ukradeno. Puni straha Božjega bila su ona trojica mladića u peći babilonskoj, koji su voljeli živi izgorjeti u ognjenoj peći nego li uvrijediti Boga, poklonivši se zlatnom kipu Nabuhodonozorovom.

Duh je dakle Sveti sa ovih svojih sedam darova sličan onom sedmerostrukom svijećnjaku, što je svijetlio u svetištu jeruzalemskoga hrama. On je sličan žarkome suncu, koje se u danim zgodama odrazuje u sedam krasnih boja. Što više tko bude napredovao u savršenstvu, tim više će rasti u njemu i sedam darova Duha Svetoga. To će osjetiti i oni, koji jučer i danas primaju sveti sakramenat potvrde, koji na poseban način umnaža u duši pravednika ove darove. Neka se toga sjete i oni, koji su već primili sv.potvrdu i raspire u sebi nanovo te darove Božje.

XLIV. "GOSPODE, GOSPODE BOŽE NAŠ, KAKO JE DIVNO IME TVOJE PO SVOJ ZEMLJI!" (Introit Mise)

Na blagdan Presvetog Trojstva.

Dragi vjernici!

S ovim riječima Psalmiste, dragi vjernici, započinje svećenik sv.Misu na uzvišeni blagdan Presv.Trojstva. I s pravom! Jer ako se sveto ime Gospodnje ukazuje divnim svakom razumnom stvoru, ako se ukazuje divno svaki dan, kud više na onaj dan, kad nam sv.mati Crkva dovodi pred oči najuzvišeniju i najdublju tajnu naše sv.vjere, da je Bog jedan po svojoj božanskoj naravi, ali troj osobama, Otac, Sin i Duh Sveti. To je istina, koju je svaki čovjek dužan vjerovati, ako hoće da spasi svoju dušu. To je istina, koje ljudski um na toj zemlji ne će nikada dokučiti. To je istina, koja će biti jednom predmet naše vječne radosti na nebu.

1. Od pet temeljnih istina sv.vjere, koje ste učili još kao djeca u vjeronauku, prva glasi, da je samo jedan Bog, a druga, da su u Bogu tri božanske osobe, Otac, Sin i Duh Sveti. Tu je istinu svaki čovjek dužan

vjerovati pod prijetnjom vječne osude. Kad je naime Gospodin Isus Krist iza svoga uskrsnuća izdavao nalog apostolima, ovako im je progovorio: "Idite u sav svijet i propovjedajte Evanđelje svima stvorenjima. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se" (Mk 16,15-16). Da se pak pod tim vjerovanjem razumijeva i vjera u tajnu Presv.Trojstva, očito je iz činjenice, što se sv.krštenje, koje imadu dijeliti apostoli, vrši "u ime Oca i Sina i Duha Svetoga" (Mt 28,19).

Tu je vjeru u tajnu Presv.Trojstva Crkva čvrsto držala od Krista do današnjega dana. Ona je odbila nauk onih, koji su tvrdili, da Otac,Sin i Duh Sveti nisu ništa drugo nego samo tri načina opstojnosti jedne te iste osobe. Otac da nije ništa drugo nego Bog, u koliko je stvorio svijet; Sin da nije ništa drugo nego taj isti Bog u koliko je utjelovljen i spasio svijet; Duh Sveti da nije ništa drugo nego taj isti Bog, u koliko upravlja Crkvu i posvećuje duše. Crkva je tu nauku svečano zabacila i osudila, jer ta nauka ne priznaje u Bogu tri različne osobe. Ali je sv.Crkva isto tako svečano zabacila i osudila, na Općem Crkvenom Saboru u Niceji god.325. i bezbožnu nauku Arijevu, koja tvrdi, da Sin i Duh Sveti nisu pravi Bog, nego stvorovi, a da je samo Otac pravi Bog. Sveta je Crkva najodlučnije osudila tu nauku, jer ne priznaje jedinstva božanske naravi, i vodila tešku borbu kroz više od stotinu godina i s vrlo moćnim carevima, koji su htjeli snagom svoga oružja narinuti tu krivu nauku ljudima, i gurnuti ih tako u vječnu propast. Kako je dakle važna vjera u Presv.Trojstvo, vidite i iz ove duge i strašne borbe, u kojoj su toliki vjernici položili i svoje živote, a toliki veliki katolički biskupi, kao sv.Atanazije i sv.Hilarije, bili teško proganjani, samo da spasu čovječanstvu dragocjeno blago prave vjere. Crkva odbacuje i osuđuje i danas, a istom tolikom odlučnošću, zablude liberalnih protestanata i racionalista u pitanju vjere u Presveto Trojstvo, i spremna je i danas kad bi ustrebalo na sve muke, prije, nego li da napusti i jedno samo slovo od vjerovanja, od kojeg prema riječima samoga Krista Gospodina ovisi naš vječni spas: "Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se!"

2. Jedan od najglavnijih razloga nevjere obzirom na Presv.Trojstvo jest oholost ljudska, koja hoće da vjeruje samo ono, što svojim vlastitim razumom može dokučiti. A ima li što nerazboritijega od toga zahtjeva? Da li je i jednom biologu, uspjelo do danas potpuno razjasniti narav jedne muhe? Da li im je uspjelo razjasniti tajnu života i ovako sitnoga stvora, kao što je muha? Nije, to priznaju svi, koji ljube istinu. Švicarski biolog Pittard u ime mnogih drugih, piše posve iskreno god.1944. značajne riječi,kad govori o Häeckelovoj teoriji: "Što znamo sa sigurnošću s gledišta strogo znanstvenoga o stvaranju samoga života?.... Treba reći: točno ništa!"

Tako eto govori učenjak, koji ljubi istinu. A zar nije onda više nego smiješno, kad bi čovjek, koji se već stotinama godina trudi, da otkrije tajnu života, pa do danas nije uspio istražiti tajnu života niti jedne muhe, kad bi, velim, taj isti čovjek htio svojim umom, svojom snagom, da dokuči tajne Božjega života, da shvati potpuno svojim umom neizmjernu dubinu Presvetoga Trojstva?

Crkva se dakle ne stidi priznati, da se uzvišena tajna Presv.Trojstva ne može nikada samim ljudskim razumom dokazati ili shvatiti. Za tu istinu sv.vjere doznajemo samo po objavi Božjoj. Tu vrijede riječi Krista Gospodina: "Boga nije nikada nitko vidio. Jedinorođeni, koji je Bog, koji počiva na srcu Očevu, On nam je donio vijest." (Iv 1,18). "Nitko ne pozna Sina nego jedino Otac, i nitko ne pozna Oca nego jedino Sin i onaj, kojemu Sin to hoće objaviti." (Mt 11,27).

No s druge strane, Crkva isto tako tvrdi, da nikada nikome ne će uspjeti dokazati, da se u dogmi Presvetog Trojstva nalazi protuslovlje. To bi bio slučaj samo onda, kad bi tvrdili, da je Bog jedan po naravi i troj po naravi. No Crkva uči, da je Bog jedan po naravi, a troj osobama. A buduć se ne može dokazati, da je narav posve isto što i osoba, nije nikakvo protuslovlje, kad kažemo, da je Bog jedan po naravi, a troj osobama.

Umjesto dakle da se oholo obaramo, a na svoju propast, s kojekakvim brbljavcima na neizmjernu tajnu Presvetog Trojstva, bit će bolje, da priznamo, što je priznao i veliki učenjak Ampere u razgovoru s Ozananom. Kad su jednog dana, veli Ozanam, razgovarali o Bogu, obuhvatio je Ampere po nekoliko puta rukama svoje široko čelo i uskliknuo: "Kako je velik Bog Ozanam, kako je velik Bog, a naše znanje je ništica." Uskliknimo i mi na ovaj uzvišeni blagdan: "Gospode, Gospode Bože naš, kako si uzvišen i velik i nedokučiv! O tajni Tvoga uzvišenoga božanskoga života ne znaju ništa naši tjelesni osjeti, duboku tajnu Tvoga božanskoga života ne može odgonetnuti niti sav trud našega razuma, ali mi vjerujemo svim srcem, da je tako, kako nas uči Crkva, jer si Ti to objavio, koji si vječna Istina, koji ne možeš prevariti niti prevaren biti!

3. Konačno, kad Bog stavlja na ljudski razum zahtjev, da vjeruje ono što ne može dokučiti, Bog ne čini to stoga, da uživa u našoj neprilici, nego stoga, da nas uzmogne jednom nagraditi za našu vjeru, za našu dobru volju, da svoj um podvrgnemo Božjem auktoritetu, koji govori, da su u Bogu tri osobe, ali samo jedna božanska narav. Vjera dakle u Presveto Trojstvo je tako zaslužna stvar u očima Božjim, da radi te vjere nagrađuje čovjeka blaženim, vječnim životom na nebu.

U nekom zavodu za slaboumne, htio se je jedan činovnik, koji se je smatrao osobito "prosvijetljenim",

narugati jednoj siromašnoj djevojčici, pa ju je zapitao "Bi li i ti htjela doći u nebo?" Dijete je to potvrdilo iz svega srca. "Pa što bi ti tamo radila, ti si odviše glupa zato?" A djevojčica je na to jednostavno kleknula, sklopila ručice i pobožno izustila: "Tebi se klanjam, Tebe hvalim, Presveto Trojstvo, u vijeke!"

To je nevino dječje srce bolje osjećalo od onog uobraženog čovjeka, kakva se milina krije za čovjeka u tom, da smije hvaliti i slaviti Trojednoga Boga u vijeke. Jer, kako govori apostol, "niti je oko vidjelo, niti je uho čulo, niti je u srce ljudsko ušlo, što je Bog pripravio onima, koji Njega ljube", i koji u Njega vjeruju i onda, kad je istina, koju predlaže za vjerovanje, tako teška za ljudski um, kao što je istina o Presvetom Trojstvu.

Dok dakle ovdje na zemlji vjerujemo u tu uzvišenu tajnu, i tako iskazujemo čast Bogu, koristimo u prvom redu sebi, prema riječima sv.Augustina: "Svako pravo štovanje Boga ide u prilog čovjeku: jer nitko ne će reći, da je koristio vrelu, ako je iz njega pio, ili svijetlu, ako ga je gledao." (De civ.Dei 10,5)

Ne zaboravimo dakle nikada, kada ranom zorom činimo znak križa i ispovjedamo vjeru svoju u Presveto Trojstvo, izgovarajući-u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, - ne zaboravimo velim, da tim činom vjere polažemo zalog svoje vječne sreće u nebu. Ne zaboravimo, kada činimo znak križa u podne, i izgovaramo opet riječi - u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, - da tim ispovjedanjem vjere u Presveto Trojstvo polažemo zalog svoje vječne sreće u nebu. Ne zaboravimo ni uvečer, kada nakon mukotrpnog rada kroz dan, a prije počinka, činimo zadnji put znak svetoga križa, i ispovjedamo svoju vjeru u Presveto Trojstvo riječima - u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, ne zaboravimo, da tim ispovjedanjem vjere polažemo zalog svoje vječne sreće, koja će sigurno uslijediti, ako u toj vjeri ustrajemo do smrti. Za to nam jamči Božja vjernost, Božja pravednost, Božja dobrota, Božja ljubav! Za to nam jamči sveto ime Trojednoga Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga, kojemu se divi Psalmist, a svećenik opetuje danas u Misi: "Gospode, Gospode Bože naš, kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji!

XLV. "JER JE TIJELO MOJE PRAVO JELO I KRV MOJA PRAVO PIĆE." (Iv 6,55)

Tijelovo.

Dragi vjernici!

K velikom borcu za slobodu irskoga naroda O'Conellu došao je neki inovjerac jednom zgodom i primjetio mu, kako je ludost vjerovati u pravu prisutnost Isusa Krista

u Presvetom Oltarskom Sakramentu. O'Conell, čovjek silne vjere, dao mu je kratki odgovor: "Uredite Vi to pitanje s Isusom Kristom; On je rekao, a ja se držim Njegove riječi. "A što mislite, kad bi se recimo našla koja luda i htjela s Isusom raspravljati o nemogućnosti Njegove zbiljske prisutnosti u Presvetom Oltarskom Sakramentu, da li bi Isus možda promijenio svoju tvrdnju? Sigurno ne ni za jedno jedino slovo. Kao što su ga ostavili mnogi učenici radi toga, ali Isus je ostao tvrd, i kao što je bio spreman da ga radi toga ostave i svi apostoli, ali bi bio ostao tvrd, tako i danas, da ga ostavi cijeli svijet radi nevjerovanja u Njegovu zbiljsku prisutnost u Presvetom Oltarskom Sakramentu, Isus bi ostao tvrd kao stanac kamen i ponovio samo riječi, koje je izrekao prije dvije hiljade godina: "Jer je tijelo Moje pravo jelo, i krv Moja pravo piće." Tu temeljnu istinu svete vjere, da se pod prilikama kruha sakriva pravo tijelo Isusovo, a pod prilikom vina prava krv Isusova, ponavlja Crkva svojim vjernicima već dvije hiljade godina i ponavljat će ju do konca svijeta, dok bude zadnjega čovjeka na zemlji, jer za nju jamči Isus Krist, Sin Boga života. I danas, na blagdan Tijelova, blagdan Presv.Oltarskog Sakramenta, za nas ostaje samo pitanje, kakovu dužnost imamo mi prema Presv.Sakramentu. Mi imamo prema Presv.Sakramentu dvije poglavite dužnosti: prva je dužnost da Mu se klanjamo, a druga je dužnost, da se Njime hranimo.

1. Prva je dakle naša dužnost prema Presvetom Oltarskom Sakramentu da Mu se klanjamo. Čim su pobožni pastiri u svetoj Badnjoj noći saznali, da se je rodio Isus, odmah su puni radosti pohrlili prema špilji, u kojoj se rodio Isus, pali pred Njim na zemlju i poklonili Mu se kao svome Bogu i Spasitelju. Čim su Sveta Tri Kralja saznala da se je rodio Isus, ostavili su svoju domovinu i pošli na daleki put s darovima, da se poklone dragome Isusu. Dužnost je dakle i svakoga kršćanina katolika, da barem svake nedjelje i blagdana, ako nije zakonito spriječen, dođe u crkvu gdje se čuva Presveti Sakramenat, ili služi sv.Misa, i da se, padnuvši na koljena, pokloni svome Bogu, svome Spasitelju. Na to ga opominje vječno svijetlo, koje gori prema propisima Crkve dan i noć pred Isusom u Presvetom Sakramentu. Na to ga opominje zvonce kod oltara, kad se podiže u vis Tijelo Isusovo. Na to ga opominje zvonce, kad se Presv.Oltarski Sakramenat nosi k bolesnima ili umirućima. Na to ga opominje i ustanova velike svetkovine Tijelova, koju danas slavimo.

Da je klanjanje Isusu sveta dužnost svakoga kršćanina, to vam govori već zdrava pamet. Zar ne bi bilo nepristojno dijete, koje bi se kratilo iskazati čast svojim roditeljima? Zar ne bi bio nepristojan đak, koji bi se kratio iskazati čast svojim učiteljima? Zar ne bi bio ne samo nepristojan nego i kažnjiv podanik, koji bi se ustručavao iskazati počast svome vladaru? A zar ne bi bio onda ne samo nepristojan, nego i luđak i zločinac, koji bi se kratio iskazati čast Kristu u Presvetom Ol-

tarskom Sakramentu? Nepristojan, jer pristojnost zahtijeva pozdraviti i odati tako počast višemu od sebe. Luđak, jer nam zdrava pamet kaže, da iskazujemo čast svome najvećem dobročinitelju. Zločinac, jer uskraćuje dužnu počast ne zemaljskom kralju, koji je od danas do sutra, nego "Kralju kraljeva i Gospodaru gospodara" (I. Tim 6,15), kao što je Isus Krist, koji ostaje do vijeka.

Istina, Isus šuti u Presvetom Sakramentu. Šuti kad se ljudi smiju u crkvi, šuti kad se u knjigama i novinama izruguju ovom divnom Otajstvu, šuti kadkada i na još drskije izazove. Ali ako šuti, ne znači, da zaboravlja na uvrede Sebi nanesene, a kadkada progovori bez riječi, ali tako da ga čuje cijeli svijet. Dne 14. lipnja 1933. god. imala je proći ulicama francuskog grada Nantes velika tijelovska procesija, koja je najsvečaniji izražaj našega štovanja prema Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Francuski komunistički list "Travailleur", pozvao je roditelje u Nantesu, da izletom na parobrodu demonstriraju protiv te procesije, koja je po njihovom mišljenju bila dakako "zaglupljivanje" naroda. Priređivači izleta bili su slobodni zidari i komunisti, koji su držali za ostale učesnike spremno jedno iznenađenje: u nutrini broda otkrili su zastavice i pogrdne natpise, koji su imali poslužiti izrugivanju procesije i hulenju Boga. Na parobrodu su naime bili nakanili imitirati tijelovsku procesiju na svetogrdni način. Ali su i zastavice i transparenti ostali neupotrebljeni. Pola sata naime prije bogohulne njihove procesije potonuo je parobrod, i od stotina ljudi, koji su se na njemu nalazili, bilo je spašeno samo par ljudi. Ispunila se dakle na njima riječ Sv. Pisma: "Za podsmjevače gotovi su kazneni sudovi, i udarci za leđa luđakova" (Prič 19,29).

Neka dakle u naknadu za sve pogrde i hule izliju danas svoja srca pred Isusom naša dječica. Neka danas izliju svoja srca pred Isusom naši mladići i djevojke. Neka danas izliju svoja srca pred Isusom naši muževi i žene. Neka izliju danas u znak štovanja srca svoja pred Isusom starci i starice, kao nekoć sijedi starac Simeon i starica proročica Ana u jeruzalemskom hramu, kad je Majka Božja donijela maloga Isusa na rukama u hram. Taj isti Isus, i ako sakriven pod prilikama kruha, jest danas i ovdje u Presvetom Oltarskom Sakramentu.

2. Druga naša dužnost prema Presv. Oltarskom Sakramentu jest, da se Njime hranimo. Veli naime Isus Krist: "Zaista, zaista, kažem vam: ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi Njegove, nemate života u sebi" (Iv 6,53). Ne uživati dakle tijela Gospodnjega, što biva u sv. Pričesti, znači isto što i smrt duše. I obratno, govori Isus: "Tko jede tijelo Moje i pije krv Moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan." (Ibid 54) Uživati dakle tijelo Gospodnje, što biva u sv. Pričesti, znači isto što i vječni život duše. Presvetog Oltarskog Sakramenta je dakle znamen ono otaj-

stveno stablo života,koje je bilo zasađeno usred raja, da služi kao sredstvo neumrlosti prvim ljudima, Adamu i Evi. Presvetog Oltarskog Sakramenta je dakle znamen ona mana, kojom se je kroz četrdeset punih godina hranilo nekoliko milijuna izraelskoga naroda u pustinji, da ne skapa od gladi na putu iz zemlje ropstva u zemlju obećanu. Presv. Oltarskog Sakramenta je dakle znamen ono janje, kojim se je morao hraniti svaki Izraelac o Vazmu, na spomen izlaska iz ropstva egipatskoga u zemlju slobode, Palestinu. Presv.Oltarskog Sakramenta je dakle znamen onaj čudesni kruh, koji je omogućio sv.Iliji proroku, da od jednoga obroka kruha prevali silan put od četrdeset dana kroz pustinju, sve do gore Horeba.

Tako eto prema odredbi Krista Gospodina imade ovaj divni Sakramenat biti za nas stablo života vječnoga. Tako eto prema odredbi Krista Gospodina imade ovaj divni Sakramenat biti za nas mana u pustinji ovoga tužnoga zemaljskoga života. Tako eto ovaj divni Sakramenat prema odredbi Krista Gospodina ima biti za nas pravo uskrsno Janje, koje nas izvodi iz ropstva pakla u slobodu nebeske domovine. Tako eto prema odredbi Krista Gospodina ovaj divni Sakramenat imade biti za nas onaj otajstveni kruh na mučnom i teškom i dalekom putu, iz ove suzne zemaljske doline u blaženi život na nebu.

Kada čovjek razmišlja o toj zapovijedi Gospodina Isusa, da se čovjek hrani Tijelom Njegovim, onda mora doći do zaključka, da je jednu takovu zapovijed mogla diktirati samo beskrajna ljubav Božja. Jer, kako lijepo veli sv.Ivan Krizostom, "najveća ljubav, koju se može naći na zemlji, to je ljubav majke prema svojoj dječici. Zato je Bog, da nam pokaže kako nas ljubi, usporedio svoju ljubav s majčinom ljubavlju. No, nastavlja isti svetac, da li se je ikada čulo, da je koja majka dala djeci svoje vlastito tijelo za jesti? I da li je ikada koji pastir toliko ljubio svoje stado, da bi ga hranio svojim tijelom i krvlju?" To je učinio samo jedan, a to je Isus Krist. Onda možemo vjerovati sv.Katarini Sijenskoj, da je često vidjela u rukama svećenika umjesto sv.hostije sjajnu vatru, jer je Bog time svojoj vjernoj službenici dao razumjeti, kako je silna ljubav prema čovjeku u ovom Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Prvi su kršćani dobro shvatili što za njih znači Presv.Euharistija i koja je njihova dužnost prema njoj. Zato su se svaki dan sastajali na slavljenje sv.Euharistije kao što čitamo u Djelima Apostolskim: "I svaki dan bili su jednodušno u hramu, i lomili su kruh po kućama, i primali hranu s radošću i priprosta srca." (Dj 2,46). Euharistija je bila za njih središte života, srce, odakle se životna snaga izlijevala na svu kršćansku općinu i davala pojedincima snage u mukama progonstva. Ona je i u svim kasnijim vijekovima bila i ostala to i do danas, kraj svih napora krivovjeraca. Kao što ubojica, kad kani nekoga brzo maknuti s puta, smjera na srce, tako su i

krivovjerci najžešće udarali baš na Presveti Oltarski Sakramenat, koji je srce kršćanstva, jer je po njemu Bog prisutan u našoj sredini.

Molimo se zato danas Isusu dragomu u Presvetom Sakramentu, neka oživi i učvrsti vjeru našu u ovaj Sakramenat, da Mu se uzmognemo uvijek dostojno klanjati, često Ga dostojno primati, da nas uzmogne uskrisiti u posljednji dan, kako je obećao!

XLVI. "TADA SE POČEŠE IZGOVARATI SVI REDOM." (Lk 14,18)

Nedjelja u oktavi Tijelova.
II. po Duhovima.

Dragi vjernici!

Vidjeli smo na Tijelovo, koja je naša dužnost prema Presv.Oltarskom Sakramentu: klanjati Mu se i hraniti se Njime. Presv.Euharistija je naime ona otajstvena gozba, na koju Bog poziva gladne ljudske duše, da ih pripravi za vječnu gozbu u nebu, kao što moli svećenik, nakon što je podijelio sv.Pričest vjernicima: "O sveta gozbo, na kojoj se Krist prima, čini se spomen muke Njegove, um se napunja milošću i buduće se slave nama zalog daje..." O toj otajstvenoj gozbi govori i današnje sv.Evanđelje. Ali evo čuda! Dok su ljudi tako pomamni za zemaljskim gozbama, koje ugađaju tijelu i s tijelom i prolaze tako brzo, bez traga, dotle su, kako vidimo iz današnjeg sv. Evanđelja do skrajnosti nemarni za nebesku gozbu duše, koja im osigurava beskonačnu sreću u nebu. Kad je naime domaćin u današnjem sv.Evanđelju zgotovio gozbu i pozvao na nju mnoge, kaže Sv.Pismo, da "se tada počeše izgovarati svi redom." Pogledat ćemo zato danas domaćina gozbe i postupak uzvanika.

1. Kad je umirao glasoviti propovjednik prošloga vijeka isusovac Mac Varthy, uzeo je Raspelo u ruke, i poljubivši raspetoga Isusa, uskliknuo: "O kako su mnoge duše propale, jer Ga (Isusa naime) nisu htjele upoznati!" Te riječi možemo primijeniti i ovdje. Domaćin naime, koji je pripravio gozbu i poziva na gozbu jest ili Bog Otac, kako neki tumače, ili sam Isus Krist. Bilo kako mu drago, domaćin je ta osoba neizmjernoga dostojanstva, i kolike će se duše jednom gorko kajati, da nisu htjele upoznati Njega ni Njegovog poziva na gozbu.

On poziva na četverostruku gozbu: prva je gozba nauk prave vjere, na koju poziva čovječanstvo od početka svijeta sad po glasu savjesti i razuma, sad preko anđela, sad preko patrijarha, sad preko proroka, sad preko samoga Isusa Krista, sad preko svojih apostola i njihovih nasljednika, sad preko čudesa, sad preko bičeva, kojima pohađa griješno čovječanstvo, i raznim drugim načinima. Druga je gozba gozba krijeposti i milosti, koje dijeli napo-

se po svetim sakramentima. Treća je gozba gozba Presv. Euharistije, koja odskače nad svim drugim sakramentima, jer se u njoj prima izvor svih sakramenata i milosti, sam Isus Krist. Četvrta gozba i završna gozba, koja traje uvijeke, to je proslava naša u nebu.

Može li biti dakle veće i divnije gozbe, nego li je gozba, na koju nas poziva Bog? Od milijarda ljudi, koji su živjeli prije nas, nitko nije bio izuzet, a ako se nije tko odazvao, njegova je krivnja. Od dvije milijarde ljudi, koji živu danas, nitko nije izuzet, a ako se tko ne odazove, sam će biti kriv. Od milijarde ljudi, koji će vjerojatno živjeti još iza nas na zemlji, nitko nije izuzet, a ako se tko ne odazove, sam će biti kriv. Da li se je ikada našao tako velikodušni domaćin na zemlji, koji bi bio voljan pogostiti staro i mlado, bolesne i zdrave, muške i ženske, pripadnike crne i bijele rase, siromašne i bogate, učene i neuke, sve bez razlike? I ne samo voljan, nego Njegova je želja, da pogosti sve ljude toliko, da se je rasrdio, kad je čuo, da se mnogi nisu odazvali, pa zato zapovjeda slugi svome: "Idi brzo van na ceste i ulice gradske i dovedi amo siromahe i sakate, slijepe i hrome!" I kad Mu sluga javlja, da je izvršio Njegovu zapovijed, ali da još ima mjesta, govori sluzi: "Izađi na seoske puteve i među ograde te natjeraj sve da dođu, da mi se napuni kuća" (Lk 14,21-23).

Ili možda ta božanska gozba, na koju nas poziva domaćin, Bog, nije nešta osobita, da bi se odazvali? Ako pitate za gozbu nauke, onda bismo mogli odgovoriti riječima Sv.Pisma: "Primite naputak Moj radije negoli srebro, razboritost radije negoli zlato! Jer je mudrost vrednija od bisera. Nikakva dragocjenost nije joj jednaka." (Prič 8,10-11). Ako pitate za gozbu kriejposti, nema sumnje da je ona nešto veličanstvena, kad sv.Pavao opominje Efežane: "Što je god kreposno i što je god hvale vrijedno, to mislite!" (Ef 4,8). Kad je neki prijatelj upitao glasovitoga mudraca Sokrata, da li smatra sretnim velikoga perzijskoga kralja, odgovorio je Sokrat: "Ne znam, koliko kriejposti posjeduje. Ona jedina čini čovjeka sretnim." Ako pitate za gozbu sv.Euharistije, onda vam mora biti dovoljno što o Njoj pjeva Crkva: "Kruh s neba dao si njima, koji svaku slast u sebi ima." Ako pitate za gozbu proslave naše u nebu, onda odgovaramo riječima sv.Pavla: "Niti je oko vidjelo, niti je uho čulo, niti je u srce ljudsko ušlo, što je Bog pripravio onima, koji Njega ljube." (I.Kor 2,9).

2. Ne bi li dakle bilo za očekivati, da će se pozivu takovog domaćina i na takovu gozbu radosna srca odazvati svi uzvanici? A eto taj divni domaćin doživljava upravo protivno, jer, kaže Evanđelje, kad je poziv došao do njih, "tada se počeše svi izgovarati redom." Dogodilo se dakle, ili bolje, događa se sva-

ki dan ono isto što se je desilo i nekom mongolskom vladaru. Kažu da je isti jednoga dana pozvao u goste sve derviše iz svoje zemlje. Prema običaju mongolskoga toga dvora, morali su svakome uzvaniku sluge pružiti na ulazu u palaču kićeno odijelo. Al gle! Svi su se derviši kratili skinuti svoje prljave haljine, jer su u njih ušili svoje prljavo blago.

Tako nekako ide i nebeskom domaćinu. Uzvanici se krate odložiti svoje prljavo blago, koje nose u prljavoj haljini, to jest krate se promijeniti život i živjeti životom dostojnog uzvanika božanske gozbe, životom dostojnog kršćanina. I jer ih je stid, hoćeš ne ćeš, njihove prljavštine, zato odbijanje poziva skrivaju za razne izgovore. Iz tih njihovih izgovora vidimo, da su tri glavne zapreke, koje ljudima priječe odazvati se na nebesku gozbu, a te tri zapreke je sv. Ivan apostol sažeo u ove riječi: "Jer sve što je na svijetu: požuda tijela, požuda očiju i oholost života, nije od Oca, nego je od svijeta" (I.Iv 2,16).

Prva dakle zapreka to je požuda tijela, a jer je stvar to u sebi sramotna, zato ju onaj uzvanik skriva pod poštenu stvar, kao što je sv.sakramenat ženidbe. Kako požuda tijela odvraća čovjeka od nebeske gozbe, to je sv.Bernardo objasnio prispodobom sa svinjom, govoreći o čovjeku, koji je odan putenim grijesima: "Puteni čovjek sličan je svinji, koja, ako opazi na jednoj strani gredicu sa ružama, a na drugoj strani blatnu kaljužu, radije se ide valjati u blatu nego li da legne na gredicu sa ružama. Tako i puteni čovjek voli svoju opačinu, nego li sve užitke raja." A to potvrđuje i Sv.Pismo kad kaže: "Čovjek, dok je bio u časti nije razumio, postao je sličan nerazumnim životinjama." (Ps 48,21). Nad takovima plače sv.Jeremija prorok govoreći: "Koji su nekoć jeli poslastice, ginu na ulici. Koje su nosili na grimizu, valjaju se u blatu." (Jer 4,5)

Druga zapreka odazivu na nebesku gozbu to je lakomost. Od neprestanih briga za vremenita dobra, nema lakomac nikada vremena, da misli na vječna dobra, predstavljena u slici gozbe. "Nitko naime ne može u isti mah služiti Bogu i mamonu" (Lk 16,13). Sv.Cezarije pripovjeda o nekom bogatom trgovcu na umoru, kojega je svećenik nastojao obratiti prije smrti. I kad je mislio, da je uspio, pružio mu je na poljubac srebrno Raspelo. Bolesnik je izgledao dirnut ugledavši Raspelo, i već se je svećenik ponadao, da će sve dobro svršiti, kad li stari lakomac uzdahne: "Koliko li vrijedi taj srebrni križ?" Sva je dakle muka svećenikova ostala uzaludna. Dotični je lakomac ostao sličan volu, kako veli sv.Augustin, volu, koji nosi pšenicu u žitnice, a sam ždere slamu.

Treća zapreka odazivu na nebesku gozbu, to je oholost života. Oholice su slični djeci, koja jure za

leptirima. I ako jednog uhvate, onda kliču od radosti više nego li vojskovođa nad izvojevanom pobjedom. I u toj jurnjavi za šarenim leptirima, za kojekakvim častima i taštinama, nemaju dakako nikada vremena da se mole Bogu, da pristupaju k sv.sakramentima, da oplakuju svoje grijehe, da upoznaju svoju bijedu, i tako ostaju isključeni od nebeske gozbe.

To su dakako samo glavne zapreke odazivu na nebesku gozbu, iz kojih kao iz izvora izviru mnoge druge, koje ljude odvode od njihovog vječnog cilja, njihove vječne sreće, predstavljene u slici gozbe.

A to nije mala nesreća, To je najveća od svih nesreća, što mogu snaći čovjeka. Jer, prije svega, odbijanjem vrijeđaju domaćina, vrijeđaju dragog Boga i izazivlju srdžbu Njegovu, A ima li veće nesreće nego li uvrijediti i rasrditi Boga? Drugo, ako ne prije, a ono će na samrti gorko žaliti svoju ludost. Jer što govori domaćina? "Kažem vam, veli On, od onih ljudi, koji su bili pozvani, ne će nijedan okusiti moje gozbe" (Lk 14,24). Treće, kolika će biti njihova bol, kad vide, da su toliki drugi prezreni i zabačeni postali dionici nebeske gozbe, to jest života vječnoga, koje ga su oni proigrali za tako niske užitke. Koliko će od onih, koji uživaju blagodati Evanđelja od poroda, morati proplakati jednom, kad vide da su proigrali svoj životni cilj, kojeg su tako lako mogli polučiti, a drugi, kojima su bile tolike zapreke na putu, postigli taj cilj. Pripovjeda jedan misionar, kako je izlazeći iz postaje svoje misije, naišao na četirigodišnjeg dječačića, gorko plačućeg. Na pitanje odakle je, saznao je misionar, da je mališ iz mjesta tri sata dalekog. "Što bi ti htio?" "K misionaru bih htio". "A kako si došao amo?" "Posve sam". "A zašto si došao?" "Ja bih htio u nebo" odgovori dječak i pritom digne plačući ručice prema misionaru. Čuo je od kršćanske djece govoriti o nebu i nije mogao odoliti svojoj čežnji, pa i uz pogibelj, da ga zvijeri prožderu na putu. Nije li to ukor mnogim kršćanima?

❧❧❧❧❧

XLVII. "NEGO JEDAN OD VOJNIKA PROBODE MU BOK KOPLJEM, I ODMAH IZAĐE KRV I VODA." (Iv 19,34)

Blagdan Srca Isusova.

Dragi vjernici!

U enciklici "Annum sacrum" govori blage uspomene Papa Leon XIII. ovako: "Kad je Crkva u prvim vremenika nakon svoga osnutka bila pritisnuta jarmom careva, ukazao se je mladome caru (Konstantinu) u ne-

beskim visinama križ kao znak i zalog sjajne pobjede, koju je imao izvijevati. A danas se ukazuje našim očima, od Boga poslan i spas navješćujući jedan drugi božanski znak: presveto Srce Isusovo, s križem iznad njega i u blistavom sjaju izlazeći iz plamena. Na ovom znaku počiva sva naša nada; u njemu valja tražiti spas ljudi, od njega valja očekivati svako izbavljenje."

Nije dakle sv.Crkva bez razloga ustanovila svetkovinu Presv.Srca Isusova i ne iznosi nam uzalud danas pred oči činjenicu, koju je zabilježio za raspetog Isusa sv.Ivan Evanđelista: "Nego jedan od vojnika probode Mu bok kopljem i odmah izađe krv i voda."

Presveto naime Srce Isusovo kopljem probodeno radi nas, zalog je naše pobjede nad đavlom i nad grijehom, i prema tome zalog i znamen našega vječnoga spasa, jer je ono srce Boga, kao takovo puno dobrote i ljubavi, i to za sve ljude.

1. Tko je naime Isus Krist? Isus Krist je druga božanska osoba, Riječ Božja, koja je u krilu Presvete Djevice uzela na se ljudsku našu narav. U Njemu su prema tome dvije naravi, božanska i ljudska, ali samo jedna, i to božanska osoba. Prema tomu je tjelesno srce Isusovo srce Boga, jer je, kako nas uči Crkva moliti u litanijama Srca Isusova, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno. A kad se radi o Božjem srcu, o Srcu Isusovom, onda možemo vjerovati obećanjima, koje je preko svoje službenice sv.Marije Margarete Alacoque dao štovateljima svoga božanskoga Srca: prvo, Ja ću im dati sve milosti potrebne njihovom zvanju; drugo, Ja ću darovati mir njihovim obiteljima; treće, Ja ću ih tješiti u njihovoj nevolji; četvrto, Ja ću im biti sigurno utočište u životu, a osobito u smrti; peto, Ja ću dati obilati blagoslov svemu što poduzmu; šesto, grješnici će naći u Mom Srcu neiscrpivo vrelo smilovanja; sedmo, mlake duše postati će revne; osmo, revne duše prispjeti će brzo do visokog stepena savršenstva; deveto, Ja ću blagosloviti kuće, u kojima se bude izvjesila i častila slika Srca Mojega; deseto, Ja ću dati svećenicima, štovateljima Srca Mojega moć, da ganu i najtvrđa srca; jedanajsto, imena onih, koji budu širili ovu pobožnost, biti će upisana u Mom Srcu i ne će se nikada više odatle izbrisati; dvanajsto, svemoguća ljubav Srca Mojega će svima onima, koji kroz devet prvih petaka u mjesecu za redom prime sv.Pričest, udijeliti milost ustrajnosti do konca; oni ne će umrijeti u nemilosti i bez primitka svetih sakramenata, i Moje će im božansko Srce u času smrti biti sigurno utočište.

Takova obećanja, dragi vjernici, mogu poteći samo iz onoga Srca, "u kojemu stanuje sva punina božanstva", jer nitko drugi nije u stanju otkriti našim očima sve pogibelji, koje nam prijete sa strane đavla, nitko

drugi nije u stanju ukloniti sve zamke, koje nam navješta sotona, svijet i vlastita pokvarena narav, nitko drugi nije u stanju stišati bjesnilo strasti, koje gospoduju u našemu tijelu, nitko drugi nije u stanju učiniti, da ustrajemo vjerni Bogu do konca svoga života. Presveto dakle Srce Isusovo je zalog naše pobjede, ono je za nas znamen života vječnoga, jer je Srce Boga našega!

2. Ali to po sebi nije dosta. Jer ako je Isus naš Bog, kao što jest, onda je On i neizmjerna svetost. Ako je neizmjerna svetost, i ako bi nama mjerio samo mjerilom božanske pravde, tko bi opstao pred licem Njegovim? Jedan mladi japanski student sjedio je u lijepoj, iskićenoj kapeli katoličkih misionara u Tokiu, i pomno promatrao sve što se moglo vidjeti u kapeli. Bio je još poganin. Najednom je ustao i s očitim znakom zaprepaštenja odjurio van. Kad ga je kasnije brat laik, koji je vodio brigu za red u kapeli, upitao, zašto je tako naglo izašao van, odvrati mu mladić: "Dok sam sjedio i upravio svoj pogled na oltar, spopala me strava pred svetim Bogom, koji tamo stanuje. U isti mah postao sam si tako svijestan svoje nečistoće, da se nisam usudio još dalje ostati pred Njegovim očima. Morao sam van, nisam mogao drukčije." Zato govori prorok: "Odveć su čiste oči Tvoje, (Gospode) da gledaš zlo; ne možeš gledati nepravde." (Hab 1,13). A svaki od nas mora nažalost priznati sa Davidom: "Jer gle začet sam u nepravdama i u grijesima me je začela majka moja." (Ps 5o,7)

Kad je tome tako, onda mora još nešto pridoći, da uzmognemo u Presv. Srcu Isusovu gledati znamen svoje pobjede i zalog života vječnoga, a to je dobrota i ljubav nepresušna, kao što govori sv. Crkva u litanijama: "Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno!" I doista, čime da usporedimo ljubav Presv. Srca Isusova prema nama griješnim ljudima? Hoćemo li ju isporediti sa ljubavlju, koja veže dva prijateljska srca? Bilo bi odviše malo. Sv. Pismo uvelike slavi divnu prijateljsku ljubav, koja je vladala između mladoga Davida i Jonata sina Saulova, i kad su se morali rastati radi mržnje Saulove na Davida, "poljubiše se, i plakali su, privijeni jedan uz drugoga" (I. Kr 2o,41). A Isus, Bog naš, imao je tako nježno srce prema svojim prijateljima, apostolima, da je na rastanku prigodom Posljednje Večere "ustao, skinuo svoju gornju haljinu, uzeo ubrus i njim se opasao, tada je ulio vodu u umivaonicu i počeo prati noge učenicima i otirati ubrusom, kojim je bio opasan." (Iv 13,4-5). Hoćemo li ljubav Srca Isusova prema nama griješnim ljudima usporediti sa ljubavlju, koja vlada između zaručnika i zaručnice? Bilo bi i to premalo. Sv. Pismo uvelike slavi ljubav, koja je vladala između mladoga Jakova i lijepe Rahele, jer je "Jakov služio za Rahelu sedam godina, i one mu se učiniše kao nekoliko dana, tako ju je volio" (I. Moj 29,2o).

Ali Isus, Bog naš, govori preko proroka: "Ljubavlju vječnom ljubim te, zato sam ti tako dugo sačuvao milost" (Jer 31,3), i zato sam uzeo na Sebe obličje sluge i umro na križu. Hoćemo li ljubav Srca Isusova usporediti sa ljubavlju oca prema djetetu? Sv.Pismo uvelike slavi ljubav patrijarhe Jakova prema svome miljencu Josipu, koji bi na sve tješenje radi izgubljenog svog sina osgovarao: "Ne, s tugom ću sići k sinu svojemu u carstvo mrtvih" (I.Mojs 37,35). No Isus naš može reći preko proroka za čitav ljudski rod: "Nije li Efraim sin Moj ljubljeni, moje dijete predrago? Kadgod mu se zaprijetim, moram se milo spomenuti njega. Zato za njega kuca srce Moje; Ja mu se moram smilovati..." (Jer 31,2o). Hoćemo li ljubav Srca Isusova prema nama griješnim ljudima usporediti sa ljubavlju majke prema nejakom djetetu? Bilo bi i to premalo. Jer što govori Bog, a Isus je Bog, što, velim, govori preko Izaije proroka: "Zaboravi li žena dječešce svoje? Ne smiluje li se plodu tijela svojega? A da bi ga i zaboravila: Ja ne zaboravljam tebe." (Iz 49,15). Da ćemo dakle po Presv.Srcu Isusovom prispjeti k žuđenom cilju, jamstvo nam je Njegova nepresušljiva dobrota i ljubav, radi koje možemo uvijek vapiti: "Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno, smiluj se nam!"

3. Međutim, da nam razbije i zadnju sumnju, sv. Crkva u litanijama naziva Srce Isusovo "bogatim za sve", koji Ga zazivaju. I ljudi znadu biti dobri. Ali, koliko ćete ih naći, da su dobri prema svima ljudima, i prijateljima i neprijateljima? A za Srce Isusa, Boga našega, vrijede riječi Sv.Pisma: "Gledajte na pokoljenja prijašnja i vidite: tko se je uzdao u Gospoda i bio posramljen? Tko je ustrajao u strahu od Njega i bio ostavljen? Tko Ga je zazvao i bio od Njega neopažen? (Sir 2,1o). Tko je ikada apelirao na dobrotu i ljubav Srca Njegova uzalud? Možda bludnica Magdalena? Ili žena zatečena u preljubu? Ili Samaritanka? Ili Zakej? Ili griješna Marija Egipatska? Ili javna bludnica Afra? Ili griješna Margarita Kortonska? Ili razbojnik na križu? Ili Monika za griješnoga Augustina? Ili apostol Ivan za onoga mladića što se odmetnuo u razbojnike? Ili bilo tko mu drago od ljudi? Za sve je otvoreno Srce Isusa našega, kopljem probodeno na križu, nitko nije izuzet, jer Crkva nas uči moliti bez ograničenja: "Srce Isusovo, bogato za sve, koji Te zazivaju, smiluj nam se!"

Blago onima, koji imadu neograničeno pouzdanje u to divno Srce Boga našega! Jedan takav bio je sv.Marija Klemens Hofbauer. Kad je u Varšavi vladala glad, i on se znao sa svojom redovničkom braćom naći zbilja u teškim prilikama, nije ni najmanje zdvajao, nego je mirno otišao pred svetohranište, pokucao na vratašca i s najvećim pouzdanjem rekao: "Gospodine, pomozi, vrijeme je." I Isus je pomogao prema vjeri Hofbauerovoj u dobrotu Srca Njegova.

Koliko će više pomoći onda u nevoljama duše! Možda je tko proigrao krsnu nevinost i zaprljao bijelu krsnu haljinu? Neka pogleda na kopljem probodeno Srce Isusovo. Možda mora spustiti oči od stida radi nečistih grijeha, koje je počinio? Neka pogleda kopljem probode Srce Isusovo. Možda ima na duši ubojstvo čovjeka, djeteta? Onda neka pogleda kopljem probodeno Srce Isusovo. Možda ga tišti prevelika množina grijeha? Prevelika rugoba grijeha? Za sve ima lijeka u ovom divnom Srcu Boga našega, i svaki neka opetuje, što je neki pobožni svećenik napisao ispod slike Srca Isusova, na svojoj ispovjedaonici: "Quod vixi tege, quod vivam rege!" Dosadanji prljavi život moj, pokrij, Isuse, svojom ljubavlju, a što preostaje života, ravnaj njime prema ljubavi Srca svojega. Zato si ga dao kopljem probosti na križu.

XLVIII. "OVAJ PRIMA GRIJEŠNIKE I JEDE S NJIMA." (Lk 15,2)

III.Nedjelja po Duhovima.
Oktava Presv. Srca Isusovog.

Dragi vjernici!

Među svim kovinama što ih poznaju ljudi, zlato se najviše cijeni, radi svog divnog sjaja, radi svoje nepromjenljivosti, radi svoje rijetkosti. Stari su narodi, kako svjedoči Sv.Pismo, napose cijenili zlato iz Ofira, tako da je kralj Salomon izgradio čitavu jednu flotu, na kojoj su njegovi ljudi uz pomoć mornara, što mu ih je dao kralj Hiram, pošli u Ofir, da se dočepaju zlata. (III.Kr 9,26-28).

Radi tih svojstava u mnogih je naroda odavna u običaju, da i srce čestita, poštena, dobroga čovjeka, nazivaju zlatnim srcem, govoreći: "Ovo je čovjek zlatnoga srca!" A što da istom kažemo o božanskom Srcu našega dragoga Spasitelja, koje blista više i od ofirskoga zlata svojim milosrđem; svojim milosrđem, kojega nije u stanju izmijeniti ni farizejska zloba, svojim milosrđem, kojemu nema para? Sigurno nije slučajno, kad nam sv.Crkva u tjednu svetkovine Presv.Srca Isusova, a na današnju nedjelju, čita Evanđelje, iz kojega odsijeva to zlatno Srce našega Isusa.

1. Ponajprije kaže sv.Luka, da su se k "Isusu približavali svakojaki carinici i grješnici" (Lk 15,1). Ali nigdje ne čitamo, da je to zlatno Srce Isusovo i jednoga otjeralo od Sebe.

Donesli su k Njemu na nosilima i spustili kroz krov čovjeka uzeta, koji je grijesima i opačinama svojim navukao na sebe tešku bolest, tako da više nije mogao ni hodati. Nijedne riječi ukora sa strane Isusove tomu jadniku, nego samo mila riječ: "Uzdaj se sinko, oprošteni su ti grijesi tvoji!" Dakako, da mu je uz neizmjerno dobročinstvo oproštenja grijeha, dao i mnogo manje, to jest, vratio mu je natrag tjelesno zdravlje.

Došao je Isus naš jednom do vrela Siloe, gdje je ležalo čitavo mnoštvo bolesnika svake vrste. Među njima je bio najveći bijednik onaj tridesetosamgodišnji bolesnik. Nikakve nade više u zdravlje. I baš kod njega zaustavlja se Isus, s neobičnim pitanjem: "Hoćeš li da ozdraviš?" I ne pitajući puno dalje, govori mu: "Ustani, uzmi krevet svoj i idi!" A onda mu kasnije, da ne padne u još veću nesreću, vječnu osudu, dodaje milu opomenu: "Ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi."

Dolazi do prezrenoga Zakeja carinika, koji se bio popeo na divlju smokvu u Jerihonu, da vidi Isusa. Zlatno Srce našega Spasitelja između svih što su se tiskali oko Njega, bira baš Zakeja, da se svrati u njegovu kuću, govoreći: "Zakeju, siđi brzo, jer mi danas valja ostati u tvojoj kući."

Spasitelj naš prolazi i vidi Mateja, odnosno Levija carinika, kako snuždeno sjedi u svom uredu. I on je kao carinik bio prezren od Židova. Ali Isus ga zove: "Hajde za Mnom!" I od prezrenoga carinika postaje apostol i evanđelista.

Ali ni druge vrste ljudske bijede ne mogu potamniti blistavog sjaja Njegovog milosrdnog Srca. Dolazi k njemu žena, javna griješnica u gradu, u kojoj je uzelo stan već sedam nečistih duhova. Baca mu se pred noge, zalijeva ih suzama, otire kosom svojom, i dok svi mrmljaju, da se takva žena uopće usudila ući u jednu građansku kuću, Isus već izriče svoju milosrdnu božansku presudu: "Opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je ljubila mnogo!"

Dolazi do izvora Jakovljeva i Sihemu, i tu susreće jednu veliku bijedu: ženu Samaritanku, koja je imala već pet muževa, a i šesti, koga ima, nije joj bio muž. Apostoli se nisu mogli načuditi, da On uopće govori sa ženom, a da su znali, kakova je, bili bi se još više čudili. Ali zlatno Srce našega Spasitelja nije prezrelo toga jadnoga stvorenja, nego ju je, makar umoran od puta, malo pomalo doveo do spoznanja istine i vratio k Bogu.

Dovode k Njemu ženu, uhvaćenu u preljubu. Strogost Mojsijeva zakona, tražila je, da ju zaspu kamenjem. Koliki stid je hvatao tu nesretnicu, dok je stajala okružena starješinama, a pred Isusom; koliki strah od strašne kazne, koja ju čeka! Nitko joj od

starješina nije praštao. A Isus? Dok starješine navaljuju na Njega, da izrekne presudu, On piše prstom po zemlji, a onda se uspravlja i kaže: "Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju." I svi su se izgubili. Ostala je samo žena grješnica i presv. Otkupitelj, ili kako kaže sv.Augustin mesira et misericordia, bijeda i milosrđe. "Ženo, veli joj Isus, gdje su oni, koji su te tužili? Nitko te ne osudi?" "Nitko, Gospodine!" "Ni ja te ne ću osuditi, idi i ne griješi više!"

Hoćete li još dokaza, da je Srce našega Isusa blistavije milosrđem od ofirskoga zlata? Eno Ga, gdje visi na križu između neba i zemlje u besprimjernoj boli. Pa i u toj boli moli za svoje krvnike: "Oče oprosti im, jer ne znaju što čine." A razbojniku, koji moli - Gospodine sjeti se mene, kad dođeš u kraljevstvo svoje - odgovara: "Zaista ti kažem, još danas ćeš biti sa Mnom u raju!"

Kad sve to uočimo, onda vidimo, kako je opravdana ona pjesma, tako mila našemu puku: "O Srce Sina Božjega, o slava Ti i čast,dobrote Ti si izvor čist i rajska naša slast!"

2. I dobrote toga zlatnoga Srca ne mogu izmijeniti svi prigovori ni napadaji farizeja. Veli sv.Luka: "Na to su mrmljali farizeji i književnici: "Ovaj prima griješnike i jede s njima." (Lk 15,2)

Oni mrmljaju, kad su spustili k njemu uzetoga čovjeka i oprostio mu grijehe: "Tko je ovaj što huli na Boga?" (Lk 5,21). Srce našega Isusa ne obazire se na zlobu njihovu nego na bijedu uzetoga.

Oni mrmljaju, kad se je Isus svratio k prezrenom cariniku Zakeju: "Svratio se u kuću jednome griješniku" (Lk 19,7). Ali zlatno Srce našega Isusa ne obazire se na njihovu zlobu, nego na dobru volju Zakejevu i njegovu bijedu duševnu.

Oni mrmljaju, kad je dopustio da Mu Magdalena zalijeva svete noge suzama i otire kosom svojom: "Kad bi ovaj bio prorok, znao bi, tko i kakva je žena, koja Ga se dotiče - jedna griješnica" (Lk 7,39). Ali zlatno Srce našega Spasitelja ne obazire se na zlobu Simonovu nego na bijedu Magdalenínu.

Oni mrmljaju, kad je Isus ušao u kuću Levijevu ili Matejevu, sjeo za stol sa carinicima i griješnicima, jeo i milo razgovarao s njima, kao sa Sebi jednakima: "Zašto jede učitelj vaš s carinicima i griješnicima?" (Mt 9,11). Ali zlatno Srce našega Isusa ne obazire se na zlobu njihovu nego na dobru volju Matejevu i njegovih drugova, i njihovu duševnu bijedu.

Oni mrmljaju, kad je ozdravio u subotu slijepca od rođenja, oni mrmljaju kad je ozdravio u subotu čovjeka sa suhom rukom, oni mrmljaju što dozvoljava

svojim apostolima u subotu trgati i klasje, oni mrmljaju što je u subotu izliječio grbacu ženu, ali Srce našega Spasitelja ostaje uvijek isto, uvijek puno milosrđa prema svima griješnicima, prema svima koji trpe bilo na duši bilo na tijelu, ono ostaje uvijek nepromjenljivo, kao najčišće ofirsko zlato.

3. Zlato je rijetka kovina. I što se čišće nalazi to se rjeđe nalazi. I samo je jedno na svijetu bilo ovakovo srce, kao što je Srce našega Spasitelja. To je osjetio svatko, tko je bio imalo dobre volje, i imao prilike gledati našega Isusa i slušati Ga. Zato se ne čudimo, kad su one sluge, što su ih farizeji i glavari svećenički bili poslali, da uhvate Isusa, vrativši se neobavljena posla natrag, a na pitanje farizeja, zašto Ga nisu doveli, odgovorili svom iskrenošću i udivljenjem: "Nikad čovjek nije tako govorio, kao ovaj čovjek"(Iv 8,46). A mi dodajemo, nikada nije bilo niti će biti na svijetu tako milosrdnoga Srca, kao što je Srce našega Spasitelja.

U jednoj španjolskoj crkvi časte Raspelo, čija desna ruka visi dolje, odriješena od čavla, kojim je bila pričvršćena. Narod kazuje o tom Raspelu slijedeće: Jedan veliki griješnik ispovjedio je pod tim Raspelom svoje grijehe, sa svim znakovima pokajanja. Grijesi su bili tako teški i brojni, da je ispovjednik krzmao s odrešenjem, ali mu ga je konačno ipak podijelio, uz opomenu, da se čuva ponovnoga pada. On je to i obećao i neko vrijeme vjerno držao obećanje, ali je opet pao. Ponovo je došao da se ispovjedi tamo. Ispovjednik mu je dao odrešenje tek nakon dugog krzmanja, uz riječi: "Ali ovaj put je i zadnji put!" Nakon duljeg vremena jadnik je opet pao. I pun kajanja potražio je ispovjednika. "Svršeno je, reče mu ovaj, ti padaš uvijek u iste grijehe, tvoje kajanje ne može biti pravo!" Pa ipak je pravo i iskreno, odgovori jadnik; ja sam pao, jer sam slab i bolestan, ali mi je to od srca žao." "Ne, nema više oproštenja, odgovori ispovjednik". Nato se sa Raspela začulo kao plakanje. Prestrašen pogledao je ispovjednik gore, Raspetome se odriješila desna ruka od čavla i napravila nad raskajanim griješnikom znak odrešenja. A ispovjednik je začuo riječi; pune prijekora: "Ti nisi prolio svoju krv za njega."

Neka dakle dođu bludnici, neka dođu pijanice, psovači, ubojice, tatovi, razbojnici, krivokletnici, neka dođe tko mu drago, makar od svih napušten, kod Isusa će naći primitak, ako iskreno dolazi. Evanđelje svjedoči!

xxxxxx

XLIX. "UČITELJU SVU NOĆ SMO SE TRUDILI, ODVRATI SIMON, I NIŠTA NE UHVATISMO. ALI NA TVOJU RIJEČ BACIT ĆU MREŽE." (Lk 5,5).

IV. Nedjelja po Duhovima.

Dragi vjernici!

Lijepu nam pouku pruža današnje sv.Evanđelje, o tome što smo mi i što možemo, kad smo prepušteni sami sebi; i što smo i što možemo, kad je Bog s nama. Isus je, veli sv.Evanđelje "stajao kod Genezaretskog jezera. Narod se kupio oko Njega, da sluša riječ Božju. Tada vidje dvije lađice, gdje stoje na obali. Ribari su bili izašli iz njih i čistili mreže svoje. On uzađe u jednu od lađica, koja je pripadala Simonu, i zamoli ga, da malo otisne od kopna. Tada sjede i uze učiti narod iz lađice. Kad je bio svršio svoj govor, reče Simonu: "Izvezi na pučinu, i bacite mreže svoje, te lovite!" "Učitelju, odvrati Simon, svu smo se noć trudili, i ništa ne uhvatismo. Ali na Tvoju riječ bacit ću mreže. Učiniše to i uhvatiše tako veliku množinu riba, da su im se razdrirale mreže. Zato namignuše drugovima svojim u drugoj lađici, da dođu i da im pomognu. I dođoše. Napuniše obje lađice, tako da su se gotovo potpile. Kad vidje to Simon Petar, pade Isusu pred noge i reče: "Gospodine, otidi od mene; jer sam čovjek griješan!" Jer je bilo obuzelo udivljenje njega i sve drugove njegove radi riboloca, što su ga bili učinili; isto tako Jakova i Ivana, sinove Zebedejeve, koji su bili drugovi Simonovi. Tada reče Isus Simonu: "Ne boj se! Odsele ćeš loviti ljude." Tada izvukoše lađice na zemlju, ostaviše sve i otiđoše za Njim."

Svako pravo kršćansko srce mora ovaj izvještaj sv.Evanđelja napuniti nepouzdanjem u samog sebe i neograničenim pouzdanjem u Boga, jer vidimo, da, kao štogod sami po sebi ne možemo ništa, tako nam sve uspijeva, kad je Bog s nama.

1. Ribarenje je bio životni poziv sv.Petra prije nego ga je Isus pozvao za apostola. Petar je dakle bio sigurno iskusan ribar i kao takav znao vrlo dobro, koje je doba najzgodnije za lovljenje ribe. Zato na poziv Spasiteljev, da izveze na pučinu u po bijela dana i baci mrežu, odmah odgovara: "Učitelju, svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo." Trudili smo se onda, kad je najbolje vrijeme za ribolov, pa ako čitavu noć nismo ništa uhvatili, što bismo mogli uhvatiti sada, kad sunce tako obasjava more, i riba ne će ni blizu k remći? Petar je dakako sudio na ljudsku i u tom smislu je imao pravo. Ali je Petar znao, da Isusa nije bilo s njima. A kad je čovjek prepušten samome sebi, onda ostaje samo bijeda i nevolja, bilo u ovom bilo u onom obliku, kao što je eto i njihov potpuno neuspjeli ribolov, kad čitavu noć radeći ni-

su uhvatili ni jedne jedine ribe.

Uvijek se i uvijek dakle kroz povijest čovječanstva ponavlja riječ Psalmiste: "Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud se muče, koji je grade. Ako Gospod ne čuva grada, uzalud bdije, koji ga čuva" (Ps 126,1).

Pogledajte na primjer graditelje babilonskog tornja. Odlučili su sazidati sjajnu građevinu i podići si trajni spomenik. Ali, jer nije bilo blagoslova Božjega "moradoše odustati od zidanja grada" (I. Mojs 11,8). Izraelci su se ponadali prigodom osvajanja Palestine, da će zauzeti grad Haj istom lakoćom, kao što su bili zauzeli i Jerihon. Ali jer nije bilo Gospoda među njima, zato "budu od ljudi iz Haja natjerani u bijeg... i tad klonu srce naroda i posta kao voda" (Joz. 7,4-5). Jozua i Izraelci imali su nalog od Boga, da istrijebe sve stanovnike u Palestini, pa ipak su se dali prevariti od Gabaonaca, jer prije "ne potražiše odluke Gospodnje." (Joz 9,14). Samson je bio junak, kojemu po snazi ne poznaje slična povijest roda ljudskoga. On je rastrgao lava kao pile, magarećom čeljusti pobio tisuću Filistejaca, istrgao silna gradska vrata skupa s dovratnicima i odnio ih na vrh brda, učinio razna druga čudesna djela, a kad "je Gospod odstupio od njega, tada ga uhvatiše Filisteji, iskopaše mu oči.... okovaše ga u gvozdene okove, i on je morao u tamnici mlin okretati" (Suc 16, 2o-21) i postao sprdnjom djece i žena. Salomon je bio najmudriji od svih ljudi što ih pozna povijest ljudska, a kad ga je Gospod prepustio samomu sebi, onda je, veli Sirah, "nanio ljagu na slavu svoju i obesčastio pleme svoje...nanio gnjev i jad na djecu svoju poradi ludosti svoje" (Sir 47,2o). Kralj izraelski Ahab iznio je nevjerojatne pobjede nad svojim protivnicima Aramejima. Međutim, kad je pošao u boj mimo volje Gospodnje, makar se je preobukao, da ga ne prepoznaju kao kralja, bio je smrtno ranjen i istoga dana "uvečer on umrije" (III.Kr 22,35). Josip i Azarija, o kojima čitamo u knjizi Makbejaca, htjeli su si steći slavu u boju, ali jer nije Gospod bio s njima, "biše u bijeg natjerani, i do na međe u Judeji progonjeni. U onaj dan naroda Izraelova pade oko dvije tisuće ljudi." (I.Mak 5,6o).

Ne zaboravimo dakle nikada istine, da smo po sebi bijeda i nevolja, i da je uzalud sav naš trud, ako Bog ne pritekne u pomoć. "Učitelju, svu noć smo se trudili, veli sv.Petar, i ništa ne uhvatismo jer nije bilo Tebe". To može poniviti i svaki pojedini od nas i tko drukčije misli, taj je obična luda. Neki gospodin, koji se smatrao osobito mudrim, nije mogao podnositi, da uvijek i uvijek vidi neku dobru staricu sa krunicom u ruci. "Draga ženo, reče joj jednoga dana, to možete mirno pustiti, Bog ne treba Vaše molitve." To je istina, odvrati starica, ali ja trebam krvavo dragoga Boga."

2. Pogledajmo sada vjeru sv.Petra i uspjeh te vjere. Makar je bio sav izmučen od napornog noćnog rada, od čišćenja mreže, ozlovoljen radi neuspjeha, čim je Isus zamolio, da izveze na pučinu i baci mrežu, Petar ne krzma ni jednoga časa, nego odgovara: "Na Tvoju riječ baciti ću mrežu." A riječ Isusova nije prazna stvar. Ona je riječ jednog Boga, za koju govori preko proroka: "Kako padaju dažd i snijeg s neba i ne vraćaju se onamo, dok nijesu zemlju natopili i oplodili i zazelenili, da dadne sjemena sijaču, i kruha onome, koji jede: tako je i s mojom riječi, koja izlazi iz mojih usta: ne vraća se k Meni prazna, dok nije izvršila, što sam htio, i ispunila, za što sam je poslao." (Iz 55,1o-11). Tek što su Petar i drugovi mu bacili mreže, već su one protiv svakog ljudskog isčekivanja bile tako pune krasne ribe, da su se htjele raskinuti od tereta, pa su morali brzo pozvati u pomoć druge ribare, da dođu i da im pomognu. I dođoše i napuniše obje lađice, tako, da su se gotovo potopile. Nije čudo, da je onda sv.Petra i sve ostale zahvatilo tako udivljenje, da je Petar pao na koljena pred Kristom Gospodinom i zavapio: "Gospodine, otiđi od mene, jer sam čovjek grješan!"

Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! Koliko puta su se u povijesti čovječanstva odigrali ne samo slični nego i mnogo veličajniji prizori!

Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! To je učinio Gedeon, kad je sa tri stotine ljudi udario na vojsku protivničku i pobio sto i dvadeset tisuća ljudi (Suc 8,1o). Na riječ Tvoju bacit ću mrežu! To je učinio mladi pastir David, kad je izašao u boj protiv Golijata, mnogo jačega, mnogo vještijega boju i mnogo bolje naoružanom od sebe, odsjekavši mu glavu vlastitim njegovim mačem. (I.Kr 17,51). Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! To je učinila sv.udovica Judita, kad je kao slaba žena odvažno pošla u tabor Asiraca, i protiv svakoga ljudskoga očekivanja odrubila Holofernu glavu,a onda mudrim svojim savjetom razbila silnu asirsku vojsku od stodvadeset tisuća pješaka, dvadeset dvije tisuće konjanika i mnogo ostalih pomoćnih četa. (Jud 7,2; 13,1o; 15,1). Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! To je učinila sveta ona žena, kraljica Estera, kad se je usprkos kraljeve zabrane usudila stupiti pred njegovo prijestolje, vještim načinom razotkrila spletke Amonove, koje su išle za propašću naroda njezinog i spasila narod židovski od potpunog istrebljenja (Est 8,11). Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! To je učinio Juda Makabejac, kad je sa malim brojem ljudi udario nebrojeno puta na daleko nadmoćnije neprijatelje i zatirače naroda svoga i smrvio njihovu silu.

Na riječ Tvoju baciti ću mrežu! To su učinili milijuni mučenika, koji su osjećali svoju ljudsku slabost, a ipak ostali vjerni Isusu i u najtežim mu-

kama uvjereni, da je pomoć Božja jača i od ognja i od mača i od divlje zvjeradi, kojoj su bili izlagani. Na Riječ Tvoju bacit ću mrežu! To je učinilo hiljade svetih pustinjaka i milijuni svetih pokornika i pokornica, koji su dobro poznavali svoju slabost, ali su izdržali u službi Božjoj uvjereni, da je moć Božja jača od gladi i žeđe, od bdijenja i bičeva, od studeni i vrućine.

Na riječ Tvoju bacit ću mrežu! To je učinio jedan sv.Vinko Paulski, kad je osnovao svoje misionare i sestre milosrdnice, da otme duševnoj i tjelesnoj propasti milijune ljudi. To je učinio jedan sv.Ivan de La Salle, koji je uz neizmjerne poteškoće i protivštivštine osnovao Red Braće Kršćanskih Škola koje su kroz ovih par sto godina spasile milijune mladeži za Boga. To je učinio jedan sv.Ivan Bosko, koji je uz goleme poteškoće počeo okupljati oko sebe sirotnu zapuštenu mladež, i lišen svih sredstava, ali pun vjere u Krista, osnovao mušku i žensku Družbu Salezijanaca, koje djeluju danas manje više po čitavom svijetu. Na Tvoju riječ bacit ću mrežu! To je učinio blaženi Kotolengo sa onim svojim čudesnim "Domom Božje Providnosti" To su učinili i svi drugi nebrojeni osnivači muških i ženskih Redova, koji svi dokazuju, da je riječ Isusova svemoćna kao i kod ribolova sv.Petra, danas i do vijeka!

L. "ČULI STE, DA JE BILO KAZANO STARIMA: NE UBIJAJ! TKO UBIJE, BIT ĆE KRIV SUDU." (Mt 5,21)

V. Nedjelja po Duhovima

Dragi vjernici!

Sv.Ivan Krizostom rekao je jednom zgodom svojim vjernicima: "O, kako bi lijepo bilo na svijetu, kad bi posvuda vladala ljubav. Ne bi tada trebalo nikakovih zakona, nikakovih sudova, nikakove kazne. Tada ne bi nitko činio drugome krivice; umorstva, tučnjave, bune, razbojstva i druga zla, svemu tomu ne bi se znalo ni za ime. Ne bi bilo siromaštva, nego bi svatko imao što mu treba." Zato božanski Spasitelj nije nikada prestajao naglašavati zakona ljubavi prema bližnjemu, nije se nikada umarao govoreći o njemu. I u današnjem sv.Evanđelju, jer Mu je sreća i zadovoljstvo svih ljudi toliko na srcu, odlučno naglašava zahtjeve zakona ljubavi prema bližnjemu. "Ako pravednost vaša, veli Isus, ne bude veća nego li književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, da je bilo kazano starima: ne ubijaj! Tko ubije, bit će kriv sudu. A ja vam kažem: svaki, koji se gnjevi na brata svojega, bit će kriv sudu. Tko rekne bratu svojemu: budalo! bit će kriv visokomu vijeću. A tko mu rekne: bezbožniče! bit će kriv paklu

ognjenomu. Ako dakle prineseš dar svoj k žrtveniku i ondje se sjetiš, da brat tvoj ima nešto proti tebi, ostavi ondje dar svoj pred žrtvenikom, otiđi prije i pomiri se s bratom svojim; onda dođi i žrtvuj dar svoj!" (Mt 5,2o-24).

Jer je dakle zapovijed ljubavi prema bližnjemu uz zapovijed ljubavi prema Bogu prva i najveća zapovijed, pogledat ćemo danas, što Isus zabranjuje obzirom na petu zapovijed Božju, i kako veliko dobročinstvo iskazuje tom zabranom svakome čovjeku.

1. Židovski učitelji u doba Kristovo smatrali su za svoju braću i svoje bližnje samo one, koji su bili pripadnici njihovog naroda i njihove vjere. Međutim ih je Isus Krist, jer su bili na krivom putu, poučio, da je naš bližnji i neprijatelj i tuđinac, a ne samo naš sunarodnjak ili sumišljenik u vjeri.

Tomu dakle bližnjemu ponajprije nitko nema prava nepravedno uzeti život. Velimo nepravedno, jer javna vlast smije smrću kazniti zločinca, kojemu je dokazan zločin, koji zaslužuje smrt, a i svaki pojedini čovjek smije se braniti od nepravednog napadaja na svoj život i uz pogibelj da ubije napadača. Nitko međutim, rekosmo, ne smije nepravedno oduzeti života svome bližnjemu. Takav počinja u nebo vapijući grijeh, jer oduzima bližnjemu jedno od najvećih dobara, kao što je život tijela. Tijelo je naime ljudsko stan neumrle duše, od Boga čovjeku dano oruđe duše, pomoću kojega si ima sabirati zasluge za život vječni. Što dulje dakle živi tim više prilike ima da si sabere zasluga. Tko mu dakle nepravedno oduzme život, oduzeo mu je mogućnost sticanja zasluga za život vječni, a ako ga ubije u stanju smrtnoga grijeha, onda ga je zauvijek upropastio i tjelesno i duševno. Ubijstvo dakle nevinoga čovjeka u nebo je vapijući grijeh, kao što vidimo prigodom ubijstva nevinoga Abela, koje je izvršio Kain, a Gospod ga poziva na odgovornost: "Što si učinio? Glasno viče sa zemlje k Meni krv brata tvojega. I zato da si proklet, prognan od domaćega tla, što je otvorilo usta svoja, da popije iz ruke tvoje krv brata tvojega!" (I.Mojs 4,1o-11). Ubijstvo je dakle težak grijeh i zato je ubijstvo nevinog čovjeka u našoj nadbiskupiji grijeh pridržan biskupu za odrješenje.

Budući da je život našega bližnjega tako veliko dobro, nitko nema prava staviti nepravedno u pogibelj njegovo z d r a v l j e, kao što biva n.pr. d v o b o j e m, makar se i ne tukli dotični do smrti. Crkva je učinila što je mogla, da spriječi ludost dvoboja, pa je duelante i svjedoke i namjerne gledaoce i pomagače i one koji ga ne spriječe, a mogu, bio on tko mu drago, udarila kaznom izopćenja iz Crkve, što je pridržano Sv. Stolici. Nadalje, da pokaže, da to nije nikakova čast pribaviti si čast sabljom ili revolverom, duelante i svjedoke proglasila je Crkva besramnima, bez suda i bez

istrage u onaj čas, kad izvrše taj zločin. Povrh toga, ne smije svećenik crkveno pokopati one, koji poginu u dvoboju ili umru od rane, koju su zadobili u dvoboju.

Zakon Božji nadalje zabranjuje škoditi zdravlju bližnjega s v a đ a m a i t u č n j a v a m a. Svađe naime otimlju bližnjemu unutarnji mir i zadovoljstvo i tako mu potkapaju zdravlje, a lako dovedu i do ubijstva. Tučnjave pak rijetko prolaze bez rana, pa ih i svjetovna vlast kažnjava zatvorom.

Zakon Božji zabranjuje nadalje škoditi zdravlju bližnjega p o k v a r e n o m h r a n o m, kao što znadu razne varalice krivotvoriti mlijeko, vino, maslo, med, brašno i tolike druge stvari, od kojih je često već zadesila smrt one, koji su jeli takovu hranu. I svjetovna vlast s pravom kažnjava krivotvoritelje hrane. Što više nekada su svjetovne vlasti bile tako stroge sa krivotvoriteljima hrane, da su ih znale spaliti skupa s njihovom robom ili žive zakopati u zemlju. Rimski car Aleksandar Sever dao je jednoga takvoga čak razapeti na križ i pod njim naložiti vatru.

Da se ne stavi u pogibelj život ili zdravlje bližnjega, zabranjeno je čovjeku i n e o p r e z n o s t, luda jurnjava po cestama raznim prevoznim sredstvima, kao što su automobili i slično. Koliki su ljudi bez ikakove potrebe tako zaglavili ili ostali zauvijek sakati!

Zakon Božji brani nadalje i l u d e š a l e, koje mogu dovesti u pogibelj život ili zdravlje bližnjega, kao što je n.pr. podmetnuti nogu nekome kad ide ili izmaknuti mu stolac kad hoće da sjede. Često puta su takove šale stajale bližnjega života, ili je razbio glavu, hrptenjaču, prelomio ruku i slično.

Isus Krist z a b r a n j u j e n a d a l j e m r z i t i bližnjega svoga, kao što vidimo iz današnjeg sv.Evanđelja: "A ja vam kažem, svaki, koji se gnjevi na brata svojega, biti će kriv sudu" (Mt 5,22), pred Bogom baš tako kao i ubojica, jer je pred Bogom volja i čin jedno te isto. Zato veli sv.Ivan apostol, koji je sigurno dobro znao što kaže: "Svaki, koji mrzi na brata svojega, ubojica je, i znate, da nijedan ubojica nema u sebi života vječnoga." (I.Iv 3,15) I iskustvo to pokazuje, da je mržnja jednaka ubojstvu. Jer je kralj Saul zamrzio mladoga Davida, nastojao je svim silama, da ga i ubije. Jer je Ezav zamrzio Jakova, nastojao je da ga i ubije. Jer su braća Josipova zamrzila na njega, nastojali su ga ubiti u čatrnji, kamo su ga bacili. Još teži zločin počinja onaj, koji bližnjemu ubije duševni život, dušu, a to biva poglavito z a v o đ e n j e m i s a b l a z n i. Zavodnik ili koji pruža sablazan bližnjemu, vrši posao đavla ili još gore od đavla. Zato se ne čudimo strašnom slučaju, što ga je doživio neki svećenik, kod jedne umiruće djevojke, koju je htio pomiriti s Bogom. "Odlazite, poviknula je nesretnica, ja hoću u pakao, ja moram u pakao, da se tako osvetim onima, koji

su me zaveli i pokvarili me do u kosti." A za one, koji pružaju bližnjemu sablazan, kao što su bogumrski psovači i slični ljudi, za njih veli Isus Krist:"Bolje bi mu bilo, da mu se objesi kamen mlinski o vrat i potone u dubinu morsku" (Mt 18,6), nego li da radi njegovih psovki, pijanstva, besramnih razgovora, slika i sličnih stvari bližnji padne u grijeh i izgubi dušu.

Stoga je naša sveta dužnost, ako smo išta učinili nepravedna našemu bližnjemu, da nastojimo zlo popraviti, u koliko se uopće može kadkada popraviti.

2. Ako pravo razmotrimo stvar, onda ćemo vidjeti, da je Isus Krist iskazao čovjeku zapravo neizmjerno dobročinstvo, kad je tako strogo zabranio bilo ubiti bližnjega bilo škoditi njegovom tijelu ili duši.

Prvo veliko dobročinstvo, koje nam je Krist time iskazao jest m i r d u š e. Iskustvo pokazuje, da ubojice nigdje ne nalaze m i r a. Mira nije imao Herod radi umorstva sv.Ivana Krstitelja, mira nije imao Kain radi umorstva svoga brata Abela, mira nije imao poljski kralj Boleslav radi umorstva sv.Stanislava biskupa, mira nije imao češki kralj Venceslav radi umorstva sv.Ivana Nepomuka, a tako i svi drugi, koji su ubili nevinoga.

Ubojice nadalje svrše obično n a s i l n o m s m r ć u, kako su nasiljem i drugom oteli život. "Koji se mača laćaju, od mača će i poginuti" veli Isus (Mt 26,52), pa nam Isus zabranom ubijstva bližnjega štiti naš v l a s t i t i ž i v o t. Sv.Pismo i povijest je prepuna primjera, kako žalosno svršavaju ubojice drugih. Saul je dao ubiti velikog svećenika i nevinih 80 svećenika i sam je svršio samoubijstvom. Aman je htio dati pomoriri sve Judejce i sam je svršio na vješalima. Faraon je dao ubijati izraelsku djecu u Nilu i sam je sa svojom vojskom potonuo u Crvenom Moru. Juda je izdao Krista, da ga ubiju Židovi i sam je svršio na vješalima. Kralj Antioh dao je mučiti mnoge Židove na najokrutniji način i sam je izdahnuo u najtežim mukama izjeden od crvi. Židovski narod je glasao za umorstvo Kristovo, i poginulo je milijun tog naroda za opsade Jeruzalema. Nero je dao na okrutni način mučiti i ubijati kršćane i svršio je samoubijstvom. Domicijan i Kaligula ubijali su druge i sami su poginuli od ubojničke ruke. Galerije je dao ubijati tisuće kršćana i sam je ubijen od svojih neprijatelja. Car Decije je poubijao silne kršćane i sam je ubijen od svojih neprijatelja. Absalom je htio smaknuti svog oca Davida, i sam je zaglavio u bitci protiv oca. Kralj Joas dao je ubiti svećenika Zakariju, sina svoga spasitelja, i sam je pao od ubojničke ruke. Mogli bismo nabrajati dane i noći, da se vidi, kako je istinita riječ Kristova: "Tko se mača laća od mača će i poginuti", i kako veliko dobročinstvo iskazuje Isus Krist čovjeku, kad mu najstrože zabranjuje ubijati nevine.

Što je najstrašnije, ubojice su i s k l j u č e n i o d ž i v o t a v j e č n o g a, ako suzama pokajnicama ne operu svoga zločina, jer "koji tako šta čine, veli sv.Pavao, ne će postići kraljevstva Božjega" (Gal 5,21). Isključeni su dakako još više oni, koji drugome ubiju dušu. Zato se ne čudimo, da je jedan Voltaire izdahnuo u zdvojnosti, da je jedan Arije umro kao živina, da se je jedan Rousseau sam ubio, da ne govorimo o tolikim drugim strašnim slučajevima, što ih je zabilježila povijest. Koliku dakle zahvalnost dugujemo Isusu, što nas upozoruje na teške posljedice grijeha proti petoj zapovijedi Božjoj!

Još i više! Ako mrzimo svog bližnjega, u z a l u d s u n a š e m o l i t v e i ž r t v e pred Bogom prema riječima Kristovim: "Otiđi prije i pomiri se s bratom svojim; onda dođi i žrtvuj dar svoj" (Mt 5,24). Čuvajmo se dakle kao ognja svega čime bismo mogli povrijediti petu zapovijed Božju, ako ne ćemo da proigramo mir duše, vlastiti život, prijateljstvo Božje i vječni svoj spas!

LI. "UČENICI NJEGOVI ODVRATIŠE MU: OTKUDA DA UZME TKO KRUHA OVDJE U PUSTINJI, DA IH NASITI?" (Mk 8,4)

VI.Nedjelja po Duhovima.

Dragi vjernici!

Danas nam sv.Evanđelje govori o čudesnom umnoženju hljeba u pustinji: "U one dane bilo je opet veliko mnoštvo naroda skupa i nije imalo što jesti. Tada dozva (Isus) k sebi učenike svoje i reče im: žao mi je naroda. Već tri dana stoje kod Mene i nemaju što jesti. Ako ih pustim da idu gladni kući, klonut će na putu;jer su neki od njih došli iz daleka. Učenici Njegovi odvratiše Mu: otkuda da uzme tko kruha ovdje u pustinji, da ih nasiti? On ih zapita: koliko imate kruhova? Oni odgovoriše: sedam. Tada zapovjedi da narod posjeda po zemlji. Onda uze sedam kruhova, zahvali, prelomi ih i dade svojim učenicima, neka ih iznesu pred narod. I iznesoše ih. Imali su i nekoliko ribica. On ih blagoslovi i dade ih iznijeti. Jeli su i nasitili su se. Od komadića što su preostali bili, podigoše još sedam košarica. Bilo ih je oko četiri tisuće. I otpusti ih." (Mk 8,1-9).

Iz ovog sv.Evanđelja odsijeva ljubezna briga Božja za čovjeka i premalo pouzdanje čovjeka prema Bogu.

1. Božanski Spasitelj nije bio ni od koga zamoljen za kruh. Ali On, koji ima srce nježnije od majke, vidi u kakvom se položaju nalaze hiljade tih ljudi, pa

daje oduška svome srcu riječima: "Žao mi je naroda. Već tri dana stoje kod Mene i nemaju što jesti. Ako ih pustim da idu gladni kući, klonut će na putu." I da se to ne dogodi, On stavlja u pokret svoju božansku svemoć, blagoslivlja onih sedam hljepčića, što se je još našlo kod ljudi, apostoli dijele po Njegovom nalogu svima, i ne samo da se je nasitilo svih četiri tisuće ljudi, nego je još i preostalo sedam košarica, dakle više nego kad su počeki dijeliti.

Kako je mila i nježna ova briga božanskoga Spasitelja! U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je imalo smilovanja sa patrijarhom Abrahamom. I kad je nastala glad u Palestini, vodi ga u Egipat, štiti ga tamo od svake opasnosti i hrani, te ga vraća bogata natrag, kad je prestala glad. (I.Mojs 12,16-2o). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je kroz četrdeset punih godina imalo smilovanja sa nekoliko milijuna Izraelaca u pustinji, i davalo im kruh s neba, manu (II.Mojs 16,35), davalo im kad su zaželjeli do sitosti mesa u pustinji (Ibid.17,6). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je imalo smilovanja sa dječakom Izmaelom, kad je plakao za vodom, a napušten od matere u pustinji, i dalo da proključa izvor bistre vode, da se napoji dječak. (I.Mojs 21,19) U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je u vrijeme glada u Palestini vodilo onu skromnu ženu Noemi u zemlju Moapsku i natrag ju dovelo sa dobrom snahom Rutom. U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je nahranilo i mladoga Davida na bijegu sa kruhom, postavljenim pred svojim žrtvenikom (I.Kr.21,7), kojeg su smjeli jesti samo svećenici po zakonu Mojsijevom. U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je hranilo kruhom i mesom preko gavrana sv.Iliju proroka u vrijeme suše i gladi u Izraelu (III.Kr 17,6). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje se pobrinulo za vrijeme gladi za sv.patrijarha Jakova i njegovu obitelj (I.Mojs 42-5o). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je hranilo i sirotu udovicu u Sarepti s njezinom obitelji, kad je vladala glad, jer je uzdajući se u Njega, dala posljednji svoj zalogaj sv. Iliji proroku (III.Kr 17,14-15). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je usprkos grijeha kralja Jorama na molbu sv.Elizeja proroka dovelo čitave potoke vode u pustinju, da ne skapa od žeđe vojska izraelska (IV.Kr.3,2o). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je spasilo od smrti od gladi griješne stanovnike Samarije, kad su ih opsjedali Arameji (IV.Kr.7,16). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je spasilo od smrti glada i žeđe stanovnike Betulije za asirske opsade (Jud 15,8). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je nahranilo gladnoga sv.Danijela proroka u jami lavskoj (Dan 14 33-38). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je nahranilo sv.Jeremiju proroka, kad je bio bačen u čatrnju ispod podruma (Jer 37,15-21). U Njemu kuca ono isto Božje srce, koje je hranilo devedeset godina u pustinji sv.Pavla pustinjaka, sv. Mariju Egipatsku i nebrojene druge, koji su Boga radi ostavili svijet. I tako et eto nebrojeno puta kroz po-

vijest čovječanstva ponavlja istina izražena u riječima Psalma 144,15-16: "Oči sviju čekaju Tebe: Ti im daješ hranu u pravo vrijeme. Otvaraš ruku svoju i sitiš sve što živi, dobrotom".

I više još! Ta Božja dobrota, kad je potrebno, prenosi svoju božansku svemoć i na svoje stvorove, ljude, da uzmognu nahraniti braću svoju u nevolji. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Dominiku, da čudesnim načinom umnoži kruh svojoj gladnoj redovničkoj braći. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Franciski Rimskoj, da umnoži kruh, koliko treba, da se nahrane njezine gladne sestre redovnice. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Vedastu biskupu,da umnoži vino za svoga gosta, kad nije više imao što bi mu pružio. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Ziti službinji, da čudesnim načinom umnoži zalihe u hambaru svoga gospodara, kojeg je ispraznila bila dijeleći sirotinji preko mjere. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Abrahamu opatu u Saint-Cyru u Francuskoj, da ne bude u neprilici čime će ponuditi brojne ljude,koji su došli na svetkovinu njegove crkve. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Domicijanu opatu u Saint-Rambert, da nahrani gladne,kad nije bilo kruha. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Otiliji, da umnoži potrebne živežne namirnice svojim sestrama u samostanu. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Nikoli biskupu, da umnoži čitave lađe žita, koje je bio porazdijelio gladnim svojim vjernicima. Tu je svemoć udijelio Isus sv.Stjepanu Muret, da pomogne bolesnoj obitelji. Tu je svemoć On u svojoj dobroti spreman udijeliti i danas svojim vjernim slugama, kao što pokazuje slučaj sa našim zemljakom skromnim kapucinom ocem Leopoldom, koji je seljaku kod Padove u nevolji čudesnim načinom umnažao žito za deset kvintala. I samo Bogu je poznato, koliko puta su se u povijesti kršćanstva obistinile riječi Isusove apostolima na Posljednjoj Večeri: "Zaista, zaista vam kažem, tko vjeruje u Mene, djela, koja Ja činim, i on će činiti, i veća će od ovih činiti" (Iv 14,12).

2. Zar nije nekako čudno, da kraj svega toga apostoli još tjeskobno pitaju: "Otkuda da uzme tko kruha ovdje u pustinji, da ih nasiti?" (Mk 8,4). I to oni isti apostoli, koji su malo prije imali prilike vidjeti, kako je Isus sa pet hljebova nahranio više od pet tisuća ljudi (Mk 6,44). Kao da Onaj isti, koji je nahranio pet tisuća ljudi sa pet hljebova ne može isto tako nahraniti i četiri tisuće ljudi sa sedam hljebova. Zato Isus kori tu njihovu slabu vjeru i slabo pouzdanje, govoreći im, kad su bili zabrinuti jer nijesu uzeli sa sobom kruha: "Malovjerni, što razmišljate u sebi o tom, što nemate uza se kruha? Zar još jednako ne shvaćate? Zar više ne mislite na pet kruhova za pet tisuća, i koliko košarica nakupiste? Ni na sedam kruhova za četiri tisuće, i koliko košarica nakupiste?" (Mt 16,8-1o).

I nemojmo misliti, da je ta preslaba vjera i pouzdanje u Boga za svakodnevni kruh bez opasnosti za čo-

vjeka. Ono može dovesti do mnogih i velikih grijeha, ako čovjek računa samo na svoje vlastite sile u životnoj borbi. Zar nisu n.pr. Tirci i Sidonci, kako čitamo u Djelima Apostolskim, počinili težak grijeh, laskajući Herodu Agripi kao kakvom božanstvu: "Ovo je glas Božji, a ne čovječji" (Dj.12,22). A zašto to bogohulno laskanje? "Jer je veli Sv.Pismo, njihovu zemlju hranila kraljeva" (Ibd 2o). Kad bi bili imali vjere i pouzdanja u Boga, onda ne bi bili počinili takove gadarije radi svakidanjeg kruha.

Zar nisu one žene u Samariji za vrijeme opsade, da ne bi umrle od gladi, ubijale svoju vlastitu djecu i jele (IV.Kr 6,28), dakle počinjale umorstvo nevinih? Da su imale više pouzdanja u Boga, ne bi toga nikada počinile bile, jer je Gospodin naskoro na usta sv.Elizeja proroka navijestio i pokazao, da je u stanju obilato pomoći i u tako očajnim prilikama u kakvim se nalazila Samarija, odnosno njezini stanovnici.

Zar ne počinjaju slična umorstva i danas mnoge žene, koje se proti zakona Božjega lišavaju ploda svoga tijela, a sve radi bojazni, kako će prehraniti brojnu djecu? Kao da Onaj, koji hrani vrapve na krovu nije u stanju prehraniti istom lakoćom i sve sinove ljudske.

Zar se radi dnevnoga kruha ne počinjaju na svijetu tolike krive zakletve, tolike laži, tolike krađe, tolika razbojstva, zar se ne vode tolike parnice, ne gazi nogama svetost dana Gospodnjega radom u blagdane i nedjelje, ne rađaju tolike zavisti i mržnje, grijesi svake vrste? Povijest ljudska prepuna je primjera do kakovih žalosnih posljedica znade dovesti preslaba vjera i pouzdanje u Boga radi dnevnoga kruha.

Čujte što govori Psalmista, koji je bio pun pouzdanja u Boga: "Bio sam mlad sad sam star: ali ne vidjeh nikada pobožnika ostavljena, ni djece njegove da prose kruha" (Ps 36,25). Onaj naime silni Bog, koji je stvorio nebu i zemlju, onaj silni Bog, koji je stvorio pšenično zrno i ulio mu životnu snagu, da se razmnaža u zemlji, onaj isti silni Bog, koji je stvorio čovjeka i naučio ga, kako će si praviti kruh od pšenice, onaj silni Bog, koji je stvorio plodnu zemlju i pustinju, može, ako ustreba čovjeka prehraniti i u pustinji, kako svjedoči današnje sveto Evanđelje, ističući Isusovu nježnu brigu za sirote i Njegovu svetost.

LII. "ČUVAJTE SE LAŽNIH PROROKA" (Mt 7,15)

VII. Nedjelja po Duhovima

Dragi vjernici!

Iskustvo govori, da je to veća opasnost krivotvorenja nekog novca što je vredniji. Veća je opasnost, da se krivotvori srebrni novac nego li bakreni. Veća je opasnost, da se krivotvori zlatni nego li srebrni novac. A skuplje valute nema i ne može biti nego li je istina, koju je Isus Krist donio na svijet, da njome spasi svijet i otkupi ga. Nije dakle nikakovo čudo, da sotona, taj stari lažac i krivotvoritelj nastoji svim silama kako bi krivotvorio tu Božju valutu, to jest kako bi istinu Kristovu izopačio. Da se pak njegov sotonski rep tako brzo ne opazi, zato se dakako služi ljudima, da svoju prevaru izvede preko njih. Tko dakle ne vidi, da nam je Isus Krist učinio najveću uslugu, kad nam je u današnjem sv.Evanđelju ocrtao te sotonine sluge, lažne proroke, da tako spriječi, da na dan suda Božjega, kad se na nebeskoj blagajni bude isplaćivala protuvrijednost, ne ostanemo praznih ruku, kad nam dokažu, da smo došli sa krivotvorenom valutom; jer smo u životu ispovjedali ono, čega Krist nije nikada naučavao. Kaže dakle Isus Krist: "Čuvajte se lažnih proroka! Oni dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabežljivi. Po rodovima njihovim poznat ćete ih. Bere li se s trnja grožđe ili s drače smokve? Tako rađa svako dobro drvo dobre rodove, a zlo drvo rađa zle rodove. Drvo dobro ne može rađati zlih rodova, ni drvo zlo rodova dobrih. Svako drvo, koje ne rađa dobra roda, siječe se i u oganj vaca. Ne će svaki, koji Mi govori: Gospodine, Gospodine! ući u kraljevstvo nebesko, nego samo tko čini volju Oca Mojega, koji je na nebesima" (Mt 7,15-21).

Zato ćemo baciti danas barem jedan letimičan pogled na lažne proroke u povijesti sv.Crkve, na plod, koji su donijeli svojom lažnom naukom i svojim radom, te zaključak, koji moramo iz toga povući.

1. Tek što je Isus Krist uzašao na nebo i apostoli počeli sa propovjedanjem kraljevstva Božjega, počeo je svoj rad i sotona. Kad je sv.Petar u Samariji dijelio sakramenat sv.Potvrde, dolazi Simon čarobnjak i zavoditelj naroda u Samariji i nudi Petru novaca, da mu dade vlast dijeliti Duha Svetoga. Zlatnu dakle Kristovu valutu hoće da izrabi u niske i prljave zemaljske svrhe na propast duša. Dok je sv.Ivan apostol svim žarom propovjedao božanstvo Kristovo po Maloj Aziji, stupa mu nasuprot lažni prorok, krivovjerac Cerinto, krivovjerci Nikolaite i razni drugi kao Aleksandar i Himenej, koje crta sv.Pavao, i protiv čiste nauke apostola naučavaju, da nema uskrsnuća tijela, da ženidba nije dozvoljena, da je Isus samo čovjek, da je pravi sin Josipov i slične strahovite zablude. Tek što su legli u grob ti lažni proroci, javljaju se novi pod svim mogućim imenima, kao što su židovski i poganski Gnostici, Dositejanci, Menandrijanci, Ebioniti, Do-

keti, Enkratiti, Marcioniti, Montaniste, Hierokiti, Arabici, Alozei, Antitrinitarci, Novacijani. Jedna osobito pogubna sekta, osobito opasni lažni proroci bili su Manihejci, koji su naučavali dva vrhovna počela, počelo dobra i počelo zla,šireći svoju nakaznu zabludu tako vješto, da su neko vrijeme zapleli u svoje mreže i samoga Aurelija Augustina,kasnije velikoga sv.Augustina,koji je svojim umnim spisima razotkrio svu bijedu i opasnost te zlokobne nauke i doveo ju do propasti. Zatim se javlja pravi đavolski sluga Arije sa tvrdnjom da Krist nije iste božanske naravi s Ocem nebeskim,nego da je samo stvor, malo višega reda. Arije je uspio preko svojih pomoćnika zatrovati gotovo tri četvrtite svega kršćanstva onoga doba,te je izgledalo,da će prave Crkve Kristove i nestati, dok ga nije Bog oborio naglom smrću baš kad je u slavlju ulazio u Carigrad, te su mu se raspukla crijeva kao nekoć i izdajici Judi. Zatim se javljaju Donatisti u Africi, Semiarijanci, Photiani; javlja se carigradski patrijarha krivovjerac Macedonije, koji je nijekao božanstvo Duha Svetoga.Javljaju se nadalje krivovjerci Apolinaristi, Indiferrentisti,Messoliani, Andiani, Apostatici, Eustakijani, Aerijani, Joviniani, Antidikomarioniti, javljaju se čak i ženski lažni proroci Kolidiarinke, javljaju se Bonosijahi, Prscilijaniste; javlja se zlokobna sekta Pelagijanaca, niječući opstojnost milosti u Adamu i priznajući samo čistu narav, uslijed čega dakako otpada i potreba otkupljenja sa strane Krista; dolazi zatim na površinu opasni krivovjerac carigradski patrijarha Nestorije, koji je poricao Majci Božjoj čast Bogorodice; još je do danas ostalo nešto njegovih sljedbenika u Perziji i Mezopotamiji; iza njega se javlja drugi krivovjerac, lažni prorok Eutikes, koji je naučavao,da je u Kristu samo jedna narav i to božanska, jer da se je ljudska narav utopila u božanskoj iza utjelovljenja, kao recimo kap vode u moru;i danas još postoje njegovi sljedbenici u Abesiniji i Egiptu; iza njega dolaze krivovjerci Monoteliti, tvrdeći, da je u Kristu samo jedna volja. Zatim dolaze krivovjerci Pauliciani, Tonkrakiti, Antigoni; onda dolazi opasna krivovjerska sekta ikonoklasta, koja je napadala štovanje sv.slika i kipova,jer da je to idolopoklonstvo; zatim dolazi zloglasni raskolnik, uljez-patrijarka Focije i Cerularije, koji su proveli raskol između istočne i zapadne Crkve; zatim dolazi Berengarcvo krivovjerje o Presv.Euharistiji,pa tako zvani Petrobrusiani, Fanatici, Arnoldisti,i slični; zatim dolazi vrlo opaska sekta Valdenza,Albigenza, kod nas poznatih pod imenom Bogomila, koji su odigrali žalosnu ulogu u povijesti Bosne,jer su najveći krivci,da je pala pod tursku vlast; zatim dolazi glasoviti krivovjerac u Engleskoj Wicleff, u Češkoj glasoviti po zlu krivovjerac Hus; zatim dolazi zloglasni Martin Luther sa protestantizmom, Zwingli, Kalvin, koji su osnovali zvinglijansku odnosno kalvinsku sektu, koje do danas postoje; zatim dolazi anglikansko krivovjerje u Engleskoj uvedeno od Henrika VIII.i Elizabete; zatim dolaze sve moguće krive nauke sve do naših dana, pozna-

te pod imenom Janzenizma, Galikanizma, Febronijanizma, Jozefinizma, Racionalizma. A kad bismo još htjeli pribrojiti druge zablude na području filozofije, lijepe književnosti, prirodnih znanosti, koje pod tim firmama udaraju bez prekida na nauk Kristov, da krivotvore, ako je moguće zlatnu valutu istine Kristove, onda bi broj tih lažnih proroka mogao znati samo sveznajući Bog. Svima njima vrijedi ona riječ, što ju je izrekao Gospod na usta Jeremije proti lažnim prorocima u Izraelu: "Nijesam poslao tih proroka, pa ipak trče. Nijesam govorio njima, pa ipak prorokuju" (Jer 23,21). Zato ovako veli Gospod nad vojskama proti prorocima: evo ja ću ih hraniti pelenom i napajat ću ih otrovnom vodom. Jer je od proroka... izašla pakost po svoj zemlji" (Ibid 15).

2. Isus Krist daje nam u današnjem sv.Evanđelju znamen, po kojemu možemo prepoznati te lažne proroke i tako ih se čuvati. A taj znamen su njihova djela, kao što i za istinu Kristovu svjedoče djela; jedna su djela djela duha, a druga su djela djela tjelesna.

Plod Kristove istine, plod duha, to je mir, to je čistoća, to je poniznost, to je blagost, to je poslušnost, to je poštivanje tuđe imovine i dobroga glasa, to je strpljivost, to je darežljivost, to je bratska ljubav, to je umjerenost, to je revnost u službi Božjoj, to je žarka molitva, to je opraštanje neprijateljima, i tako redom, kao što govori apostol: "A plod je Duha: ljubav, radost, mir, ustrpljivost, blagost, dobrota, umjerenost, vjernost, krotkost" (Gal 5,22-23), dok sve skupa konačno ne završi u životu vječnomu.

Ali dajmo pogledajmo plod lažnih proroka, krivotvoritelja Kristove istine. Jedni su vršili najbesramniju bludnost, kao Nikolaiti, na čija djela mrzi Isus, kao što vidimo iz Knjige Otkrivenja (2,6). Drugi su se služili nebrojenim lažima i podvalama, da raširе svoju krivu nauku a uklone s puta svoje protivnike, kao na pr. Arijanci protiv sv.Atanazija. Treći se nisu sramili krivotvoriti ni isprave, kad su to smatrali korisnim za svoju stvar, kao zloglasni Focije. Četvrti se nisu sramili podmićivanja, kao što je učinio Simon vrač, a po njemu svi simonisti, koji su toliko zla nanijeli Crkvi Božjoj kupovanjem i prodavanjem crkvenih službi, osobito prije junačkoga Pape sv.Grgura VII. koji je tomu zlu zadao smrtni udarac, makar je pri tome sam morao završiti život u progonstvu. Peti nisu ustuknuli ni pred izdajom domovine kao Bogumili u Bosni. Šesti se nisu ustručavali buniti vjernika protiv zakonitih vlasti kao recimo Husiti. Sedmi nisu prezali ni pred paljenjem kuća kao recimo Donatisti svojim protivnicima. Osmi nisu prezali pred huškanjem na pokolje kao recimo Luther protiv seljaka, koji su bili baš od njega prije zavedeni na zlo. Deveti nisu prezali ni pred najkrvavijim zločinima i pokoljima kao Henrik VIII. i Elizabeta, kao Leon Armenac, kao Konstantin Kopronin, kao razni protestantski knezovi u

Švedskoj, Danskoj, Njemačkoj i t.d. što iz mržnje, što iz lakomosti. "Očita su, veli sv.Pavao djela tjelesna, a ova su: preljubočinstva, nečistoća, besramnost, razuzdanost, idolopoklonstvo, čaranja, neprijateljstva, svađe, ljubomor, srdžbe, spletke, razdori, sljedbe, zavisti, ubojstva, pijanstva,razuzdane gozbe i ovim slična, za koja vam unapred kažem, kao što sam i prije kazao, da oni, koji tako šta čine, ne će postići kraljevstva Božjega" (Gal 5, 19-21).

3. Koliku dakle zahvalnost dugujemo božanskom Spasitelju za opomenu: "Čuvajte se lažnih proroka! Oni dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabežljivi."

Jer sav onaj tužni plod što smo ga prije kušali nabrojiti samo je uvod u neopisivo zlo, u nesretnu vječnost. Među najteže grijehe naime spada otpad od vjere Isusove, spada iskrivljavanje nauke Isusove prema riječima sv.Pavla Galaćanima,koji su bili počeli nasjedati lažnim učiteljima:"Čudim se,veli apostol,da se tako brzo odvraćate od onoga,koji vas pozva milošću Kristovom,na drugo Evanđelje. A drugoga ipak nema; samo što su neki, koji vas zbunjuju i hoće da izvrnu Evanđelje Kristovo. Ali ako i mi, ili anđeo s neba navijesti vam drukčije Evanđelje,nego što vam navijestismo,neka bude proklet! Kao što prije rekosmo, i sad opet velim: ako vam tko navijesti Evanđelje drukčije,nego što primismo, neka bude proklet" (Gal 1,6-9).

I nemojte misliti,da se tu radi samo o velikim iskrivljenjima istine Božje. I najmanje kazniti će strogo pravda Božja,jer veli sv.Ivan u Knjizi Otkrivenja: "Svjedočim svakome,koji čuje riječi proroštva ove knjige: ako što dometne ovome,Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj. I ako tko oduzme od riječi knjige proroštva ovoga, Bog će oduzeti njegov dio od drveta života i od grada svetoga,o kojima je pisano u knjizi ovoj" (Otkr 22,18).

Zato se nimalo ne čudimo onoj silnoj odlučnosti tolikih svetih duša,kad se je radilo o čistoći vjere i pogibelji, koja im je prijetila sa strane krivovjerja bilo u kojoj mu drago formi. Sv.Franciska Chantal je već kao petgodišnja djevojčica zgrabila kutiju s bonbonima, koje joj je poklonio neki plemić kalvin i bacila sve skupa u vatru uz riječi: "Ovako će gorjeti oni, koji ne vjeruju što govori Isus za Presv.Oltarski Sakramenat". Sveta Franciska Rimska zgrabila je pred svima gostima jednu nepristojnu knjigu svome mužu iz ruku i bacila ju u vatru kraj sveg negodovanja muža. Sv.Toma Morus volio je da ga živa rasijeku, volio je da izgubi sve časti, svu imovinu, da ostavi ženu i djecu, nego li da pristane na zahtjeve Henrika VIII.i prizna ga za vrhovnu glavu Crkve.

Tima i nebrojenim drugim lebdjele su živo pred očima riječi Krista Gospodina u današnjem Evanđelju: "Čuvajte se lažnih proroka!" I onda, kad dolaze k vama u ovčjem odijelu! Jer oni jesu i ostaju vuci grabežljivi, koji

vam žele uništiti dušu. Oni jesu i ostaju sluge sotone, koji pomoću njih hoće da vas liši zlatne valute Kristove istine, a u zamjenu dadu krivotvorenu bezvrijednu valutu svojih zabluda, s kojom se ne može ući u vječnu domovinu. Čuvajte se lažnih proroka! Bilo da vam narivavaju zablude protiv kojeg članka sv.vjere, bilo protiv prava vlasništva, bilo protiv svetosti ženidbenog života, bilo protiv koje kršćanske krijeposti, bilo protiv crkvenih zapovijedi, bilo protiv evanđeoskih savjeta, bilo proti čega mu drago, što se ne poklapa sa naukom Isusovom, kako ju tumači sv.katolička Crkva, od Njega ovlaštena za taj posao. A da ih se uzmognete čuvati, pazite na rodove njihove. Zlo naime drvo zle rodove rađa, kao što i dobro drvo dobre rodove rađa.

LIII. BOG JE VLASNIK SVEGA. MI SMO SAMO UPRAVITELJI DOBARA BOŽJIH.

VIII. Nedjelja po Duhovima.
"Daj račun o svom upravljanju"(Lk 16,2)

Dragi vjernici!

Čuli ste današnje sv.Evanđelje o nepravednom upravitelju, koji je bio optužen kod gospodara svojega, da mu prosiplje imanje, pa ga je radi toga gospodar pozvao na odgovornost. Mnogo nam dragocjenih pouka pruža to Evanđelje, ali mi ćemo danas razmotriti samo dvije velike istine iz ovog Evanđelja. Prva je istina, da je samo Bog vlasnik svega, štogod vide naše oči. Druga je istina, da smo mi samo upravitelji, a ne vlasnici Božjih dobara.

1. Samo Gospod Bog je vlasnik svega što vide naše oči. On je vlasnik svoda nebeskoga sa onim sjajnim suncem, mjesecem i zvijezdama bez broja. On je vlasnik i ove naše zemlje, sa njezinim golemim oceanima, morima, rijekama, potocima, izvorima. On je vlasnik svega što živi u tim vodama, bezbrojnih riba i drugih životinja. On je vlasnik svega rudnoga blaga, što se krije u utrobi ove naše zemlje, kao što je zlato, srebro, željezo, bakar, ugljen, platina i sve ostalo. On je gospodar i vlasnik svega što leti nad tom tvrdom zemljom, nebrojenih ptica i svih drugih živih bića u zraku. On je vlasnik svega što živi na zemlji: biljnoga carstva, počam od sitne travke, pa do onih orijaških stabala u prašumama Afrike, Azije, Amerike; On je vlasnik svih životinja, što se miču po zemlji, počevši od onog sitnog crvića što gmiže po stablu, pa do orijaškog slona, koji si krči svojim rilom i kljovama put po neprohodnim prašumama.

Ali On je vlasnik i potpuni gospodar i nas, svakoga

pojedinoga čovjeka. On je vlasnik i svakog pojedinog dijelka ovoga našega smrtnoga tijela: naših očiju, naših ušiju, jezika, ruku, nogu. Sve je to vlasništvo Božje, samo Bog je apsolutni gospodar svega toga!

Može se to modernom čovjeku, zasićenom frazama raznih brbljavaca, činiti kako hoće čudno i neobično, tako ipak jest. Nikada i nitko ne će uspjeti, da izmijeni i jedno slovo na riječima Knjige Mudrosti, koja govori: "Kako bi moglo nešto postojati, da Ti to ne ćeš? Kako bi se bilo nešto uzdržalo, kad Ti to ne bi bio proizveo? (Mudr 11,25) Sve dakle što postoji, postoji samo zato, jer je stvoreno od Boga. Prije je bilo puka ništica. I sve što postoji, postoji samo tako dugo, dok Bog to hoće. Onim časom, čim bi on ustegnuo svoju ruku od bilo kojeg stvorenog bića, onim časom toga bića nestaje. Lijepo je osvijetlio tu istinu obraćenik Jörgensen jednom pričom. Jedan pauk šetao je ponosno svojom mrežom. Sva mu se mreža pričinila lijepo, majstorski izgrađena, prema svim pravilima tehnike, izuzev jednu jedinu nit, koja je stršila bez kraja u vis. Gledao je, mjerio je amo tamo, i ljutila ga je ta jedina neskladna nit. Konačno se odlučio, zagrizao i pregrizao nit. Ali u isti čas se je čitava mreža srušila i postala igračkom vjetra: pauk je pregrizao glavnu nit, o kojoj je visjela čitava mreža.

To je vjerna slika svega stvorenja pred Bogom. Božja volja je ona čarobna nit, koja je svako biće dozvala u život. Božja volja je ona čarobna nit, o kojoj ovisi opstanak svakoga pojedinog bića, svaki pojedini čas, od početka do konca svijeta. Ako je pak tako, kao što jest, onda jasno slijedi, da je Bog, i samo Bog jedini vlasnik svega što vide ove naše oči.

Onda slijedi, da je on jedini vlasnik i svakoga pojedinoga čovjeka i svih njegovih dobara: On je vlasnik našega razuma, On je vlasnik naše volje, On je vlasnik naših očiju, On je vlasnik našega jezika, On je vlasnik naših ruku, On je vlasnik naših nogu, On je vlasnik našega srca, On je vlasnik čitavoga našega tijela i naše duše! S pravom dakle govori apostol: "Što imaš, a da nisi primio? A ako si primio, što se dičiš, kao da nisi primio?" (I.Kor 4,7).

To je dakle prva velika pouka iz današnjega sv. Evanđelja. A iz te pouke slijedi onda nužno i druga:

2. Mi smo samo upravitelji, a ne vlasnici dobara Božjih! Svi ljudi, u svim stvarima, u svim vremenima, u svim zvanjima, nisu nikakovi vlasnici, nego samo upravitelji dobara Božjih. Većega dostojanstva nema na zemlji, nego što je dostojanstvo jednoga Pape. Ali On si je tako svijestan, da nije nikakav vlasnik, nego samo upravitelj neprocjenjivih dobara Božjih, da se u svoj poniznosti srca naziva samo "Sluga slugu Božjih!" I u tom samo smislu poziva sv.Pavao kršćane: "Slušajte predstav-

nike svoje i budite im podložni, jer oni bdiju nad dušama vašim, kao oni, koji će dati račun" (Žid 13,17). Očito račun ne kao gospodari, jer gospodar ne polaže računa drugome, nego kao upravitelji dobara Božjih.

Najviša čast u svijetu je nadalje čast vladara, cara, kralja, predsjednika republike i kako se već zovu. Ali kakogod smo ih dužni slušati u svemu, što se ne kosi sa zakonom Božjim, ipak mi nismo njihovo vlasništvo, oni ne upravljaju s nama kao gospodari, nego samo kao upravitelji dobara Božjih, kao punomoćnici Božje volje, koji će za to polagati jednom račun Bogu.

Velika je nadalje čast i dostojanstvo roditelja. Oni su dali djeci tjelesni život. Oni ju hrane, odijevaju i t.d. Ipak roditelji nisu vlasnici djece, nego su samo upravitelji Božjih dobara, i kao takovima dugujemo im svu ljubav, poslušnost i poštovanje. "Djeco, veli apostol, slušajte roditelje svoje u svemu, jer je to ugodno Gospodinu" (Kol 3,20), koji je vlasnik vaš i njihov, i hoće, da roditelji zapovjedaju, a vi slušate.

Prije Krista su si oni gadni pogani svojatali vlasničko pravo nad robovima tako, da su smatrali, da ih mogu čak klati i davati za hranu ribama, ako hoće. Ali što govori sv.Pavao? "I vi gospodari, kaže, isto (t.j. dobro) činite njima (robovima), a da ne prijetite, znajući, da je i njima i vama Gospodar na nebesima, i On ne gleda tko je tko" (Ef 6,9).

To je dakle druga velika pouka iz današnjega sv.Evanđelja, da smo mi samo upravitelji dobara Božjih.

A da li se ljudi toga i drže? Da li prema tomu i postupaju? Sjetimo se jednoga Voltaire-a. Primio je od Boga dar duhovitog pisca. On si je utvarao, da je vlasnik toga, i taj Božji dar zlorabio je tako strahovito, da je zaveo svojim knjigama u propast milijune duša. Zar se onda čudimo, kad je prema tvrdnji očevidaca imao strahovitu grižnju savjesti u času smrti, u času polaganja računa Bogu, te prema izjavi jednog očevidca, a njegovog bivšeg prijatelja, ni sam đavao, kad bi mogao umrijeti, ne bi drukčije umro nego je umro Voltaire.

Sjetite se onih nesretnih žena, koje, zavedene lažnim duhom ovoga svijeta, smatraju, da su gospodarice svoga tijela, te ga mognu izvrgavati kako hoće sramotama, koje se ne bi smjele prema riječima apostola ni spominjati među kršćanima. Reći, da smo gospodari svoga tijela, to bi bilo baš tako, kao da lonac reče lončaru, da on nema nikakove veze s njime. I kakva će to biti grižnja savjesti u času smrti, kad Bog zatraži da položimo račun, kako smo se služili svojim tijelom, koje je Njegovo vlasništvo, a ne naše.

Koliko ljudi misli na to, da je jezik naš vlasništvo Božje, a mi da smo samo upravitelji, koji ćemo imati jednom položiti račun Bogu, vlasniku toga jezika, ka-

ko smo se njime služili, i to tako točan račun, da sam Isus Krist govori: "A ja vam kažem: za s v a k u praznu riječ, koju reknu ljudi, moraju u dan suda dati račun" (Mt 12,36). Čime će se onda ispričati lašci, ogovaratelji, klevetnici, kako će podmiriti dužni račun Bogu? O, dragi vjernici, koliko bi zala bilo manje na svijetu, kad bi mislili na tu veliku istinu sv.vjere, da smo samo upravitelji, a ne vlasnici dobara Božjih! Kad bi ljudi na to mislili, onda se ne bi oči zlorabile za besramne poglede, uši za slušanje besramnih razgovora, onda se jezik ne bi zlorabio za klevetanja i ogovaranja, onda se ruke ne bi zlorabile za tučnjave, krađe, ubijanja, onda se noge ne bi zlorabile za razuzdane plesove, onda se duševni darovi ne bi rabili za pisanje besramnih i bezbožnih knjiga i širenje pokvarenih časopisa. Kad bi ljudi na to mislili, da su samo upravitelji dobara Božjih, onda bi slijedili opomenu apostolovu: "Ne dajte udova svojih grijehu za oružje nepravde, nego dajte sebe Bogu... i ude svoje Bogu za oružje pravde!" (Rim 6,13).

Kad je glasoviti kasniji vođa njemačkih katolika, Windhorst, odlazio iz roditeljske kuće, dala mu je majka na odlasku jednu srebrnu tintarnicu i srebrno pero s riječima: "Ovo je tintarnica i pero tvoga pokojnoga oca. Jao tebi, ako ih ikada upotrijebiš za nešto, što nije istinito, plemenito i kršćanski!"

To isto vrijedi za svakoga od nas obzirom na darove Božje, koje nam je Bog dao samo na upravu a ne u vlasništvo. Jednog će dana i nama Bog reći, što i ovaj gospodar u Evanđelju: "Daj račun o svom upravljanju!" Blago nama, ako smo dobro upravljali! Jao nama, ako zlorabimo darove Božje!

LIV. "NE ĆE OSTATI U TEBI KAMENA NA KAMENU, JER NIJESI UPOZNAO VREMENA POHOĐENJA SVOJEGA." (Lk 19,44)

IX. Nedjelja po Duhovima.
Proigrana milost Božja povlači za sobom teške posljedice.

Dragi vjernici!

Čuli ste u današnjem sv.Evanđelju, kako je Božanski Spasitelj, kad se je približavao Jeruzalemu, zaplakao nad tim gradom i izustio proročke riječi: "Kad bi i ti u ovaj svoj dan upoznao, tko je za mir tvoj! Ali je sad sakriveno od očiju tvojih. Doći će dani na tebe, kad će te neprijatelji tvoji okružiti opkopom, unaokolo te za-

tvoriti i sa svih te strana pritisnuti. Oni će tebe i djecu tvoju, što su u tebi, lupiti o zemlju i ne će ostati u tebi kamena na kamenu, jer nijesi upoznao vremena pohođenja svojega." (Lk 19,42-44).

Ovo je Evanđelje ozbiljna opomena svakome čovjeku, da se ne igra s milostima Božjim, nego ih nastoji izrabiti u korist svoje duše, dok ima vremena. U protivnom slučaju može svatko računati na tešku kaznu Božju, bilo na ovom, bilo na onom svijetu, a često puta i na jednom i na drugom.

1. Kada Isus Krist plače, onda mora sigurno biti veliki razlog tome plaču. I imao je Isus veoma mnogo razloga da plače. On plače, jer je židovski narod, narod izabrani, u svojoj ogromnoj većini, ostalo slijep i gluh na sve opomene Božje, na sve što je Isus učinio u njegovu korist kroz tri godine svoga javnoga života, a da i ne govorimo o tvrdoći srca toga naroda, usprkos svim opomenama Božjim, onamo od Abrahamovih vremena.

Bog je odabrao patrijarhu Abrahama, da preko njega sačuva vjeru u pravoga Boga, da iz njegovog potomstva nikne, po tijelu, Spasitelj svijeta. Bog je odabrao narod židovski između svih naroda na zemlji, za nosioca divnih mesijanskih obećanja. A taj narod pokazao se kroz dvije hiljade godina od Abrahama do Krista toliko puta nepokoran, tvrdovrat i opak, da Krist, koji kao Bog predviđa njegovo daljnje otvrdnuće čak i nakon dolaska Mesije, plače nad tolikom zlobom i pokvarenošću, plače i radi strašne nevolje, koja će taj narod zbog toga zadesiti.

Ta već je Mojsije morao toliko puta jadikovati i plakati nad opakošću toga naroda, nakon onolikih dokaza ljubavi Božje, što mu je Bog učinio u Egiptu, i na putu iz Egipta u zemlju obećanu. Kasnije, kad se je taj narod smjestio u zemlji obećanoj, Bog mu je slao opet tolike velike ljude, da ga vode i spašavaju, te bi bio morao uvijek biti zahvalan Bogu za tolika dobročinstva. Ali eto, on je ostao gluh na propovjedanje sv.Izaije proroka, i dao ga prema predaji prepiliti živa u zahvalu za njegove opomene. On je ostao gluh na opomene sv.proroka Ilije i Elizeja. I kraljevi njegovi, koji su imali prilike gledati onako velika i divna čudesa, što su ih oni izvodili u ime Božje, ustrajali su i dalje u idolopoklonstvu. On je ostao gluh na sve divne opomene sv.Jeremije proroka, i toga svetoga muža, svoga velikoga dobročinitelja, zasuo kamenjem. On je ostao gluh na opomene velikoga svećenika Zaharije, i umjesto, da slijedi njegove opomene, zasuo ga kamenjme među hramom i oltarom, kako to kaže sam Isus Krist. Nisu se puno više mogli hvaliti ni drugi proroci, kao Ezekijel, taj veliki prorok, koji je radi svoje propovjedi bio okrutno umoren od odmetnika Židova. Nije bolje prošao ni veliki sv.Ivan Krstitelj, kojem je kao plaća za njegovo propovjedanje istine bila odrubljena glava. Sve je to izva-

bilo božanskom Spasitelju onaj bolni uzdah, što ga čitamo kod sv.Mateja evanđeliste: "Jeruzaleme, Jeruzaleme! Ti ubijaš proroke i kamenuješ, koji su poslani k tebi. Koliko puta htjedoh skupiti djecu tvoju, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila; ali vi ne htjedoste! Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta." (Mt 23,37-38)

Da, Spasitelj je mnogo učinio za tri godine svoga javnoga djelovanja za taj narod! Da mu otvori oči za istinu, da ga obrati na pravu pokoru i poboljšanje života, on je neumorno propovjedao dane i noći kroz tri godine; on je vraćao vid njegovim slijepcima, On je vraćao sluh njegovim gluhima, On je vraćao hod njegovim hromima, On je ozdravljivao suhe ruke njegovim sakatima, On je liječio njegove gubave, On je vraćao dar govora njegovim nijemima, On je izgonio đavla iz njegovih opsjednutih, On je liječio njegove bolesne od točenja krvi, groznice, padavice i svih mogućih bolesti, On je uskrisivao njegove mrtve, On je čudesnim načinom umnažao hljeb, da nahrani njegove gladne, jednom riječi, On je tri godine "prolazio čineći dobro" narodu izabranom, samo da mu gane srce na pokoru, da upozna svoga Mesiju, da prihvati Njegovo Evanđelje, i da bude zauvijek sretan. Ali sve je bilo uzalud, taj je narod proigrao milost Božju. Prednjačili su prvaci narodni. Herod je živio mirno u rodoksvrnstvu sa Herodijadom. Saduceji živjeli su samo za trbuh, koji je bio njihov bog. Farizeji su se brinuli za prva mjesta na gozbama i da ih se pozdravlja na trgovima. A kako vođe, tako i ostali narod.

2. Odbačenje milosti Božje zaslužuje velike kazne. Spasitelj ih je i navijestio konačno tomu tvrdoglavom narodu. On je prorekao strašnu kaznu Jeruzalemu odnosno narodu židovskom, i to se je proročanstvo na vlas ispunilo. Židovski povjesničar Josip Flavije, koji je opisao propast Jeruzalema, kaže, da su Rimljani što pogubili što odveli u ropstvo milijun Židova, prigodom opsade Jeruzalema. Grad je bio porušen do temelja, nakon što su ga zauzeli Rimljani. Za vrijeme opsade odigrali su se u gradu prizori, od kojih nam se ježi kosa. Pojedine židovske stranke su se međusobno klale i ubijale tako, da je krv tekla i na samom svetom mjestu, u hramu; majke su od glada klale i jele svoju vlastitu djecu; hram je izgorio nakon zauzeća do temelja, nekoliko hiljada Židova bilo je pribijeno na križ, dok nisu izdahnuli u najstrašnijim mukama, a što nije izginulo za opsade, to je bilo odvučeno i prodano za roblje i raspršeno po svemu svijetu, do današnjega dana.

Ali to je tek vremenita kazna. Bog jedini znade, kakva je kazna zadesila na drugome svijetu one, koji su ustrajali do smrti neraskajani. Nije li to, dragi vjernici, velika opomena za svakoga kršćanina, da se ne igra sa milostima Božjim, nego da ih nastoji izra-

biti, dok ima vremena. Svećenik svaki dan moli u breviru: "Danas, kad usčujete glas Njegov, nemojte da otvrdnu srca vaša!" (Ps 94,4). Neka svaki od vas misli svaki dan, kolikim ga milostima Bog obasiplje. Svaki dan se služe sv.Mise po čitavom skoro svijetu. Svaki dan se dijele sv. sakramenti, ti izvori vode žive, što teku u život vječni. Svaki dan vam Bog pruža priliku za sv.molitvu. Svaki dan imate priliku,da pročitate nešto korisnog duhovnog štiva, barem iz one najdivnije knjige, Sv.Pisma. Svaki dan imate prilike za sv.ispovjed i pričest. Svaki dan se možete, ako hoćete vježbati u mrtvenju očiju, mrtvenju jezika, mrtvenju drugih osjeta. Svaki dan možete pomagati onima, koji trpe, jer,kako veli Spasitelj,"siromaha ćete uvijek imati uza se".- Jednom riječi, Bog nas upravo zasiplje milostima svake vrste,još mnogo više nego što je nekoć narod židovski.

Ali ne zaboravimo,da će se jednom tražiti i račun, kako smo te milosti upotrijebili. Ne zaboravite, da će svaki čovjek za milosti dobro upotrebljene primiti nagradu, a za proigrane milosti biti strogo kažnjen, kao što su kažnjeni bili i Židovi.

Isusovac p.Abel pripovjeda o jednom mladiću,koji se je nalazio u odgojnom zavodu u Kalksburgu kraj Beča. Morao je biti otpušten iz zavoda,i iza toga dospio na loše puteve. Otac mu je pisao ozbiljno pismo sa živom opomenom, neka postane konačno drugi čovjek. Odgovor sinov završio je rečenicom: "Oče,oprosti mi još ovaj puta, od 8.prosinca biti ću drugi čovjek." Pismo je bilo datirano sa 3.prosincem. Na 8.prosinca sreo je on više svojih bivših drugova, koji su ga radosno pozvali,da dođe k njima u zavod na glavnu zavodsku svetkovinu Majke Božje, ni ne znajući za obećanje,koje je lakoumni mladić bio zadao svome ocu. Ali njihove dobro misleće riječi bile su uzalud. "A što, odgovori on,ja idem danas na večer u kazalište,i već sam si kupio kartu." Kad su njegovi drugovi uvečer dolazili iz Kalksburga u Beč, opazili su kako suklja prema nebu crveni plamen. "Kazalište gori", čulo se sa svih strana. "O Bože,povikaše ovi mladići, i naš drug je unutra." I tako je i bilo. Strašan požar progutao je kao žrtvu i ovaj mladi ljudski život, i to baš na onaj dan, za koji je taj mladi čovjek obećao svome ocu, da će postati drugi čovjek.

A koliko bi sličnih tragedija mogli napisati o proigranim milostima Božjim. I kako je mudro uradila sv.mati Crkva,kad je naredila svećenicima,da svaki dan mole u breviru one riječi Sv.Pisma:"Danas,kad usčujete glas Njegov,nemojte da otvrdnu srca vaša!" Danas,jer mi raspolažemo s vremenom ovoga časa,a za sutrašnji dan si ništa ne možemo obećati. Ako pak danas ostanemo gluhi,onda će nas stići sudbina slična Jeruzalemu,koju je Spasitelj navijestio u današnjem sv.Evanđelju,a koja se tako strašno ispunila na židovskom narodu.

biti, dok ima vremena. Svećenik svaki dan moli u breviru: "Danas, kad uscujete glas Njegov, nemojte da otvrdnu srca vaša!" (Ps 94,4). Neka svaki od vas misli svaki dan, kolikim ga milostima Bog obasiplje. Svaki dan se služe sv.Mise po čitavom skoro svijetu. Svaki dan se dijele sv. sakramenti, ti izvori vode žive, što teku u život vječni. Svaki dan vam Bog pruža priliku za sv.molitvu. Svaki dan imate priliku,da pročitate nešto korisnog duhovnog štiva, barem iz one najdivnije knjige, Sv.Pisma. Svaki dan imate prilike za sv.ispovjed i pričest. Svaki dan se možete, ako hoćete vježbati u mrtvenju očiju, mrtvenju jezika, mrtvenju drugih osjeta. Svaki dan možete pomagati onima, koji trpe, jer,kako veli Spasitelj,"siromaha ćete uvijek imati uza se".- Jednom riječi, Bog nas upravo zasiplje milostima svake vrste,još mnogo više nego što je nekoć narod židovski.

Ali ne zaboravimo,da će se jednom tražiti i račun, kako smo te milosti upotrijebili. Ne zaboravite, da će svaki čovjek za milosti dobro upotrebljene primiti nagradu, a za proigrane milosti biti strogo kažnjen, kao što su kažnjeni bili i Židovi.

Isusovac p.Abel pripovjeda o jednom mladiću,koji se je nalazio u odgojnom zavodu u Kalksburgu kraj Beča. Morao je biti otpušten iz zavoda,i iza toga dospio na loše puteve. Otac mu je pisao ozbiljno pismo sa živom opomenom, neka postane konačno drugi čovjek. Odgovor sinov završio je rečenicom: "Oče,oprosti mi još ovaj puta, od 8.prosinca biti ću drugi čovjek." Pismo je bilo datirano sa 3.prosincem. Na 8.prosinca sreo je on više svojih bivših drugova, koji su ga radosno pozvali,da dođe k njima u zavod na glavnu zavodsku svetkovinu Majke Božje, ni ne znajući za obećanje,koje je lakoumni mladić bio zadao svome ocu. Ali njihove dobro misleće riječi bile su uzalud. "A što, odgovori on,ja idem danas na večer u kazalište,i već sam si kupio kartu." Kad su njegovi drugovi uvečer dolazili iz Kalksburga u Beč, opazili su kako suklja prema nebu crveni plamen. "Kazalište gori", čulo se sa svih strana. "O Bože,povikaše ovi mladići, i naš drug je unutra." I tako je i bilo. Strašan požar progutao je kao žrtvu i ovaj mladi ljudski život, i to baš na onaj dan, za koji je taj mladi čovjek obećao svome ocu, da će postati drugi čovjek.

A koliko bi sličnih tragedija mogli napisati o proigranim milostima Božjim. I kako je mudro uradila sv.mati Crkva,kad je naredila svećenicima,da svaki dan mole u breviru one riječi Sv.Pisma:"Danas,kad uscujete glas Njegov,nemojte da otvrdnu srca vaša!" Danas,jer mi raspolažemo s vremenom ovoga časa,a za sutrašnji dan si ništa ne možemo obećati. Ako pak danas ostanemo gluhi,onda će nas stići sudbina slična Jeruzalemu,koju je Spasitelj navijestio u današnjem sv.Evanđelju,a koja se tako strašno ispunila na židovskom narodu.

LV. "TKO SE POVISUJE PONIZIT ĆE SE, A TKO SE PONIZUJE POVISIT ĆE SE." (Lk 18,14)

X. Nedjelja po Duhovima.
Oholost propast - poniznost spas čovjekov.

Dragi vjernici!

U današnjem sv. Evanđelju pružio nam je Isus Krist vrlo lijepu i živu sliku o prokletstvu oholosti i blagoslovu poniznosti. Dva su čovjeka ušla u hram. Al gle! I jedan i drugi ulaze u hram, jedan i drugi moli se u hramu, a ipak kakova golema razlika u uspjehu! Prvi odlazi iz hrama s grijehom na duši i od Boga odbačen, a drugi izlazi iz hrama opravdan, u milosti Božjoj. Zar se ne moramo duboko zamisliti u tu činjenicu i ponijeti iz nje pouku za čitav život: oholost je propast, poniznost je spas čovjekov.

1. Prvi, koji je ušao u hram bio je farizej. Ušao je u hram da se moli. I molio se je ovako: "Bože, zahvaljujem ti, što nijesam kao drugi ljudi, kao razbojnici, varalice, preljubočinci, ili kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu i dajem desetinu od svega, što stečem" (Lk 8,11-12).

Iz te molitve razabiremo njegova dobra svojstva. On nije nikoga ubio. On nije nikoga prevario u poslu. On nije počinio preljuba s tuđom ženom. On nije gulio narod porezom, kao što su činili carinici, ili bolje kao onaj siromašni carinik što se je molio iza njega u hramu, stojeći izdaleka. On svaki tjedan dva puta posti. On daje desetinu od svega. Možemo dodati još i to, da se eto moli u hramu. Sedam dakle svojstava, koja ga po njegovom mišljenju opravdavaju pred Bogom i čine Bogu dragim. Tako sudi farizej.

Ali Božji sud je sasvim drukčiji. Prema riječima Krista Gospodina, a te su sigurno mjerodavnije nego li farizejeve, on je otišao kući neopravdan, a grijehom na duši, mrzak Bogu. Od svih njegovih šest ili ako hoćete sedam dobrih svojstava, što smo ih nabrojili, Bog ne prihvaća ni jednoga. Zar dakle Bog ima radije ubojice? Radije preljubočince? Radije varalice? Radije pljačkaše? Radije pijanice i proždrljivce? Radije škrtice? Radije bezbošce, koji se ne mole?

Ali tko bi se usudio Boga kriviti, da pomaže grijehe? Mora dakle biti nešto drugo po srijedi, radi čega je Bog odbacio svu tu pravdu farizejecu. A što je to? To je njegova oholost, za koju duhovito primjećuje sv. Augustin, da je došao farizej u hram, "non Deum rogare, sed se laudere, insuper roganti insultare" (Sermo 36 u Breviru), ne Boga moliti, nego sebe hvaliti i još k tomu bližnjega (to jest carinika) blatiti. Zato je Bogu mrzak, i radi te oholosti Bog odbacuje svu tu njegovu umišljenu

svetost, jer je posve izgrižena od oholosti, kao što i željezo od rđe, pa nije više za drugo nego da se baci na smetište.

O, dragi vjernici, da li ćemo si mi jadni ljudi biti ikada potpuno svijesni, kakovo se prokletstvo krije u oholosti, pa da bježimo od nje kao od kuge ili zmije ljutice?

Bacimo samo jedan letimični pogled u prošlost, pa da vidimo kakve katastrofalne posljedice povlači za sobom oholost:

Oholost je strovalila s neba milijune i milijune anđela u dubine pakla za sve vijekove. Htjeli su biti kao Bog i u isti čas je propast njihova bila zapečaćena.

Oholost je istjerala iz raja prve ljude Adama i Evu. Htjeli su i oni biti kao Bog, a u isti čas stigao ih je izgon iz divnoga raja zemaljskoga, u isti čas pogodila ih je pravda Božja na razumu, koji je potamnio, na volji, koja je oslabila, oduzeta im je milost posvećujuća, pogođeni su bili zakonom bolesti, zakonom smrti.

Oholost je dovela do pometnje jezika prigodom gradnje babilonskog tornja. Oholost je shrvala faraona i svu njegovu vojsku u dubine Crvenoga Mora. Oholost je odsjekla glavu Golijatu njegovim vlastitim mačem, a rukom poniznoga pstirčeta Davida. Oholost je oborila jednu noć 185.ooo vojnika Senaheribove vojske pod Jeruzalemom. Oholost je odsjekla glavu silnom vojskovođi Holofernu njegovim vlastitim mačem, i da sramota bude još veća, što je veća bila oholost, rukom jedne slabe žene svete udovice Judite. Oholost je izbacila silnoga kralja Nabuhodonozora iz njegove sjajne palače, oduzela mu upotrebu razuma i pridružila nerazumnim životinjama, te je pasao travu kao "goveda" (Dan 4,3o). Oholost je Heroda udarila crvima, te su ga crvi živoga izjeli, "jer ne dade slave Bogu." (Dj 12,23).

A možemo, ako hoćete, navesti primjer iz novije povijesti, kako oholost obara prijestolja. Kad je Papa Pijo VII. udario Napoleona prokletstvom radi njegovih nasilja protiv Crkve, narugao se Napoleon, da "radi toga ne će ispasti puške iz ruke njegovim vojnicima." Međutim se za par godina to doslovno ispunilo u strašnoj ruskoj zimi, kad je Napoleon zavojštio na Rusiju, te izgubio konačno i prijestolje i slobodu i umro kao zatočenik. To je eto oholost!

Ali što da dulje opisujemo njezino prokletstvo. "Tko se drži nje, veli Sv.Pismo, počinja mnoge grdopštine. Zato šalje Gospod čudesne pohode i bije ih do u n i š t e n j a. Gospod obara prijestolje oholih i postavlja potlačene na mjesto njihovo. Gospod i s k o r j e n j a v a n a r o d e i z k o r j e n a, i sadi ponizne na mjesto njihovo. Gospod i z b r i -

še tragove naroda, i uništi ih do temelja zemlje. On ih isčupa iz zemlje, uništi ih i ugasi spomen njihov na zemlji. Obijest ne dolikuje ljudima." (Sir 10,13-18).

Onda se ne čudimo, da je sv.starac Tobija, među najvažnijim opomenama svome sinu, dao istome i ovu opomenu: "Ne daj, da ikada u tvojim mislima i u tvojim riječima zavlada tobom oholost; jer je od nje početak svemu zlu" (Tob 4,14). Što ćete još više, kad sve zlo izlazi iz nje. To svjedoči i ovaj farizej u hramu, kojemu je oholost odnijela sve zasluge: makar nije nikoga ubio, nikoga prevario, nije počinio preljuba, nije gulio naroda, postio je, desetinu davao, molio se. Sve mu je odnijela oholost, i on odlazi iz hrama s grijehom na duši, neopravdan pred Bogom. Ali pogledajmo plod poniznosti. Carinik je u ono doba značio isto što i narodni gulikoža. Bilo je dakle vjerojatno i prevara po srijedi. A gdje je novca, lako dođe i do preljuba. A gdje je preljub, lako dođe i do ubojstva. Postio nije, desetine davao nije. Recimo, da je carinik sve te opačine počinio. Ipak Bog preko svega toga prelazi kao mokrom spužvom preko ispisane ploče, i taj carinik izlazi iz hrama Božjega čist kao dijete, opravdan pred Bogom. Koja je to čudna sila mogla izvesti? Poniznost! On je "stajao izdaleka, nije se usudio ni očiju svojih podignuti k nebu, nego se je udarao u prsa svoja i molio se: Bože, milostiv budi meni grješniku!" (Lk 18,13).

On dakle p r v o, stoji izdaleka, jer stajati sprijeda smiju po njegovom poniznom mišljenju samo bolji od njega. On d r u g o, ne usuđuje se ni očiju podići k nebu, jer je previsoka razlika između neizmjerno svetoga Boga i njegovih prljavština. On se t r e ć e, udara u prsa, kao da hoće smrviti srce, koje je ljubav dužnu Bogu prenijelo na kukavne stvorove, kao što je novac. On se č e t v r t o, moli da time prizna, da mu samo Bog može pomoći iz nevolje, u koju se je uvalio grijesima. On konačno p e t o, riječima izrično priznaje, da je grješnik, i kao takav oduran pred Bogom.

I taga je poniznost opravdala prema onoj: "Bog se protivi oholicama, a poniznima daje svoju milost! (Jak 4,16). Ili, kako Isus sam kaže u današnjem sv.Evanđelju: "Tko se ponizuje, povisit će se." (Lk 18,14).

O čudesna moći svete poniznosti! Ona je od Davida, preljubočinca i ubojice učinila sveca. Ona je od slabe žene, udovice Judite, učinila najvećeg junaka i spasitelja grada Betulije. On od slabe žene Estere čini spasiteljicu svega naroda izraelskoga. Ona jednom od najpokvarenijih kraljeva izraelskih, Ahabu, prišteđuje, odnosno ublažuje kaznu, koju mu je Bog odredio (III.Kr 21, 27-28).

Ona od Magdalene bludnice čini veliku svetu Magdalenu pokornicu. Ona od pokvarene Marije Egipatske, koja je sedamnajst godina kao djevojka živila najsramotnijim životom, učinila glasovitu Svetu Mariju Egipatsku. Ona je od razbojnika na križu učinila sv.Dizmu, kojemu još i danas u čast postoje crkve i kapele po svijetu,pa evo i u našem Zagrebu u Novoj Vesi.

Ona od pale djevojke Margarite, koja je devet godina živila u bogumrskom konkubinatu, učinila veliku sv.Margaritu Kortonsku, koju sam Isus, neizmjerno sveti Bog, naziva milim imenom: "Kćerko!" Ona od Angele Foligno, koja se čak i kao majka četvero djece duboko zaboravila i sramotno pala, pa još i svetogrdno ispovjedila i pričestila, učinila veliku sv.Angelu Foligno, koju radi njezinih divnih mističkih spisa nazivaju sv.Terezijom Avilskom Italije, i čijim se spisima bave i najveći filozofi našeg doba, kao Bergson, Maritain i drugi.

Ne zaboravite dakle silne pouke, koju vam, dragi vjernici, pruža današnje sveto Evanđelje o farizeju i cariniku.

Izdao: Nadbiskupski duhovni stol-Zagreb,Kaptol 31

Uredio: BORIĆ Nikola - kanonik, Zagreb, Kaptol 3

Umnoženo u 6oo primjeraka ciklostilom Nadb.duhov.stola - Zagreb, Kaptol 31, za isključivu upotrebu svećenstva.

ZAGREB 1957.